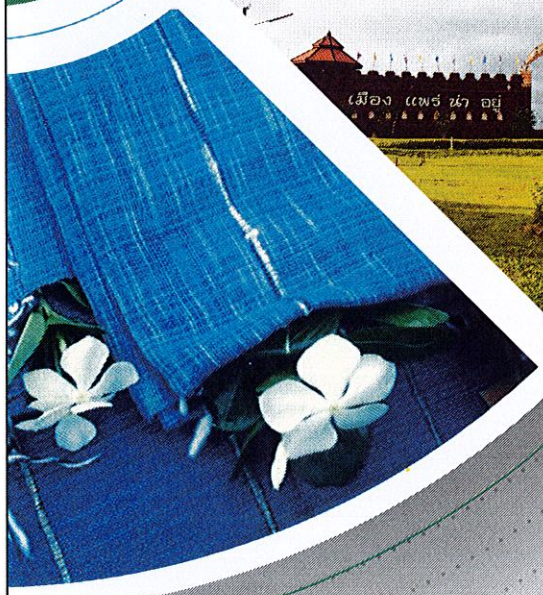

แผนพัฒนาจังหวัดแพร่
พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕
ฉบับทบทวน พ.ศ. ๒๕๖๕

เล่มที่
๑

สารบัญ

หน้า

(1) องค์ประกอบแผนพัฒนาจังหวัด (พ.ศ.2561-2565) ฉบับทบทวน

1. ข้อมูลเพื่อการพัฒนา

1.1 ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ 3

1.2 ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ

1) ด้านเศรษฐกิจ 22

2) ด้านสังคมและความมั่นคง 38

3) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 72

1.3 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ 91

1.4 ผลการพัฒนาและแก้ไขปัญหาจังหวัดในช่วงที่ผ่านมา 99

2. ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด

2.1 บทวิเคราะห์ 107

2.2 เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด 119

2.3 ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด 119

2.4 ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด 120

(2) แบบฟอร์มการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด

1. บัญชีรายการชุดโครงการ (แบบ จ.1)

(1) สรุปโครงการตามแผนพัฒนาจังหวัด พ.ศ.2561-2565 ฉบับทบทวน พ.ศ.2565 124

(2) สรุปตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายตามประเด็นการพัฒนา 125

(3) ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาเศรษฐกิจและโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม 132

(4) ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาการพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและยั่งยืน 325

(5) ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 339

(6) ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การเสริมสร้างความมั่นคงภายในการรักษาความสงบเรียบร้อยและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม 357

(7) ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและป้องกันปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติ 370

2. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) 404

(3) ภาคผนวก

1. ภาคผนวก ก. รายการตรวจสอบการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ.2551

2. ภาคผนวก ข. สรุปผลการทบทวนแผนพัฒนาจังหวัด

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเพื่อการพัฒนา

1.1 ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ

(1) ความเป็นมา

ตราประจำจังหวัดแพร่

ตราประจำจังหวัดแพร่เป็นรูปม้ายืนและมีโบราณสถานที่สำคัญของจังหวัดแพร่คือ พระธาตุช่อแฮประกอบอยู่บนหลังม้า

คำขวัญของจังหวัดแพร่

“หม้อห้อมไม้สัก ถิ่นรักพระลอ ช่อแฮศรีเมือง ลือเลื่องแพะเมืองผี คนแพร่นี้ใจงาม”

ธงประจำจังหวัดแพร่

ธงพื้นสีน้ำตาล – แดง แบ่งตามแนวตั้ง ตรงกลางเป็นรูปวัดพระธาตุช่อแฮ

ต้นไม้ประจำจังหวัดแพร่

ต้นยมหินสูงประมาณ 15-25 เมตร เปลือกนอกมีสีน้ำตาลถึงสีน้ำตาลดำ ใบประกอบแบบขนนกปลายคี่ ยาวประมาณ 30-50 ซ.ม. มีใบย่อยที่ออกตรงข้ามกัน 4-10 และที่ปลายก้านอีก 1 ใบ ดอกมีลักษณะเป็นช่อ มีกลิ่นหอม มีความยาว 1.5 ซ.ม. ผลเป็นแบบผลแห้งมีเปลือกแข็งสีน้ำตาลรูปทรงแบบไข่ ขนาดยาว 2.5-5.0 ซ.ม. เมื่อแก่จะมีสีดำ เมล็ดมีลักษณะแบบเป็นแผ่นบาง ๆ สีน้ำตาล

จังหวัดแพร่ ใช้อักษรย่อว่า **“พร”**

เมืองแพร่ เป็นเมืองโบราณสร้างมาช้านานแล้วตั้งแต่อดีตกาลแต่ยังไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัดว่าสร้างขึ้นในสมัยใดและใครเป็นผู้สร้างเมืองแพร่เป็นเมืองที่ไม่มีประวัติของตนเองจารึกไว้ในที่ใด ๆ โดยเฉพาะนอกจากปรากฏในตำนานพงศาวดารและจารึกของเมืองอื่นๆบ้างเพียงเล็กน้อยจากการศึกษาค้นคว้าและตรวจสอบหลักฐานจากตำนานเมืองเหนือพงศาวดารโยนกและศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง เมืองแพร่น่าจะสร้างยุคเดียวกันกับกรุงสุโขทัย เชียงใหม่ ลำพูน พะเยา น่าน

เมืองแพร่มีชื่อเรียกกันหลายอย่างตำนานเมืองเหนือเรียกว่า “พลนคร” หรือ “เมืองพล”ดังปรากฏในตำนานสร้างพระธาตุลำปางหลวงว่า “เบื้องหน้าแต่นั้นนานมายังมีพระยาสามนตรางค์หนึ่งเสวยราชสมบัติในพลรัฐนครอันมีในที่ใกล้กันกับลัมภกัปปะนคร (ลำปาง) นี่ทราบว่าสรีรพระธาตุพระพุทธเจ้ามีในลัมภกัปปะนครก็ปรารถนาจะใคร่ได้” ในสมัยขอมเรืองอำนาจราวพ.ศ. 1470-1560 นั้น พระนางจามเทวีได้แผ่อำนาจเข้าครอบครองดินแดนในเขตลานนาได้เปลี่ยนชื่อเมืองในเขตลานนาเป็นภาษาเขมร เช่น ลำพูน เป็น หริภุญไชย น่าน เป็น นันทบุรี เมืองแพร่ เป็น โกศัยนครหรือนครโกศัย ชื่อที่ปรากฏในศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง เรียกว่า “เมืองพล” และได้กลายเสียงตามหลักภาษาศาสตร์เป็น “แพร่” ชาวเมืองนิยมออกเสียงว่า “แป้”

ที่มา : หนังสือประวัติมหาดไทยส่วนภูมิภาคจังหวัดแพร่

(2) ลักษณะทางกายภาพ

จังหวัดแพร่เป็น 1 ใน 17 จังหวัดภาคเหนือของประเทศไทยตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งเหนือที่ 14.70ถึง 18.44 องศากับเส้นแวงที่ 99.58 ถึง 100.32 องศาอยู่สูงกว่าระดับทะเลประมาณ155 เมตรอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครตามทางหลวงหมายเลข 11 และ 101 ประมาณ 551กิโลเมตรและทางรถไฟ 550 กิโลเมตร (ถึงสถานีรถไฟเด่นชัย) มีเนื้อที่ประมาณ 6,538.59 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 4,051,912.64 ไร่ และมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ได้แก่

ทิศเหนือ ติดต่อกับเขตอำเภอสองและอำเภอร้องกวาง ติดต่อกับ จังหวัดลำปาง น่าน และพะเยา

ทิศตะวันออก ติดต่อกับเขตอำเภอเมืองแพร่และอำเภอร้องกวาง ติดต่อกับ จังหวัดน่านและอุตรดิตถ์

ทิศใต้ ติดต่อกับเขตอำเภอเด่นชัยและอำเภอวังชิ้น ติดต่อกับ จังหวัดอุตรดิตถ์และสุโขทัย

ทิศตะวันตก ติดต่อกับเขตอำเภอสอง อำเภอลอง และอำเภอวังชิ้น ติดต่อกับ จังหวัดลำปาง

พื้นที่จังหวัดแพร่ล้อมรอบด้วยภูเขาทั้ง 4 ทิศ พื้นที่ส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 80 เป็นภูเขามีพื้นที่ราบเพียงร้อยละ 20 โดยลาดเอียงไปทางทิศใต้ตามแนวไหลของแม่น้ำยม คล้ายก้นกระทะ พื้นที่ราบของจังหวัดจะอยู่ระหว่างหุบเขา มี 2 แปลงใหญ่ คือ ที่ราบบริเวณพื้นที่อำเภอร้องกวาง อำเภอหนองม่วงไข่ อำเภอเมืองแพร่ อำเภอสูงเม่น และอำเภอเด่นชัย และอีกหนึ่งแปลงคือบริเวณอำเภอลองและอำเภอวังชิ้น ซึ่งที่ราบดังกล่าวใช้เป็นที่อยู่อาศัยและทำการเกษตร

ลักษณะภูมิอากาศของจังหวัดแพร่จัดอยู่ในลักษณะแบบฝนเมืองร้อนเฉพาะฤดูหรือแบบทุ่งหญ้าเมืองร้อน (Tropical Savanna) บริเวณดังกล่าวอยู่ในเขตร่องอากาศเขตร้อน (Intertropical Convergence Zone) ปริมาณและการกระจายของฝนจะได้รับอิทธิพลจากลมมรสุม2 ประเภทคือลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ทำให้มีฝนตกชุกและลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่นำเอาอากาศหนาวและแห้งแล้งจากประเทศจีนมาปกคลุมทั่วบริเวณภาคเหนือของประเทศไทยนอกจากนี้ลักษณะพื้นที่ของจังหวัดแพร่เป็นแอ่งคล้ายก้นกระทะและลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาจึงทำให้สภาพอากาศแตกต่างกันมากลักษณะภูมิอากาศของจังหวัดแพร่แบ่งเป็น 3 ฤดูกาล

ฤดูหนาว เริ่มประมาณกลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์

ฤดูร้อน เริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม

ฤดูฝน เริ่มประมาณเกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม

(3) ข้อมูลการปกครอง/ประชากร

(3.1) การปกครอง

จังหวัดแพร่แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 8 อำเภอ 78 ตำบล 708 หมู่บ้าน 18 ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 84 แห่ง ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลเมือง 1 แห่ง เทศบาลตำบล 25 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 57 แห่งรายละเอียดตามตาราง

<u>ตารางที่ 1</u> แสดงจำนวนเขตการปกครอง

อำเภอ	จำนวน						
	ตำบล	หมู่บ้าน	ชุมชน	อบจ.	ทม.	ทต.	อบต.
เมืองแพร่	20	166	18	1	1	9	9
สูงเม่น	12	110	-	-	-	1	12
เด่นชัย	5	52	-	-	-	3	4
สอง	8	85	-	-	-	2	7
ลอง	9	90	-	-	-	6	5
หนองม่วงไข่	6	35	-	-	-	1	5
ร้องกวาง	11	93	-	-	-	2	8
วังชิ้น	7	77	-	-	-	1	7
รวม	**78**	**708**	**18**	**1**	**1**	**25**	**57**

ที่มา: ที่ทำการปกครองจังหวัดแพร่ (ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม 2563)

(3.2) ข้อมูลประชากร

จังหวัดแพร่ มีประชากร ณ เดือนมีนาคม 2562 จำนวน 439,718 คน จำแนกเป็นชาย 212,385 คน หญิง 227,333 คน จำนวนประชากรชาย คิดเป็นร้อยละ 48.30 ของประชากรทั้งหมด จำนวนประชากรหญิง คิดเป็นร้อยละ 51.70 ของประชากรทั้งหมด จำแนกได้ ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรและครัวเรือน

อำเภอ	จำนวนราษฎร (คน)			จำนวน ครัวเรือน
	ชาย	หญิง	รวม	
เมืองแพร่	55,188	61,495	116,683	52,104
ร้องกวาง	23,030	24,883	47,913	29,623
ลอง	26,544	27,241	53,785	15,027
สูงเม่น	35,235	38,465	73,700	19,117
เด่นชัย	17,518	17,761	35,279	20,518
สอง	23,987	25,294	49,281	6,910
วังชิ้น	22,737	22,920	45,657	18,521
หนองฯ	8,146	9,274	17,420	16,560
รวม	**212,385**	**227,333**	**439,718**	**178,380**

ที่มา: ที่ทำการปกครองจังหวัดแพร่ (ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม 2563)

(4) ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

จังหวัดแพร่ มีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี พ.ศ. 2561 มูลค่าเท่ากับ 30,403 ล้านบาท โครงสร้างทางเศรษฐกิจขึ้นอยู่กับ

อันดับ 1 คือ สาขาเกษตรกรรมฯ 5,526 ล้านบาท

อันดับ 2 คือ สาขาการศึกษา 4,410 ล้านบาท

อันดับ 3 คือ สาขาขายส่ง ขายปลีกฯ 3,326 ล้านบาท

รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปีของประชากร ปี 2561 เท่ากับ 78,276 บาท จัดเป็นอันดับที่ 58 ของประเทศ และเป็นลำดับที่ 15 ของ 17 จังหวัดภาคเหนือ ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม

<u>ตารางที่ 3</u> ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดแพร่ ณ ราคาประจำปี 2561 จำแนกตามสาขาการผลิต 19 สาขา

สาขาการผลิต	ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดปี 2561 (ล้านบาท)
ภาคเกษตร	**5,526**
เกษตรกรรมฯ	5,526
ภาคนอกเกษตร	**24,877**
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	667
การผลิตอุตสาหกรรม	3,152
การไฟฟ้า แก๊ส และการประปา	382
การประปาและการจัดการของเสีย	142
การก่อสร้าง	1,538
การขายส่ง การขายปลีกฯ	3,226
การขนส่ง และสถานที่เก็บสินค้า	1,213
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	303
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	433
การเงินและการประกันภัย	2,841
กิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	1,673
กิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ฯ	11
กิจกรรมการบริหารฯ	33
การบริหารราชการ	2,773
การศึกษา	4,410
กิจกรรมด้านสุขภาพฯ	1,627
ศิลปะ ความบันเทิงและนันทนาการ	122
กิจกรรมการบริการด้านอื่นๆ	330
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	**30,403**

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2561 (ข้อมูล ณ เดือน เมษายน 2563)

(5) การเกษตรกรรม

จังหวัดแพร่มีพื้นที่ จำนวน 4,086,625 ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตร จำนวน 800,113 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 19.58 ของพื้นที่ทั้งหมด มีครัวเรือนที่ประกอบอาชีพการเกษตร จำนวน 66,016 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 37.34 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด

<u>ตารางที่ 4</u> ข้อมูลจำนวนครัวเรือนที่ประกอบอาชีพการเกษตร

อำเภอ	จำนวน		
	จำนวนครัวเรือน	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่การเกษตร (ไร่)
เมืองแพร่	51,552	12,805	130,452
สูงเม่น	29,405	7,787	134,029
เด่นชัย	14,928	4,147	120,812
สอง	18,947	9,234	79,139
ลอง	20,332	10,249	49,643
หนองม่วงไข่	6,885	3,314	146,728
ร้องกวาง	18,356	8,617	99,388
วังชิ้น	16,378	9,863	39,922
รวม	**176,783**	**66,016**	**800,113**

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดแพร่, ข้อมูล ณ 30 เดือน สิงหาคม 2563

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญในฤดูกาลผลิตปี 2562/2563 ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง พริกใหญ่ และส้มเขียวหวาน

<u>ตารางที่ 5</u> แสดงข้อมูลพื้นที่เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจจังหวัดแพร่ ปี 2562/2563

ชนิดพืช	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
ข้าวนาปี	298,207	565	169,601	1,554.70
ข้าวนาปรัง	38,536	578	22,072	168.2
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ รุ่น1	203,317	757	146,240	914
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ รุ่น2	50,710	867	43,829	293.65
ถั่วเหลือง รุ่น 1	92	219	19.49	0.41
ถั่วเหลือง รุ่น 2	1,075	230	247.25	3.36
มันสำปะหลัง	23,038	3,000	67,602	146.02
ส้มเขียวหวาน	20,757	928	15,511	286.95
พริก	3,347	2,800	9,372	149.95
แก้วมังกร	860	1,921	1,249	18.74
ลองกอง	1,966	388	681	13.62
ลางสาด	3,945	517	1,987	39.74

ชนิดพืช	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
ลำไย	4,550	215	936	55.93
ทุเรียน	1,609	419	275	27.5
กาแฟ	2,331	39	68	0.82
ปาล์มน้ำมัน	1,995	631	432	0.99
ยางพารา	26,397	252	3,329	146
หอมแดง	40	875	35	0.7
กระเทียม	346	529	183	8.42
รวม	683,118	-	496,958	4,472.83

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดแพร่, ข้อมูล ณ เดือน สิงหาคม 2563

พืชที่มีศักยภาพสามารถส่งเสริมการเพาะปลูกในพื้นที่จังหวัดแพร่

ปัจจัยที่ต้องการส่งเสริมการเพาะปลูก และแนวทางในการส่งเสริมการเพาะปลูกพืชชนิดดังกล่าว

1. ข้าว ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ได้แก่ การใช้ปุ๋ยผสมเอง การใช้ปุ๋ยสั่งตัด การใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดศัตรูพืชทดแทนสารเคมี การผลิตให้ได้มาตรฐาน GAP หรือ อินทรีย์ การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ข้าวให้มีความหลากหลาย

2. พริก ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การผสมปุ๋ยใช้เอง การใช้ปุ๋ยสั่งตัด การใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดศัตรูพืชทดแทนสารเคมี การผลิตพริกให้ได้มาตรฐาน GAP หรือ อินทรีย์ การปรับเปลี่ยนการปลูกพริกให้หลากหลายชนิด การพัฒนาผลิตภัณฑ์พริกให้มีความหลากหลายและการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ การใช้ระบบน้ำแบบประหยัด

3. ส้มเขียวหวาน ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การผสมปุ๋ยใช้เอง การใช้ปุ๋ยสั่งตัด การใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดศัตรูพืชทดแทนสารเคมี การผลิตส้มเขียวหวานให้ได้มาตรฐาน GAP หรือ อินทรีย์ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ส้มเขียวหวานและการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ การใช้ระบบน้ำแบบประหยัด

4. ส้มโอ ส่งเสริมการขยายพื้นที่ปลูกส้มโอเมืองลอง ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การผสมปุ๋ยใช้เอง การใช้ปุ๋ยสั่งตัด การใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดศัตรูพืชทดแทนสารเคมี การผลิตส้มโอให้ได้มาตรฐาน GAP หรือ อินทรีย์ การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ การใช้ระบบน้ำแบบประหยัด

5. พืชผัก ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การผสมปุ๋ยใช้เอง การใช้ปุ๋ยสั่งตัด การใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดศัตรูพืชทดแทนสารเคมี การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ การผลิตพืชผักให้ได้มาตรฐาน GAP หรือ อินทรีย์ การปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกพืชชนิดอื่นมาปลูกผัก การพัฒนาผลิตภัณฑ์พริกให้มีความหลากหลายและการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ การใช้ระบบน้ำแบบประหยัด

ทั้งนี้ การประชาสัมพันธ์ แสดงและจำหน่ายสินค้าเกษตรและสินค้าแปรรูปที่ได้รับมาตรฐานผ่านช่องทางออนไลน์เพื่อให้ผู้ประกอบการที่มีความต้องการซื้อค้าสินค้านั้น ๆ ประสานงานกับผู้ผลิตโดยตรง

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดแพร่, ข้อมูล ณ เดือน สิงหาคม 2563

(6) การปศุสัตว์

ปี 2563 จังหวัดแพร่มีครัวเรือนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ จำนวน 28,964 ครัวเรือน มีปศุสัตว์ที่สำคัญ คือ โคเนื้อ กระบือ ไก่พื้นเมือง สุกร และโคนม

การเลี้ยงสัตว์ที่สำคัญคือ การส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อคุณภาพดีและโคขุน โดยเฉพาะการผลิตโคขุนในแบรนด์ของ “โคแบล็คโกศัย”

<u>ตารางที่ 6</u> แสดงข้อมูลการเลี้ยงสัตว์ในจังหวัดแพร่ ปี 2563

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่พื้นเมือง (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
อำเภอเมืองแพร่	7,459	6,528	353	522	1,876	450,975	2,237	367	0
อำเภอสูงเม่น	1,826	1,380	0	443	479	54,565	20	0	4
อำเภอเด่นชัย	1,424	933	0	711	2,730	75,471	599	2	0
อำเภอสอง	4,936	3,730	0	620	40,126	197,623	235	0	0
อำเภอลอง	3,793	4,205	0	809	7,841	139,579	4,703	105	0
อำเภอหนองม่วงไข่	1,709	1,870	0	334	2,408	81,368	6,981	0	0
อำเภอร้องกวาง	3,284	4,593	0	1,496	7,085	267,490	1,041	45	0
อำเภอวังชิ้น	4,533	3,855	0	1,648	11,032	308,736	11,179	0	0
รวม	**28,964**	**27,094**	**353**	**6583**	**73,577**	**1,575,807**	**26,995**	**519**	**4**

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดแพร่ (ข้อมูล ณ 7 เดือนพฤษภาคม 2563)

(7) การประมง

ในปี 2563 จังหวัดแพร่มีผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน 7,394 ราย คิดเป็นพื้นที่เลี้ยงรวมจำนวน 7,699.32 ไร่ และมีฟาร์มที่ใช้เพาะเลี้ยง จำนวน 7,416 ฟาร์ม ซึ่งเป็นการเลี้ยงแบบยังชีพ จำนวน 7,299 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 98.42 ของจำนวนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทั้งหมด ชนิดสัตว์น้ำที่มีการเลี้ยงแบบยังชีพมากที่สุด ได้แก่ ปลานิล ปลาดุก ปลาตะเพียนขาว ปลาไนปลายี่สกเทศ และปลาสวาย ตามลำดับ เป็นการเลี้ยงแบบเชิงพาณิชย์จำนวน 117 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 1.58 ของจำนวนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทั้งหมด ชนิดสัตว์น้ำที่มีการเลี้ยงแบบเชิงพาณิชย์มากที่สุด ได้แก่ ปลานิลและปลากดหลวง ชนิดของสัตว์น้ำที่จับจากแหล่งน้ำธรรมชาติมากที่สุด ได้แก่ ปลานิล ปลาตะเพียนขาว ปลายี่สกเทศ ปลานวลจันทร์เทศ และปลาสร้อยขาว

<u>ตารางที่ 7</u> ข้อมูลสถิติการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการจับสัตว์น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญในปี 2550-2562

ข้อมูลสถิติที่สำคัญ	ปีที่เก็บข้อมูล			อัตราการเปลี่ยนแปลง
	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	
ข้อมูลการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ				
1. พื้นที่เพาะเลี้ยง (ไร่)	4,401	5,444	5,545.33	เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.86
2. ผลผลิต (ตัน)	1,203	1,427	1,634.18	เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.53
3. ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)	0.273	0.262	0.295	
4. ต้นทุนการผลิต (บาท/กก.)	35.53	30.81	31.03	
5. ราคาจำหน่าย (บาท/กก.)	69.54	60.22	60.65	
ข้อมูลการจับสัตว์น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ				

1. จำนวนครัวเรือนประมง (ราย)	11,976	11,460	11,474	เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.12
2. ผลผลิตที่จับได้ (ตัน)	2 ,505.18	1,407.37	2,711.1	เพิ่มขึ้นร้อยละ 92.65
3. ต้นทุนการผลิต (บาท/กก.)	8.52	9.12	8.24	
4. ราคาจำหน่าย (บาท/กก.)	60.11	65.24	65.61	

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดแพร่, ข้อมูล ณ วันที่ 31 เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2563

จากสภาพอากาศที่แห้งแล้งและฝนทิ้งช่วงในสองสามปีที่ผ่านมา ทำให้แหล่งน้ำสาธารณะของจังหวัดแพร่ ทั้งที่เป็นแหล่งธรรมชาติ และแหล่งน้ำที่ได้รับการปรับปรุงและก่อสร้างมีปริมาณน้ำน้อย แหล่งน้ำหลายๆ แห่ง ได้มีการเปิดให้ประชาชนได้จับสัตว์น้ำ ทั้งในรูปของเปิดจับแบบหารายได้โดยคณะกรรมการบริหารแหล่งน้ำ และการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้จับสัตว์น้ำได้อย่างเสรี เพื่อลดค่าใช้จ่ายและสร้างรายได้กับครอบครัวในจังหวัดแพร่ และใกล้เคียง ทำให้มีการจับสัตว์น้ำในปริมาณที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากหน่วยงานกรมประมงในจังหวัดแพร่ปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำในแหล่งน้ำทุกปี ประกอบกับคณะกรรมการแหล่งน้ำมีการบริหารจัดการแหล่งน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ภาพรวมของผลผลิตสัตว์น้ำมีปริมาณที่เพิ่มขึ้น และแนวโน้มปริมาณสัตว์น้ำก็จะเพิ่มขึ้นในปีต่อ ๆ ไป

(8) การอุตสาหกรรม

ปี 2562 จังหวัดแพร่มีสถานประกอบการอุตสาหกรรม จำนวน 1,915 แห่ง การกระจายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดแพร่ มีลักษณะการกระจายตัวค่อนข้างน้อย โรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอสูงเม่น อำเภอเด่นชัย และอำเภอเมืองแพร่ **(เดิม)**

<u>ตารางที่ 8</u> ข้อมูลจำนวนสถานประกอบการอุตสาหกรรมจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมปี 2563

รายการ		จำนวน (แห่ง)	เงินลงทุน (บาท)	จำนวนคนงาน (คน)		
				ชาย	หญิง	รวม
อุตสาหกรรม	การเกษตร	43	1,307,334,980	160	499	659
อุตสาหกรรม	อาหาร	20	258,195,200	245	250	495
อุตสาหกรรม	เครื่องดื่ม	-	-	-	-	-
อุตสาหกรรม	สิ่งทอ	1	2,200,000	1	7	8
อุตสาหกรรม	เครื่องแต่งกาย	2	54,500,036	196	300	496
อุตสาหกรรม	เครื่องหนัง	-	-	-	-	-
อุตสาหกรรม	ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	70	928,470,000	950	1,779	2,729
อุตสาหกรรม	เฟอร์นิเจอร์และเครื่องเรือน	69	585,480,000	1,000	905	1,905
อุตสาหกรรม	กระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	2	8,500,000	95	40	135
อุตสาหกรรม	สิ่งพิมพ์	1	10,500,000	10	-	10
อุตสาหกรรม	เคมี	3	51,900,000	40	13	53
อุตสาหกรรม	ปิโตรเลียมเคมีและผลิตภัณฑ์	-	-	-	-	-
อุตสาหกรรม	ยาง	5	32,570,000	50	9	59
อุตสาหกรรม	พลาสติก	30	320,119,301	1,702	1,759	3,461

อุตสาหกรรม	อโลหะ	1	2,830,000	8	1	9
อุตสาหกรรม	โลหะ	8	62,988,600	110	22	132
อุตสาหกรรม	ผลิตภัณฑ์โลหะ	2	10,970,000	25	12	37
อุตสาหกรรม	เครื่องจักรกล	-	-	-	-	-
อุตสาหกรรม	ไฟฟ้า	8	86,000,000	65	13	78
อุตสาหกรรม	ขนส่ง	-	-	-	-	-
อุตสาหกรรม	อื่น ๆ	51	2,757,177,046	375	904	1,279
	รวม	316	6,479,735,163	5,032	6,513	11,545

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดแพร่, ข้อมูล ณ วันที่ 15 เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2563)

อุตสาหกรรมที่สำคัญในจังหวัดแพร่ ได้แก่ อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์และเครื่องเรือน อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ และอุตสาหกรรมการเกษตร

อุตสาหกรรมในครัวเรือนที่สำคัญในจังหวัดแพร่ ได้แก่ การทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้จากเศษไม้

สาขาอุตสาหกรรมที่มีการลงทุนมากที่สุด 3 อันดับแรก ของจังหวัดแพร่ ได้แก่

1.1 อุตสาหกรรมไม้ และผลิตภัณฑ์จากไม้ ประกอบด้วยการผลิต ประตู หน้าต่าง เป็นหลัก รองลงมา ได้แก่ ไม้แบบก่อสร้าง และวงกบ ปัจจุบันมีโรงงานรวมทั้งสิ้น 70 โรงงาน เงินลงทุน 928.47 ล้านบาท คนงาน รวม 2,729 คน

1.2 อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ไม้ และเครื่องเรือน ประกอบด้วยการผลิตเฟอร์นิเจอร์ เป็นหลัก เช่น ตู้ รองลงมา ได้แก่ เตียง และชุดรับแขก ปัจจุบันมีโรงงานรวมทั้งสิ้น 69 โรงงาน เงินลงทุน 585.48 ล้านบาท คนงาน รวม 1,905 คน

1.3 อุตสาหกรรมอื่น ๆ ประกอบด้วยการ บด ย่อยหิน ดูดทราย เชื้อเพลิงชีวมวล เป็นหลัก รองลงมา ได้แก่ การผลิตปูน การผลิตไฟฟ้าชีวมวล ปัจจุบันมีโรงงานรวมทั้งสิ้น 51 โรงงาน เงินลงทุน 2,757.17 ล้านบาท คนงาน 1,279 คน

ภาวการณ์ลงทุนด้านอุตสาหกรรมในจังหวัดแพร่ ผลจากการพิจารณาข้อมูลการลงทุนอุตสาหกรรมในเดือนนี้ เปรียบเทียบกับช่วงระยะเวลาเดียวกันในปีก่อนพบว่ามีอัตราการขยายตัวของจำนวนโรงงานที่ได้รับอนุญาตใหม่ ลดลง คิดเป็นร้อยละ 100 จำนวนเงินลงทุน ลดลงคิดเป็นร้อยละ 100 และอัตราการจ้างงาน ลดลง คิดเป็นร้อยละ 100 เนื่องจากการประกาศใช้ พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. 2562 ซึ่งโรงงานต้องมี 50 แรงม้าขึ้นไป และไม่มีโรงงานที่จดทะเบียนใหม่ เป็นต้น

(9) การพาณิชยกรรม

การจัดตั้งสถานประกอบธุรกิจในจังหวัดแพร่มีผู้ประกอบการจดทะเบียนประกอบธุรกิจประเภทนิติบุคคล เช่นบริษัทจำกัดห้างหุ้นส่วนจำกัดห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลบริษัทมหาชนรวมทั้งสิ้น 1,514 ราย ตามตารางดังนี้

ตารางที่ 9 ข้อมูลการกระจายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมปี 2562

ทะเบียนนิติบุคคล	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น (ร้อยละ)
จำนวน (ราย)	1,358	1,442	1,514	72	4.99
ทุนจดทะเบียน (บาท)	10,265,372,224	10,451,302,641	10,776,647,641	325,345,000	3.11

ที่มา สำนักงานพาณิชย์จังหวัดแพร่ (ข้อมูล ณ วันที่ 31 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2562)

การจัดตั้งสถานประกอบธุรกิจในจังหวัดแพร่มีผู้ประกอบการจดทะเบียนประกอบธุรกิจประเภทนิติบุคคล เช่น บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล บริษัทมหาชน (ข้อมูลเปรียบเทียบย้อนหลัง 3 ปี)

การจดทะเบียนนิติบุคคล ปี 2562 มีจำนวน 1,514 ราย เพิ่มขึ้นจากปี 2561 จำนวน 72 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.99 และในปี 2561 การจดทะเบียนนิติบุคคลเพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 84 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.19 และเมื่อพิจารณาทุน พบว่ามีมูลค่าทุนจดทะเบียน ปี 2562 มีจำนวน 10,776 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 คิดเป็นร้อยละ 3.11 และในปี 2561 มีมูลค่าทุนจดทะเบียน จำนวน 10,451 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 คิดเป็นร้อยละ 1.81

<u>ตารางที่ 10</u> แสดงข้อมูลการจดทะเบียนนิติบุคคลจำแนกตามประเภทธุรกิจ

ประเภทธุรกิจ	บริษัท จำกัด	ห้างหุ้นส่วน จำกัด	ห้างหุ้นส่วน สามัญนิติบุคคล	บริษัทมหาชน จำกัด	รวม
เกษตรกรรมการป่าไม้และการประมง	10	19	-	-	29
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	4	3	-	-	7
การผลิต	86	80	1	-	167
การไฟฟ้าก๊าซไอน้ำและระบบปรับอากาศ	15	1	-	-	16
การจัดหาน้ำการจัดการน้ำเสียและของเสียรวมถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง	1	1	-	-	2
การก่อสร้าง	85	273	-	-	358
การขายส่งขายปลีกการซ่อมแซมยานยนต์จักรยานยนต์	280	314	3	-	597
การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	14	31	-	-	45
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	26	16	1	-	43
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	11	38	-	-	49
กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	25	8	-	1	34
กิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	25	6	-	-	31
กิจกรรมวิชาชีพวิทยาศาสตร์และกิจกรรมทางวิชาการ	29	35	1	-	65
กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุน	15	27	-	-	42
การศึกษา	5	2	-	-	7
กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	3	4	-	-	7
ศิลปะความบันเทิงและนันทนาการ	2	8	-	-	10
กิจกรรมการบริการด้านอื่นๆ	3	2	-	-	5
อุตสาหกรรมไฟฟ้า					
อุตสาหกรรมขนส่ง					
อุตสาหกรรมอื่นๆ					
รวม	**639**	**868**	**6**	**1**	**1,514**

ที่มา สำนักงานพาณิชย์จังหวัดแพร่ (ข้อมูล ณ วันที่ 31 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2562)

การจัดเก็บภาษีสรรพากร

ปีงบประมาณ 2563 สำนักงานสรรพากรพื้นที่แพร่ สามารถจัดเก็บภาษีตั้งแต่เดือนตุลาคม 2562- กรกฎาคม 2563 จำนวน 497.384 ล้านบาท จัดเก็บได้น้อยกว่ากว่าปีที่ผ่านมาจำนวน 199.464 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 28.62 เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กรมสรรพากรได้กำหนดมาตรการด้านภาษีต่างๆ เพื่อเยียวยาผู้เสียภาษีที่ได้รับผลกระทบ เช่น การลดอัตราภาษีเงินได้ หัก ณ ที่จ่าย และการขยายเวลาการยื่นแบบฯ และการชำระภาษี เป็นผลให้การจัดเก็บภาษีสรรพากรในพื้นที่จังหวัดแพร่ จัดเก็บได้ต่ำกว่าปี 2562 และ 2561

<u>ตารางที่ 11</u> ข้อมูลการจัดเก็บภาษีสรรพากร

ประเภทภาษี	จัดเก็บภาษีฯ ได้จริง					
	ปี 2561 ต.ค 60 – ก.ย 61		ปี 2562 ต.ค 61 – ก.ย 62		ปี 2563 ต.ค 62 – ก.ค 63	
	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	เพิ่ม/ลด (ร้อยละ)	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	เพิ่ม/ลด (ร้อยละ)	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	เพิ่ม/ลด (ร้อยละ)
1. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	145.224	(4.93)	142.915	(1.59)	107.354	(24.88)
2. ภาษีเงินได้นิติบุคคล	136.340	16.76	126.950	(6.88)	66.859	(47.33)
3. ภาษีมูลค่าเพิ่ม	364.175	2.01	400.866	10.07	306.477	(23.55)
4. ภาษีธุรกิจเฉพาะ	21.959	(20.30)	18.307	(16.63)	12.280	(32.92)
5. อากรแสตมป์	7.685	0.17	6.638	(13.62)	3.493	(47.38)
6. ค่าปรับภาษีอากร	1.451	2.14	1.170	(19.40)	0.921	(21.32)
รวม	676.836	2.06	696.848	2.96	497.384	(28.62)

ที่มา : สำนักงานสรรพากรพื้นที่แพร่, (ข้อมูล ณ วันที่ 30 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2563)

การจัดเก็บภาษีสรรพสามิต

ปีงบประมาณ 2562 สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่แพร่ สามารถจัดเก็บได้จำนวน 483,868,151.30 บาท (จัดเก็บได้ต่ำกว่าปีที่ผ่านมาจำนวน 730,144 บาท)

<u>ตารางที่ 12</u> แสดงข้อมูลการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต

ประเภทสินค้า	2559	2560	2561	2562
1. ภาษีสุรา	**471,986,723.18**	**495,728,919.04**	**472,262,225.63**	**470,671,748.45**
- สุรากลั่น	470,686,388.93	494,223,019.04	471,131,757.13	469,208,471.45
- สุราแช่	1,300,334.25	1,505,900.00	1,130,468.00	1,463,277.00
2. ภาษีเบียร์	-	-	-	-
3.ภาษียาสูบ	**336,200.00**	**270,930.00**	**557,950.00**	**2,230,426.00**
4. ภาษีรถยนต์	**-**	**28,500.00**	**-**	**-**
5. ภาษีเครื่องดื่ม	**550,449.95**	**537,104.72**	**41,711.01**	**27,907.70**
6. ภาษีน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน	**-**	**41,025.00**	**-**	**-**
7. ภาษีรถจักรยานยนต์	**-**	**-**	**18,844.00**	**367,170.80**

8. ภาษีเครื่องปรับอากาศ	-	-	-	-
9.ภาษีสารทำลายชั้นบรรยากาศ	-	-	-	-
10.ภาษีสนามกอล์ฟ	69,405.00	59,440.00	45,275.00	51,335.00
11.ภาษีไนต์คลับ,ดิสโก้เธค	547,351.60	1,062,981.94	878,341.40	1,021,020.47
12.ภาษีอาบ อบ นวด	-	-	-	-
13.ภาษีโทรคมนาคม	-	-	-	-
14. ภาษีเครื่องหอม	5,377.50	9,367.50	9,708.00	10,356.00
15. ภาษีแก้ว,เครื่องแก้ว	-	-	-	-
16. ภาษีพรม	-	-	-	-
17. ภาษีไพ่	-	-	-	-
18. ภาษีสาร CFC	-	-	-	-
19. รายได้เบ็ดเตล็ด	5,848,217.25	6,611,187.51	10,784,239.81	9,488,186.88
รวม	**479,343,724.48**	**504,308,430.71**	**484,598,294.85**	**483,868,151.30**

ที่มา : สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่แพร่ (ข้อมูล ณ วันที่ 20 เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2563)

สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่แพร่ ได้รับมอบหมายจากกรมสรรพสามิต ในการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตสินค้าและบริการที่อยู่ในความควบคุมของกรมสรรพสามิต และการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำผิดกฎหมายสรรพสามิต ซึ่งในปี 2560 จัดเก็บรายได้รวมทั้งสิ้น 504,308,430.71 บาท ในปี 2561 จัดเก็บรายได้รวมทั้งสิ้น 484,598,294.85 บาท จัดเก็บได้ต่ำกว่าปี 2560 ร้อยละ 3.91 ในปี 2562 จัดเก็บรายได้รวมทั้งสิ้น 483,868,151.30 บาท จัดเก็บได้ต่ำกว่าปี 2561 ร้อยละ 0.15 ภาษีที่จัดเก็บได้สูงสุดของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ ร้อยละ 97 ของการจัดเก็บรายได้ทั้งสิ้น คือการจัดเก็บภาษีสุราชุมชน ในปัจจุบันสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่แพร่ มีผู้รับอนุญาตทำสุราชุมชน จำนวน 209 ราย จัดเก็บภาษีสุราได้ 386,303,687.00 บาท (ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2562 – 31 กรกฎาคม 2563) สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่แพร่ ได้ดำเนินการตรวจสอบ แนะนำ กำกับ ดูแล ผู้ประกอบอุตสาหกรรมและผู้ประกอบกิจการสถานบริการ ให้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย และออกตรวจปราบปรามผู้กระทำผิดในหน้าที่ของกรมสรรพสามิตอย่างต่อเนื่อง

(10) โครงสร้างพื้นฐาน

(10.1) การชลประทาน

จังหวัดแพร่มีแหล่งน้ำชลประทานจำนวน 222 แห่งประกอบด้วยแหล่งน้ำชลประทานขนาดใหญ่จำนวน1 แห่งขนาดกลางจำนวน 8 แห่งและขนาดเล็กจำนวน 213 แห่ง (โดยแยกเป็นโครงการขนาดเล็กอันเนื่องมาจากพระราชดำริจำนวน 39 แห่งและโครงการขนาดเล็กถ่ายโอนให้ท้องถิ่นจำนวน 129 แห่งและสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าจำนวน 45 แห่ง) มีพื้นที่เกษตรที่พัฒนาด้านชลประทานแล้วจำนวน 339,483 ไร่ โดยอยู่ในความรับผิดชอบของกรมชลประทานจำนวน 289,893 ไร่และถ่ายโอนภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 49,590 ไร่

<u>ตารางที่ 13</u> ข้อมูลแหล่งน้ำที่พัฒนาโดยกรมชลประทาน

ขนาด	ประเภท	ชื่อ	สถานีที่ตั้ง	ปริมาณความจุ (ลบ.ม.)	ปริมาณความจุเก็บกัก (ลบ.ม.)	พื้นที่โครงการ (ไร่)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)
โครงการชลประทานขนาดใหญ่ (1 โครงการ)								
ใหญ่	ฝาย	ฝายแม่ยม	อ.สอง	-	-	224,000	196,000	28,000
โครงการชลประทานขนาดกลาง (8 โครงการ)								
กลาง	ฝาย	ฝายทุ่งไผ่	อ.สอง	-	-	12,266	10,178	2,088
กลาง	อ่างเก็บน้ำ	อ่างเก็บน้ำแม่สอง	อ.สอง	85,000,000	65,800,000	27,311	19,338	7,973
กลาง	ฝาย	ฝายห้วยบาตร	อ.ร้องกวาง	-	-	5,364	3,647	1,717
กลาง	อ่างเก็บน้ำ	อ่างเก็บน้ำแม่คำปอง	อ.ร้องกวาง	8,200,000	6,760,000	7,619	5,300	2,319
กลาง	อ่างเก็บน้ำ	อ่างเก็บน้ำแม่ถาง	อ.ร้องกวาง	35,200,000	30,620,000	29,025	21,228	7,797
กลาง	ฝาย	ฝายท่าช้าง	อ.เมือง	-	-	5,191	3,346	1,845
กลาง	อ่างเก็บน้ำ	อ่างเก็บน้ำแม่สาย	อ.สูงเม่น	12,500,000	10,500,000	15,000	-	-
กลาง	อ่างเก็บน้ำ	อ่างเก็บน้ำแม่มาน	อ.เมือง	23,200,000	18,750,000	14,459	11,501	2,958
รวม				**164,100,000**	**132,430,000**	**116,235**	**74,538**	**26,697**

ที่มา : โครงการชลประทานแพร่

<u>ตารางที่ 14</u> ข้อมูลโครงการชลประทานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตารางแสดงข้อมูลโครงการชลประทานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (39 โครงการ)							
ขนาด	**สถานที่ตั้ง**	**จำนวนโครงการ**	**ปริมาณความจุ (ลบ.ม.)**	**ปริมาณความจุเก็บกัก (ลบ.ม.)**	**พื้นที่โครงการ (ไร่)**	**พื้นที่ชลประทาน (ไร่)**	**พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)**
เล็ก	อำเภอสอง	15	12,466,000	10,718,000	24,870	7,795	17,075
เล็ก	อำเภอร้องกวาง	6	4,770,000	3,984,000	10,900	3,540	7,360
เล็ก	อำเภอหนองม่วงไข่	2	4,865,000	3,980,000	4,500	2,000	2,500
เล็ก	อำเภอเมือง	6	3,695,000	3,084,000	14,000	2,000	9,060
เล็ก	อำเภอสูงเม่น	-	-	-	-	-	-
เล็ก	อำเภอเด่นชัย	5	4,708,000	4,041,000	11,100	2,400	6,120
เล็ก	อำเภอลอง	3	1,374,000	1,152,500	2,500	120	2,380
รวม		**39**	**34,149,000**	**28,964,500**	**72,070**	**19,355**	**47,195**

ที่มา : โครงการชลประทานแพร่

<u>ตารางที่ 15</u> ข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก

โครงการชลประทานขนาดเล็ก (129 โครงการ)							
ขนาด	**สถานที่ตั้ง**	**จำนวนโครงการ**	**ปริมาณความจุสูงสุด (ลบ.ม.)**	**ปริมาณความจุเก็บกัก (ลบ.ม.)**	**พื้นที่โครงการ (ไร่)**	**พื้นที่ชลประทาน (ไร่)**	**พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)**
เล็ก	อำเภอสอง	15	3,149,000	2,473,000	13,200	2,080	11,120
เล็ก	อำเภอร้องกวาง	16	1,965,000	1,655,000	16,900	3,250	13,650
เล็ก	อำเภอหนองม่วงไข่	2	340,000	300,000	1,250	300	950
เล็ก	อำเภอเมือง	15	2,002,000	1,598,000	13,300	6,680	6,620
เล็ก	อำเภอสูงเม่น	4	-	-	1,500	-	1,500
เล็ก	อำเภอเด่นชัย	12	3,634,000	3,466,000	10,030	7,030	3,000
เล็ก	อำเภอลอง	37	12,993,000	10,847,000	49,200	12,950	36,250
เล็ก	อำเภอวังชิ้น	28	4,293,000	3,911,000	34,150	5,350	28,800
รวม		**129**	**28,376,000**	**24,249,900**	**139,530**	**37,640**	**101,890**

ที่มา : โครงการชลประทานแพร่

<u>ตารางที่ 16</u> ข้อมูลโครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า

สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า (45 โครงการ)							
ขนาด	**สถานที่ตั้ง**	**จำนวนโครงการ**	**ปริมาณความจุ (ลบ.ม.)**	**ปริมาณความจุเก็บกัก (ลบ.ม.)**	**พื้นที่โครงการ (ไร่)**	**พื้นที่ชลประทาน (ไร่)**	**พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)**
สูบน้ำฯ	อำเภอเมือง	4	-	-	3,000	3,000	-
สูบน้ำฯ	อำเภอเด่นชัย	7	-	-	3,000	1,600	1,400
สูบน้ำฯ	อำเภอสูงเม่น	8	-	-	-	-	-
สูบน้ำฯ	อำเภอสอง	6	-	-	6,100	2,350	3,750
สูบน้ำฯ	อำเภอร้องกวาง	-	-	-	-	-	-
สูบน้ำฯ	อำเภอหนองม่วงไข่	1	-	-	1,200	-	1,200
สูบน้ำฯ	อำเภอลอง	16	-	-	20,050	3,450	16,600
สูบน้ำฯ	อำเภอวังชิ้น	3	-	-	4,500	1,550	2,950
รวม		**44**	-	**-**	**37,850**	**11,950**	**25,900**

ที่มา : โครงการชลประทานแพร่

(10.2) การคมนาคมขนส่ง

จังหวัดแพร่มีโครงข่ายทางหลวงสายหลักที่เชื่อมโยงยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศและความร่วมมือระหว่างประเทศตามแนวเขตเศรษฐกิจเหนือ - ใต้ (North south Economic corridor : NSEC) รองรับโครงการสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 4 ที่อำเภอเชียงของจังหวัดเชียงรายและด่านห้วยโก๋นที่จังหวัดน่าน จำนวน 3 เส้นทางคือทางหลวงหมายเลข 11, 101 และ 103 ซึ่งทั้ง 3 เส้นทางนี้เป็นโครงข่ายทางหลวงสายหลักตามแผนพัฒนาจังหวัดแพร่และกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนเพื่อสนับสนุนการพัฒนาและส่งเสริมด้านการผลิตการค้าการลงทุนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวการคมนาคมขนส่งและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศขณะนี้ทั้ง 3 เส้นทางส่วนใหญ่ได้ก่อสร้างเป็น 4 ช่องจราจรแล้วเหลือเพียงบางช่วงที่ยังเป็นทางขนาด 2 ช่องจราจรซึ่งเป็นลักษณะคอขวดประกอบกับสภาพเส้นทางช่วงดังกล่าวมีความคดเคี้ยวความลาดชันสูงทำให้เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้งและมีความรุนแรงจึงจำเป็นจะต้องดำเนินการก่อสร้างเพิ่มมาตรฐานทางให้เป็น 4 ช่องจราจรโดยด่วน ดังนี้

1. ทางหลวงหมายเลข 11 ระยะทาง 57 กม. งบประมาณ 2,600 ล้านบาท
2. ทางหลวงหมายเลข 101 ระยะทาง 16 กม. งบประมาณ 650 ล้านบาท
3. ทางหลวงหมายเลข 103 ระยะทาง 35 กม. งบประมาณ 1,700 ล้านบาท

โดยทั้ง 3 เส้นทางนี้ได้ทำการสำรวจและออกแบบเสร็จแล้วทั้งหมด

ทางบก จังหวัดแพร่ มีเส้นทางการคมนาคมที่ติดต่อกับพื้นที่จังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

1. ติดต่อกับ จังหวัดลำปาง ตามทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 11 ระยะทางประมาณ 109 กม.
2. ติดต่อกับ จังหวัดน่าน ตามทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 101 ระยะทางประมาณ 118 กม.
3. ติดต่อกับ จังหวัดพะเยา ตามทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 103 ระยะทางประมาณ 141 กม.
4. ติดต่อกับ จังหวัดอุตรดิตถ์ตามทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 11 ระยะทางประมาณ 74 กม.
5. ติดต่อกับ จังหวัดสุโขทัย ตามทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 101 ระยะทางประมาณ 165 กม.

มีระยะทางจากอำเภอเมืองแพร่ไปยังอำเภออื่นๆ ในจังหวัด ดังนี้

1. อำเภอเมืองแพร่ - อำเภอเด่นชัย ระยะทางประมาณ 30 กม.
2. อำเภอเมืองแพร่ - อำเภอร้องกวาง ระยะทางประมาณ 30 กม.
3. อำเภอเมืองแพร่ - อำเภอสอง ระยะทางประมาณ 49 กม.
4. อำเภอเมืองแพร่ - อำเภอสูงเม่น ระยะทางประมาณ 11 กม.
5. อำเภอเมืองแพร่ - อำเภอลอง ระยะทางประมาณ 43 กม.
6. อำเภอเมืองแพร่ - อำเภอวังชิ้น ระยะทางประมาณ 81 กม.
7. อำเภอเมืองแพร่ - อำเภอหนองม่วงไข่ ระยะทางประมาณ 19 กม

ที่มา : แขวงทางหลวงแพร่ ข้อมูล ณ วันที่ 27 สิงหาคม 2563

ทางรถไฟ จังหวัดแพร่ มีเส้นทางรถไฟสายเหนือจากสถานีรถไฟกรุงเทพ (หัวลำโพง) มายังสถานีรถไฟเด่นชัย มีขบวนรถไฟเที่ยวไปและเที่ยวกลับผ่านสถานีรถไฟในจังหวัดแพร่ จำนวน 16 เที่ยว ผู้โดยสารโดยเฉลี่ยรวมทั้งหมด จำนวน 40 คน/วัน โดยมีสถานีรถไฟให้บริการ รับ - ส่ง ผู้โดยสาร จำนวน 6 สถานี ได้แก่

1. สถานีรถไฟเด่นชัย เป็นสถานีรถไฟระดับ 1 อยู่ห่างจากสถานีรถไฟกรุงเทพเป็นระยะทาง 533.94 กิโลเมตร

2. สถานีรถไฟห้วยไร่ เป็นสถานีรถไฟระดับ 3 อยู่ห่างจากสถานีรถไฟกรุงเทพเป็นระยะทาง 521.48 กิโลเมตร

3. สถานีรถไฟปากปาน เป็นสถานีรถไฟระดับ 3 อยู่ห่างจากสถานีรถไฟกรุงเทพเป็นระยะทาง 538.43 กิโลเมตร

4. สถานีรถไฟแก่งหลวง เป็นสถานีรถไฟระดับ 3 อยู่ห่างจากสถานีรถไฟกรุงเทพเป็นระยะทาง 546.94 กิโลเมตร

5. สถานีรถไฟบ้านปิน เป็นสถานีรถไฟระดับ 3 อยู่ห่างจากสถานีรถไฟกรุงเทพเป็นระยะทาง 563.86 กิโลเมตร

6. สถานีรถไฟผาคัน เป็นสถานีรถไฟระดับ 3 อยู่ห่างจากสถานีรถไฟกรุงเทพเป็นระยะทาง 578.46 กิโลเมตร

ที่มา : สำนักงานทางหลวงที่ 2 (แพร่)

ทางอากาศ ท่าอากาศยานแพร่ กรมการบินพลเรือน กระทรวงคมนาคม ตั้งอยู่เลขที่ 72 หมู่ที่ 5 ถนนช่อแฮ ตำบลนาจักร อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ห่างจากศาลากลางจังหวัดแพร่ประมาณ 3 กิโลเมตร เดิมมีพื้นที่ทั้งหมด 516 ไร่ 2 งาน 52 ตารางวา และได้ดำเนินการจัดซื้อที่ดินเพิ่มเติมประมาณ 84 ไร่ ตามโครงการก่อสร้างพื้นที่ปลอดภัยปลายทางวิ่ง (Runway End Safety Area) และถนนชดเชยกรมทางหลวง งานเสร็จสิ้นเดือนมีนาคม 2557 พื้นที่ทั้งหมดประมาณ 600 ไร่เศษ โดยมีทางวิ่ง (Run Way) เป็นพื้นผิวแอสฟัลท์ติคคอนกรีต (Asphaltic Concrete) มีขนาดกว้าง 30 เมตรยาว 1,500 เมตร ปัจจุบันมีสายการบินเปิดให้บริการ จำนวน 1 สายการบิน คือบริษัทสายการบินนกแอร์ จำกัด (แพร่) มีเส้นทางคมนาคมทางอากาศจาก แพร่ ถึงดอนเมือง จำนวน 2 เที่ยวบิน/วัน และจากดอนเมืองถึง แพร่ จำนวน 2 เที่ยวบิน/วัน

ในช่วงตั้งแต่เดือนมกราคม 2561- เดือนธันวาคม 2561 มีเที่ยวบิน จำนวน 1,219 เที่ยวบิน/ปี และมีผู้ใช้บริการ จำนวน 70,092 คน/ปี (ขาออก 35,751 คน/ปี, ขาออก 34,341 คน/ปี)

(10.3) การไฟฟ้า

- จังหวัดแพร่ มีการไฟฟ้าที่ให้บริการ จำนวน 8 แห่ง ดังนี้

1. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดแพร่
2. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สาขาอำเภอสูงเม่น
3. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สาขาอำเภอเด่นชัย
4. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สาขาอำเภอลอง
5. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สาขาอำเภอวังชิ้น
6. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สาขาอำเภอสอง
7. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สาขาอำเภอร้องกวาง
8. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สาขาอำเภอหนองม่วงไข่

มีครัวเรือนที่ใช้ไฟฟ้า จำนวน 152,936 ครัวเรือน ปริมาณการใช้ไฟฟ้ารวม 419.16 ล้านหน่วย

<u>ตารางที่ 17</u> ข้อมูลการใช้ไฟฟ้าแต่ละแห่งในจังหวัด

สำนักงาน	จำนวนหมู่บ้านทั้งหมด	จำนวนหมู่บ้านที่มีไฟฟ้าใช้	จำนวนครัวเรือนทั้งหมด	ครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้		การใช้ไฟฟ้า (ล้านหน่วย)	มูลค่าการใช้ไฟฟ้า(ล้านบาท)	ครัวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้	
				ครัวเรือน	ร้อยละ			ครัวเรือน	ร้อยละ
1.การไฟฟ้าแพร่	166	166	41,273	41,270	99.99	167.22	635.60	3	0.01
2.การไฟฟ้าสูงเม่น	110	110	26,468	26,462	99.98	67.30	253.02	6	0.02
3.การไฟฟ้าเด่นชัย	52	52	13,623	13,621	99.99	35.66	132.68	2	0.01
4.การไฟฟ้าลอง	90	90	17,262	17,254	99.95	25.94	95.63	8	0.05
5.การไฟฟ้าวังชิ้น	77	77	14,561	14,561	100.00	43.08	164.70	-	-
6.การไฟฟ้าสอง	85	85	17,008	17,008	100.00	23.13	86.40	-	-
7.การไฟฟ้าร้องกวาง	93	93	16,413	16,413	100.00	35.54	136.65	-	-
8.การไฟฟ้าหนองม่วงไข่	35	35	6,348	6,347	99.98	21.30	77.83	1	0.02
รวม	**708**	**708**	**152,956**	**152,936**	**99.99**	**419.16**	**1,582.51**	**20**	**0.01**

ข้อมูล: การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดแพร่ ณ เดือนสิงหาคม 2563

- มีครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้ จำนวน 152,936 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 99.99 ครัวเรือนที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ จำนวน 20 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.01 ปริมาณการใช้ไฟฟ้า 419.16 ล้านหน่วย มูลค่าการใช้ไฟฟ้า 1,582.51 ล้านบาท

<u>ตารางที่ 18</u> ข้อมูลการปริมาณการใช้ไฟฟ้าแต่ละครัวเรือน

ปริมาณการใช้ไฟฟ้า (หน่วย)	ปี 2563
ที่อยู่อาศัย	180.22
สถานธุรกิจและอุตสาหกรรม	202.64
สถานที่ราชการและสาธารณะ	10.17
อื่น	26.13
รวม	419.46

ข้อมูล: การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดแพร่ ณ เดือนสิงหาคม 2563

- ปริมาณการใช้กระแสไฟฟ้า 419.46 ล้านหน่วย แยกเป็นที่อยู่อาศัย/สถานธุรกิจและอุตสาหกรรม/สถานที่ราชการและสาธารณะ/อื่น ๆ

(10.4) การประปา

จังหวัดแพร่ มีสำนักงานประปา จำนวน 3 แห่ง ดังนี้

➢➢ **การประปาส่วนภูมิภาคสาขาแพร่** มีพื้นที่ให้บริการในเขตเทศบาลเมืองแพร่ เทศบาลตำบลทุ่งโฮ้ง เทศบาลตำบลป่าแมต เทศบาลตำบลทุ่งกวาว อบต.เหมืองหม้อ อบต.นาจักร อบต.กาญจนา และอบต.เหมืองหม้อ มีกำลังผลิต 14,400 ลบ.ม./วัน โดยใช้แหล่งน้ำดิบจากแม่น้ำยมปริมาณน้ำผลิต 432,000 ลบ.ม./เดือนปริมาณน้ำผลิตจ่าย 389,000 ลบ.ม./เดือนปริมาณน้ำจำหน่าย 230,000 ลบ.ม./เดือนมีผู้ใช้น้ำประปาจำนวน 13,274 ราย

➢➢ **การประปาส่วนภูมิภาคสาขาร้องกวาง** มีพื้นที่ให้บริการในเขตอำเภอร้องกวางและอำเภอสองมีกำลังผลิต 2,200 ลบ.ม./วัน โดยใช้แหล่งน้ำดิบจากฝายแม่คำมี ปริมาณน้ำผลิต 60,000 ลบ.ม./เดือน ปริมาณน้ำผลิตจ่าย 58,000 ลบ.ม./เดือน ปริมาณน้ำจำหน่าย 49,000 ลบ.ม./เดือน มีผู้ใช้น้ำประปาจำนวน 2,756 ราย และหน่วยบริการอำเภอสอง มีกำลังผลิต 850 ลบ.ม./วัน โดยใช้แหล่งน้ำดิบจากฝายแม่น้ำยม ปริมาณน้ำผลิต 23,700 ลบ.ม./เดือน ปริมาณน้ำผลิตจ่าย 23,500 ลบ.ม./เดือน ปริมาณน้ำจำหน่าย 12,000 ลบ.ม./เดือน มีผู้ใช้น้ำประปาจำนวน 1,224 ราย

➢➢ **การประปาส่วนภูมิภาคสาขาเด่นชัย** มีพื้นที่ให้บริการในเขตเทศบาลเด่นชัยและเทศบาลตำบลสูงเม่นมีกำลังผลิต 4,800 ลบ.ม./วัน โดยใช้แหล่งน้ำดิบจากแม่น้ำยมปริมาณน้ำผลิต 85,000 ลบ.ม./เดือน ปริมาณน้ำผลิตจ่าย 79,400 ลบ.ม./เดือน ปริมาณน้ำจำหน่าย 72,800 ลบ.ม./เดือน มีผู้ใช้น้ำประปาจำนวน 4,676 ราย และหน่วยบริการสูงเม่น มีกำลังผลิต รับน้ำจาก กปภ.สาขาแพร่ 2,000 ลบ.ม./เดือน ปริมาณน้ำจำหน่าย 23,000 ลบ.ม./เดือน มีผู้ใช้น้ำประปาจำนวน 1,803 ราย

<u>ตารางที่ 19</u> ข้อมูลการปริมาณการใช้น้ำประปา

สำนักงาน	จำนวนผู้ใช้น้ำประปา (ราย)	กำลังผลิต (ลบ.ม./วัน)	ปริมาณน้ำผลิต (ลบ.ม./เดือน)	ปริมาณน้ำผลิตจ่าย (ลบ.ม./เดือน)	ปริมาณน้ำจำหน่าย (ลบ.ม./เดือน)	จำนวนผู้ไม่มีน้ำประปาใช้ (ราย)
สาขาแพร่	13,274	14,400	432,000	389,000	230,700	-
สาขาเด่นชัย	6,479	4,800	85,000	79,400	95,800	-
สาขาร้องกวาง	3,980	3,050	91,500	81,500	61,000	-
รวม	**23,733**	**22,250**	**608,500**	**549,900**	**386,800**	**-**

ที่มา : *การประปาส่วนภูมิภาคสาขาแพร่, การประปาส่วนภูมิภาคสาขาร้องกวาง, และการประปาส่วนภูมิภาคสาขาเด่นชัย*
***(ข้อมูล** ณ วันที่ 2 เดือนกันยายน พ.ศ. 2563)*

ในภาพรวมการใช้น้ำประปาของผู้ใช้น้ำ จะใช้เพื่อการอุปโภคบริโภคในภาคครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘๐ ภาคธุรกิจ คิดร้อยละ ๑๕ และส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ ๕ ตามลำดับ โดยจะมีปริมาณการผลิตและจ่ายน้ำสูงในช่วงฤดูร้อน

1.2 ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ

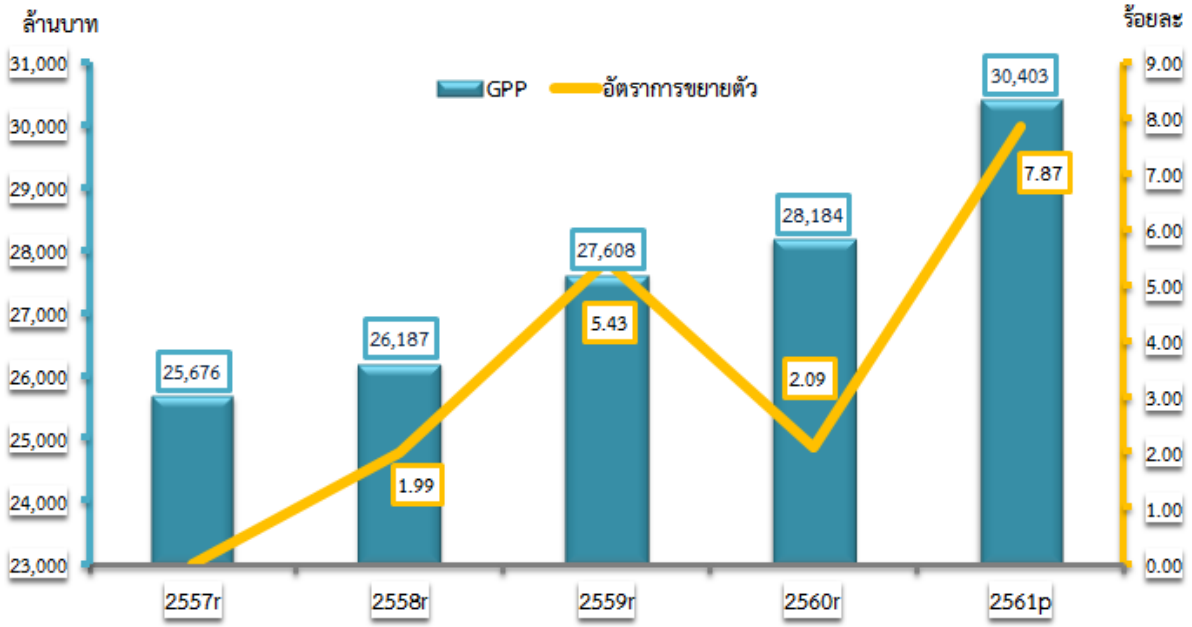
1.2.1 ด้านเศรษฐกิจ

(1) เศรษฐกิจภาพรวมของจังหวัดแพร่

ภาวะเศรษฐกิจจังหวัดแพร่ จากข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดแพร่ ปี 2561 มีมูลค่า ณ ราคาประจำปี มูลค่า 30,403 ล้านบาท เพิ่มขึ้น จาก 28,184 ล้านบาท ในปีที่ผ่านมา เพิ่มขึ้น 2,219 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 7.87 (แผนภาพที่ 1)

แผนภาพที่ 1 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี (GPP) และอัตราการขยายตัว

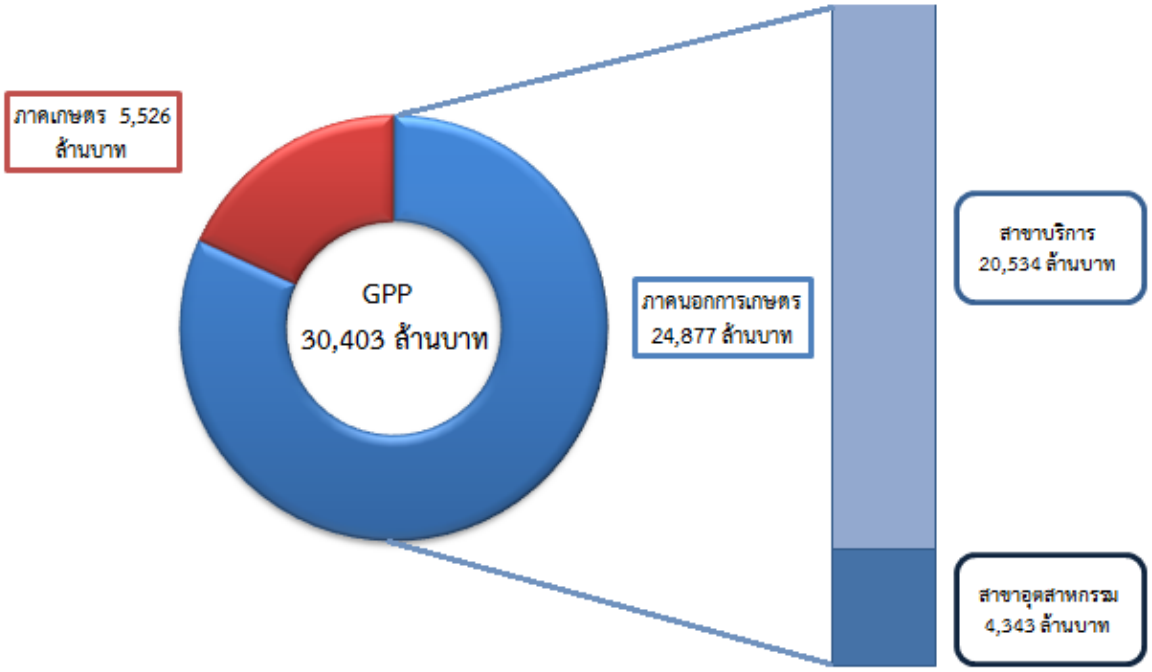
พ.ศ. 2557 - 2561

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดแพร่ ปี 2561 มูลค่า 30,403 ล้านบาท แยกเป็นการผลิตภาคเกษตร มูลค่า 5,526 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 18.18 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด และเป็นการผลิตนอกภาคเกษตร มูลค่า 24,877 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 81.82 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ซึ่งสาขาการผลิตนอกภาคการเกษตรแยกออกเป็น 2 สาขาใหญ่ คือ สาขาอุตสาหกรรม มูลค่า 3,152 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.37 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด และสาขาบริการ 20,534 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 67.54 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (แผนภาพที่ 2)

แผนภาพที่ 2 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี (GPP) ปี พ.ศ. 2561

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (GPP per Capita)

จากประชากรในจังหวัดแพร่ทั้งหมด ในปี พ.ศ. 2561 มีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว เท่ากับ 78,276 บาท/คน/ปี ขยายตัว ร้อยละ 9.41 จากปีที่ผ่านมา

ตารางที่ 20 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี (GPP) และผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP per capita) ปี พ.ศ. 2559 – 2561

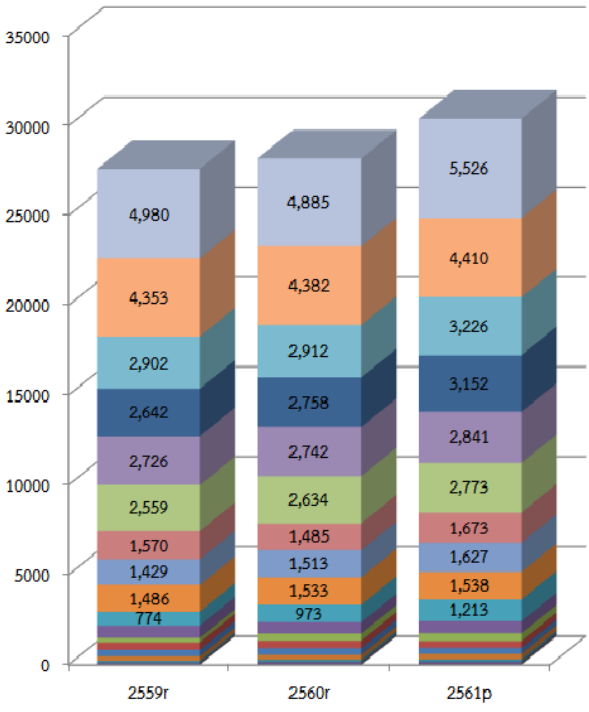
รายละเอียด	มูลค่า			อัตราการขยายตัว (%)		
	2559[r]	2560[r]	2561[p]	2559[r]	2560[r]	2561[p]
ผลิตภัณฑ์จังหวัด (ล้านบาท)	27,608	28,184	30,403	5.43	2.09	7.87
ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (บาท)	69,142	71,543	78,276	7.04	3.47	9.41

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สาขาผลิตภัณฑ์มวลรวมที่มีสัดส่วนสูงสุด 5 อันดับแรก

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดแพร่ (GPP) ปี 2561 มูลค่า 30,403 ล้านบาท มีสาขาผลิตภัณฑ์มวลรวมที่มีสัดส่วนสูงสุด 5 อันดับแรก เป็นสาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง มูลค่า 5,526 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 18.18 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด รองลงมาเป็นสาขาการศึกษา มูลค่า 4,410 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ14.51 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด สาขาการขายส่ง ขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ และจักรยานยนต์ มูลค่า 3,226 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.61 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด สาขาการผลิตอุตสาหกรรม มูลค่า 3,152 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.37 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด และสาขาการเงินและการประกันภัย มูลค่า 2,841 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 9.34 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (แผนภาพที่ 3)

ภาพแผนภูมิที่ 3 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดรายสาขา ณ ราคาประจำปี (ล้านบาท)

สาขาการผลิต	2559r	2560r	2561p
เกษตรกรรม	4,980	4,885	5,526
การศึกษา	4,353	4,382	4,410
การขายส่ง การขายปลีก	2,902	2,912	3,226
การผลิตอุตสาหกรรม	2,642	2,758	3,152
การเงินและการประกันภัย	2,726	2,742	2,841
การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ	2,559	2,634	2,773
กิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	1,570	1,485	1,673
กิจกรรมด้านสุขภาพ	1,429	1,513	1,627
การก่อสร้าง	1,486	1,533	1,538
การขนส่ง และสถานที่เก็บสินค้า	774	973	1,213
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	689	622	667
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	240	393	433
ไฟฟ้า ก๊าซ และระบบปรับอากาศ	417	426	382
กิจกรรมการบริการด้านอื่นๆ	368	372	330
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	251	271	303
การประปาและการจัดการของเสีย	99	141	142
ศิลปะ ความบันเทิงและนันทนาการ	88	105	122
กิจกรรมการบริหาร	27	30	33
กิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์	8	7	11

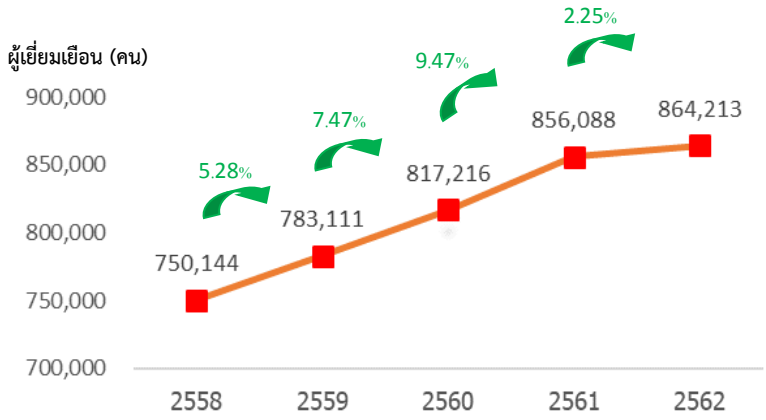
ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่า การขยายตัวของเศรษฐกิจของจังหวัดแพร่ขึ้นอยู่กับ 3 สาขาหลัก คือ สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง สาขาการผลิตอุตสาหกรรม และสาขาการขายส่ง ขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ และจักรยานยนต์ ที่มีอัตราการขยายตัวค่อนข้างสูง ดังนั้นจังหวัดแพร่ควรให้ความสำคัญและส่งเสริมกิจการที่เกี่ยวข้องทั้ง 3 สาขา เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจจังหวัดให้ขยายตัวมากขึ้น

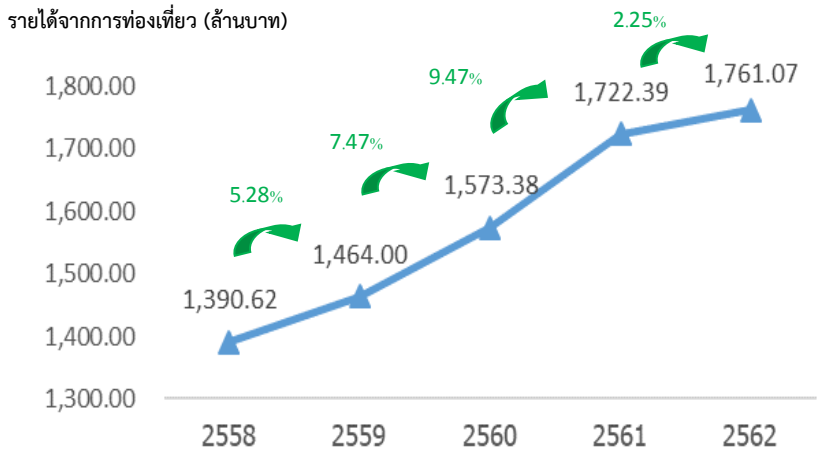
(2) การท่องเที่ยว

จากข้อมูลการท่องเที่ยวของประเทศไทย ในช่วงระยะเวลา 5 ปี พบว่า มีแนวโน้ม ที่สูงขึ้นทั้งจำนวนผู้เยี่ยมเยือนและรายได้จากการท่องเที่ยวจากปี 2562 มีจำนวนผู้เยี่ยมเยือน 864,213 คน เมื่อเทียบกับปี 2561 แล้วเพิ่มขึ้น 8,125 คน คิดเป็นร้อยละ 0.95 (แผนภาพที่ 1) และรายได้จากการท่องเที่ยว ปี 2562 มีมูลค่า 1,761 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2561 เพิ่มขึ้น 38.70 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.25 (แผนภาพที่ 2)

แผนภาพที่ 1 จำนวนผู้เยี่ยมเยือนจังหวัดแพร่ ปี พ.ศ. 2558 – 2562

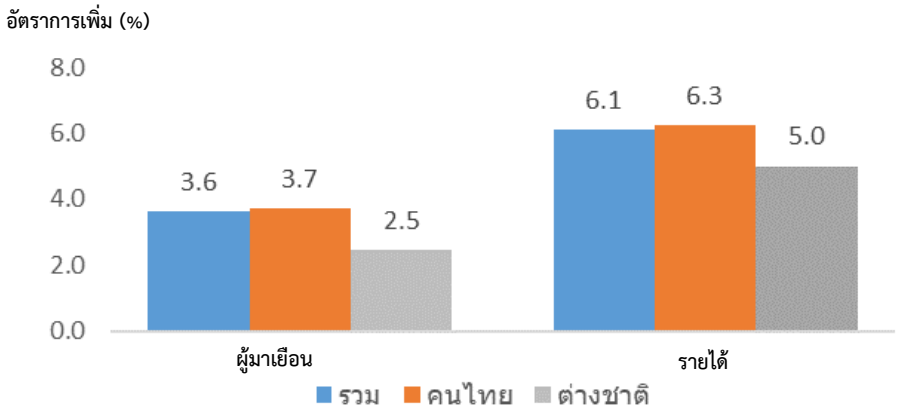

แผนภาพที่ 2 จำนวนรายได้จาการท่องเที่ยวจังหวัดแพร่ปี พ.ศ. 2558 – 2562

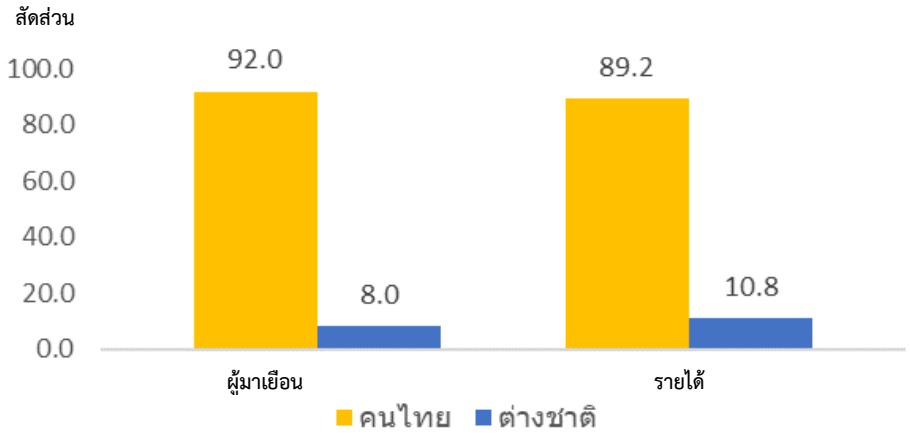
ในส่วนของข้อมูลอัตราการเติบโตของจำนวนผู้เยี่ยมเยือนและรายได้จากนักท่องเที่ยวจังหวัดแพร่นั้น ภาพรวมของจำนวนผู้เยี่ยมเยือนในช่วง 5 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2558 - 2562 แสดงให้เห็นว่า มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีคือร้อยละ 3.6 และภาพรวมของจำนวนรายได้จากนักท่องเที่ยว 5 ปี ตั้งแต่พ.ศ. 2558 - 2562 พบว่า มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีคือ ร้อยละ 6.1 จากทั้ง 2 ข้อมูลเห็นได้ว่าชาวต่างชาติมีอัตราการเข้ามาเยือนและใช้จ่ายที่เติบโตมากกว่าคนไทย (แผนภาพที่ 3)

แผนภาพที่ 3 อัตราการเติบโตของจำนวนผู้เยี่ยมเยือนและรายได้จากการท่องเที่ยวจังหวัดแพร่เฉลี่ย 5 ปี

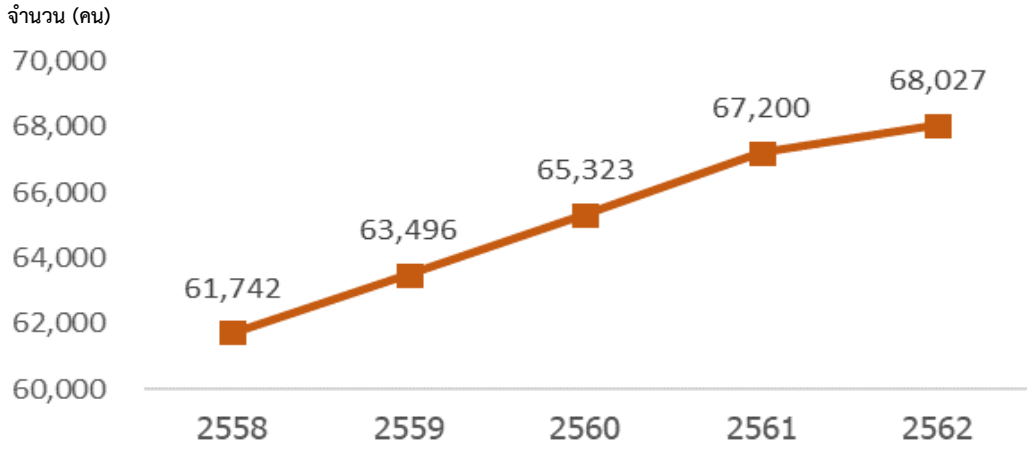
จากการแยกสัดส่วนของผู้เยี่ยมเยือนและรายได้ระหว่างชาวไทยและชาวต่างชาติ ช่วง พ.ศ. 2558 – 2562 นั้น สัดส่วนรายได้ที่ได้จากผู้เยี่ยมเยือนชาวต่างชาติ คือ ร้อยละ 10.8 ซึ่งมากกว่าสัดส่วนผู้เยี่ยมเยือนที่เป็นชาวต่างชาติ คือ ร้อยละ 8.0 นั่นหมายความว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีค่าใช้จ่ายที่มากกว่านักท่องเที่ยวชาวไทย (แผนภาพที่ 4)

แผนภาพที่ 4 สัดส่วนของผู้เยี่ยมเยือนและรายได้ระหว่างชาวไทยและชาวต่างชาติปี พ.ศ.2557– 2561

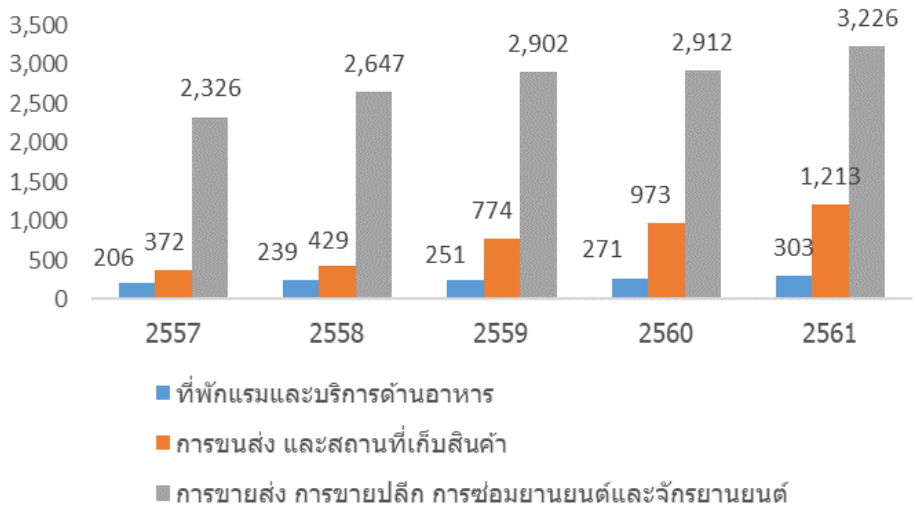
จากข้อมูลของผู้เยี่ยมเยือนที่เป็นชาวต่างชาติ ในช่วงปี พ.ศ. 2558 – 2562 แสดงให้เห็นว่ามีจำนวนของผู้เยี่ยมเยือนที่เป็นชาวต่างชาติเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยยอดของผู้เยี่ยมเยือนที่เป็นชาวต่างชาติในปี พ.ศ. 2562 อยู่ที่ 687,027 คน (แผนภาพที่ 5)

แผนภาพที่ 5 จำนวนผู้เยี่ยมเยือนชาวต่างชาติที่มาในประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2558 – 2562

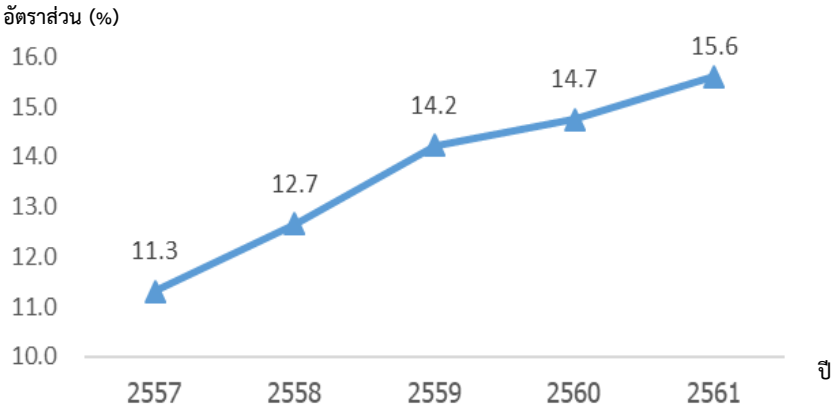
จากข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในด้านของข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี จำแนกตามสาขาการผลิต จะเห็นว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดมี 3 สาขาที่มีความเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว นั่นคือ สาขา การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์ สาขาการขนส่ง และสถานที่เก็บสินค้า และสาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหาร โดยในช่วง พ.ศ. 2557-2561 ทั้ง 3 สาขามีจำนวนผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดที่เพิ่มขึ้นในทุก ๆ ปี (แผนภาพที่ 6) ซึ่งจากข้อมูลนี้สอดคล้องกับข้อมูลรายได้จากท่องเที่ยวของจังหวัดแพร่ที่เพิ่มขึ้น (แผนภาพที่ 2)

แผนภาพที่ 6 จำนวนผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี ใน 3 สาขาที่เกี่ยวข้องกับรายได้จากการท่องเที่ยว ในช่วงปี พ.ศ. 2557 – 2561

เมื่อนำข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดทั้ง 3 สาขา มาเปรียบเทียบกับข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดทั้งหมด จะเห็นว่าอัตราส่วนของทั้ง 3 สาขาเพิ่มขึ้นตลอดในช่วง 5 ปี พ.ศ. 2557 – 2561 แสดงให้เห็นว่าทั้ง 3 สาขา มีการเติบโตโดยรวมมากกว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดทั้งหมด (แผนภาพที่ 7) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าในสาขาเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมีการเติบโตที่ดีกว่าในบางสาขา

แผนภาพที่ 7 อัตราส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ใน 3 สาขาที่เกี่ยวข้องกับรายได้จากการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดทั้งหมด ในปี พ.ศ. 2557 – 2561

จากข้อมูลในแต่ละด้าน จะเห็นว่าจังหวัดแพร่ยังมีขีดจำกัดในหลาย ๆ ด้านที่ทำให้การท่องเที่ยวของจังหวัดแพร่ยังไม่เป็นที่นิยมเมื่อเทียบกับจังหวัดอื่น ๆ บริเวณใกล้เคียงกัน ไม่ว่าจะเป็นอัตราการเข้าพักในจังหวัดที่ยังน้อย จำนวนคืนที่พักเฉลี่ยที่ยังไม่สามารถทำให้เพิ่มขึ้นได้ชัดเจน หรือประเภทของสถานที่ท่องเที่ยวยังไม่หลากหลาย สถานที่ท่องเที่ยวอาจจะยังไม่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากนัก ซึ่งทั้งหมดเป็นเหตุผลที่ตอบได้ว่าทำไมการท่องเที่ยวของแพร่ถึงยังพัฒนาไปได้ไม่ไกลมากนัก แต่ยังมีอีกหลายจุดที่เป็นข้อดีและอาจเป็นวิธีที่จะทำให้การท่องเที่ยวของของจังหวัดแพร่พัฒนาและมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น เช่นจังหวัดแพร่เป็นทางผ่านเพื่อไปเที่ยวในจังหวัดอื่น ๆ บริเวณใกล้เคียง ซึ่งสามารถดึงข้อได้เปรียบในจุดนี้เพิ่มการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับจังหวัดแพร่และสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดแพร่ อีกจุดหนึ่งที่อาจจะทำให้รายได้รวมจากการท่องเที่ยวของจังหวัดแพร่เพิ่มขึ้นคือการหากลยุทธ์หรือวิธีการต่าง ๆ ที่จะสามารถเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติให้เข้ามาเที่ยวในจังหวัดแพร่เพิ่มขึ้น เพราะจากข้อมูลจะเห็นว่านักท่องเที่ยวหรือผู้เยี่ยมเยือนชาวต่างชาตินั้นมีจำนวนการใช้จ่ายที่มากกว่านักท่องเที่ยวชาวไทยในปริมาณที่มาก ซึ่งจะสามารถทำให้จังหวัดแพร่มีรายได้เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามการจะพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดแพร่นั้น จะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนร่วมมือกัน

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดแพร่

1.สถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นอุทยานแห่งชาติ เช่น อุทยานแห่งชาติดอยผากลองอุทยานแห่งชาติแม่ยมอุทยานแห่งชาติเวียงโกศัย วนอุทยานแพะเมืองผี

2. สถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เช่น น้ำตกห้วยโรง แก่งหลวง ภูเขาหินปะการัง น้ำตกตาดชาววาบ่อน้ำร้อนแม่จอก น้ำตกแม่เกิ๋งหลวงและแม่เกิ๋งน้อย แก่งเสือเต้นถ้ำผานางคอย น้ำตกตาดหมอกหรือน้ำตกแม่คอย

น้ำตกห้วยมุ่น ถ้ำเอราวัณ สวนป่าผาลายคำ ดงสักงามสวนหินมหาราช หล่มด้ง เป็นบึงน้ำจืดธรรมชาติบนภูเขา และน้ำตกแม่แคม หรือน้ำตกสวนเขื่อน

3.สถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ เช่น วัดพระธาตุช่อแฮ วัดพระบาทมิ่งเมืองวรวิหาร วัดหลวง วัดพระนอน วัดพระธาตุสุโทนมงคลคีรี วัดพระธาตุจอมแจ้ง บ้านวงศ์บุรี บ้านประทับใจ (บ้านเสาร้อยต้น) พระธาตุพระลอ พระธาตุปูแจ พระธาตุดอยเล็ง วัดพระธาตุเนิ้ง หลักเมืองจังหวัดแพร่ วัดถ้ำผาตั้ง พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน (บ้านฝ้าย)อนุสาวรีย์พระยาไชยบูรณ์ วัดสระบ่อแก้ว คุ้มเจ้าหลวง และถ้ำจำปู

4.สถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตร เช่น ศูนย์วิจัยพืชสวนแพร่ สวนอ้อมทองบ้านนาตอง อ่างเก็บน้ำแม่ถาง อ่างเก็บน้ำแม่มาน หมู่บ้านทุ่งโฮ้งชมการย้อมผ้าหม้อฮ่อมของจังหวัดแพร่ และหมู่บ้านทอผ้าตีนจก

5. สถานที่ท่องเที่ยวโดยชุมชน เช่น บ้านนาตอง บ้านนาคูหา บ้านไทรย้อย บ้านทุ่งโฮ้ง บ้านถิ่น เป็นต้น

นอกจากนี้จังหวัดแพร่ยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในการพัฒนาซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เช่น สวนเกษตรอินทรีย์ น้ำพุร้อน เป็นต้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งหมู่บ้าน OTOP นวัตวิถีซึ่งถือว่าเป็นนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาล

ซึ่งจังหวัดแพร่มีหมู่บ้านเป้าหมายชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี รวมจำนวน 8 อำเภอ 30 ตำบล 32 หมู่บ้าน ประกอบด้วย อำเภอเมืองแพร่ 7 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านนาคูหา บ้านนาตอง บ้านโป่งศรี บ้านถิ่นใน บ้านร่องฟอง บ้านพันเชิง บ้านทุ่งโฮ้ง อำเภอเด่นชัย จำนวน 2 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านไทรย้อยและบ้านแม่พวก อำเภอสูงเม่น จำนวน 4 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านพระหลวง บ้านสูงเม่น บ้านดอนมูล และบ้านปงท่าข้าม อำเภอวังชิ้น จำนวน 4 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านแม่จอกนอก บ้านปางงุ้น บ้านแม่พุงหลวง และบ้านค้างใจ อำเภอสอง จำนวน 4 หมู่บ้าน ได้แก่ พระธาตุพระลอบ้านท่อสมาน บ้านดอนชัยสักทอง บ้านป่าแดงใต้ อำเภอลอง จำนวน 5 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านดอนทราย บ้านไผ่ล้อมพัฒนาบ้านม่อนบ้านใหม่ และบ้านแม่จองไฟ อำเภอร้องกวาง จำนวน 4 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านเวียงเหนือ บ้านผาหมู บ้านทุ่งศรี และบ้านบุญแจ่ม อำเภอหนองม่วงไข่ จำนวน 2 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านริมยม และบ้านวังหลวง

โดยมีเป้าหมายในการสร้างตลาดที่ชุมชน ดึงคนเข้าหมู่บ้าน ด้วยชุมชนท่องเที่ยวพัฒนาคุณภาพยกระดับมาตรฐาน OTOP กลุ่ม D320 ผลิตภัณฑ์ให้พร้อมขายสร้างรายได้มากขึ้น และพัฒนา 32 ชุมชนท่องเที่ยว ให้มีการกระจายรายได้ (Local Economy)หมุนเวียนเพิ่มขึ้น

ปัจจัยที่มีผลต่อการขยายตัวของการท่องเที่ยวในจังหวัดแพร่ ส่วนหนึ่งมาจากศักยภาพของจังหวัดซึ่งติดอันดับ TOP TEN ของประเทศ ในโครงการ “จังหวัดที่น่าอยู่” และจากการเป็นเมืองเก่าแก่ที่มีตำนานเล่าขาน ถึงความรุ่งเรืองมายาวนาน และเป็นดินแดนที่เต็มไปด้วยร่องรอยทางประวัติศาสตร์น่าเรียนรู้ มีองค์พระธาตุช่อแฮ เป็นปูชนียสถานอันศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมืองของจังหวัดแพร่ รวมทั้งมีแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆที่น่าสนใจได้แก่ ศาลหลักเมืองจังหวัดแพร่ คุ้มเจ้าหลวงเมืองแพร่ บ้านวงศ์บุรี วนอุทยานแพะเมืองผี บ้านประทับใจ (บ้านเสาร้อยต้น) น้ำตกตาดหมอก ถ้ำผานางคอย วัดพระบาทมิ่งเมืองวรวิหาร บ้านนาตอง บ้านนาคูหา ภูเขาหินปะการัง หมู่บ้านทุ่งโฮ้ง หมู่บ้านร่องฟอง เป็นต้น

สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดแพร่แยกออกเป็นประเด็นปัญหา จำนวน 3 ประเด็น ดังนี้

1) ประเด็นปัญหาเรื่องพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยว พื้นที่แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติส่วนใหญ่ของจังหวัดแพร่ อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของกรมอุทยาน กรมป่าไม้ หรือพื้นทีไม่สามารถดำเนินการพัฒนาได้ต้องให้เจ้าของพื้นที่ที่รับผิดชอบพื้นที่เท่านั้นดำเนินการพัฒนา เช่น น้ำตก ถ้ำ และโบราณสถานที่ขึ้นทะเบียนกับกรมศิลปากร ทำให้เป็นปัญหาในการพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัด

2) ประเด็นการบริหารจัดการในส่วนขององค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการอันได้แก่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งองค์กรชุมชนในท้องถิ่น หน่วยงานเหล่านี้เป็นหน่วยงานหลักในการพัฒนาการท่องเที่ยวให้ยั่งยืน แต่ที่ผ่านมาการพัฒนามักเป็นการดำเนินการแบบ “ต่างคน ต่างทำ” การประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานนำไปซึ่งปัญหาการบริหารจัดการในท้องถิ่นนั้นๆ

3) ประเด็นหาเรื่องบุคลากรทางการท่องเที่ยว เป็นองค์ประกอบสำคัญในการอำนวยความสะดวกส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ดูแล ให้นักท่องเที่ยวบรรลุวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว การบริการการท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น ที่พัก ร้านอาหาร การบริการนำเที่ยว เป็นต้น แต่ที่ผ่านมาการบริการดังกล่าวไม่ได้รับการบริการจัดการที่ควรจึงกลายเป็นปัญหาการบริการที่ไม่มีมาตรฐาน เนื่องจากบุคลากรทางการท่องเที่ยว ยังไม่พร้อมในการรองรับการเติบโตด้านการท่องเที่ยวของจังหวัด เนื่องจากเป็นแรงงานที่ยังไม่มีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว และเกิดการเคลื่อนย้ายของแรงงานในพื้นที่ออกไปยังนอกพื้นที่

แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดแพร่

พัฒนาการท่องเที่ยวในด้านวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ธรรมชาติ และสุขภาพให้ได้มาตรฐาน โดย

1) พัฒนา ปรับปรุง แหล่งท่องเที่ยว รวมถึงโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อยกระดับด้านการท่องเที่ยว

2) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ

3) ส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์

4) พัฒนาระบบบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวและบูรณาการความร่วมมือระหว่างเครือข่าย

(3) ผลิตภัณฑ์ OTOP

จังหวัดแพร่ ได้ดำเนินการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ OTOP หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างงานสร้างรายได้แก่ชุมชน เป็นการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ปีที่ผ่านมาดำเนินการใน 3 ลักษณะ คือ 1) การพัฒนาผู้ผลิต ผู้ประกอบการ 2) การพัฒนาผลิตภัณฑ์ กลุ่ม D35 ผลิตภัณฑ์ 3) ส่งเสริมช่องทางการตลาดภายในจังหวัดและต่างจังหวัด โดยมีรายละเอียดข้อมูล ดังนี้

<u>ตารางที่ 21</u> จำนวนผลิตภัณฑ์ OTOP แยกตามประเภท

ประเภท	จำนวน (ผลิตภัณฑ์)		
	พ.ศ. 2560	**พ.ศ. 2561**	**พ.ศ. 2562**
1) อาหาร	105	163	56
2) เครื่องดื่ม	38	23	26
3) ผ้าเครื่องแต่งกาย	56	52	31
4) ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก	97	151	62
5) สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	21	54	20

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแพร่ ณ เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2563
คำอธิบายเพิ่มเติม จำนวนยอดการลงทะเบียนในแต่ละปีโดยไม่นับรวมสะสม

จากข้อมูลตามตารางที่18 พบว่า ผลิตภัณฑ์ OTOP ของจังหวัดแพร่ ส่วนใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์ประเภท ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก รองลงมาเป็นผลิตภัณฑ์ประเภท อาหาร ผ้าเครื่องแต่งกาย เครื่องดื่ม และสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารตามลำดับ

<u>ตารางที่ 2</u>2 จำนวนผลิตภัณฑ์ OTOP แยกตามประเภทและระดับดาว พ.ศ.2562

ระดับดาว	อาหาร	ผ้าเครื่องแต่งกาย	ของใช้	เครื่องดื่ม	สมุนไพรฯ	รวม
ระดับดาว 1	4	2	3	-	5	14
ระดับดาว 2	4	9	16	-	3	32
ระดับดาว 3	13	17	22	10	4	66
ระดับดาว 4	16	41	30	24	2	113
ระดับดาว 5	4	18	6	14	-	42
รวม	**41**	**87**	**77**	**48**	**14**	**267**

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแพร่ ณ เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2563

จากข้อมูลตามตารางที่ 19 พบว่าผลิตภัณฑ์ OTOP ของจังหวัดแพร่ ได้รับการคัดสรรผลิตภัณฑ์ OTOP จำนวน 267 ผลิตภัณฑ์ ส่วนใหญ่ได้รับมาตรฐานระดับ 4 ดาว จำนวนทั้งสิ้น 113 ผลิตภัณฑ์ รองลงมาเป็นผลิตภัณฑ์ OTOP ที่ได้รับมาตรฐานระดับ 3 ดาว จำนวนทั้งสิ้น 66 ผลิตภัณฑ์ และมีผลิตภัณฑ์ OTOP ที่ได้ระดับมาตรฐานระดับ 5 ดาว จำนวนทั้งสิ้น 42 ผลิตภัณฑ์

<u>ตารางที่ 23</u> ยอดการจำหน่ายหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ OTOP (ข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี)

	พ.ศ. 2560	**พ.ศ. 2561**	**พ.ศ. 2562**
ยอดการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP(บาท)	**728,018,210**	**1,002,428,117**	**1,236,463,350**

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแพร่ ณ เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2563

ตารางที่ 24 ยอดการจำหน่ายหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ OTOP สูงสุด 5 อันดับแรกพ.ศ.2562

ลำดับ	ผลิตภัณฑ์	ยอดจำหน่าย (บาท)
1	สุราชุมชน	**190,280,000**
2	เฟอร์นิเจอร์ไม้สัก	**180,456,000**
3	ผ้าทอตีนจก	**120,050,400**
4	ผ้าหม้อห้อม	**102,437,000**
5	ผ้าไหม	**5,460,300**

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแพร่ ณ เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2563

ข้อมูลภาพรวมของการส่งเสริมพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP และผลการดำเนินงานในการส่งเสริมพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ของจังหวัดในปีที่ผ่านมา ในส่วนที่เป็นภารกิจของหน่วยงาน และผลงานที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดในปีที่ผ่านมา

โครงการพัฒนาและส่งเสริมผลิตภัณฑ์ OTOP งบประมาณ 1,000,000 บาท

กิจกรรมที่ 2.1 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์กลุ่มผลิตภัณฑ์ OTOP ดาวรุ่ง จำนวน 50 ราย 100 ผลิตภัณฑ์ (งบประมาณ 500,000 บาท)

กิจกรรมที่ 2.2 ประชาสัมพันธ์เผยแพร่และการตลาดผลิตภัณฑ์ OTOP ดาวรุ่ง (งบประมาณ 500,000 บาท)

(4) พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

จังหวัดแพร่มีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ประกอบด้วย ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง พริกใหญ่ และส้มเขียวหวาน โดยมีรายละเอียดข้อมูล ดังนี้

(4.1) ข้าวนาปี

ตารางที่ 25 ข้อมูลการปลูกข้าวนาปี

ที่	อำเภอ	ข้อมูลเปรียบเทียบ 3 ปี (แยกตารางแต่ละประเภทของพืช)								
		พ.ศ. 2559/60			พ.ศ. 2560/61			พ.ศ. 2561/62		
		จำนวนพื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	ผลผลิตต่อไร่	มูลค่า (ล้านบาท)	จำนวนพื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	มูลค่า (ล้านบาท)	จำนวนพื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	ผลผลิตต่อไร่	มูลค่า (ล้านบาท)
๑	อ.เมืองแพร่	59,007	684	336.31	58,316.00	568	324.6	58,544.0	582	398.65
๒	อ.ร้องกวาง	28,286	676	170.19	32,363.00	555	176.0	33,012.0	558	215.52
๓	อ.ลอง	37,787	524	166.28	43,004.00	575	242.3	43,855.0	592	303.76
๔	อ.สูงเม่น	48,635	666	239.33	45,284.00	586	260.1	44,109.0	580	299.32
๕	อ.เด่นชัย	13,376	624	68.82	14,209.00	566	78.8	15,296.0	560	100.22
๖	อ.สอง	37,830	641	195.27	43,099.00	577	243.7	45,255.0	600	317.69
๗	อ.วังชิ้น	36,319	470	114.37	37,030.00	481	174.6	37,762.0	503	222.23
8	อ.หนองม่วงไข่	18,286	777	105.23	19,932.00	577	112.7	20,114.0	579	136.26
	รวม	279,526	625	1,395.88	293,237.00	560.63	1,611.1	297,947	569.25	1,984.39

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดแพร่ ณ เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2563

จากตารางข้อมูลการปลูกข้าวนาปี พบว่าในปีการผลิต 2561/62 มีการปลูกข้าวนาปี จำนวน 297,947 ไร่ เพิ่มขึ้นจาก ปีการผลิต 2560/61 จำนวน 4,710 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.61 เพิ่มขึ้นจากปี 2559/60 จำนวน 18,421 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 6.59 โดยพิจารณาจากมูลค่า พบว่าในปีการผลิต 2561/62 มีมูลค่า 1,984.39 ล้านบาท ลดลงจากปีการผลิต 2560/61 จำนวน 373.29 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 23.17

(4.2) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ตารางที่ 26 ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ รุ่น 1

ที่	อำเภอ	ข้อมูลเปรียบเทียบ 3 ปี (แยกตารางแต่ละประเภทของพืช)								
		พ.ศ. 2559/60			พ.ศ. 2560/61			พ.ศ. 2561/62		
		จำนวนพื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	ผลผลิตต่อไร่	มูลค่า (ล้านบาท)	จำนวนพื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	ผลผลิตต่อไร่	มูลค่า (ล้านบาท)	จำนวนพื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	ผลผลิตต่อไร่	มูลค่า (ล้านบาท)
๑	อ.เมืองแพร่	9,482.00	650	28.23	9,752.00	660	43.06	58,544.0	582	212.95
๒	อ.ร้องกวาง	76,979.00	663	233.75	74,873.00	715	358.14	33,012.0	558	115.13
๓	อ.ลอง	52,853.00	596	144.27	51,312.00	660	226.56	43,855.0	592	162.26
๔	อ.สูงเม่น	2,428.00	595	6.62	2,414.00	657	10.61	44,109.0	580	159.90
๕	อ.เด่นชัย	12,455.00	654	37.31	5,482.00	636	23.33	15,296.0	560	53.54
๖	อ.สอง	71,015.00	606	197.10	69,674.00	667	310.90	45,255.0	600	169.71
๗	อ.วังชิ้น	20,225.00	616	57.06	18,848.00	617	77.80	37,762.0	503	118.71
8	อ.หนองม่วงไข่	7,987.00	677	24.76	7,301.00	701	34.24	20,114.0	579	72.79
	รวม	253,424	650	729.1	239,656	664.13	1064.80	297,947	569.25	1060.04

จากตารางข้อมูลการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ รุ่น 1 พบว่า ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ปีการผลิต 2560/61 ให้ผลผลิตเฉลี่ยมากกว่าปีการผลิต 2561/62 ถึง 100 กิโลกรัม เนื่องจากเกษตรกรทุกอำเภอประสบปัญหาหนอนกระทู้ข้าวโพดระบาดลายจุดระบาดเข้าทำลายซึ่งเป็นแมลงศัตรูข้าวโพดที่อุบัติใหม่ในพื้นที่จังหวัดแพร่ เกษตรกรยังไม่เข้าใจในเรื่องการป้องกันและกำจัดหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด ทำให้ผลผลิตเสียหายเป็นจำนวนมาก

ตารางที่ 27 ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ รุ่น 2

ที่	อำเภอ	ข้อมูลเปรียบเทียบ 3 ปี (แยกตารางแต่ละประเภทของพืช)								
		พ.ศ. 2559/60			พ.ศ. 2560/61			พ.ศ. 2561/62		
		จำนวนพื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	ผลผลิตต่อไร่	มูลค่า (ล้านบาท)	จำนวนพื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	ผลผลิตต่อไร่	มูลค่า (ล้านบาท)	จำนวนพื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	ผลผลิตต่อไร่	มูลค่า (ล้านบาท)
๑	อ.เมืองแพร่	5,009.00	650	14.91	5,599.00	763	29.52	7,039.00	759	34.30
๒	อ.ร้องกวาง	3,870.00	656	11.63	6,793.00	824	38.68	15,152.00	792	77.04
๓	อ.ลอง	711	603	1.96	1,033.00	791	5.65	1,129.00	802	5.81
๔	อ.สูงเม่น	940	668	2.88	2,501.00	860	14.86	2,500.00	828	13.29
๕	อ.เด่นชัย	95	642	0.28	995	741	5.09	803	704	3.63
๖	อ.สอง	13,217.00	652	39.47	15,805.00	912	99.60	16,050.00	820	84.49
๗	อ.วังชิ้น	434	615	1.22	1,689.00	716	8.36	2,324.00	739	11.03
8	อ.หนองม่วงไข่	1,752.00	653	5.24	2,980.00	833	17.15	4,841.00	810	25.17
	รวม	26,028	642.4	77.59	37,395	805	208.01	49,838	781.75	250.13

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดแพร่ ณ เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2563

จากตารางข้อมูลการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ รุ่น ๒ พบว่า ปีการผลิต ๒๕๖๑/๖๒ ต่ำกว่าปีการผลิต ๒๕๖๑/๖๒ เพียง ๒๐ กิโลกรัม การระบาดและเข้าทำลายข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุดแต่ผลผลิตเฉลี่ยยังสูงกว่ารุ่นที่ ๑ ปีการผลิต ๒๕๖๑/๖๒ เนื่องจากเกษตรกรสามารถบริหารจัดการหนอนกระทู้ลายจุดได้ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์รุ่น ๒ ปลูกหลังฤดูกาลทำนา พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในระบบชลประทาน ทำให้ผลผลิตสูงกว่าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์รุ่น ๑ ซึ่งปลูกพื้นที่ที่มีความชัน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ อาศัยน้ำฝนเป็นส่วนใหญ่

ปัญหาด้านการเกษตรกรจังหวัดแพร่

เกษตรกร

1) เกษตรกรยังปลูกพืชในเขตพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมกับชนิดพืช

2) เกษตรกรไม่มีเอกสารสิทธิ์ที่ดินทำกิน เป็นข้อจำกัดของภาครัฐที่จะเข้าไปดำเนินงานส่งเสริมในพื้นที่ที่ไม่มีเอกสารสิทธิที่ดินทำกิน

3) ขาดแคลนแรงงานด้านการเกษตร เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงวัยมีข้อจำกัดในการเข้าถึงและการใช้เทคโนโลยีในการทำเกษตรสมัยใหม่

4) ไม่มีความภูมิใจในอาชีพเกษตรกร

5) การรวมกลุ่มของเกษตรกร ยังไม่เข้มแข็งและขาดการเชื่อมโยงเครือข่าย

พื้นที่

1) พื้นที่ถือครองเฉลี่ยจำนวน 10 ไร่ต่อครัวเรือน

2) ขาดแคลนแหล่งน้ำขนาดเล็ก กลาง และขนาดใหญ่

3) ระบบส่งน้ำยังไม่ครอบคลุมพื้นที่การเกษตร

4) พื้นที่มีความลาดชัน ทำให้มีข้อจำกัดในการนำเทคโนโลยีเข้าไปใช้ในพื้นที่

5) ปัญหาเรื่องโรคและแมลงศัตรูพืช ทั้งศัตรูพืชประจำถิ่นและศัตรูพืชอุบัติใหม่

6) ภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ฝนแล้ง

สินค้า

1) ผลผลิตทางการเกษตร ยังขาดคุณภาพและไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน สินค้าแปรรูปและบรรจุภัณฑ์ไม่มีความหลากหลาย

2) ราคาสินค้าเกษตรกรไม่แน่นอน

3) ต้นทุนการผลิตสูง

แนวทางการแก้ไขปัญหา และการพัฒนาด้านการเกษตรจังหวัดแพร่

เกษตรกร

1) ปรับเปลี่ยนพื้นที่ทำการเกษตรให้เหมาะสมกับเขตพื้นที่ความเหมาะสมสำหรับพืช หากเกษตรกรไม่สามารถปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกได้เนื่องจากมีพื้นที่จำกัดควรถ่ายทอดเทคโนโลยีพัฒนาพื้นที่เพิ่มผลผลิตในพื้นที่นั้นๆ

2) หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบพื้นที่ที่เกษตรกรเข้าไปทำกิน สามารถรับรองการใช้ประโยชน์ในพื้นที่นั้น ๆ จะเพิ่มโอกาสของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการต่าง ๆ ของภาครัฐได้

3) ส่งเสริมคนรุ่นใหม่หันมาทำอาชีพเกษตร และพัฒนาให้เป็นเกษตรกรปราดเปรื่องรักและภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกรรม

4) ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกร และพัฒนากลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่าย

พื้นที่

1) พัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก กลาง และขนาดใหญ่

2) สร้างระบบส่งน้ำให้ครอบคลุมพื้นที่การเกษตร

3) ส่งเสริมให้มีการปรับพื้นที่ทำการเกษตรกรให้มีขนาดใหญ่รองรับการนำเทคโนโลยีเข้าไปใช้ในพื้นที่ได้สะดวกและจัดการง่ายขึ้น

4) ถ่ายทอดเทคโนโลยีการบริหารจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสม

สินค้า

1) ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตสินค้าเกษตรกรให้มีคุณภาพและได้รับการรับรองมาตรฐาน

2) ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าแปรรูปและบรรจุภัณฑ์ให้มีความหลากหลายและสวยงาม

3) ส่งเสริมและพัฒนาการรวมกลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน ให้มีความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายทั้งจังหวัด

4) ส่งเสริมและพัฒนาช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรกรให้มีหลายช่องทาง โดยเฉพาะช่องทางการจำหน่ายสินค้าออนไลน์

(5) สัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ

จังหวัดแพร่มีสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ ประกอบด้วย กระบือ โค และหมูดำ โดยมีรายละเอียดข้อมูล ดังนี้

ตารางที่ 28 ข้อมูลการเลี้ยงสัตว์ที่สำคัญ (ย้อนหลัง 3 ปี)

อำเภอ	ชนิดปศุสัตว์	ข้อมูลเปรียบเทียบ 3 ปี (แยกตารางแต่ละประเภทของสัตว์)								
		พ.ศ. 2561			พ.ศ. 2562			พ.ศ. 2563		
		จำนวนสัตว์เลี้ยง	จำนวนครัวเรือนที่เลี้ยง	มูลค่า (ล้านบาท)	จำนวนสัตว์เลี้ยง	จำนวนครัวเรือนที่เลี้ยง	มูลค่า (ล้านบาท)	จำนวนสัตว์เลี้ยง	จำนวนครัวเรือนที่เลี้ยง	มูลค่า (ล้านบาท)
เด่นชัย	โคเนื้อ	807	82	0.082	825	86	0.086	1,424	89	0.089
	กระบือ	663	63	0.063	659	64	0.064	711	66	0.066
	สุกร	2,389	33	0.066	1,773	30	0.060	2,730	39	0.039
เมืองแพร่	โคเนื้อ	6,150	655	4.028	6,418	659	4.229	6,528	666	4.348
	กระบือ	472	21	0.010	476	24	0.011	522	27	0.014
	สุกร	1,352	43	0.058	1,542	43	0.066	1,876	66	0.124
ร้องกวาง	โคเนื้อ	2,430	150	0.365	2,503	150	0.375	3,284	154	0.506
	กระบือ	1,166	58	0.068	1,178	57	0.067	4,593	57	0.262
	สุกร	5,745	20	0.115	5,780	20	0.116	7,085	26	0.184
ลอง	โคเนื้อ	3,723	330	1.229	3,934	333	1.310	3,793	334	1.267
	กระบือ	650	70	0.046	739	75	0.055	809	76	0.061
	สุกร	3,835	64	0.245	3,951	64	0.253	7,841	80	0.627
วังชิ้น	โคเนื้อ	3,571	483	1.725	3,662	485	1.776	4,533	510	2.312
	กระบือ	1,625	187	0.304	1,631	187	0.305	1,648	190	0.313
	สุกร	9,677	272	2.632	10,150	270	2.741	11,032	293	3.232
สอง	โคเนื้อ	3,912	171	0.669	3,671	171	0.628	4,936	170	0.839
	กระบือ	589	47	0.028	585	47	0.027	620	48	0.030

	สุกร	38,654	776	29.996	39,103	776	30.344	40,126	808	32.422
สูงเม่น	โคเนื้อ	1,382	99	0.137	1,383	99	0.137	1,380	99	0.137
	กระบือ	443	29	0.013	443	29	0.013	443	29	0.013
	สุกร	533	31	0.017	478	30	0.014	479	31	0.015
หนองม่วงไข่	โคเนื้อ	1,733	131	0.227	1,922	138	0.265	1,709	150	0.256
	กระบือ	359	34	0.012	340	32	0.011	334	30	0.010
	สุกร	1,983	193	0.383	2,416	193	0.466	2,408	204	0.491

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดแพร่ (ข้อมูล ณ 7 เดือนพฤษภาคม 2563)

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลี้ยงสัตว์

จังหวัดแพร่ บางพื้นที่ประสบปัญหาภัยแล้งน้ำไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตรทำให้ผลผลิตตกต่ำเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์จำนวนมากจึงปรับเปลี่ยนมาเลี้ยงปศุสัตว์ซึ่งใช้ปริมาณน้ำน้อยกว่าการปลูกพืช

ปัญหาเกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์

1. เกษตรกรจำนวนมากขาดองค์ความรู้ ไม่สามารถนำเทคโนโลยีเกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์มาประยุกต์ใช้เพื่อลดต้นทุนและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิต

2. ขาดการร่วมกลุ่มที่เข็มแข็ง และไม่มีการเชื่อมโยงเครือข่าย เพื่อสร้างความสามารถในการต่อรองทางการตลาด

แนวทางในการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์

1. ถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรม เพื่อพัฒนาองค์ความรู้แก่เกษตรกรในการผลิตปศุสัตว์

2. ส่งเสริมและพัฒนาขบวนการกลุ่มให้เข็มแข็งขึ้น และมีการเชื่อมโยงเครือข่ายเพื่อวางแผนการผลิตให้ได้มาตรฐานและตรงกับความต้องการของตลาด

3. สนับสนุน/ส่งเสริมการผลิตอาหารสัตว์ใช้เองเพื่อลดต้นทุนการผลิต

แนวโน้มความต้องการของตลาด

สินค้าปศุสัตว์ โคเนื้อ กระบือ และสุกร ตลาดมีความต้องการสูง จึงเห็นควรมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง ปลายทาง ให้มีมาตรฐานในการผลิตและเป็นสินค้าที่มีคุณภาพเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ค้าและผู้บริโภค

ปัญหาด้านการเลี้ยงปศุสัตว์ของจังหวัดแพร่

1) ขาดพืชอาหารสัตว์ในช่วงฤดูแล้ง

2) เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดแพร่ ยังเลี้ยงปศุสัตว์แบบเดิม (การเลี้ยงแบบปล่อยทุ่ง)

3) ราคาสินค้าปศุสัตว์ถูกพ่อค้าคนกลางกดราคา

4) โรคระบาดสัตว์ ยังเกิดในบางพื้นที่

5) เกษตรกรขาดการรวมกลุ่ม กลุ่มเกษตรกรที่มีอยู่แล้วขาดความเข็มแข็ง

แนวทางการแก้ไขปัญหา และการพัฒนาด้านการเลี้ยงปศุสัตว์ของจังหวัดแพร่

1) ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชอาหารสัตว์และนำวัสดุที่เหลือใช้จากการเกษตรมาทำอาหารสัตว์

2) สร้างการรับรู้และพัฒนาองค์ความรู้ให้กับเกษตรกรเพิ่มขึ้น

3) ส่งเสริมให้เกษตรกรจัดตั้งกลุ่มผู้เลี้ยงสัตว์และร่วมกันวางแผนการผลิตและการจำหน่าย

4) ส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์แบบประณีต พัฒนาฟาร์มสู่ระบบ GFM/GMP และทำวัคซีนป้องกันโรคระบาดสัตว์ตามโปรแกรม

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

1) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้โดยการฝึกอบรมและศึกษาดูงาน ทำให้เกษตรกรพัฒนาการเลี้ยงปศุสัตว์และมีรายได้เพิ่มขึ้น

2) พันธุ์สัตว์ได้รับการปรับปรุงให้ตรงกับความต้องการของตลาดและราคาสูงขึ้น

3) เกษตรกรมีการจัดทำแปลงหญ้าและทำอาหารหมักไว้เลี้ยงปศุสัตว์

4) ลดการเผาฟางและเปลือกข้าวโพดโดยใช้เครื่องอัดฟางอัดเป็นก้อนเก็บไว้ให้สัตว์กินในช่วงฤดูแล้ง

5) เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการเลี้ยงปศุสัตว์

6) สินค้าปศุสัตว์เป็นที่รู้จักของผู้ซื้อทำให้ไม่มีปัญหาเรื่องตลาด

7) เกิดร้านแปรรูปผลิตภัณฑ์สินค้าปศุสัตว์ ทำให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพแก่เกษตรกร

(6) พื้นที่ป่าเศรษฐกิจ

ตารางที่ 29 ข้อมูลการขึ้นทะเบียนสวนป่าของเอกชน

ลำดับที่	ปี พ.ศ.	จำนวนท่อน	จำนวนปริมาตร	เนื้อที่			หมายเหตุ
				ไร่	งาน	ตารางวา	
1	2558	179,448	19,041	6,500	3	36	
2	2559	165,860	17,711	5,795	1	61	
3	2560	228,198	26,745.28	4,799	1	71	
4	2561	336,940	41,528.65	4,689	1	36	
5	2562	219,292	27,447.70	5,659	2	65	

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดแพร่

สัดส่วนพื้นที่ป่าเศรษฐกิจต่อพื้นที่จังหวัด(รายจังหวัด)

ค่าสถิติ 17.08 -5.69	จังหวัด	ค่าสถิติ ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	อัตรา ปปป.	ค่าอันดับใน 76 จังหวัด ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	อันดับ ปปป.
	ลำปาง	4.78	14.98	**17.08**	เพิ่ม	1	1	**1**	
	แพร่	3.50	8.40	**10.13**	เพิ่ม	3	2	**2**	
	พิษณุโลก	2.66	5.65	**5.82**	เพิ่ม	6	3	**3**	
	สุโขทัย	1.72	4.77	**4.88**	เพิ่ม	15	4	**4**	
	อุตรดิตถ์	1.26	4.18	**4.34**	เพิ่ม	20	5	**5**	
	ลพบุรี	2.33	4.12	**4.16**	เพิ่ม	7	6	**6**	
	มุกดาหาร	3.91	4.09	**4.15**	เพิ่ม	2	7	**7**	
	กำแพงเพชร	1.40	3.62	**3.78**	เพิ่ม	18	8	**8**	
	ตาก	1.85	3.34	**3.69**	เพิ่ม	14	11	**9**	ขึ้น 2 อันดับ
	เชียงราย	2.89	3.53	**3.61**	เพิ่ม	5	9	**10**	ลง 1 อันดับ

จากข้อมูลตำแหน่งการพัฒนาของจังหวัด จากเว็บ http://benchmark.moi.go.th ของกระทรวงมหาดไทย พบว่าจังหวัดแพร่เป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนพื้นที่ป่าเศรษฐกิจต่อพื้นที่จังหวัด สูงสุดเป็นลำดับที่ 2 ของประเทศ รองจากจังหวัดลำปาง ซึ่งพบว่าสัดส่วนพื้นที่ป่าเศรษฐกิจต่อพื้นที่จังหวัดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี 2559 สัดส่วนพื้นที่ป่าเศรษฐกิจต่อพื้นที่จังหวัด ในอัตราร้อยละ 8.40 เพิ่มขึ้นจากปี 2558 ร้อยละ 4.90 และในปี 2560 มีสัดส่วนพื้นที่ป่าเศรษฐกิจต่อพื้นที่จังหวัด ในอัตราร้อยละ 10.13 เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 1.73

1.2.2 ด้านสังคมและความมั่นคง

(1) ประชากรและสถานการณ์ผู้สูงอายุจังหวัดแพร่

จังหวัดแพร่มีประชากรทั้งหมด 441,726 คน มีจำนวนผู้สูงอายุ 100,880 คน คิดเป็นร้อยละ 22.84 ซึ่งจังหวัดแพร่ได้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ จากการสำรวจข้อมูลพบว่าผู้สูงอายุมีปัญหาด้านสถานะความเป็นอยู่ คิดเป็นร้อยละ 4.23 โดยปัญหามากที่สุด คือ อยู่อาศัยกับครอบครัวยากจน/ยากลำบาก รองลงมาคือ มีที่อยู่อาศัยไม่มั่นคง/สภาพที่อยู่อาศัยไม่เหมาะสม ต้องอยู่ตนเดียวตามลำพัง/ไม่มีผู้ดูแล/ถูกทอดทิ้ง ต้องดูแลบุคคลในครอบครัว อาทิ เด็ก ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเรื้อรังและจิตเวช และผู้สูงอายุที่ต้องเลี้ยงดูบุตรหลานตามลำพัง ตามลำดับ อีกทั้งผู้สูงอายุยังมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมในเรื่องของการติดเครื่องแอลกอฮอล์ ติดการพนัน ติดยาเสพติด มั่วสุมและทำความเดือดร้อนให้ชาวบ้าน และติดเกมส์ คิดเป็นร้อยละ 0.27 ในปีงบประมาณที่ผ่านได้มีการ บูรณาการงบประมาณในส่วนของงบพัฒนาจังหวัดแพร่และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้นผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

1. ขยายผลการจัดตั้งศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ จำนวน 1 แห่ง
2. เสริมสร้างศักยภาพศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ
3. พัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชน (โรงเรียนผู้สูงอายุ)
4. รณรงค์สร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมรองรับสังคมสูงอายุ
5. พัฒนาศักยภาพอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (เชี่ยวชาญด้านสูงอายุ)
6. ธนาคารเวลาเพื่อดูแลผู้สูงอายุของประเทศไทย
7. การปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ
8. การสงเคราะห์ผู้สูงอายุในสภาวะยากลำบาก
9. การส่งเคราะห์เงินจัดการศพผู้สูงอายุ

ตารางที่ 30 ข้อมูลจำนวนประชากรผู้สูงอายุ

อำเภอ	จำนวนผู้สูงอายุ		
	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563
1. เมือง	25,775	26,599	27,588
2. สูงเม่น	18,225	18,612	19,173
3. เด่นชัย	7,096	7,017	7,303
4. ร้องกวาง	9,233	9,604	10,091
5. ลอง	11,202	11,534	12,034
6. สอง	10,034	10,416	10,851
7. วังชิ้น	6,900	9,088	9,505
8. หนองม่วงไข่	4,033	4,163	4,335
รวม	**92,498**	**97,033**	**100,880**

ที่มา : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดแพร่ (ข้อมูล ณ วันที่ 20 เดือนสิงหาคม พ.ศ.2563)

(2) สถานการณ์ปัญหาผู้ยากไร้ (ข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี)

ตารางที่ 31 ข้อมูลจำนวนประชากรผู้สูงอายุ

	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2562
จำนวนผู้ยากไร้	11,779	11,682	9,938

ที่มา : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดแพร่ (ข้อมูล ณ วันที่ 20 เดือนสิงหาคม พ.ศ.2563)

จำนวนผู้ยากไร้เก็บข้อมูลจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเป็นผู้ที่ประสบปัญหาทางสถานะความเป็นอยู่ ประกอบด้วย อาศัยอยู่กับครอบครัวยากจน/ยากลำบาก ที่อยู่อาศัยไม่มั่นคง สภาพที่อยู่ไม่เหมาะสม อยู่คนเดียวตามลำพัง/ไม่มีผู้ดูแล/ถูกทอดทิ้ง ต้องดูแลบุคคลในครอบครัว อาทิ เด็ก ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเรื้อรังและจิตเวช ต้องเลี้ยงดูบุตรหลานเพียงลำพัง เป็นต้น

ผลการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาผู้ยากไร้

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 หน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นความมั่นคงของมนุษย์ ในจังหวัดแพร่ ได้บูรณาการในการให้ความช่วยเหลือเป็นเงินสงเคราะห์ ประเภทต่างๆ ดังนี้

เงินสงเคราะห์ผู้ประสบปัญหาทางสังคม (กรณีฉุกเฉิน) จำนวน 527 คน

เงินสงเคราะห์ครอบครัวผู้มีรายได้น้อยและผู้ไร้ที่พึ่ง จำนวน 200 คน

เงินสงเคราะห์ครอบครัวเด็กยากจน จำนวน 1,124 คน

เงินสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก จำนวน 250 คน

เงินสงเคราะห์ผู้พิการ จำนวน 140 คน

(3) ข้อมูลสถาบันทางสังคม/ภาคีเครือข่ายในการพัฒนาคุณภาพชีวิต (ข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี)

ตารางที่ 32 ข้อมูลจำนวนประชากรผู้สูงอายุ

	พ.ศ. 2561		พ.ศ. 2562		พ.ศ. 2563	
	จำนวนภาคีเครือข่ายทั้งหมด	จำนวนภาคีเครือข่ายที่มีส่วนร่วม	จำนวนภาคีเครือข่ายทั้งหมด	จำนวนภาคีเครือข่ายที่มีส่วนร่วม	จำนวนภาคีเครือข่ายทั้งหมด	จำนวนภาคีเครือข่ายที่มีส่วนร่วม
ข้อมูลสถาบันทางสังคม/ภาคีเครือข่ายในการพัฒนาคุณภาพชีวิต	2,492	1,993	2,508	2,004	7,505	6,000

ที่มา : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดแพร่ (ข้อมูล ณ วันที่ 20 เดือนสิงหาคม พ.ศ.2563)

สถาบันทางสังคมและภาคีเครือข่ายในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ประกอบด้วย องค์กรสวัสดิการชุมชน องค์กรสาธารณประโยชน์ สภาองค์กรชุมชน อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน คลังปัญญาผู้สูงอายุ ชมรมผู้สูงอายุ ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ โรงเรียนผู้สูงอายุ ศูนย์บริการคนพิการจังหวัด ศูนย์บริการคนพิการทั่วไปของ อปท. สภาเด็กและเยาวชน ผู้ช่วยคนพิการ อาสาสมัครพัฒนาสังคมช่วยเหลือคนพิการ

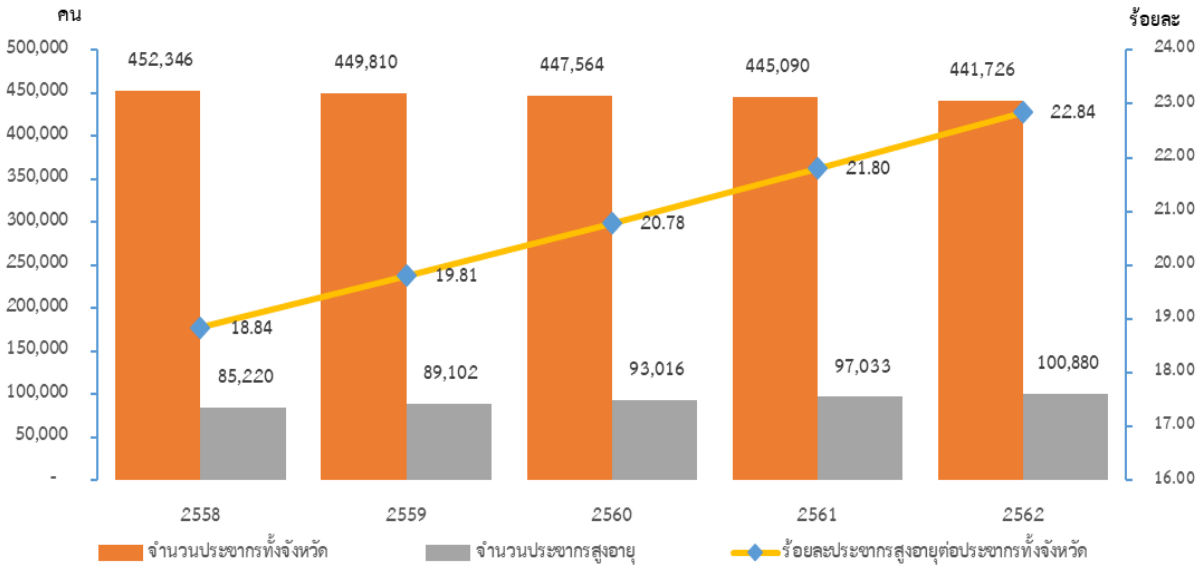
ผลการดำเนินงานการสร้างการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตั้งแต่กระบวนการคิด การเสนอความต้องการ ในเวทีต่างๆ และการดำเนินงานในรูปแบบโครงการ/กิจกรรม ที่มีช่องทางให้ภาคีเครือข่ายขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อสร้างความเข้มแข็ง และสร้างการมีส่วนร่วมในการดูแลสังคม โดยมีงบประมาณจากกองทุนหลัก ๕ กองทุน คือ กองทุนผู้สูงอายุ กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม กองทุนคุ้มครองเด็ก กองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เป็นต้น

สรุปสถานการณ์ผู้สูงอายุจังหวัดแพร่

ในปี พ.ศ. 2562 จากข้อมูลทะเบียนประชากรของประเทศไทยโดยกรมการปกครองพบว่าจังหวัดที่มีร้อยละของผู้สูงอายุต่อประชากรทั้งจังหวัดมากที่สุด 5 ลำดับแรก ได้แก่ สิงห์บุรี (ร้อยละ 23.09) ลำปาง (ร้อยละ 23.03) ลำพูน (ร้อยละ 22.95) แพร่ (ร้อยละ 22.84) และสมุทรสงคราม (ร้อยละ 22.25) ตามลำดับ และจากข้อมูลกรมการปกครองพบว่า จำนวนประชากรจังหวัดแพร่มีแนวโน้มลดลงจาก ปี พ.ศ. 2558 จำนวน 452,346 คน ลดลงเหลือ จำนวน 441,726 คน ในปี พ.ศ. 2562 แต่ในด้านของจำนวนผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปของจังหวัดแพร่นั้น กลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2558 จำนวน 85,220 คน เพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 100,880 คน ในปี พ.ศ. 2562 จาก 2 ปัจจัยดังกล่าวทำให้แนวโน้มสัดส่วนประชากรของผู้สูงอายุเพิ่มสูงขึ้น จากร้อยละ 18.84 ในปี 2558 สูงขึ้นเป็นร้อยละ 22.84 ในปี พ.ศ. 2562 ทั้งนี้ โดยตามนิยามของสังคมผู้สูงอายุ หากมีสัดส่วนของผู้สูงอายุตั้งแต่ร้อยละ 20.00 ขึ้นไป จะเป็นสังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ ดังนั้นจังหวัดแพร่ได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์แล้ว พิจารณาจากประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป ที่มีสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 20.00 ของประชากรทั้งจังหวัด (แผนภาพที่ 1)

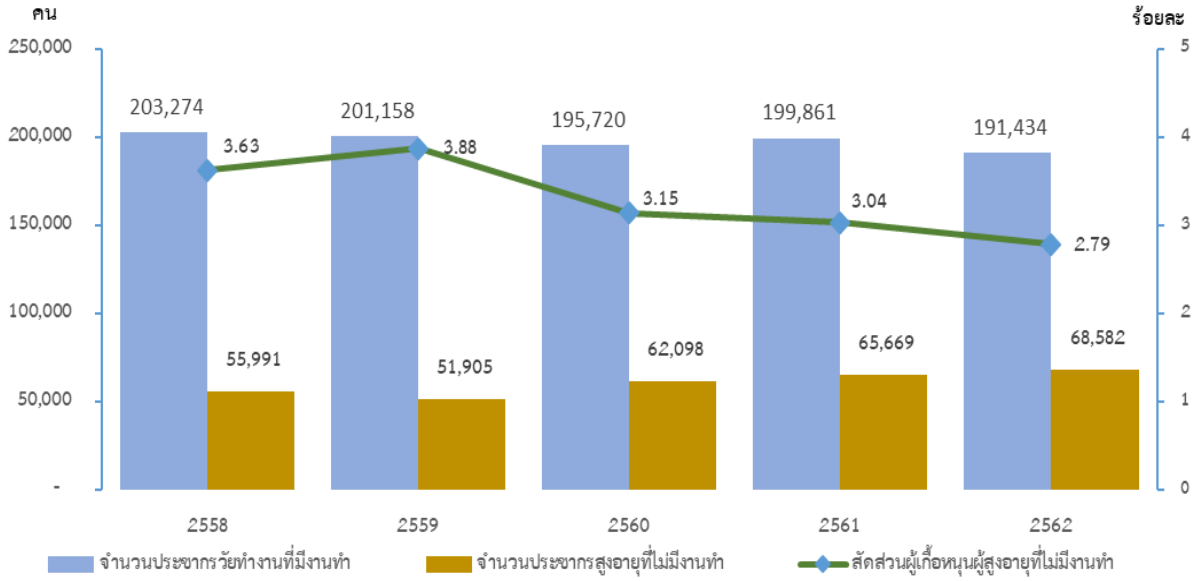
แผนภาพที่ 1 จำนวนประชากรทั้งจังหวัด จำนวนประชากรสูงอายุ และร้อยละของประชากรสูงอายุต่อประชากรทั้งจังหวัด

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดแพร่

เมื่อพิจารณาสัดส่วนประชากรวัยทำงานที่มีงานทำต่อประชากรสูงอายุที่ไม่มีงานทำ (จำนวนประชากรวัยทำงานที่มีงานทำอายุ 15-59 ปีต่อผู้สูงอายุที่ไม่มีงานทำ 1 คน) ของจังหวัดแพร่ มีแนวโน้มลดลงจาก 3.63 คนต่อผู้สูงอายุที่ไม่มีงานทำ 1 คนในปี พ.ศ. 2558 เหลือ 2.79 คนต่อผู้สูงอายุที่ไม่มีงานทำ 1 คนในปี พ.ศ. 2562 จากสัดส่วนดังกล่าวจะเห็นได้ว่ายังไม่ได้รวมกับจำนวนของประชากรก่อนวัยทำงานที่จะต้องพึ่งพาประชากรวัยทำงานเช่นเดียวกัน ทั้งนี้จังหวัดแพร่ควรส่งเสริมด้านอาชีพ ให้กับผู้ที่ตกงานไม่มีงานทำเพื่อให้มีอาชีพที่มั่นคงและมีรายได้ ร่วมถึงส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมให้กับผู้สูงอายุ เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวอีกทางหนึ่ง (แผนภาพที่ 2)

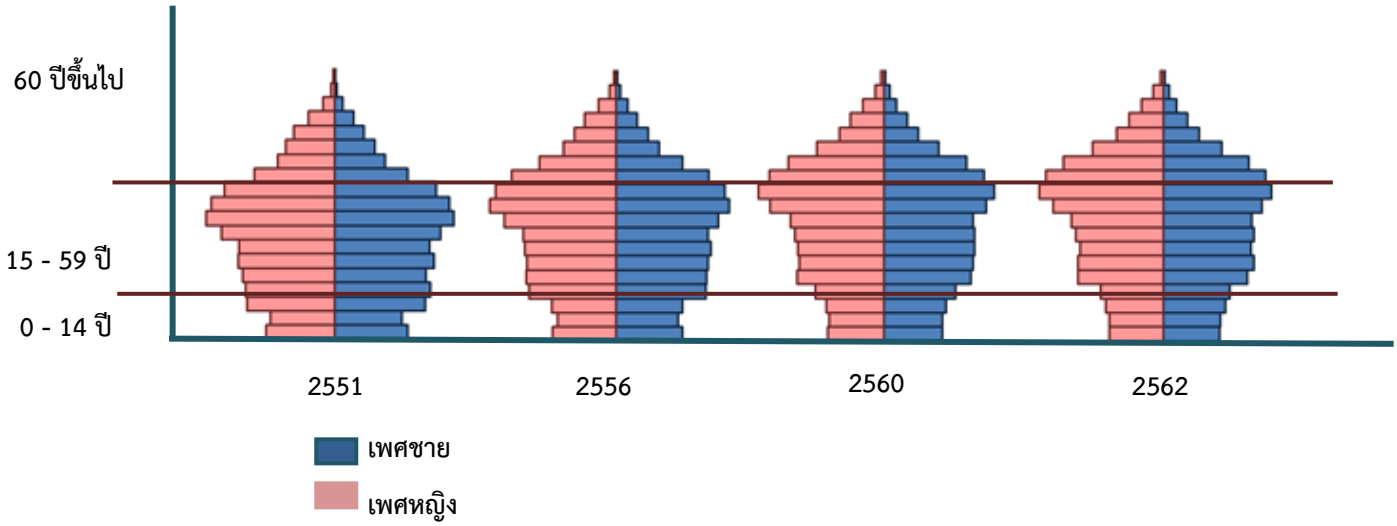
แผนภาพที่ 2 จำนวนประชากรวัยทำงานที่มีงานทำ จำนวนประชากรสูงอายุที่ไม่มีงานทำ และสัดส่วนประชากรวัยทำงานที่มีงานทำต่อประชากรสูงอายุที่ไม่มีงานทำ

ที่มา : โครงการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรจังหวัดแพร่, สำนักงานสถิติจังหวัดแพร่

เมื่อพิจารณาพีระมิดประชากรของทั้งจังหวัดในช่วง 10 ปี ที่ผ่านมา ส่วนของฐานและส่วนกลางของพีระมิดมีลักษณะการเปลี่ยนแปลงที่แคบลง แต่ในส่วนบนถึงส่วนปลายของพีระมิดนั้น กลับที่ลักษณะการเปลี่ยนแปลงที่กว้างขึ้น นั่นหมายความว่าประชากรทั้งหมดของจังหวัดแพร่มีการเปลี่ยนแปลงที่ ผู้สูงอายุมีจำนวนมากขึ้น ตรงข้ามกันกับจำนวนเด็กที่เกิดใหม่และเยาวชนวัยก่อนทำงานและวัยทำงานที่มีจำนวนที่ลดลง นั้นทำให้ในอนาคตมีแนวโน้มที่จะมีผู้เข้าสู่ช่วงวัยทำงานที่น้อยลง แต่มีจำนวนของประชากรที่เข้าสู่ช่วงของผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น ซึ่งมีโอกาสจะทำให้พีระมิดประชากรมีฐานที่แคบลงและส่วนบนที่กว้างขึ้นมากกว่าเดิม (แผนภาพที่ 3)

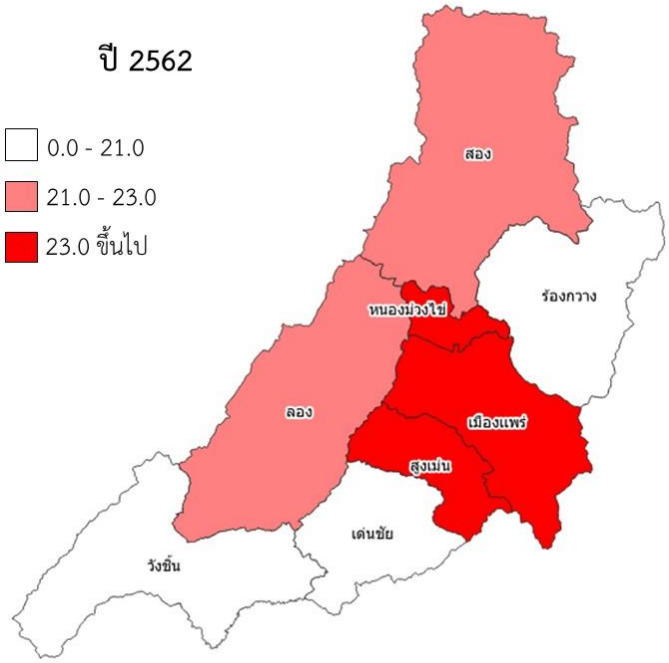
แผนภาพที่ 3 พีระมิดประชากรของประชากรทั้งจังหวัด

เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายอำเภอ จะเห็นว่าแต่ละอำเภอเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ทั้งหมด โดยมี 3 อำเภอที่ร้อยละของผู้สูงอายุต่อประชากรทั้งหมดมากกว่า 23.0 ได้แก่ อำเภอสูงเม่น อำเภอหนองม่วงไข่ อำเภอเมืองแพร่ มี 2 อำเภอที่ร้อยละของผู้สูงอายุต่อประชากรทั้งหมดอยู่ระหว่าง 21.0 ถึง 23.0 ได้แก่ อำเภอลอง อำเภอสอง และมี 3 อำเภอที่ร้อยละของผู้สูงอายุต่อประชากรทั้งหมดอยู่ระหว่าง 20.0 ถึง 21.0 ได้แก่ อำเภอร้องกวาง อำเภอวังชิ้น อำเภอเด่นชัย

แผนภาพที่ 4 ร้อยละของผู้สูงอายุต่อประชากรทั้งหมดในแต่ละอำเภอ

ลำดับ	อำเภอ	ร้อยละของผู้สูงอายุต่อประชากรทั้งหมด
1	อำเภอสูงเม่น	25.92
2	อำเภอหนองม่วงไข่	24.84
3	อำเภอเมืองแพร่	23.56
4	อำเภอลอง	22.19
5	อำเภอสอง	21.94
6	อำเภอร้องกวาง	20.94
7	อำเภอวังชิ้น	20.69
8	อำเภอเด่นชัย	20.64

ซึ่งหากพิจารณาแยกเป็นรายตำบล จะเห็นว่าอำเภอที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ 3 ลำดับแรก ได้แก่ อำเภอสูงเม่น อำเภอหนองม่วงไข่ อำเภอเมืองแพร่ จะมีร้อยละของผู้สูงอายุต่อประชากรทั้งหมดรายตำบลเป็นสัดส่วนที่มาก ได้แก่ อำเภอสูงเม่น มีร้อยละของผู้สูงอายุต่อประชากรทั้งหมด ตำบลบ้านกาศ 31.20 ตำบลพระหลวง 29.14 ตำบลดอนมูล 27.66 อำเภอหนองม่วงไข่ มีร้อยละของผู้สูงอายุต่อประชากรทั้งหมด ตำบลวังหลวง 27.46 ตำบลทุ่งแค้ว 26.98 อำเภอเมืองแพร่ มีร้อยละของผู้สูงอายุต่อประชากรทั้งหมด ตำบลน้ำชำ 26.76 ตำบลช่อแฮ 26.28 ตำบลวังหงส์ 26.18

ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพีระมิดของประชากรนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ตั้งแต่ระดับมหภาค เช่น แรงงานการผลิต งบประมาณด้านสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ การพัฒนาชุมชนและสังคมที่เอื้อต่อผู้สูงวัย ไปจนถึงระดับปัจเจก เช่น ทัศนคติต่อความชรา การอยู่อาศัย จะเห็นได้ว่าตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เด็กกับคนหนุ่มสาวมักจะได้รับโอกาสและทางเลือกมากกว่าวัยชรา กระทั่งสังคมที่เจริญแล้วก็ไม่ได้ถูกออกแบบมาเพื่อรองรับประชากรสูงวัยอย่างแท้จริง หลายฝ่ายควรหันกลับมาศึกษาและทำความเข้าใจผู้สูงวัยในฐานะผู้บริโภคกลุ่มใหญ่ที่ครอบครองกำลังซื้อและความต้องการใหม่เพื่อหาทางรับมือกับการเปลี่ยนแปลง

(4) ด้านแรงงาน

(4.1) สถานการณ์ทั่วไปด้านแรงงานของจังหวัดแพร่

โครงสร้างกำลังแรงงานในไตรมาส 2 ปี 2563 จังหวัดแพร่ มีประชากรวัยแรงงานอายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 363,022 คน เป็นกำลังแรงงาน 241,704 คน คิดเป็นร้อยละ 66.6 ของประชากรที่อยู่ในวัยแรงงาน (อายุ 15 ปี ขึ้นไป) แบ่งเป็นผู้มีงานทำ 219,858 คน ร้อยละ 90.96 มีผู้ว่างงาน 3,832 คน อัตราว่างงานร้อยละ 1.5 สูงขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปีก่อน ร้อยละ 15.22 แรงงานรอฤดูกาล 18,013 คน ร้อยละ 7.50 ผู้ไม่อยู่กำลังแรงงาน จำนวน 121,318 คน

แรงงานในระบบ มีจำนวน 86,992 คน ร้อยละ 36.83

แรงงานอาชีพอิสระ (แรงงานนอกระบบ) 149,268 คน หรือร้อยละ 63.17 ส่วนใหญ่เป็นแรงงานในภาคการเกษตร 77,899 คน ร้อยละ 52.18 อยู่ในอกภาคการเกษตร 71,369 คน ร้อยละ 47.81 และส่วนใหญ่มีการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษา 54,849 คน (ร้อยละ 36.77) รองลงมา ได้แก่ ระดับประถมศึกษา 31,838 คน (ร้อยละ 21.32) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 22,028 คน (ร้อยละ 14.75) ตามลำดับ โดยมีกลุ่มอาชีพที่สำคัญ ได้แก่ กลุ่มเกษตรจำนวน 315 กลุ่ม กลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน 1,612 กลุ่ม และ กลุ่ม OTOP จำนวน 936 กลุ่ม

คนพิการ จำนวน 22,926 คน เป็นกำลังแรงงานที่ทำงานในภาคราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 39 คน

ผู้สูงอายุ จำนวน 100,800 คน ร้อยละ 22.84 เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุสมบูรณ์ โดยมีสัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากรมากเป็นลำดับที่ 4 ของประเทศ

แรงงานต่างด้าว 1,407 คน ทำงานในสถานประกอบการ 336 แห่ง

ส่วนใหญ่เป็นต่างด้าวประเภทนำเข้า MOU

- ต่างด้าวที่อนุญาตทำงานชั่วคราว จำนวน 84 คน
- ต่างด้าวประเภทตลอดชีพ จำนวน 2 คน

- ต่างด้าว ประเภทบุคคลบนพื้นที่สูง 33 คน
- ต่างด้าว ประเภทนำเข้า MOU จำนวน 826 คน
- ต่างด้าว ประเภท MOU ปี 2562 - 2563 จำนวน **484** คน

(4.2) การส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

จังหวัดแพร่มีจำนวนสถานประกอบการ 2,011 แห่ง/ลูกจ้าง 17,134 คน ส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการขนาดเล็ก (1-4 คน) จำนวน 1,054 แห่ง สถานประกอบการขนาด 100 คนขึ้นไป มี 14 แห่ง

(4.3) การประกันสังคม

ผู้ประกันตนที่ขึ้นทะเบียนประกันสังคม 64,**580** คน แบ่งเป็น ผู้ประกันตนในระบบที่ทำงานในสถานประกอบการ 1,747 แห่ง มีผู้ประกันตนตามมาตรา 33 จำนวน 18,817 คน ผู้ประกันตนโดยสมัครใจตามมาตรา 39 จำนวน 7,101 คน และผู้ประกันตนอาชีพอิสระตามมาตรา 40 จำนวน 38,**662** คน

(4.4) การมีงานทำ

ตำแหน่งงานว่าง มีนายจ้างมาแจ้งตำแหน่งงานว่ากับหน่วยงานของรัฐ 511 อัตรา ลดลงร้อยละ 27 จากไตรมาสที่ผ่านมา จำแนกตามอาชีพมากที่สุด 3 อันดับแรก ดังนี้ 1) อาชีพงานพื้นฐาน จำนวน 383 อัตรา (ร้อยละ 74.95) 2) ผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่าง ๆ จำนวน 42 อัตรา (ร้อยละ 8.21) และ 3) พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด จำนวน 26 อัตรา (ร้อยละ 5.08) ที่เหลือเป็นอาชีพอื่น ๆ จำนวน 60 อัตรา (ร้อยละ 11.74)

การสมัครงาน มีผู้มาลงทะเบียนแจ้งความประสงค์หางานทำ จำนวน 289 คน เพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่ผ่านมาร้อยละ 63 ส่วนใหญ่เป็น ผู้จบการศึกษา มัธยมศึกษา 130 คน (ร้อยละ 45) รองลงมาปริญญาตรี 74 คน (ร้อยละ 26)

การบรรจุงาน มีการบรรจุงาน 508 คน ลดลงร้อยละ 15 จากไตรมาสที่ผ่านมา ส่วนใหญ่เป็นการบรรจุงานในงานขั้นพื้นฐาน ช่างเทคนิค พนักงานบริการ

ตารางที่ 33 การมีงานทำ (ข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี)

ประเภทการมีงานทำ	พ.ศ. 2561 (ร้อยละ)	พ.ศ. 2562 (ร้อยละ)	พ.ศ. 2563 (Q2) (ร้อยละ)
ในภาคการเกษตร	89,398 (38.74)	82,348 (34.85)	73,693
นอกภาคการเกษตร	141,338 (61.25)	153,912 (65.14)	146,165

ที่มา : สำนักงานแรงงานจังหวัดแพร่ จากจำนวนผู้มีงานทำ 219,858 คน (ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2563)

(4.5) การว่างงาน

<u>ตารางที่ 34</u> การว่างงาน (ข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี)

ปี	ผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน	ผู้ว่างงาน	ร้อยละของผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน
พ.ศ. 2561	238,334	2,488	65.71
พ.ศ. 2562	240,412	910	66.24
พ.ศ. 2563 (Q2)	223,691	3,832	61.60

ที่มา : สำนักงานแรงงานจังหวัดแพร่ (ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2563)

(4.6) แรงงานนอกระบบ

ข้อมูลจากสำนักงานสถิติจังหวัดแพร่ อ้างอิงจากฐานข้อมูล ปี 2562 มีผู้ทำงานอยู่ในแรงงานนอกระบบ 149,268 คน หรือร้อยละ 63.17 แบ่งเป็นชาย 79,637 คน (ร้อยละ 53.35) หญิง 69,631 คน (ร้อยละ 46.64) จากจำนวนผู้มีงานทำที่อยู่ในแรงงานในระบบและนอกระบบ 236,260 คน หรือร้อยละ 98.72 ของกำลังแรงงานทั้งหมด

ด้านอาชีพ พบว่า แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่มีอาชีพด้านการเกษตรและประมง 74,989 คน (ร้อยละ 50.23) รองลงมา ได้แก่ พนักงานบริการ 28,737 คน (ร้อยละ 19.25) และผู้มีอาชีพด้านความสามารถทางฝีมือ 26,642 คน (ร้อยละ 17.84) ตามลำดับ

ด้านการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าประถมศึกษา 54,849 คน (ร้อยละ 36.77) รองลงมา ได้แก่ ระดับประถมศึกษา 31,838 คน (ร้อยละ 21.32) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 22,028 คน (ร้อยละ 14.75) ตามลำดับ

(4.7) แรงงานผู้พิการ

ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550มาตรา 33 ที่ได้ระบุไว้ว่าเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้นายจ้าง หรือเจ้าของสถานประกอบการ และหน่วยงานของรัฐรับคนพิการเข้าทำงานตามลักษณะของงานในอัตราส่วนที่เหมาะสมกับผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการหรือหน่วยงานของรัฐ

ในไตรมาสที่ 2/2563 จำนวนคนพิการจังหวัดแพร่ที่จดทะเบียนจากฐานข้อมูลศูนย์บริการคนพิการสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดแพร่ ทั้งสิ้น 22,926 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.18 จากไตรมาสที่ผ่านมา แบ่งเป็นชาย 11,484 คน และหญิง 11,442 คน สำหรับประเภทที่มีผู้พิการมากที่สุด 3 อันดับ คือ ผู้พิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางกาย 15,688 คน (ร้อยละ 68.42) เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.65 จากไตรมาสก่อน รองลงมาคือ ผู้พิการทางการได้ยิน/สื่อความหมาย 2,942 คน (ร้อยละ 12.83) ลดลงร้อยละ 1.34 จากไตรมาสก่อน และผู้พิการทางสติปัญญา 1,419 คน (ร้อยละ 6.18) ลดลงร้อยละ 0.07 จากไตรมาสก่อน

(4.8) การจัดหางาน

ในไตรมาสนี้นายจ้างและสถานประกอบการแจ้งตำแหน่งงานว่างจำนวน 511 อัตรา แบ่งเป็นเพศชาย 58 อัตรา (ร้อยละ 11.35) เพศหญิง 22 อัตรา (ร้อยละ 4.30) ไม่ระบุเพศ 431 อัตรา (ร้อยละ 84.34) เมื่อเทียบกับไตรมาสที่ผ่านมาพบว่า ลดลงร้อยละ 27.00 และจะลดลงร้อยละ 25.40 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน

ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน ในไตรมาสนี้มีผู้ลงทะเบียนสมัครงานจำนวน 289 คน โดยแบ่งเป็นเพศชาย 114 คน (ร้อยละ 39.44) และเพศหญิง 175 คน (ร้อยละ 60.55) เมื่อเทียบกับไตรมาสที่ผ่านมาพบว่าเพิ่มขึ้น ร้อยละ 63.27 และเพิ่มขึ้นร้อยละ 54.54 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน

การบรรจุงาน ในไตรมาสนี้มีการบรรจุงานจำนวน 508 คน โดยแบ่งเป็นเพศชาย 276 คน (ร้อยละ 48.41) และเพศหญิง 232 คน (ร้อยละ 51.59) เมื่อเทียบกับไตรมาสที่ผ่านมาพบว่า ลดลงร้อยละ 15.19 และลดลงร้อยละ 13.31 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน เมื่อพิจารณาตำแหน่งงานว่างโดยจำแนกตามอาชีพ โดยพิจารณาจากการเรียงลำดับ 3 อันดับ ดังนี้

1) อาชีพงานพื้นฐาน จำนวน 383 อัตรา (ร้อยละ 74.95)
2) ผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่างๆ จำนวน 42 อัตรา (ร้อยละ 8.21)
3) พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด จำนวน 26 อัตรา (ร้อยละ 5.08)

ขณะที่ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน เมื่อพิจารณาเรียงลำดับ 3 อันดับ ดังนี้

1) อาชีพงานพื้นฐาน จำนวน 156 คน (ร้อยละ 53.97)
2) เสมียน เจ้าหน้าที่ จำนวน 47 คน (ร้อยละ 16.26)
3) ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 29 คน (ร้อยละ 10.03)

สำหรับอาชีพที่ได้รับการบรรจุงานเมื่อพิจารณาเรียงลำดับ 3 อันดับ ดังนี้

1) อาชีพงานพื้นฐาน จำนวน 406 คน (ร้อยละ 79.92)
2) ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 25 อัตรา (ร้อยละ 4.92)
3) พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด จำนวน 24 อัตรา (ร้อยละ 4.72)

(4.9) แรงงานไทยที่ไปทำงานต่างประเทศ

จำนวนแรงงานไทยในจังหวัดแพร่ ที่ได้รับอนุมัติเดินทางไปทำงานต่างประเทศ จำแนกตามวิธีการเดินทางพบว่า มีจำนวนทั้งสิ้น 12 คน ลดลงร้อยละ 89.28 จากไตรมาสก่อน และเมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อนพบว่า ลดลงร้อยละ 90.97 คน หากจำแนกตามวิธีการเดินทาง พบว่า ส่วนใหญ่ใช้วิธีการเดินทางแบบ Re-Entry บริษัทจัดหางานจัดส่งและนายจ้างพาไปทำงาน จำนวนเท่ากันที่ 3 คน (ร้อยละ 25.00) รองลงมาคือ เดินทางด้วยตนเอง 2 คน (ร้อยละ 16.66) และกรมการจัดหางานจัดส่ง 1 คน (ร้อยละ 8.33) ตามลำดับ

ภูมิภาคที่แรงงานไทยในจังหวัดแพร่ที่ได้รับอนุมัติเดินทางไปทำงานต่างประเทศทั้งสิ้น 9 คน (ไม่นับรวมการเดินทางไปทำงานแบบ Re-Entry คือ การแจ้งการเดินทางกลับออกไปทำงานต่างประเทศของคนหางานที่เดินทางกลับประเทศไทยเป็นการชั่วคราว 3 คน) ซึ่งลดลงจากไตรมาสที่ผ่านมาร้อยละ 81.25

คน และลดลงร้อยละ 84.48 คน เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน โดยภูมิภาคที่ได้รับอนุมัติเดินทางไปทำงานมากที่สุด ได้แก่ ภูมิภาคเอเชีย 7 คน (ร้อยละ 81.25) และภูมิภาคยุโรป 2 คน (ร้อยละ 6.25

ประเทศที่แรงงานไทยในจังหวัดแพร่ ได้รับอนุมัติเดินทางไปทำงาน ได้แก่ ประเทศไต้หวันและลาว 3 คน (ร้อยละ 33.33) ประเทศนิวซีแลนด์ 2 คน (ร้อยละ 22.22) และสาธารณรัฐเกาหลี 1 คน (ร้อยละ 11.11)

(4.10) แรงงานต่างด้าว

ในไตรมาส 2/2563 จังหวัดแพร่มีแรงงานต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานในประเทศไทยตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2551 จำนวน 1,429 คน ลดลงร้อยละ 4.6 จากไตรมาสก่อน และลดลงร้อยละ 7.14 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวของปีก่อน เมื่อจำแนกตามประเภทพบรายละเอียดดังนี้

1) แรงงานต่างด้าวที่อนุญาตให้เข้ามาทำงานชั่วคราว (ต่างชาติ) จำนวน 84 คน (ร้อยละ 5.87)

2) แรงงานต่างด้าวประเภทตลอดชีพ จำนวน 2 คน (ร้อยละ 0.13)

3) แรงงานต่างด้าวประเภทบุคคลพื้นที่สูง จำนวน 33 คน (ร้อยละ 2.30)

4) แรงงานต่างด้าวนำเข้าตามระบบ MOU จำนวน 826 คน (ร้อยละ 57.80)

5) แรงงานต่างด้าว MOU ปี 2562-2563 จำนวน 484 คน (ร้อยละ 33.86)

(4.11) การพัฒนาฝีมือแรงงาน

<u>ตารางที่ 35</u> ข้อมูลด้านการพัฒนาฝีมือแรงงาน (ข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี)

ประเภท/สาขาที่มีการพัฒนาฝีมือแรงงาน	พ.ศ. 2561		พ.ศ. 2562		พ.ศ. 2563	
	จำนวนกลุ่มเป้าหมาย (คน)	จำนวนแรงงานที่ได้รับการพัฒนา (คน)	จำนวนกลุ่มเป้าหมาย (คน)	จำนวนแรงงานที่ได้รับการพัฒนา (คน)	จำนวนกลุ่มเป้าหมาย (คน)	จำนวนแรงงานที่ได้รับการพัฒนา (คน)
1. การฝึกเตรียมเข้าทำงาน						
1.1 ช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์	20	15	25	22	6	14
1.2 กลุ่มอาชีพธุรกิจและบริการ	-	0		0	-	-
1.3 ช่างอุตสาหกรรมศิลป์	-	7	20	3	4	-
1.4 ช่างเครื่องกล	10	18	15	13	10	16
1.5 อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
รวม	**30**	40	60	38	20	30
2. การฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน						
2.1 ช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์	160	198	185	229	80	157

2.2 กลุ่มอาชีพธุรกิจและบริการ	200	302	205	359	80	160
2.3 ช่างอุตสาหกรรมศิลป์		61			80	-
2.4 ช่างเครื่องกล	80	79	60	36	100	20
2.5 ช่างก่อสร้าง				30	40	-
2.6 ช่างอุตสาหการ					-	-
2.7 อื่น ๆ เกษตรอุตสาหกรรม	20			20	60	20
รวม	460	640	450	674	440	357
3. การฝึกเสริมทักษะ						
3.1 ช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์	60	55	20	40	-	41
3.2 กลุ่มอาชีพธุรกิจและบริการ	20	2,984		40	80	40

ที่มา : สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดแพร่ (ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2563)

ในปี 2563 จังหวัดแพร่ มีการพัฒนาศักยภาพแรงงาน จำนวน 2,904 คน ส่วนใหญ่เป็นการฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน 581 คน ส่วนใหญ่เป็นการพัฒนาฝีมืองานไม้ รองลงมา เป็นการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน 199 คน ส่วนใหญ่เป็นการทดสอบฯ ในสาขาช่างซ่องรถยนต์ และการอบรมเตรียมเข้าทำงาน 29 คน ส่วนของการฝึกเสริมทักษะเป็นการฝึกให้แก่ แรงงานอาชีพอิสระ ผู้สูงอายุ ทหารก่อนปลดประจำการ จำนวน 272 คน นอกจากนี้ ยังเป็นส่งเสริมให้สถานประกอบกิจการพัฒนาลูกจ้าง และการรับรองความรู้ความสามารถในสาขาที่เป็นอันตรายต่อสาธารณะ ได้แก่ ช่างไฟฟ้า ช่างเครื่องปรับอากาศ และช่างเชื่อม โดยดำเนินการพัฒนาศักยภาพแรงงานทุกกลุ่ม 4 ประเภท ดังนี้

1. การพัฒนาฝีมือแรงงาน (ฝึกอบรม) 4 กลุ่ม

1.1 เตรียมเข้าทำงาน 29 คน

1.2 ยกระดับฝีมือแรงงาน 361 คน (งานไม้) 220 คน)

1.3 เสริมทักษะ กลุ่มเฉพาะ 272 คน จำแนกเป็น แรงงานอาชีพอิสระ (แรงงานนอกระบบ) 180 คน แรงงานผู้สูงอายุ 32 คน และทหารก่อนปลดประจำการ 32 คน

1.4 ฝึกอบรมเพื่อเพิ่มผลิตภาพแรงงาน

2. การทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน รวม 199 คน 4 สาขา ดังนี้ 1)ช่างไฟฟ้าภายในอาคาร 52 คน 2) ช่างเครื่องปรับอากาศในบ้านและการพาณิชย์ขนาดเล็ก 11 คน 3) ช่างซ่อมรถยนต์ 119 คน และ 4) พนักงานนวดไทย 17 คน

3. ด้านการส่งเสริมเครือข่ายพัฒนาฝีมือแรงงาน ดำเนินการรับรองหลักสูตรลูกจ้างในสถานประกอบกิจการตาม พรบ. ส่งเสริม พ.ศ. 2545 จำนวน 1,497 คน

4. ด้านการรับรองความรู้ความสามารถ จำนวน 326 คน

อัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดแพร่ ในปี 2563 อยู่ที่ 315 บาท โดยจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นไป

(4.12) การประกันสังคม

<u>ตารางที่ 36</u> ข้อมูลการประกันสังคม

ประเภท	พ.ศ. 2561 (จำนวน)	พ.ศ. 2562 (จำนวน)	พ.ศ. 2563 (จำนวน)
สถานประกอบการที่ขึ้นทะเบียนประกันสังคม	1,781 แห่ง	1,803 แห่ง	1,747 แห่ง
ผู้ประกันตนตามมาตรา 33	19,707 คน	19,331 คน	18,817 คน
ผู้ประกันตนตามมาตรา 39	6,535 คน	6,593 คน	7,101 คน
ผู้ประกันตนมาตรา 40	32,663 คน	35,093 คน	38,662 คน
อื่นๆ	-	-	-

ที่มา : สำนักงานประกันสังคมจังหวัดแพร่ (ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2563)

จำนวนสถานประกอบการและผู้ประกันตนที่อยู่ในกองทุนประกันสังคม ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน 2563 พบว่า มีจำนวนสถานประกอบการ 1,740 แห่ง (ลดลงร้อยละ 4.13 จากไตรมาสก่อน) ยอดผู้ประกันตนรวมทั้งสิ้น 64,099 คน (ลดลงร้อยละ 0.44 จากไตรมาสก่อน) โดยแบ่งเป็น

1) ผู้ประกันตน ม. 33 จำนวน 18,796 คน คิดเป็นร้อยละ 29.32 ซึ่งลดลงร้อยละ 4.92 จากไตรมาสที่ผ่านมา และลดลงร้อยละ 2.76 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน

2) ผู้ประกันตน ม. 39 จำนวน 7,054 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.68 จากไตรมาสที่ผ่านมา และเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.99 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน

3) ผู้ประกันตน ม. 40 จำนวน 38,249 คน คิดเป็นร้อยละ 59.67 เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.94 จากไตรมาสที่ผ่านมา และเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.99 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน

ส่วนการใช้บริการของกองทุนประกันสังคมจังหวัดแพร่ (ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน 2561) มีผู้ขอรับประโยชน์ทดแทนกรณีต่าง ๆ 2,684 คน รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 28,890,832.66 บาท จำแนกได้ดังนี้

- กรณีเจ็บป่วยจำนวน 1,015 ราย เป็นเงิน 493,217.70 บาท
- กรณีคลอดบุตรจำนวน 148 ราย เป็นเงิน 1,849,197.00 บาท
- กรณีทุพพลภาพจำนวน 120 ราย เป็นเงิน 878,871.80 บาท
- กรณีตายจำนวน 31 ราย เป็นเงิน 1,253,949.40 บาท
- กรณีสงเคราะห์บุตรจำนวน 95 ราย เป็นเงิน 2,953,200.00 บาท
- กรณีชราภาพจำนวน 200 ราย เป็นเงิน 7,920,914.26 บาท
- กรณีว่างงานจำนวน 1,075 ราย เป็นเงิน 13,541,482.50 บาท

(4.13) การสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

<u>ตารางที่ 37</u> ข้อมูลการรับเรื่องร้องเรียน – ร้องทุกข์ (ข้อมูลย้อนหลัง)

ปี พ.ศ.	รวมทั้งหมด	จำนวน (คน)	เรื่อง		
			ค่าจ้าง	ค่าชดเชย	หลักประกัน
2559 (ตั้งแต่ 1 ม.ค.-31 ธ.ค.)	49	173	31/57	10/11	8/8
2560 (ตั้งแต่ 1 ม.ค.-31 ธ.ค.)	33	90	16/38	3/4	5/5
2561 (ตั้งแต่ 1 ม.ค.-31 ธ.ค.)	46	81	23/65	11/12	7/51
2562 (ตั้งแต่ 1 ม.ค.-30 ก.ย.)	41	97	26/96	8/8	6/6
2563 (ตั้งแต่ 1 ม.ค.-24 ส.ค.)	35	100	9/40	4/5	4/4

ที่มา : สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดแพร่(ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2563)

(5) ด้านการศึกษา

(5.1) การศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ สถานศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย มีโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 จำนวน 120 แห่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 จำนวน 125 แห่ง และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จำนวน 16 แห่ง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 รับผิดชอบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีเขตพื้นที่รับผิดชอบ 2 จังหวัด คือ จังหวัดแพร่และจังหวัดน่าน มีโรงเรียนในสังกัดจังหวัดแพร่ 16 แห่ง มีห้องเรียน 413 ห้อง ครูจำนวน 771 คน นักเรียน จำนวน 13,254 คน

<u>ตารางที่ 38</u> ข้อมูลแสดงจำนวนโรงเรียนในเขตจังหวัดแพร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37

อำเภอ	จำนวนโรงเรียน(แห่ง)	จำนวนห้องเรียน(ห้อง)	จำนวนครู (คน)
	สพม.	สพม.	สพม.
เมืองแพร่	6	160	381
สูงเม่น	2	39	63
เด่นชัย	1	38	38
สอง	2	79	68
ลอง	1	29	66
หนองม่วงไข่	1	12	30
ร้องกวาง	1	19	53
วังชิ้น	2	37	64
รวม	**16**	**413**	**771**

<u>ตารางที่ 39</u> ข้อมูลแสดงจำนวนนักเรียนในเขตจังหวัดแพร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37

อำเภอ	จำนวนนักเรียน (คน)		
	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย	
	สพม.	สพม.	รวม
เมืองแพร่	2,720	2,311	5,031
สูงเม่น	678	435	1,113
เด่นชัย	713	455	1,168
สอง	1,657	1,575	3,232
ลอง	601	301	902
หนองม่วงไข่	160	96	256
ร้องกวาง	261	215	476
วังชิ้น	566	510	1,076
รวม	**7,356**	**5,898**	**12,254**

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37ข้อมูล ณ วันที่ 10 ธันวาคม 2561

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 รับผิดชอบดูแลสถานศึกษาในเขตอำเภอเมือง,อำเภอร้องกวาง,อำเภอสอง และอำเภอหนองม่วงไข่ มีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 120 แห่งจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา - มัธยมศึกษาตอนต้น ปัจจุบันมี ห้องเรียนจำนวน 769 ห้อง ครู จำนวน 710 คน นักเรียนจำนวน 11,066 คน (ลดลงจากปี 2561 จำนวน 410คน คิดเป็นร้อยละ 1.03) (ข้อมูลตารางประกอบ)

<u>ตารางที่ 40</u> ข้อมูลแสดงจำนวนโรงเรียนในเขตจังหวัดแพร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1

อำเภอ	จำนวนโรงเรียน (แห่ง)	จำนวนห้องเรียน (ห้อง)	จำนวนครู (คน)
เมืองแพร่	47	302	**276**
สอง	32	226	**214**
หนองม่วงไข่	8	61	**36**
ร้องกวาง	33	180	**184**
รวม	**120**	**769**	**710**

ตารางที่ 41 ข้อมูลแสดงจำนวนนักเรียนในเขตจังหวัดแพร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1

อำเภอ	จำนวนนักเรียน (คน)			
	ก่อนประถมศึกษา	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	รวม
เมืองแพร่	708	4104	120	**4,585**
สอง	685	2116	245	**3,026**
หนองม่วงไข่	63	441	21	**525**
ร้องกวาง	581	1587	417	**2,585**
รวม	**2015**	**8,248**	**803**	**11,066**

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ข้อมูล ณ วันที่ 10 พฤศจิกายน 2562

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 รับผิดชอบดูแลสถานศึกษาในเขตอำเภอสูงเม่น,อำเภอเด่นชัย ,อำเภอลอง และอำเภอวังชิ้น มีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 125 แห่ง จัดการศึกษาระดับ ก่อนประถมศึกษา - มัธยมศึกษาตอนต้น ปัจจุบันมี ห้องเรียนจำนวน 991 ห้อง ครู จำนวน 761 คน นักเรียน จำนวน 9,326 คน (ลดลงจากปี 2562 จำนวน 505 คน คิดเป็นร้อยละ 5.1) (ข้อมูลตารางประกอบ)

ตารางที่ 42 ข้อมูลแสดงจำนวนโรงเรียนในเขตจังหวัดแพร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

อำเภอ	**จำนวนโรงเรียน**	**จำนวนห้องเรียน**	**จำนวนครู**
ลอง	35	293	245
สูงเม่น	32	229	155
วังชิ้น	40	300	230
เด่นชัย	18	169	131
รวม	**125**	**991**	**761**

ตารางที่ 43 ข้อมูลแสดงจำนวนนักเรียนในเขตจังหวัดแพร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

อำเภอ	**จำนวนนักเรียน (คน)**			**รวม**
	ก่อนประถมศึกษา	**ประถมศึกษา**	**มัธยมศึกษา**	
ลอง	451	2,004	551	3,006
สูงเม่น	403	1,248	174	1,825
วังชิ้น	442	2,005	408	2,855
เด่นชัย	205	1,218	217	1,640
รวม	**1,501**	**6,475**	**1,350**	**9,326**

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม 2563

(2) ระดับอาชีวศึกษา มีสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ซึ่งเปิดสอนในระดับ ปวช. ปวส. และปริญญาตรี จำนวน 6 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคแพร่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีแพร่ วิทยาลัยสารพัดช่างแพร่ วิทยาลัยการอาชีพสอง และวิทยาลัยการอาชีพลอง

ตารางที่ 44 แสดงข้อมูลจำนวนนักเรียน ครู และห้องเรียน

สถานศึกษา	จำนวนนักเรียน (คน)				จำนวนครู (คน)	จำนวนห้องเรียน (ห้อง)
	ปวช.	ปวส.	ป.ตรี	รวม		
วิทยาลัยเทคนิคแพร่	1585	1207	113	2905	134	131
วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่	1054	818	10	1882	86	68
วิทยาลัยการอาชีพสอง	354	228	-	582	39	25
วิทยาลัยการอาชีพลอง	404	150	-	554	30	24
วิทยาลัยสารพัดช่างแพร่	300	71	-	371	34	25
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีแพร่	302	254	-	556	36	34
รวม	**1,501**	**6,475**	**1,350**	**9,326**	**359**	**307**

(3) ระดับอุดมศึกษา มีการจัดตั้งสาขาหรือหน่วยการสอนระดับอุดมศึกษา 6 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยรามคำแหงสาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดแพร่ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์วิทยาเขตแพร่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีแพร่ และวิทยาลัยชุมชนแพร่

ตารางที่ 45 แสดงข้อมูลจำนวนนักเรียน ครู และห้องเรียน

สถานศึกษา	จำนวนนักศึกษา (คน)			จำนวนครู (คน)	จำนวนห้องเรียน (ห้อง)
	อนุปริญญา	ปริญญา	รวม		
ม.แม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติแพร่ฯ		968	968	97	54
ม.รามคำแหง สาขาวิทยบริการฯ		819	819		
ม.มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่		495	495	41	22
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีแพร่		203	203	40	4
วิทยาลัยชุมชนแพร่	261		261	15	14
รวม					

ที่มา ม.รามคำแหงฯ วันที่ 1 กันยายน 2563/ม.แม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติฯ วันที่ สิงหาคม 2563/ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยฯ วันที่ 28 มกราคม 2563/วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี วันที่ 24 มกราคม 2563/วิทยาลัยชุมชน วันที่ 31 สิงหาคม 2563

(4) สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ เป็น หน่วยงานที่รับผิดชอบจัดการศึกษาประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับ ปวช.ปัจจุบันมีนักศึกษา กศน. จำนวน 5,416 คน ครูจำนวน 125 คน (เพิ่มขึ้นจากปี 2561 จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 0.17) และ กศน.ตำบล จำนวน 78 แห่ง

ตารางที่ 46 ข้อมูลจำนวนนักเรียน ครู และห้องเรียน

สถานศึกษา	จำนวน					จำนวนครู	จำนวนห้องเรียน	จำนวน กศน.ตำบล (แห่ง)
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย	ปวช.	รวม			
กศน.อ.เมืองแพร่	391	370	679		1440	29		20
กศน.อ.สูงเม่น	69	251	390	6	716	18		12
กศน.อ.เด่นชัย	43	109	225		377	8		5
กศน.อ.สอง	156	144	279		579	14		8
กศน.อ.ลอง	68	165	327		560	13		9
กศน.อ.หนองม่วงไข่	118	134	202		454	10		6
กศน.อ.ร้องกวาง	91	230	449		770	19		11
กศน.อ.วังชิ้น	59	160	301		520	14		7
รวม	995	1,563	2,852		5,416	125		78

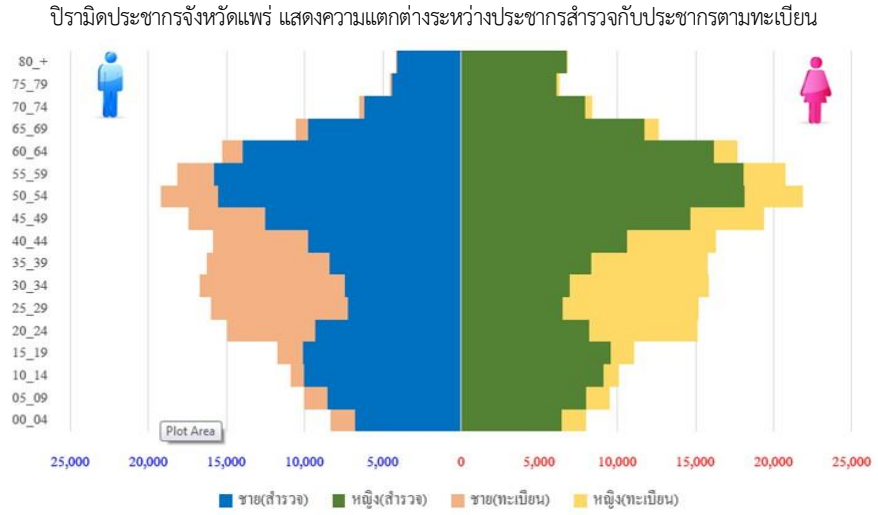
ที่มา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ ณ วันที่ 23 มกราคม 2563

(6) ด้านสาธารณสุข

โครงสร้างประชากรสถิติการเกิด การตาย

จังหวัดแพร่ มีอัตราการเกิดลดลงอย่างต่อเนื่อง และต่ำกว่าอัตราตาย ทำให้โครงสร้างทางประชากรของจังหวัดเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยพบว่า สัดส่วนของประชากรในปี 2560 วัยเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี มีแนวโน้มลดลงสัดส่วนของประชากรสูงวัย (50-59 ปี) มีแนวโน้มที่เพิ่มมากขึ้นทำให้อัตราส่วนพึ่งพิงของประชากรในจังหวัดแพร่ เพิ่มมากขึ้น

ภาพแผนภูมิที่ 6 โครงสร้างประชากรของจังหวัดแพร่ ปี 2560 (ณ 31 ธันวาคม 2560 จำนวน 447,564 คน)

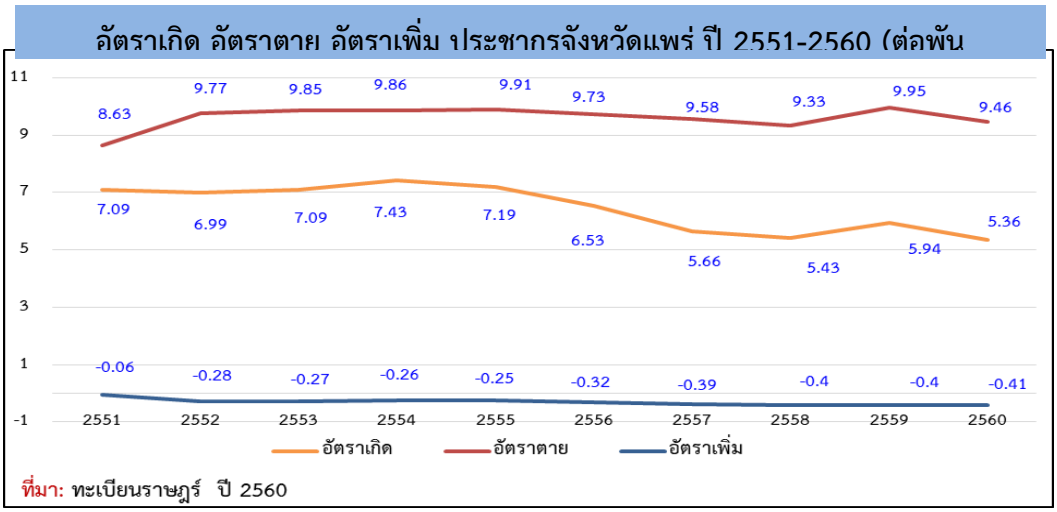
(แหล่งข้อมูล: ฐานข้อมูลประชากร จากการสำรวจ 43 แฟ้ม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560)

ตารางที่ 47 แสดงสถิติชีพของจังหวัดแพร่ ปี 2556 - 2560

สถิติชีพ	2556		2557		2558		2559		2560	
	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา
เกิดมีชีพ	2,978	6.53	2,570	5.66	2,467	5.43	2,697	5.94	2,399	5.36
เกิดไร้ชีพ	10	3.36	11	4.28	10	3.89	9	3.5	10	0.02
ตาย	4,439	9.73	4,349	9.58	4,235	9.33	4,561	10.04	4,233	9.46
จำนวนคลอด	2,987	6.55	2,551	5.62	2,440	5.37	2,677	5.9	2,377	5.31
อัตราเพิ่มตามธรรมชาติ	-1,461	-0.32	-1,798	-0.392	-1795	-0.39	-1,884	-0.41	-1,856	-0.41
ทารก 0-1 ปี ตาย	9	2.86	8	1.76	17	3.76	11	2.45	12	2.68
เด็กอายุต่ำกว่า 5 ปีตาย	16	3.51	14	3.08	21	4.64	15	3.33	17	3.8
มารดาตาย	0	0	1	38.91	1	40.54	1	37.08	0	0
ประชากร ณ 31 ธันวาคม	456,074		454,083		452,346		449,810		447,564	

(ที่มา : งานเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแพร่)

ภาพแผนภูมิที่ 7แสดงอัตราเกิด อัตราตาย อัตราเพิ่มของประชากรในจังหวัดแพร่ ปีงบประมาณ 2551-2560

จากแผนภูมิแสดงอัตราเกิด อัตราตาย อัตราเพิ่มของประชากรในจังหวัดแพร่ พบว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2551-2555 อัตราการเกิดต่อประชากรพันคนในจังหวัดแพร่ มีแนวโน้มค่อนข้างคงที่ ตั้งแต่ ปี 2556 จนถึงปัจจุบัน มีอัตราลดลง ส่วนอัตราตายต่อพันประชากรมีแนวโน้มลดลงจากปี 2559 จากอัตรา 9.95 เป็นอัตรา 9.46 ต่อพันประชากร ส่วนอัตราการเพิ่มของประชากรในจังหวัดแพร่ในปี 2560 เท่ากับร้อยละ -0.41*(แหล่งข้อมูล : ทะเบียนราษฎร์ มรณบัตร สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560)*

การจัดบริการสาธารณสุขในพื้นที่

1) สถานบริการสาธารณสุขภาครัฐ

สถานบริการสาธารณสุขของจังหวัดแพร่ ประกอบด้วยโรงพยาบาลทั่วไป 500 เตียง จำนวน 1 แห่ง, โรงพยาบาลชุมชนขนาด 60 เตียง จำนวน 2แห่ง, โรงพยาบาลชุมชน 30 เตียง จำนวน 4 แห่ง, โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช 30 เตียง จำนวน 1 แห่ง, โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) จำนวนทั้งหมด 119 แห่ง สถานบริการสาธารณสุขชุมชน 2 แห่ง สัดส่วนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลต่อประชากรทั้งหมดเท่ากับ 1:3,761

<u>ตารางที่ 48</u> จำนวนโรงพยาบาล/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพชุมชนและสถานบริการสาธารณสุขชุมชน รายอำเภอ จังหวัดแพร่ พ.ศ. 2561

อำเภอ	โรงพยาบาล (จำนวน/เตียง)			รพ.สต.	สสช.
	รพท.	รพช.	สัดส่วนเตียงต่อประชากร		
เมืองแพร่	1/500		1 : 237	27	0
ร้องกวาง		1/60	1 : 818	16	2
ลอง		1/60	1 : 914	14	0
สูงเม่น		1/30	1 : 2,504	16	0
เด่นชัย		1/30	1 : 1,195	8	0
สอง		1/30	1 : 1,676	15	0
วังชิ้น		1/30	1 : 1,541	17	0
หนองม่วงไข่		1/30	1 : 592	6	0
รวม	**1/500**	**7/270**	1 : 581	**119**	**2**

(ที่มา : งานเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานสาธารณสุขแพร่ , ข้อมูล ณ พฤศจิกายน 2561)

ตารางที่ 49 ข้อมูลสถานประกอบการด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพและบริการสุขภาพ จังหวัดแพร่

ประเภทสถานประกอบการ	อำเภอ								รวม
	เมือง	สูงเม่น	เด่นชัย	หนองม่วงไข่	ร้องกวาง	สอง	ลอง	วังชิ้น	
1. ข้อมูลสถานประกอบการด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ	**231**	**107**	**56**	**32**	**59**	**61**	**38**	**37**	**621**
1.1 ร้านขายยาแผนปัจจุบัน (ขย.1)	42	20	3	3	5	3	4	2	82
- เจ้าของเป็นเภสัชกร	31	15	2	3	5	2	4	1	63
- เจ้าของไม่ใช่เภสัชกร	11	5	1			1		1	19
1.2 ร้านขายยาแผนปัจจุบันบรรจุเสร็จฯ (ขย.2)	10	5	4	1	3	3	4	1	31
1.3 ร้านขายยาสัตว์ (ขย.3)	4								4
1.4 ร้านขายยาแผนโบราณ (ขยบ.)	3					1			4
1.5 ร้านขายยาแผนปัจจุบันที่จำหน่ายวัตถุออกฤทธิ์ฯ 3/4	1								1
1.6 ร้านขายยาแผนปัจจุบันที่จำหน่ายยาเสพติดฯ ประเภท 3	1								1
1.7 สถานที่จำหน่ายยาเสพติดให้โทษประเภท 2	1	1	1	1	1	1	1	1	8
1.8 สถานที่ครอบครองวัตถุออกฤทธิ์	23	5	4	1	3	3	2	2	43
1.9 สถานที่ผลิตยาแผนโบราณ	11	1			1				13
1.10 สถานที่ผลิตอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน	18	4	3	0	1	3	4	3	36
1.11 สถานที่ผลิตอาหารที่ไม่เข้าข่ายโรงงาน	100	56	33	21	38	40	18	19	325
- บุคคลธรรมดา/นิติบุคคล	82	46	28	10	23	24	11	14	238
- กลุ่มแม่บ้าน	7	4	3	10	13	11	5	4	57
- กลุ่มวิสาหกิจชุมชน	3	4	0	0	2	2	0	1	12
- เอสเอ็มแอล	6	2	2	0	0	3	2	0	15
- ส่วนราชการ	2	0	0	1	0	0	0	0	3
1.12 สถานที่นำเข้าอาหาร	0	1	0	0	0	0	0	0	1
1.13 สถานที่นำเข้าวัตถุอันตราย	1	0	0	0	0	0	0	0	1
1.14 สถานที่ผลิตเครื่องสำอาง	16	10	4	4	4	4	3	7	52
2. ข้อมูลสถานประกอบการด้านบริการสุขภาพ	**91**	**28**	**4**	**3**	**8**	**15**	**11**	**6**	**166**
- เวชกรรม	26	14	4	0	1	3	1	3	52
- เวชกรรมเฉพาะทาง	28	1					1		30
- ทันตกรรม	12	2			1		1		16
- ทันตกรรมเฉพาะทาง	1								1
- การพยาบาลและผดุงครรภ์	7	11		3	6	9	6	2	44
- กายภาพบำบัด	1								1
- เทคนิคการแพทย์	5					1	1		7
- สหคลินิก	7					2			9

ประเภทสถานประกอบการ	อำเภอ								รวม
	เมือง	สูงเม่น	เด่นชัย	หนองม่วงไข่	ร้องกวาง	สอง	ลอง	วังชิ้น	
- โรงพยาบาลเอกชน	2								2
- การแพทย์แผนไทย	2								2
- การผดุงครรภ์							1	1	2
3. ข้อมูลสถานประกอบการด้านธุรกิจบริการสุขภาพ	**10**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**10**
- สปาเพื่อสุขภาพ	2	0	0	0	0	0	0	0	2
- นวดเพื่อสุขภาพ	8	0	0	0	0	0	0	0	8
- นวดเพื่อเสริมสวย	0	0	0	0	0	0	0	0	0

(ที่มา : กลุ่มคุ้มครองผู้บริโภคและเภสัชสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขแพร่ , ข้อมูล ณ พฤศจิกายน 2561)

2) สถานบริการด้านสุขภาพภาคเอกชน

สถานบริการด้านสุขภาพภาคเอกชนจำแนกเป็น สถานพยาบาลประเภทรับผู้ป่วยไว้ค้างคืน (โรงพยาบาลเอกชน) จำนวน 2 แห่ง สถานพยาบาลประเภทไม่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน (คลินิก) พบว่า มีสาขาเวชกรรมมากที่สุด จำนวน 50 แห่ง รองลงมาได้แก่ สาขาการพยาบาลและผดุงครรภ์ จำนวน 41 แห่ง สาขาเวชกรรมเฉพาะทาง จำนวน 30 แห่ง และสาขาทันตกรรม จำนวน 16 แห่ง มีร้านขายยาแผนปัจจุบัน (ขย.1) ทั้งหมด จำนวน 81 แห่ง ร้านขายยาแผนปัจจุบันบรรจุเสร็จ (ขย.2) จำนวน 31 แห่ง มีสถานที่ผลิตยาแผนโบราณ จำนวน 13 แห่ง ร้านขายยาสัตว์ (ขย.3) จำนวน 4 แห่ง สถานที่ผลิตอาหารเข้าข่ายโรงงาน จำนวน 32 แห่งและไม่เข้าข่ายโรงงาน 320 แห่ง

(ที่มา : กลุ่มงาน คบส. สสจ.แพร่, ข้อมูล ณวันที่ 31 พฤษภาคม 2561)

3) บุคคลากรทางการแพทย์

บุคลากรสาธารณสุขภาครัฐ (ข้าราชการ,ลูกจ้างประจำ,นักเรียนทุน,ลูกจ้างชั่วคราว,พนักงานราชการ) ที่ปฏิบัติงานจริงในจังหวัดแพร่ มีจำนวน 1,970 คนคิดเป็นสัดส่วนต่อประชากรเท่ากับ 1: 131 คน ร้อยละ 57.84 ปฏิบัติงานในหน่วยงานสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแพร่ร้อยละ 42.16 ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลแพร่

ตารางที่ 50 จำนวนและอัตราส่วนต่อประชากรของบุคลากรสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานจริงจังหวัดแพร่(สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด , โรงพยาบาลชุมชน , สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล) ณ วันที่ 1 มิถุนายน 2561

ประเภทของบุคลากร	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแพร่	อัตราส่วนบุคลากร 1 คน ต่อประชากร	รพ.แพร่	อัตราส่วนบุคลากร 1 คน ต่อประชากร	รวม	อัตราส่วนบุคลากร 1 คน ต่อประชากร
แพทย์(รวมแพทย์ใช้ทุน)	81	1 : 5,525	92	1 : 4,865	173	1 : 2,587
ทันตแพทย์	35	1 : 12,788	12	1 : 37,297	47	1 : 9,523
เภสัชกร	51	1 : 8,776	39	1 : 11,476	90	1 : 4,973

ประเภทของบุคลากร	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแพร่	อัตราส่วนบุคลากร 1 คน ต่อประชากร	รพ.แพร่	อัตราส่วนบุคลากร 1 คน ต่อประชากร	รวม	อัตราส่วนบุคลากร 1 คน ต่อประชากร
พยาบาลวิชาชีพ (รวมวิสัญญีพยาบาล)	535	1 : 837	502	1 : 892	1,037	1 : 432
พยาบาลเทคนิค	7	1 : 63,938	6	1 : 74,594	13	1 : 34,428
นักวิชาการสาธารณสุข	268	1 : 1,670	20	1 : 22,378	288	1 : 1,554
เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน	109	1 : 4,106	0	0	109	1 : 4,106
เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข	62	1 : 7,219	4	1 : 111,891	66	1 : 6,781
บุคลากรอื่นๆ	822	1 : 544	761	1 : 588	1,583	1 : 283
รวม	**1,970**	**1 : 227**	**1,436**	**1 : 312**	**3,406**	**1 : 131**

(ที่มา : กลุ่มงานทรัพยากรบุคคล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแพร่ , รพ.แพร่)

<u>ตารางที่ 51</u> จำนวน อัตรา เจ้าที่สาธารณสุข ลูกจ้างประจำ ที่ปฏิบัติงานประจำสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ต่อประชากร รายอำเภอจังหวัดแพร่ ปีงบประมาณ 2561

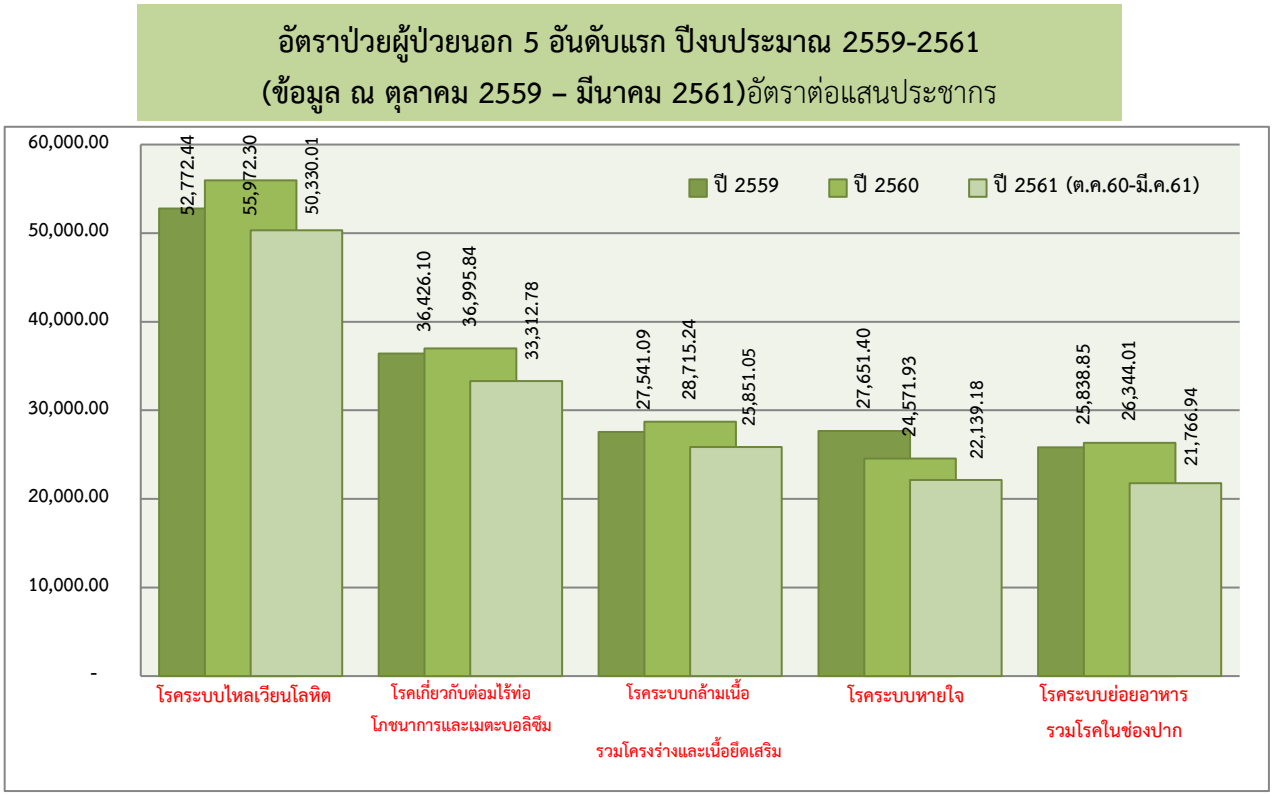
อำเภอ	ปฏิบัติงาน สสอ.	ปฏิบัติงาน รพ.สต.	รพ.สต.			
			จำนวนทั้งหมด (แห่ง)	ค่าเฉลี่ย รพ.สต./จนท.	ประชากรเขตรับผิดชอบ	อัตราส่วนบุคลากรต่อประชากร
เมืองแพร่	13	140	27	1 : 5.67	118,335	1 : 773
ร้องกวาง	8	78	17	1 : 5.06	49,097	1 : 571
ลอง	6	71	14	1 : 5.50	54,865	1 : 713
สูงเม่น	12	106	16	1 : 7.38	75,131	1 : 637
เด่นชัย	8	49	8	1 : 7.13	35,853	1 : 629
สอง	11	72	16	1 : 5.19	50,278	1 : 606
วังชิ้น	7	56	17	1 : 3.71	46,242	1 : 734
หนองม่วงไข่	8	31	6	1 : 6.50	17,763	1 : 455
รวม	73	603	**121** **(รวม สสช.)**	1 : 5.59	447,564	1 : 662

ที่มา: ฐานข้อมูลบุคลากร จากการสำรวจ ณ วันที่ 1 มิถุนายน 2561, อำเภอร้องกวาง รวม สสช.ห้วยฮ่อม และอำเภอสอง รวม สสช.แม่แรม

จากตารางแสดงจำนวน อัตรา เจ้าที่สาธารณสุข ลูกจ้างประจำ ที่ปฏิบัติงานประจำสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ต่อประชากร รายอำเภอจังหวัดแพร่ ปีงบประมาณ 2561 พบว่า ข้าราชการและลูกจ้างประจำที่ปฏิบัติงานจริง ในสำนักงานสาธารณสุขอำเภอมีจำนวน 73 คน และในระดับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) มีจำนวน 603 คนโดยอัตราส่วนบุคลากรต่อประชากรทั้งจังหวัด เท่ากับ 1 : 662และอัตราส่วนบุคลากรต่อประชากรรายอำเภอมากที่สุดคือ อำเภอเมืองแพร่เท่ากับ 1 : 773 รองลงมาคือ อำเภอวังชิ้น เท่ากับ 1 : 734 และน้อยที่สุดคือ อำเภอหนองม่วงไข่ เท่ากับ 1 : 455

4) โรคหรือภัยสุขภาพที่สำคัญของจังหวัดแพร่ 5 อันดับแรก

ภาพแผนภูมิที่ 8ข้อมูล 5 อันดับกลุ่มโรคผู้ป่วยนอกของจังหวัดแพร่ ปีงบประมาณ 2559-2561

ที่มา : 43แฟ้มมาตรฐานณ พฤษภาคม 2561

ภาพแผนภูมิแสดงข้อมูล 5 อันดับกลุ่มโรคผู้ป่วยนอกของจังหวัดแพร่ พบว่า ในปี 2561 ได้แก่ 1) โรคระบบไหลเวียนโลหิต 2) โรคเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ โภชนาการและเมตะบอลิซึม 3) โรคระบบกล้ามเนื้อรวมโครงร่างและเนื้อยึดเสริม 4) โรคระบบหายใจ 5) โรคระบบย่อยอาหารรวมโรค ในช่องปาก

5) โรคหรือการเจ็บป่วยที่ต้องเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา

ตารางที่ 52 ข้อมูลโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา 10 อันดับแรก ปี 2559-2561

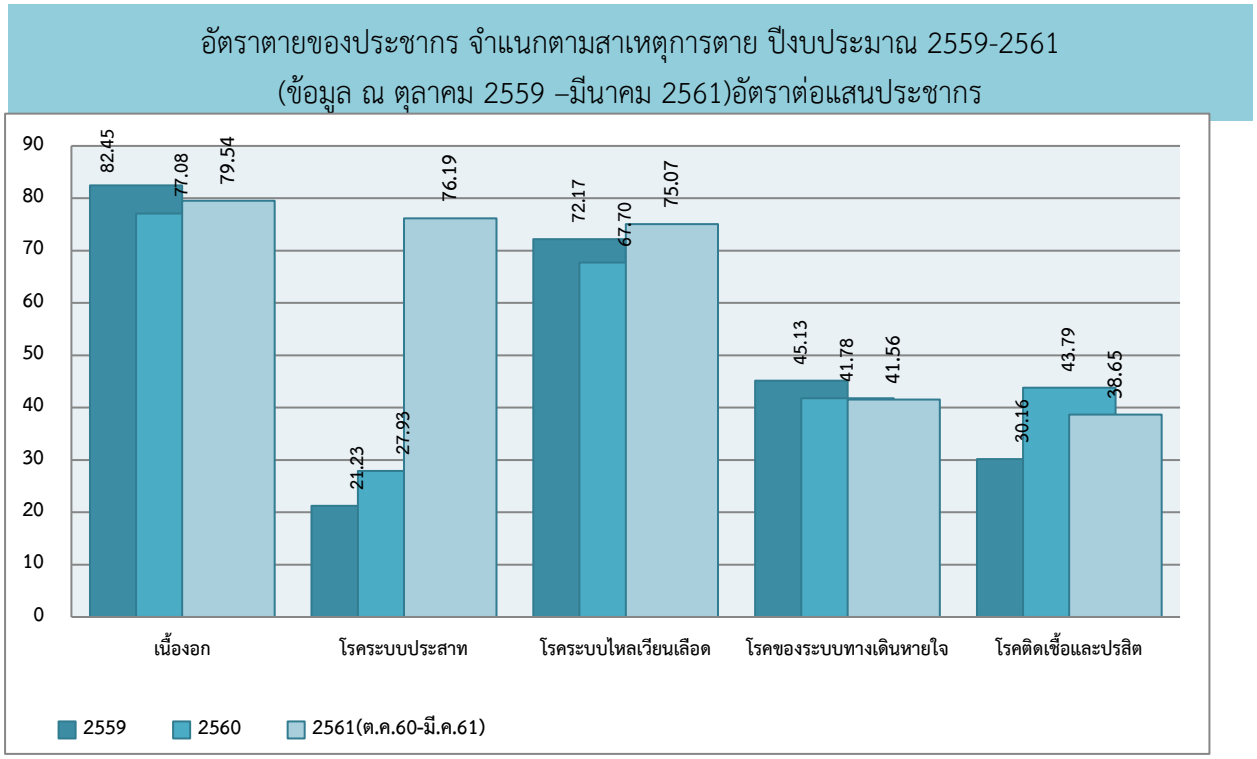
โรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา 10 อันดับแรก ปี 2559-2561					
ปี 2559		ปี 2560		ปี 2561 (ถึง 8 มิ.ย. 2561)	
โรค	อัตราป่วย	โรค	อัตราป่วย	โรค	อัตราป่วย
1. Diarrhea	1890.15	1. Diarrhea	1,230.73	1. Diarrhoea	792.53
2. Pneumonia	463.35	2. Pneumonia	507.84	2. Pneumonia	232.12
3. Food Poisoning	355.70	3. Food Poisoning	285.02	3. Food Poisoning	155.41
4. Conjunctivitis	201.84	4. Conjunctivitis	211.94	4. H.Conjunctivitis	63.00
5. Hand Foot Mouth	187.91	5. Influenza	118.19	5. Chickenpox	53.50
6. Chickenpox	60.79	6. Chickenpox	87.53	6. Influenza	49.08
7. Influenza	91.52	7. Hand Foot Mouth	57.09	7.DHF	30.73

8. STD (total37-41,79-81)	39.35	8. Tuberculosis total	52.87	8. Tuberculosis,total	24.79
9. DHF(Total 26,27,66)	25.87	9. Pulmonary T.B.	48.43	9. Pulmonary T.B.	19.68
10. โรคเพศสัมพันธ์อื่นๆ	10.61	10. STD(total37-41,79-81)	39.10	10. S.T.D.,	17.69

(ที่มา : งานระบาดวิทยา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแพร่ข้อมูลณ วันที่ 8 มิถุนายน 2561)

จากตารางแสดงโรคที่ต้องเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา 10 อันดับแรก ปี 2559-2561 พบว่า โรคที่ต้องเฝ้าระวังมากที่สุด ในปี 2561 คือ โรคท้องร่วง, โรคปอดบวม, โรคอาหารเป็นพิษ, โรคตาแดงและโรคอีสุกอีใส

ภาพแผนภูมิที่ 9 สาเหตุการตาย 5 อันดับของจังหวัดแพร่ ปี 2559-2561(อัตราต่อแสนประชากร)

จากแผนภูมิแสดงสาเหตุการตาย 5 อันดับของจังหวัดแพร่ พบว่า ปี 2561 สาเหตุการตาย 5 อันดับแรกที่มีอัตราเพิ่มสูงขึ้นจากปี 2560 ได้แก่ โรคเนื้องอก, โรคระบบประสาท และ โรคระบบไหลเวียนเลือด

(7) ด้านความยากจน

จังหวัดแพร่ มีครัวเรือนที่ตกเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ. ปี 2562) ด้านรายได้ข้อที่ 22 จำนวนทั้งหมด 246 ครัวเรือน แยกเป็น ครัวเรือนพัฒนาได้ จำนวน 15 ครัวเรือน, ครัวเรือนที่ต้องสงเคราะห์ จำนวน 195 ครัวเรือน และครัวเรือนที่เสียชีวิต/ย้ายออก/และไม่ประสงค์ขอรับการช่วยเหลือ จำนวน 36 ครัวเรือน โดยในกิจกรรมที่ผ่านมาได้ดำเนินการช่วยเหลือ และสงเคราะห์ครัวเรือนที่มีฐานะยากลำบากในพื้นที่ โดยมีรายละเอียดกิจกรรมที่ดำเนินการผ่านมา ดังนี้

1. โครงการ “หนาวนี้ คนแพร่ปันสุข” โดยความร่วมมือจากเครือข่ายงานพัฒนาชุมชน ประกอบด้วย สมาคมผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน, กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี, กองทุนหมู่บ้าน, กองทุนแม่ของแผ่นดิน, เครือข่าย OTOP จังหวัดแพร่ ในการประสานผู้ประกอบการ/ห้างร้าน/ผู้มีจิตศรัทธา และมูลนิธิต่างๆ ร่วมบริจาคสิ่งของปันน้ำใจให้แก่ครัวเรือนที่ตกเกณฑ์ จปฐ. และครัวเรือนยากจนที่ยากลำบากในพื้นที่

2. โครงการ “ใจสู่ใจ คนแพร่ไม่ทิ้งกัน” โดยสนับสนุนข้อมูลบัญชีครัวเรือนที่ตกเกณฑ์ จปฐ. ในการบูรณาการช่วยเหลือครัวเรือนตกเกณฑ์ จปฐ. จำนวน 246 ครัวเรือน ครัวเรือนที่ยากลำบากในพื้นที่ จำนวน 4,900 ครัวเรือน และร่วมลงพื้นที่แจกถุงยังชีพ รวมทั้งสิ้น 1,900 ครัวเรือน

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานต่อเนื่อง จังหวัดแพร่จึงได้จัดทำโมเดล “คลายจน บรรเทาทุกข์ คนแพร่มีสุข อย่างยั่งยืน” โดยมีวัตถุประสงค์ คือ พัฒนาคุณภาพชีวิตครัวเรือนยากจนที่ตกเกณฑ์ จปฐ. ปี 2562 (สุขภาพ/ความเป็นอยู่/การศึกษา/รายได้/การเข้าถึงบริการของรัฐ)

เป้าหมาย ครัวเรือนที่ตกเกณฑ์ จปฐ ปี 2562 จำนวน 246 ครัวเรือน ได้รับการดูแลและสนับสนุนอาชีพอย่างเป็นรูปธรรม

กิจกรรม/วิธีการดำเนินงาน 1) ชี้เป้าชีวิต สำรวจครัวเรือน จำแนกสถานะครัวเรือน 2) จัดทำแผนชีวิต ทบทวนแผนชีวิตวิเคราะห์ 5 มิติ, บันทึกพิกัดและปัญหาความต้องการบน ระบบ TPMAP เพื่อใช้ประโยชน์ 3) บริหารจัดการชีวิต บูรณาการทุกภาคส่วน/ประชุมคณะทำงาน/กลไก/มอบภารกิจ มีแผนปฏิบัติการ 4) ส่งเสริมองค์ความรู้, สนับสนุนวัสดุอาชีพ 5) ดูแลชีวิต เยี่ยมเยือน/สอบถาม/ให้คำปรึกษาครัวเรือนเป้าหมาย คัดเลือกครัวเรือนต้นแบบ

ตารางที่ 53 จำนวนครัวเรือนที่มีรายได้ไม่ผ่านเกณฑ์ จปฐ.(ข้อมูลย้อนหลัง ๓ ปี)

ปี	จำนวนครัวเรือนทั้งหมด	จำนวนครัวเรือนที่มีรายได้ไม่ผ่านเกณฑ์ จปฐ.
พ.ศ. 2560	117,806	369
พ.ศ. 2561	118,050	257
พ.ศ. 2562	118,360	246

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแพร่, ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม 2563 (ข้อมูลมาจากระบบ EBMN)

ตารางที่ 54 จำนวนครัวเรือนที่มีรายได้ไม่ผ่านเกณฑ์ จปฐ. รายอำเภอ พ.ศ. 2562 (ข้อมูลล่าสุด)

อำเภอ	จำนวนตำบลที่สำรวจ	จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชน ที่สำรวจ	จำนวนครัวเรือนที่สำรวจ	ไม่ผ่านเกณฑ์ (ครัวเรือน)
เมืองแพร่	20	184	30,969	109
ร้องกวาง	11	93	10,998	5
ลอง	9	90	14,468	62
สูงเม่น	12	110	21,882	7
เด่นชัย	5	52	9,465	-
สอง	8	85	13,588	45
วังชิ้น	7	77	11,725	18
หนองม่วงไข่	6	35	5,265	-
รวม	78	726	118,360	246

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแพร่, ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม 2563 (ข้อมูลมาจากระบบ EBMN)

ปัญหาความยากจนที่จังหวัดแพร่ควรแก้ไข

- ส่งเสริมอาชีพเพื่อให้เกิดรายได้อย่างเป็นรูปธรรม
- สวัสดิการภาครัฐยังไม่ทั่วถึง และมาการเหลื่อมล้ำ เช่น บัตรสวัสดิการ ยังไม่ทั่วถึงคนจน/คนพิการ
- ภาคราชการยังไม่บูรณาการช่วยเหลืออย่างจริงจัง มองว่าเป็นหน้าที่ของหน่วยงานเดียว
- การสงเคราะห์ผู้ด้อยโอกาส ผู้สูงอายุที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ และมีฐานะยากจน ในด้านคุณภาพของที่อยู่อาศัย มีจำนวนมากที่ยังไม่ได้รับการดูแล เช่น ห้องน้ำชำรุด สภาพบ้านไม่มั่นคง เป็นต้น

แนวทางแก้ไขปัญหาความยากจนที่จังหวัดแพร่

- บูรณาการทุกภาคส่วนในการสนับสนุนองค์ความรู้ วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณในการสร้างอาชีพสร้างรายได้ ตามแผนงานโครงการหมู่บ้าน/ชุมชนนั้นๆ ที่มีครัวเรือนยากจน อาศัยอยู่ เพื่อสร้างทุนหมุนเวียนสร้างคุณภาพชีวิตให้ประชาชนจังหวัดแพร่

- ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการอบรม และมีสวัสดิการให้แก่สมาชิก โดยให้หน่วยงานภาครัฐเข้าไปสนับสนุนสบทบในสวัสดิการที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้ด้อยโอกาสเพิ่มเติม นอกเหนือจากที่มีในชุมชน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคมที่ยังพบเห็นอยู่

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพทางด้านสังคม

จังหวัดแพร่ เป็นจังหวัดที่มีขนาดเล็ก ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมถึงร้อยละ 61.86 และยังคงมีฐานะยากจน อีกทั้ง การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการดำรงชีวิตของปัจเจกบุคคล ความเป็นส่วนตัว ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ส่งผลให้ภาคส่วนต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาค่อนข้างน้อย ในขณะเดียวกันการเป็นสังคมผู้สูงอายุ ทำให้จำนวนประชากรโดยรวมลดลง สัดส่วนประชาชนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น โดยมีผู้สูงอายุคิดเป็นร้อยละ 19.92 ของประชากรทั้งหมด (ฐานข้อมูลประชากรของกรมการปกครอง ณ ธันวาคม 2559) และในอีก 1-2 ปี กำลังก้าวเข้าสู่การเป็น “สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์” (Complete aged Society) หมายถึง สังคมที่มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมดประกอบกับประชาชนทุกช่วงวัย มีวิถีการดำเนินชีวิตเปลี่ยนแปลงไป และพฤติกรรมเสี่ยงด้านต่างๆ เพิ่มขึ้นอันเป็นผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรมและเศรษฐกิจ ดังนั้น การจัดสวัสดิการโดยภาครัฐยังมีความจำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดแพร่ รวมถึงต้องเร่งพัฒนาศักยภาพประชากรที่มีอยู่ทุกช่วงวัยและสนับสนุนให้ภาคประชาสังคมและภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพประชากรกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ประชาชน โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาสสามารถพึ่งพาตนเองได้ และกลับมาเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาจังหวัด

สถานการณ์ทางสังคมของจังหวัดที่สำคัญ

ข้อมูลสถานการณ์ทางสังคม พบว่าสถานการณ์ปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไขปัญหาอย่างเร่งด่วน ได้แก่ ประชาชนมีรายได้น้อยประชาชนมีปัญหาด้านที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้นประชาชนมีปัญหาสุขภาพเพิ่มขึ้นและผู้สูงอายุยากจนและมีภาระเลี้ยงดูบุตรหลาน

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพด้านสังคมของสำนักงาน กพร. ได้ระบุว่า จังหวัดแพร่มีปัญหาด้านประสิทธิภาพแรงงานและอาจขาดแคลนแรงงานในอนาคต

ด้านสาธารณสุขของจังหวัดกำลังมีปัญหาอย่างรุนแรงและทรัพยากรทางการแพทย์ยังขาดแคลนแต่มีการพัฒนาขึ้น ควรส่งเสริมการป้องกันโรค และพบว่าจำนวนแพทย์ต่อผู้ป่วยลดลง การป้องกันโรคของผู้ป่วยในลดลง จำนวนประชากรออกกำลังกายลดลง ประชากรไม่สูบบุหรี่ลดลง ประชากรมีการคุมกำเนิดลดลง การป้องกันโรคอ้วนลดลง ประชากรไม่ดื่มสุราลดลง

ด้านการศึกษา ประชาชนส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานและสามารถสอบวัดผลได้คะแนนดีกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ พบว่าอัตราการเข้าเรียนระดับ ม.ปลายลดลง คะแนน V-net ปวส.ลดลง จำนวนปีที่ประชากรได้รับการศึกษาลดลง คะแนนสอบวิชาภาษาอังกฤษเป็นปัญหามาก ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันทางด้านการท่องเที่ยว

ด้านสังคม ประชาชนส่วนใหญ่เป็นผู้ยากจนและมีภาระหนี้สินแต่ได้รับการคุ้มครองสิทธิทางสังคม อย่างไรก็ตามประชาชนรู้สึกว่าสังคมไม่เอื้ออารีต่อกัน ประชาชนรู้สึกว่าจังหวัดมีทุนทางสังคมต่ำ พบว่าความเสมอภาคของการกระจายรายได้ลดลง การปลอดหนี้สินลดลง เยาวชนได้รับการดูแลลดลง เยาวชนมีพฤติกรรมที่ดีลดลง ประชาชนรู้สึกว่าสังคมให้ความช่วยเหลือดีลดลง

ข้อมูลจากหน่วยงานด้านสังคม พบว่ามีประชาชนมีภาวะเจ็บป่วยเพิ่มขึ้น จำนวนคนพิการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะช่วงวัยเด็ก เด็กมีพัฒนาการช้า เด็กและเยาวชนมีการตั้งครรภ์ซ้ำเพิ่มขึ้น ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวเพิ่มขึ้น

จากรายงานดัชนีความก้าวหน้าของคน ปี 2562 ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้กล่าวถึงการพัฒนาคนจังหวัดแพร่ ว่า จังหวัดแพร่ มีการพัฒนาคนในภาพรวมอยู่ลำดับที่ 17 จาก 77 จังหวัดทั่วประเทศ (ดัชนี HAI =0.6391) เนื่องจากการพัฒนาคนด้านการมีส่วนร่วมและด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมติดลำดับ 1 ใน 10 จังหวัดที่มีความก้าวหน้ามากที่สุด โดยอยู่ลำดับที่ 5 และ 10 จาก 77 จังหวัด ตามลำดับ ในทางกลับกัน การพัฒนาคนด้านสุขภาพของจังหวัดแพร่ติดลำดับ 1 ใน 10 จังหวัดที่มีความก้าวหน้าน้อยที่สุด โดยอยู่ลำดับที่ 71 จาก 77 จังหวัด

ดังนั้น จึงได้กำหนด**จุดเน้นการพัฒนามุ่งเสริมสร้างสุขภาวะที่ดี ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและสร้างงานสร้างรายได้ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รองรับการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12** ซึ่งหากประชาชนของจังหวัดแพร่ ได้รับการพัฒนาศักยภาพที่เหมาะสมตามช่วงวัย ย่อมเป็นรากฐานของการเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ ครอบครัวอยู่ดีมีสุขในที่สุด

(8) ด้านปัญหายาเสพติด

(8.1) สถานการณ์ปัญหายาเสพติดทั่วไป

จังหวัดแพร่ เป็นพื้นที่จังหวัดตอนใน มีเขตติดต่อกับจังหวัดต่าง ๆ ในภาคเหนือตอนบน สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ภูเขาร้อยละ 80 และมีเส้นทางคมนาคมหลักผ่าน จึงเป็นปัจจัยที่นักค้าใช้เป็นเส้นทางลำเลียงยาเสพติดผ่านจังหวัดแพร่ เพื่อนำเข้าพื้นที่ตอนในพื้นที่แพร่ระบาดยาเสพติด พบว่าในพื้นยังคงมีการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ทุกอำเภอ โดยเฉพาะยาบ้า ส่วนใหญ่เป็นผู้เสพ และค้ารายย่อย ส่วนผู้ค้ารายสำคัญยังไม่ปรากฏข้อมูลข่าวสารพบเพียงการลักลอบลำเลียงผ่านจังหวัดแพร่ ซึ่งโดยสภาพพื้นที่จังหวัดแพร่เป็นเส้นทางผ่าน และผู้ค้าจะใช้เส้นทางลำเลียงในเส้นทางที่ไม่มีการตั้งด่าน จุดตรวจ/จุดสกัด และนำเทคโนโลยีการสื่อสารเข้ามาใช้ในการลักลอบลำเลียง และพบว่ามีการแพร่ระบาดของกัญชาในพื้นที่เพิ่มขึ้น ผู้เสพมีการสั่งซื้อผ่านระบบโซเชียลและส่งยาเสพติดทางไปรษณีย์ เคอรี่(Kerry)

1.สถานการณ์การผลิต: ไม่ปรากฏข่าวสารการผลิตยาบ้าหรือยาเสพติดชนิดอื่นๆในพื้นที่แต่พบมีการลักลอบปลูกกัญชามากขึ้น

2. สถานการณ์การนำเข้า : จังหวัดแพร่ ไม่มีพื้นที่ติดกับแนวชายแดนของประเทศเพื่อนบ้านจึงไม่มีการลักลอบนำเข้ายาเสพติด

3. ตัวยาที่มีการแพร่ระบาด : ได้แก่ ยาบ้า, กัญชา, ไอซ์ และ ทรามาดอล (Tramadol)

สถานการณ์ด้านการปราบปรามยาเสพติด

<u>ตารางที่ 55</u> สถิติผลการจับกุมคดียาเสพติด 5 ข้อหาหลัก (ข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี)

จังหวัดแพร่	ผลิต (คดี)	จำหน่าย (คดี)	ครอบครองเพื่อจำหน่าย (คดี)	ครอบครอง (คดี)	เสพ (คดี)	จับกุมตามหมายจับ(คดี)	รวม (คดี)
พ.ศ.2561	52	208	222	303	1,857	70	2,712
พ.ศ.2562	62	142	253	327	1,872	43	2,699
พ.ศ.2563	211	109	374	386	2,087	51	3,218

จากสถิติผลการจับกุมคดียาเสพติด 5 ข้อหาหลัก ในปี 2560 – 2563 โดยปี 2562 มีสถิติการจับกุมคดียาเสพติด จำนวน 2,699 คดี เพิ่มจาก ปี 2561 คิดเป็นร้อยละ 9.14 โดย และปี 2563 มีสถิติการจับกุมคดียาเสพติด จำนวน 3,177 คดี เพิ่มจาก ปี 2562 คิดเป็นร้อยละ 19 ข้อหาที่ถูกจับกุมสูงที่สุด คือ คดีเสพยาเสพติด รองลงมาคือ คดีครอบครองยาเสพติด และคดีครอบครองเพื่อจำหน่ายยาเสพติด ตามลำดับ

ตารางที่ 56 สถิติของกลางยาเสพติด (ข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี)

ประเภท	พ.ศ.2561	พ.ศ.2562	พ.ศ.2563	หน่วยนับ
ยาบ้า	827,258	7,695,753	7,220,588	เม็ด
ฝิ่น	-	-	1,120.40	กรัม
เฮโรอีน	14,800	-	-	กรัม
กัญชาสด	70	195	1,773/68,899	ต้น/กรัม
กัญชาแห้ง	3,953.84	591.18	19,771	กรัม
ยาไอซ์	1,595	154,015.85	64.34	กรัม
โคเคน	-	-	-	-
กระท่อม	26 / 34	8 /2,113.43 กรัม	5	ต้น
สาระเหย	1	-	-	กระป๋อง
ยาอี	-	-	1	เม็ด

จากสถิติการจับกุมคดียาเสพติด 3 ย้อนหลัง ปี 2561 - 2563 พบว่ามีการจับกุมคดียาเสพติดเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา แต่ของกลางบางตัวเพิ่มขึ้นและบางตัวลดลง เช่น ยาบ้ามีจำนวนลดลง ร้อยละ 6.5 ไอซ์ลดลงร้อยละ 99.9 กัญชาเพิ่มขึ้นร้อยละ 809.2 แสดงให้เห็นว่าผู้ค้ายาเสพติดมีการลำเลียงยาเสพติดจำนวนมากขึ้น

สถานการณ์ด้านการบำบัดรักษายาเสพติด

จำนวนผู้เสพมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ส่วนใหญ่เป็นรายเก่า สถานการณ์สามารถดำเนินการได้ตามแผนงานและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด การแพร่ระบาดในกลุ่มเด็กและเยาวชนสิ่งที่ต้องเฝ้าระวังเป็นพิเศษ คือ กลุ่มเยาวชนที่มีการไปใช้สารเสพติดในรูปแบบอื่นๆ เช่น ยาทรามาดอล (Tramadol) และการป้องกันเฝ้าระวังไม่ให้มีผู้ค้า/ผู้เสพรายใหม่เพิ่มขึ้น

ตารางที่ 57 จำนวนผู้ป่วยยาเสพติด (ข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี)

	พ.ศ.2561	พ.ศ.2562	พ.ศ.2563
จำนวนผู้ป่วย	**2,189**	**2,288**	**2,253**

จากข้อมูลจำนวนผู้ป่วยยาเสพติดในปี พ.ศ.2561 – 2563 พบว่ามีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยในปี 2562 มีจำนวนผู้ป่วยยาเสพติด จำนวน 2,288 ราย เพิ่มขึ้นจากปี 2561 คิดเป็นร้อยละ 18.39 และปี 2563 มีจำนวนผู้ป่วยยาเสพติด จำนวน 2,253 ราย เพิ่มขึ้นจาก ปี 2562 คิดเป็นร้อยละ 4.52

สถานการณ์ด้านการป้องกันยาเสพติด

<u>ตารางที่ 58</u> จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมายมีความเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืนของจังหวัดแพร่ (ข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี)

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวนหมู่บ้านทั้งหมด	จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมายมีความเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติด		
			พ.ศ.2561 (หมู่บ้าน)	พ.ศ.2562 (หมู่บ้าน)	พ.ศ.2563 (หมู่บ้าน)
1	อ.เมืองแพร่	166	152	166	166
2	อ.ร้องกวาง	93	83	93	93
3	อ.ลอง	90	88	90	90
4	อ.สูงเม่น	110	104	110	107
5	อ.เด่นชัย	52	46	52	52
6	อ.สอง	85	67	85	65
7	อ.วังชิ้น	77	69	77	77
8	อ.หนองม่วงไข่	35	35	35	34
9	เทศบาลเมืองแพร่	18	18	17	13
	รวม	**726**	**662**	**725**	**697**

จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมายมีความเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติดมีจำนวนลดลง สอดคล้องกับผลการจับกุมคดียาเสพติดและผลการบำบัดรักษาผู้เสพติด/ผู้ติดยาเสพติดที่เพิ่มมากขึ้น

(8.2) สถานการณ์ยาเสพติดที่ต้องเฝ้าระวังหรือแนวโน้มในอนาคต

สถานการณ์ยาเสพติดในภาพรวมของพื้นที่จังหวัดแพร่ ยังคงสถานะคงที่ โดยสามารถควบคุมยาเสพติด ในพื้นที่ไม่ให้ระบาดและเกิดความรุนแรง มีการดำเนินการป้องกันด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่องทั้งในกลุ่มเด็กและเยาวชน นักเรียน/นักศึกษา เยาวชนนอกสถานศึกษา กลุ่มผู้ใช้แรงงาน และประชาชนทั้งไป

ด้านผู้เสพยังคงพบเป็นผู้เสพรายเดิมจากผลการสุ่มตรวจปัสสาวะหรือติดตามผู้ผ่านการบำบัดรักษาในระบบค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ซึ่งกลุ่มผู้ใช้ยาเสพติดเป็นกลุ่มวัยรุ่นและกลุ่มผู้ใช้แรงงาน

ด้านผู้ค้าส่วนใหญ่พบว่าเป็นผู้ค้ารายย่อย ราคายาเสพติดในพื้นที่ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมและความต้องการ ซึ่งจะจำหน่วยประมาณ 70 – 150 บาท กลุ่มที่มีพฤติกรรมเข้าไปเกี่ยวข้องมากที่สุดคือกลุ่มผู้ใช้แรงงาน และเริ่มมีการแพร่ระบาดของกัญชาในบางพื้นที่ เห็นได้จากมีผลการจับกุมกัญชาเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ทุกภาคส่วนได้มีการเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดอย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่

(9) ด้านอุบัติเหตุจราจร

<u>ตารางที่ 59</u> สถิติอุบัติเหตุทางถนน อัตราการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจร (ข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี)

ห้วงเวลา/เทศกาล	พ.ศ. 2561		พ.ศ. 2562		พ.ศ. 2563	
	บาดเจ็บ (ราย)	เสียชีวิต (ราย)	บาดเจ็บ (ราย)	เสียชีวิต (ราย)	บาดเจ็บ (ราย)	เสียชีวิต (ราย)
ปีใหม่	64	5	66	0	56	5
สงกรานต์	65	3	54	5	27	1

<u>ตารางที่ 60</u> ผลการดำเนินงานการป้องกันและลดอุบัติเหตุจราจรในปีที่ผ่านมา

จากสถิติอุบัติเหตุของจังหวัดแพร่ พบว่าการเกิดอุบัติเหตุ 3 ปีย้อนหลัง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 – 2562 มีจำนวนผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บจากอุบัติเหตุ ดังนี้

	2560	2561	2562
อุบัติเหตุ	869	702	665
ผู้บาดเจ็บ	1,959	1,963	2,138
ผู้เสียชีวิต	135	141	137

ดังนั้น เพื่อลดปัจจัยเสี่ยงการเกิดอุบัติเหตุทางถนนทั้งจากคน ยานพาหนะ ถนน และสิ่งแวดล้อมให้เหลือน้อยที่สุด รวมทั้งเพื่อดูแลความปลอดภัยในการเดินทางของประชาชนจังหวัดแพร่ให้ครอบคลุมทุกมิติ โดยให้ความสำคัญในการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด จริงจัง และต่อเนื่อง ควบคู่กับการสร้างจิตสำนึกและความตระหนักด้านความปลอดภัยให้แก่ผู้ใช้รถใช้ถนน และประชาชน จังหวัดแพร่กำหนดให้การดำเนินงานป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนเป็นวาระจังหวัดแพร่ และกำหนดประเด็นในการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

1. การควบคุมความเร็วเพื่อลดความรุนแรงการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน
2. การใช้และสวมหมวกนิรภัย เมื่อขับขี่และซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์
3. การใช้อุปกรณ์คาดเข็มขัดนิรภัย สำหรับผู้ขับขี่และผู้โดยสารรถยนต์ทุกประเภท
4. การบังคับใช้กฎหมายกรณีเมาสุราแล้วขับขี่รถ
5. มาตรฐานความปลอดภัยของรถตู้รับส่งนักเรียนในพื้นที่จังหวัดแพร่
6. การขับเคลื่อนมาตรการความปลอดภัยทางถนน โดยคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) โดยการจัดตั้งด่านวันจันทร์

โดยกำหนดแผนบูรณาการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนจังหวัดแพร่ ประจำปี พ.ศ. 2563 เพื่อดำเนินมาตรการต่าง ๆ ดังนี้

1. มาตรการ “บังคับใช้กฎหมายจราจรอย่างเข้มข้น”

- กวดขันจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมายจราจร 10 ข้อหาหลัก (10 รสขม) เน้นการไม่สวมหมวกนิรภัย การตรวจจับความเร็วและเมาไม่ขับ โดย 11 สภ.หลัก 2 ครั้ง/วัน/เดือน 7 สภ. 1 ครั้ง/วัน/เดือน (870 ครั้ง/เดือน)

2. มาตรการ “ชุมชนเข้มแข็งด้านความปลอดภัยทางถนน/หมู่บ้าน”

- ให้ทุกหมู่บ้าน/ชุมชน ตั้งด่านชุมชนสัปดาห์ละ 1 วัน ดำเนินการทุกวันจันทร์ของสัปดาห์ ตั้งแต่เวลา 07.00 – 09.00 น. เพื่อช่วยเตือนและปรามนักเรียน นักศึกษา ประชาชนที่จะไปเรียนและทำงานให้สวมหมวกนิรภัยทุกครั้งก่อนออกจากหมู่บ้าน/ชุมชน

- การประชาสัมพันธ์ เรื่องความปลอดภัยทางถนนทางหอกระจายข่าวทุกวัน

3. มาตรการ “เยาวชนแพร่สวมหมวกนิรภัย 100%”

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในความรับผิดชอบของ อปท. จำนวน 149 แห่ง ทั้งเด็กและผู้ปกครองที่ใช้รถจักรยานยนต์สวมหมวกนิรภัย 100%

- สถานศึกษาทุกระดับ 8 อำเภอ จำนวน 275 แห่ง ทั้งเด็กนักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครองที่ใช้รถจักรยานยนต์สวมหมวกนิรภัย 100%

- การอบรมให้ความรู้ด้านกฎหมายจราจร เพื่อทำใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์

- กำกับดูแลและควบคุมรถรับ – ส่งนักเรียนให้มีมาตรฐานความปลอดภัย

- การส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัย 100% ที่มีมาตรฐาน ราคาถูกของบริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถจำกัด

4. มาตรการ “ตำบลขับขี่ปลอดภัย”

- คัดเลือกตำบลอย่างน้อย 1 แห่ง/อำเภอ เพื่อดำเนินการ

- ประชุมศูนย์ปฏิบัติการฯ เดือนละ 1 ครั้ง

- วิเคราะห์ สำรวจ แก้ไขจุดเสี่ยง

- รณรงค์สวมหมวกนิรภัย

(10) ด้านภัยพิบัติ

(10.1) ภัยแล้ง

ตารางที่ 61 ข้อมูลภัยแล้ง (ข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี)

อำเภอ	จำนวนพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ/ความเสียหาย		
	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563
8 อำเภอ	ไม่เกิดสถานการณ์ภัยแล้ง	17,886 คน 2,562 ครัวเรือน 12,570,000 บาท	17,376 คน 13,691 ครัวเรือน 64,211 ไร่ 5,962,000 บาท

(10.2) อุทกภัย

<u>ตารางที่ 62</u> ข้อมูลอุทกภัย(ข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี)

อำเภอ	จำนวนพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ/ความเสียหาย		
	พ.ศ. 2560	**พ.ศ. 2561**	**พ.ศ. 2562**
8 อำเภอ	3,303 คน 1,105 ครัวเรือน 3,012 ไร่ 570,000 บาท	1,636 คน 1,017 ครัวเรือน 2,142 ไร่ 1,606,250 บาท	3,635 คน 1,983 ครัวเรือน 8,085 ไร่ 12,560,000 บาท

(10.3) อัคคีภัย

<u>ตารางที่ 63</u> ข้อมูลอัคคีภัย(ข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี)

อำเภอ	จำนวนพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ/ความเสียหาย		
	พ.ศ. 2561	**พ.ศ. 2562**	**พ.ศ. 2563**
8 อำเภอ	37 คน 24 ครัวเรือน 18 หลัง 8,173,230 บาท	36 คน 20 ครัวเรือน 12 หลัง 10,370,000 บาท	36 คน 7 ครั้ง 420,000 บาท

ผลการดำเนินงานการป้องกันภัยพิบัติในปีที่ผ่านมา

สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดแพร่ ในฐานะเลขานุการกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดแพร่ ได้มีการดำเนินการเพื่อรองรับสถานการณ์ภัยพิบัติในพื้นที่จังหวัดแพร่ ดังนี้

1. การจัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัดแพร่ ตามประเภทของภัยที่เกิด
2. การจัดทำแผนเผชิญเหตุ
3. การประชุมซักซ้อม เตรียมความพร้อม
4. แจ้งข้อสั่งการต่าง ๆ และมอบหมายภารกิจให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ
5. การติดตามสถานการณ์ และเฝ้าระวังตลอด 24 ชั่วโมง
6. แจ้งเตือนให้ประชาชนเตรียมพร้อมรับสถานการณ์สาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้น
7. การปฏิบัติการเข้าระงับเหตุและให้ความช่วยเหลือในขณะเกิดภัยพิบัติ
8. การประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยและเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน
9. การใช้เงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

วิเคราะห์ข้อมูลปัญหาด้านความมั่นคงที่สำคัญจังหวัดแพร่

1. จากการจัดเก็บข้อมูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดแพร่ ที่ผ่านมาระหว่างปี 2556 – 2558 ใน 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม 2) ด้านสุขภาพอนามัย 3) ด้านการศึกษา 4) ด้านการมีงานทำและรายได้ 5) ด้านสถานการณ์ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 6) ด้านวัฒนธรรมและจริยธรรม พบว่า จากการเปรียบเทียบข้อมูลทั้ง 3 ปี มีสถานการณ์ปัญหาที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ได้แก่

1.1 ปัญหาครอบครัวที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยธรรมชาติในระดับที่เป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน

1.2 ปัญหาครัวเรือนที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน

2. ข้อมูลสถิติการกระทำความผิดในคดีอาญาของจังหวัดแพร่ เมื่อเปรียบเทียบ ตั้งแต่ปี 2557 – 2559 ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกายและเพศ 2) ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ 3) ฐานความผิดพิเศษ และ 4) คดีความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย พบว่า มีแนวโน้มการกระทำความผิดในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะปัญหาด้านยาเสพติด

3. สำนักงาน กพร. ได้วิเคราะสถานการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยของจังหวัดแพร่ ในปี 2559 พบว่า อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจต่อจำนวนประชาชนภายในจังหวัดมีสัดส่วนลดลง และมีปัญหาการเกิดอุบัติเหตุทางการจราจรสูง

4. อุบัติเหตุทางถนน เป็นปัญหาสำคัญของจังหวัดแพร่ จะเห็นได้ว่ายอดผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนนจะสูงขึ้นทุกปี ทำให้ประชาชนเสียชีวิตและบาดเจ็บรวมทั้งทรัพย์สินเสียหายเป็นจำนวนมาก สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุเกิดจากพฤติกรรมของผู้ขับขี่เป็นหลัก นั่นคือ เกิดจากการขับรถเร็วเกินกำหนด ตัดหน้ากระชั้นชิด และฝ่าฝืนสัญญาณไฟจราจรซึ่งเกิดจากการที่ประชาชนขาดวินัยจราจร และจิตสำนึกสาธารณะในการใช้รถใช้ถนนการแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุ

สภาพพื้นที่ที่เป็นจุดเด่น หรือมีความพร้อมที่จะพัฒนาด้านอะไร

1. มีองค์กรเครือข่ายภาคประชาชน ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ที่สามารถสนับสนุนการดำเนินงานของจังหวัดให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ลักษณะสภาพพื้นที่ของจังหวัดแพร่ เหมาะสมสำหรับการปลูกป่าและฟื้นฟูสภาพป่า และมีบุคลากรด้านป่าไม้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ

3. เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านความมั่นคงภายในจังหวัดแพร่ มีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่และมีการบูรณาการการทำงานกับทุกภาคส่วน

2.3 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1) ทรัพยากรป่าไม้

จังหวัดแพร่มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 4,051,912.64 ไร่ มีเนื้อที่ป่า จำนวน 2,610,863.30 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 64.44 ของพื้นที่จังหวัด มีพื้นที่ป่าไม้ครอบคลุม ดังนี้

- พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 27 ป่า จำนวน 2,167,524 ไร่
- พื้นที่ปฏิรูปที่ดิน 334,625 ไร่
- ที่ดินของรัฐ อื่นๆ 97,757 ไร่
- ที่ดินเอกชน 583,500 ไร่

มีพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ครอบคลุม อุทยานแห่งชาติ จำนวน 4 แห่ง และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า จำนวน 2 แห่ง เขตห้ามล่าสัตว์ป่า 1 แห่ง วนอุทยาน 3 แห่ง สวนรุกขชาติ 4 แห่ง ซึ่งสามารถแบ่งพื้นที่ความรับผิดชอบตามอำนาจหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน ดังนี้

1. สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 3 สาขาแพร่ กรมป่าไม้ รับผิดชอบดูแลพื้นที่ ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 27 ป่า เนื้อที่ 1,826,447.11 ไร่ (หักพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมพัฒนาที่ดิน)

2. สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 13 (แพร่) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช รับผิดชอบดูแลพื้นที่ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า วนอุทยาน และสวนรุกขชาติ รวมเนื้อที่ 843,657.51 ไร่

<u>ตารางที่ 64</u> ข้อมูลจำนวนพื้นที่ป่า และสัดส่วนพื้นที่ป่าต่อพื้นที่จังหวัด

ปี	พื้นที่ป่า (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
พ.ศ. 2560	2,610,863.30	64.44
พ.ศ. 2561	2,623,909.73	64.76
พ.ศ. 2562	2,627,401.47	64.89

ที่มา : ข้อมูลสารสนเทศ กรมป่าไม้ (http://forestinfo.forest.go.th/Content.aspx?id=80) (ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2563)

ปัญหาและอุปสรรคในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้

1) ประชาชนยังขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ยังมีการลักลอบตัดไม้อยู่

2) การประชาสัมพันธ์ที่ยังไม่ทั่วถึงในเรื่องของข้อกฎหมายและบทลงโทษในการกระทำผิด

3) การวางมาตรการในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ยังไม่เข้มข้นและต่อเนื่อง

4) การส่งเสริมและฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ที่ถูกทำลายยังไม่ต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม

5) มาตรการด้านการตรวจสอบและติดตามผลยังไม่ชัดเจนและต่อเนื่อง

แนวทางแก้ไขปัญหาในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้

1. มาตรการด้านการปลุกจิตสำนึกของประชาชน

1.1 ประชาสัมพันธ์เน้นหนัก ให้ประชาชนเห็นถึงความสำคัญ เกิดความรัก หวงแหน และเห็นคุณค่าของทรัพยากรป่าไม้

1.2 จัดให้มีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้นำท้องถิ่นและกลุ่มมวลชนทุกรูปแบบ ให้เข้าถึงนโยบายและแนวทางในการดูแลรักษาป่าไม้ให้ยั่งยืน

1.3 ปลูกฝังค่านิยมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและป่าไม้ ให้กับเด็กและเยาวชน ทั้งในและนอกโรงเรียน

1.4 สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกัน ปราบปราม และฟื้นฟูสภาพป่าไม้ให้คงความสมดุลตามธรรมชาติอย่างยั่งยืน

2. มาตรการด้านการป้องกัน

2.1 มอบหมายให้ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำตำบล วางแผนปฏิบัติงานร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้านและกลุ่มพลังมวลชน ทุกรูปแบบจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครพิทักษ์ป่า ในระดับหมู่บ้าน และตำบล โดยเฉพาะหมู่บ้านที่มีพื้นที่ติดกับป่า

2.2 สำรวจและจัดทำบัญชีผู้มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าเพื่อเฝ้าระวังมิให้กระทำความผิด

3. มาตรการด้านการปราบปราม

3.1 เร่งรัด ติดตามให้ได้ตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษและใช้มาตรการทางกฎหมายดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดอย่างเฉียบขาดและจริงจัง

3.2 กระตุ้น และส่งเสริมให้ประชาชน ให้ข้อมูลเบาะแส กระบวนการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า

3.3 เอาผิดกับเจ้าหน้าที่ผู้รู้เห็นเป็นใจ หรือให้การสนับสนุน ผู้กระทำผิดกฎหมายป่าไม้อย่างเด็ดขาดและจริงจัง

3.4 ใช้มาตรการลงโทษทางสังคมต่อผู้มีพฤติกรรมลักลอบตัดไม้ทำลายป่า เช่น การไม่คบหาสมาคมด้วย

3.5 เร่งรัดการดำเนินคดีเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามกฎหมายป่าไม้ให้รวดเร็วและทันเหตุการณ์

4. มาตรการด้านการฟื้นฟู

4.1 การปลูกป่าทดแทนอย่างต่อเนื่อง

4.2 การป้องกันไฟป่าที่มีประสิทธิภาพ

4.3 การสร้างเขื่อนหรือฝายกักเก็บน้ำให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อสร้างความชุ่มชื้นให้กับผืนป่าบริเวณนั้น

4.4 ประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งงบประมาณสนับสนุนการปลูกป่าเพิ่มเติมเป็นประจำทุกปี

4.5 ให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ฟื้นฟู ควบคู่กับการใช้ประโยชน์จากป่าอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

5. มาตรการด้านการตรวจสอบและติดตามผล

5.1 มีระบบรายงานและติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

5.2 ใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศ (GIS) และข้อมูลจากดาวเทียมในการตรวจสอบสภาพป่าที่ถูกทำลาย (มากขึ้นหรือลดลง) เพื่อให้การตรวจสอบมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5.3 ร่วมกับสถาบันการศึกษา ทำการศึกษาวิจัยอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและแนวทางแก้ไขอย่างแท้จริง อันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน

6. มาตรการด้านการบริหารจัดการ

6.1 ให้จังหวัดและอำเภอจัดตั้งศูนย์แก้ไขปัญหาการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า เพื่อรวบรวมข้อมูลและแสดงสถานการณ์ความรุนแรงของปัญหา โดยมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม

6.2 ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ และปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ เป็นเจ้าภาพรับผิดชอบในการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น ทั้งในภาครัฐและเอกชน

6.3 ให้จังหวัดและอำเภอ จัดทำแผนป้องกันและปราบปรามการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า ให้ครอบคลุมทุกมาตรการ (สร้างจิตสำนึก ป้องกัน ปราบปราม ฟื้นฟู ตรวจสอบและติดตามผล) และให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของแต่ละพื้นที่

จากข้อมูลเนื้อที่ป่า (ไร่) ระหว่าง ปี 2559 - 2561 พบว่า ตั้งแต่ปี 2559 จังหวัดแพร่ มีแนวโน้มพื้นที่ป่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2561 มีเนื้อที่ป่า จำนวน 2,623,909.73 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 64.76 ของพื้นที่จังหวัดเนื้อที่ป่าในปี 2561 เพิ่มจาก ปี 2560 คิดเป็นร้อยละ 0.32 และจากข้อมูลตำแหน่งการพัฒนาของจังหวัด จากเว็บ http://benchmark.moi.go.th ของกระทรวงมหาดไทย จังหวัดแพร่มีสถิติสัดส่วนพื้นที่ป่าต่อพื้นที่จังหวัด อยู่ในลำดับที่ 5 ของประเทศ และมีสัดส่วนพื้นที่ป่าต่อพื้นที่จังหวัดอยู่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ

อย่างไรก็ตามปัญหาการลักลอบตัดไม้ ยังคงเป็นปัญหาที่จังหวัดแพร่ต้องเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง จากการรวบรวมประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่พบว่า ประชาชนในพื้นที่มีฐานะยากจน มีข้อจำกัดเรื่องที่ดินทำกิน ขาดเอกสารสิทธิในที่ดิน และตามสภาพลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดแพร่ที่มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขา มีที่ราบน้อย จึงเป็นสาเหตุให้มีการบุกรุกแผ้วถางป่าเพื่อเพิ่มพื้นที่เกษตรกรรมและหารายได้จากการลักลอบตัดไม้ โดยพื้นที่ที่มีการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า พบมากในอำเภอสอง ลอง เด่นชัย ตามลำดับ โดยมีสถิติการจับกุมดำเนินคดีตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ ดังนี้

1) ปีงบประมาณ 2559 จำนวนคดี 209 คดี ไม้ท่อน 1,644 ท่อน ปริมาตร 147.935 $ม^3$ ไม้แปรรูป 6,966 แผ่น ปริมาตร 80.647 $ม^3$ พื้นที่บุกรุก 1,955-3-85 ไร่

2) ปีงบประมาณ 2560 จำนวนคดี 181 คดี ไม้ท่อน 1,818 ท่อน ปริมาตร 204.762 $ม^3$ ไม้แปรรูป 6,886 แผ่น ปริมาตร 133.171 $ม^3$ พื้นที่บุกรุก 1,277-0-25 ไร่

3) ปีงบประมาณ 2561 จำนวนคดี 169 คดี ไม้ท่อน 2,895 ท่อน ปริมาตร 339.36 $ม^3$ ไม้แปรรูป 5,538 แผ่น ปริมาตร 64.94 $ม^3$ พื้นที่บุกรุก 89-0-10 ไร่

4) ปีงบประมาณ 2562 จำนวน 221 คดี ไม้ท่อน 2,660 ท่อน ปริมาตร 263.08 ลบม. ไม้แปรรูป 6,912 แผ่น ปริมาตร 282.033 ลบ.ม. พื้นที่บุกรุก4 02-1-60 ไร่

หากแยกพื้นที่ตามความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีพื้นที่ป่าที่ถูกทำลาย ดังนี้

1) กรมอุทยานแห่งชาติ พบพื้นที่ป่าถูกบุกรุก จำนวนทั้งสิ้น 29,659.90 ไร่ โดยแยกพื้นที่ป่าที่ถูกบุกรุกก่อนปี 45 มติ ครม. 30 มิถุนายน2541 จำนวน 25,511.46 ไร่ พื้นที่ป่าที่ถูกบุกรุกหลังปี 2545 ผ่อนผันตามคำสั่งที่ 66 จำนวน 4,101.25 ไร่ พื้นที่ป่าที่ถูกบุกรุกหลังปี 2557 จำนวน 47.19 ไร่

2) กรมป่าไม้พบพื้นที่ป่าถูกบุกรุก จำนวนทั้งสิ้น 363,231ไร่โดยแยกพื้นที่ป่าที่ถูกบุกรุกก่อนปี 45 มติ ครม. 30 มิถุนายน 2541จำนวน 97,368-1-38 ไร่(ข้อมูล ณ 30 เม.ย. 60)พื้นที่ป่าที่ถูกบุกรุกหลังปี 2545 ผ่อนผันตามคำสั่งที่ 66จำนวน 196,474ไร่พื้นที่ป่าที่ถูกบุกรุกหลังปี 2557 จำนวน 12,194 ไร่ (เป้าหมายกรมป่าไม้ให้ตรวจสอบ)

สำหรับการทวงคืนและฟื้นฟูผืนป่าที่ถูกบุกรุก ตามคำสั่ง คสช.ที่ 64/2557 และ คำสั่ง คสช. ที่ 66/2557 กำหนดเป็นพื้นที่เป้าหมาย โดยเริ่มจาก ส่วนของนายทุน ที่บุกรุก ไม่ว่าจะเป็นรีสอร์ท หรือที่ดินเป็นลำดับแรก และตรวจสอบหน่วยงานที่รับผิดชอบ

1)พื้นที่ป่าทั้งหมดที่เข้าข่ายทวงคืน จำนวน 36,835 ไร่

2) 3ปีผ่านมา ทวงคืนพื้นที่ป่า จำนวน 8,418 ไร่

3) ที่ยังต้องรับ/ทวงคืน จำนวน 2,500 ไร่

4) ปี 61 มีแผนทวงคืน จำนวน 2,500 ไร่

ข้อมูลด้านการปลูกป่ากิจกรรมป่าไม้ ของสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่3 สาขาแพร่ ดังนี้

1)ปีงบประมาณ 2559 จำนวนพื้นที่ 6,920 ไร่

2)ปีงบประมาณ 2560 จำนวนพื้นที่ 10,200 ไร่

3)ปีงบประมาณ 2561 จำนวนพื้นที่ 11,400 ไร่ (เป้าหมาย)

รวมทั้ง 3 ปีงบประมาณ จำนวนพื้นที่ 28,520 ไร่

ด้วยเหตุที่ราษฎรหรือชุมชนได้รับความเดือดร้อนจากการอยู่อาศัยและทำกินในเขตป่าโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายมาเป็นระยะเวลานาน รัฐบาลจึงมีนโยบายในการแก้ปัญหาการไร้ที่ดินทำกินของเกษตรกรและการรุกล้ำเขตป่าสงวน โดยการกระจายสิทธิการถือครองแก่ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่ไม่ได้รุกล้ำ และออกมาตรการป้องกันการเปลี่ยนมือไปอยู่ในครอบครองของผู้ที่มิใช่เกษตรกร ใช้เทคโนโลยีดาวเทียมสำรวจและวิธีการแผนที่ที่ทันสมัย แก้ไขปัญหาเขตที่ดินทับซ้อนและแนวเขตพื้นที่ป่าไม้ที่ไม่ชัดเจน อันก่อให้เกิดข้อขัดแย้งระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐซึ่งจังหวัดแพร่เป็นหนึ่งในจังหวัดที่มีการดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ โดยมีรายละเอียดข้อมูลและแผนการดำเนินงานดังนี้

1.ข้อมูลสำรวจการถือครองที่ดินป่าไม้ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2541 สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 3 สาขาแพร่ กรมป่าไม้ จำนวน 8,196 ราย 10,693 แปลง เนื้อที่ 71,906 ไร่ 1 งาน 14 ตารางวา

2. แผนการดำเนินโครงการ คทช. (ข้อมูล สำรวจ 30 มิ.ย.41 ในพื้นที่ลุ่มน้ำ 3 ,4 และ 5)

2.1 ปี 2560 จำนวน 206 ราย 311 แปลง เนื้อที่ 1,802 ไร่ 3 งาน 42 ตารางวา ผลการดำเนินงานได้รับอนุมัติ จำนวน 122 ราย 162 แปลง เนื้อที่ 935 ไร่ 1 งาน 69 ตารางวา

2.2 ปี 2561 จำนวน 70 ราย 89 แปลง เนื้อที่ 903 ไร่ 3 งาน 68 ตารางวา ผลการดำเนินงานได้รับอนุมัติ จำนวน 52 แปลง 43 ราย เนื้อที่ 542 ไร่ 3 งาน 69 ตารางวา

2.3 ปี 2562 จำนวน 603 ราย 833 แปลง เนื้อที่ 6,878 ไร่ 2 งาน 83 ตารางวา ผลการดำเนินงาน ขอเพิ่มเติมเป้าหมาย 515 ราย 606 แปลง เนื้อที่ 2,794 ไร่ 2 งาน 93 ตารางวา รวมเป้าหมาย 1,118 ราย 1,439 แปลง เนื้อที่ 9,673 ไร่ 1 งาน 76 ตารางวา

2.4 ปี 2563 จำนวน 2,114 ราย 2,503 แปลง เนื้อที่ 11,763 ไร่ 1 งาน 55 ตารางวา

2.5 ปี 2564 จำนวน 1,437 ราย 1,839 แปลง เนื้อที่ 16,255 ไร่ 3 งาน 49 ตารางวา

3. ข้อมูลจำแนกชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติ มีดังนี้

3.1 ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ 1 และ 2 ก่อน มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2541 เนื้อที่ 21,577 ไร่

3.2 ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ 1 และ 2 หลัง มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2541 เนื้อที่ 71,297 ไร่

3.3 ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ 3, 4 และ 5 ก่อน มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2541 เนื้อที่ 110,603 ไร่

3.4 ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ 3, 4 และ 5 หลัง มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2541 เนื้อที่ 235,418 ไร่

ผลการดำเนินงานการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่

1. เห็นชอบการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่เป้าหมายปี พ.ศ.2560 ป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่ยางตำบลแม่ทราย อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่ จำนวน 163 แปลง 113 ราย เนื้อที่ 855 ไร่ 2 งาน 23 ตารางวา โดยให้เข้าร่วมโครงการได้ จำนวน 156 แปลง 106 ราย เนื้อที่ 825 ไร่ 2 งาน 31 ตารางวา ไม่ให้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 5 แปลง 5 ราย เนื้อที่ 12 ไร่ 1 งาน 11 ตารางวา และให้ตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติม จำนวน 2 แปลง 2 ราย เนื้อที่ 17 ไร่ 2 งาน 81 ตารางวา

2. เห็นชอบพื้นที่เป้าหมายโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่เป้าหมายปี พ.ศ.2561 ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่แฮดท้องที่ตำบลทุ่งแค้ว อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่ เนื้อที่ 542 ไร่ 3 งาน69 ตารางวา จำนวน 52 แปลง 43 ราย เนื้อที่ 516 ไร่ 3 งาน 2 ตารางวา

3. กรมป่าไม้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2561 อนุญาตให้จังหวัดแพร่ เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่แฮด เพื่อดำเนินโครงการจัดที่ดินกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ท้องที่ตำบลทุ่งแค้ว อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่ เนื้อที่ 542 ไร่ 3 งาน 67 ตารางวา

4. รายงานพื้นที่เป้าหมายดำเนินการโครงการจัดที่ทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลปี พ.ศ. 2562 ให้กรมป่าไม้ตรวจสอบและพิจารณา จำนวน 3 ป่า ได้แก่

4.1 ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่เต๊ก ป่าแม่ถาง และป่าแม่กำปอง ท้องที่ตำบลบ้านเวียง และตำบลน้ำเลา อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่ เนื้อที่ 2,468 ไร่ 72 ตารางวา

4.2 ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่คำมี ท้องที่ตำบลไผ่โทน และตำบลห้วยโรง อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่ เนื้อที่ 1,087 ไร่ 68 ตารางวา

4.3 ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่พวก ท้องที่ตำบลห้วยไร่ อำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ เนื้อที่ 2,959 ไร่ 2 งาน 24 ตารางวา

ปัญหาและอุปสรรคในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้

(๑) ปัญหาและอุปสรรคด้านนโยบายและแผนงาน พบว่านโยบายขาดความชัดเจน และขาดความต่อเนื่องในระยะยาว การวิจัยและพัฒนายังมีน้อย ระบบการทำงานเปลี่ยนแปลงบ่อยทำให้การดำเนินงานไม่ต่อเนื่อง การวางแผนขาดการมีส่วนร่วมจากหน่วยงานภาคสนาม แผนงานมีความซ้ำซ้อน นโยบายและกฎระเบียบไม่ทันสมัย

(๒) ปัญหาและอุปสรรคด้านงบประมาณในการดำเนินการ พบว่าการจัดสรรงบประมาณไม่สัมพันธ์กับเป้าหมายและภารกิจ ขาดการบูรณาการความร่วมมือด้านการจัดทำงบประมาณ การบริหารจัดการงบประมาณ

(๓) ปัญหาและอุปสรรคด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือในการดำเนินงาน พบว่าวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานในพื้นที่

(๔) ปัญหาและอุปสรรคด้านการประสานงาน และการสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอก พบว่าการมองปัญหาที่ต่างกันทำให้การประสานงานและความร่วมมือไม่ราบรื่นการบูรณาการความร่วมมือยังขาดเอกภาพและความชัดเจนในรูปแบบการทำงาน ภารกิจและขอบเขตภารกิจยังไม่ชัดเจน มีความซ้ำซ้อน

(๕) ปัญหาและอุปสรรคด้านโครงสร้างและบุคลากร พบว่าโครงสร้างของหน่วยงานหลักไม่สอดคล้องกับบทบาทภารกิจ และสภาพปัญหาพื้นที่ ส่วนใหญ่มีข้อจำกัดด้านอัตรากำลังเมื่อเทียบกับพื้นที่และภารกิจในความรับผิดชอบ

(๖) ปัญหาในการสร้างจิตสำนึกและความร่วมมือในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ระหว่างภาครัฐและประชาชน

(๗) ปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายและความเข้มงวดในการตรวจเฝ้าระวังรักษาป่า พบว่าการบังคับใช้กฎหมายและความเข้มงวดในการตรวจเฝ้าระวังรักษาป่ายังไม่เข้มงวดมากพอ

(๘) ขาดการบำรุงดูแลรักษาต้นไม้หลังจากได้ดำเนินการทำกิจกรรมปลูกป่าหรือเพิ่มพื้นที่สีเขียว

แนวทางแก้ไขปัญหาในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้

(๑) ด้านนโยบายและแผนงาน ควรจัดทำนโยบายและแผนงานระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาวเพื่อให้การดำเนินงานมีความต่อเนื่อง กำหนดให้หน่วยงานพื้นที่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของพื้นที่และสามารถนำแผนไปปฏิบัติได้จริง ปรับปรุงระเบียบ กฎหมายให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและมีความยืดหยุ่นในทางปฏิบัติ

(๒) ด้านโครงสร้างและจำนวนบุคลากร ควรปรับปรุงโครงสร้างองค์การให้ชัดเจน สะท้อนภารกิจของแต่ละพื้นที่อนุรักษ์เพื่อการบรรลุวิสัยทัศน์และเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์จัดทำโครงสร้างอัตรากำลังทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ที่สัมพันธ์กับภารกิจ สภาพปัญหา และพลวัตรการเปลี่ยนแปลงของแต่ละพื้นที่

(๓) ด้านงบประมาณในการดำเนินการควรมีคณะทำงานพิจารณาการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับภาระและหน้าที่และสภาพปัญหาของแต่ละพื้นที่

(๔) ด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือในการดำเนินงานควรประเมินสภาพวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือรวมถึงแผนการซ่อมบำรุง เพื่อให้วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือมีสภาพพร้อมใช้งาน หน่วยงานควรมีแผนจัดหาทดแทน วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือที่จำเป็น

(๕) ด้านการประสานงานและการสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอกควรสร้างความเข้าใจและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานเพื่อการบรรลุเป้าหมายร่วมกัน จัดทำฐานข้อมูลเพื่อใช้สำหรับการวางแผนดำเนินการ และบูรณาการความร่วมมือ กำหนดเครือข่ายความร่วมมือให้ครบทุกกลุ่มและความจำเป็นในพื้นที่

(๖) การแก้ปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรป่าไม้นั้นประชาชนภายในพื้นที่นั้นต้องมีการปรึกษาในเรื่องการจัดการด้านป่าไม้จากผู้รู้ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐรวมทั้งผู้นำชุมชน

(๗) ด้านการปลูกป่าควรสร้างจิตสำนึกให้กับชุมชนส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการพื้นที่ในเขตอนุรักษ์และรอบแนวเขตอนุรักษ์สร้างทัศนคติที่ดีกับชุมชน หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนให้ตระหนักถึงปัญหาและส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในการปลูกต้นไม้ ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการมากกวาภาครัฐ

(๘) ด้านการป้องกันรักษาป่าในการปฏิบัติงานควรต้องออกตรวจสอบป้องกันมีการเฝ้าระวังรักษาพื้นที่ตามแผนงานอย่างต่อเนื่อง มีการป้องกนรักษาป่าอย่างทั่วถึงทุกพื้นที่ โดยใช้การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการดูแล และการป้องกนรักษาป่าของแต่ละชุมชนและสร้างเครือข่ายกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) หน่วยงานในท้องที่เข้ามาร่วมปฏิบัติงาน

2) สถานการณ์ไฟป่าและหมอกควัน

-ข้อมูลทั่วไปด้านสถานการณ์ไฟป่าและหมอกควัน

สืบเนื่องจากในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ประสบปัญหาหมอกควันอย่างรุนแรงในช่วงปี 2550 ตรวจพบการเพิ่มสูงขึ้นของปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก(PM_{10}) ในบรรยากาศ ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ จากข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมพบจุดความร้อน (Hotspot) จำนวนมากในพื้นที่ประเทศไทย พม่า ลาว เวียดนาม และกัมพูชา ประกอบกับในช่วงเวลาดังกล่าว มวลอากาศเย็นเริ่มปกคลุมพื้นที่ภาคเหนือตอนบนสภาพอากาศแห้งและนิ่ง ฝุ่นละอองสามารถแขวนลอยอยู่ในบรรยากาศได้นาน ไม่สามารถแพร่กระจายออกไปได้และไม่ตกลงสู่พื้น ก่อให้เกิดสภาพฟ้าหลัว มีหมอกควันปกคลุมทัศนวิสัยต่ำกว่า 1 กิโลเมตรในหลายจังหวัด เช่น จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน เชียงราย น่าน พะเยา พิษณุโลก และตาก จังหวัดแพร่ เป็น 1 ใน 10 จังหวัดภาคเหนือตอนบนที่ประสบปัญหาหมอกควัน ซึ่งจากข้อมูลผลการตรวจวัดปริมาณฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM_{10}) ข้อมูลย้อนหลัง 5 ปี จำนวนวันที่มีปริมาณฝุ่นละอองฯ เกินค่ามาตรฐาน ในปี 2559 จำนวน 18 วัน ส่วนในปี 2560 จำนวน 2 วัน (ลดลงจากปี 2559 จำนวน 16 วัน) ส่วนในปี 2561 จำนวน 3 วัน (เพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 1 วัน) และในปี 2562 จำนวน 7 วัน (เพิ่มขึ้นจำนวน 4 วัน) และในปี 2563 จำนวน 20 วัน (เพิ่มขึ้นจำนวน 13 วัน) จากข้อมูลจุดความร้อนที่ตรวจพบในพื้นที่จังหวัดในปี 2559 พบจุดความร้อนจำนวน 724 จุด (เพิ่มขึ้นกว่าปี 2558 จำนวน 386 จุด) ในปี 2560 พบจุดความร้อน 300 จุด (ลดลงจำนวน 424 จุด) ในปี 2561 พบจุดความร้อน 224 จุด ในปี 2562 พบจุดความร้อน จำนวน 546 จุด และในปี 2563 จำนวน 397 จุด เป็นต้นมา ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่าจำนวนวันที่ค่า PM_{10} และค่า Hotspot มีจำนวนลดลงอย่างเห็นได้ชัด แต่จากการเก็บข้อมูลสถิติการดับไฟและจำนวนพื้นที่เสียหาย ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2562– 30 เมษายน 2563 พบว่ามีการดับไฟจำนวน 887 ครั้ง พื้นที่เสียหาย 17,860 ไร่ ซึ่งสภาพปัญหาและสาเหตุอาจเกิดจากภาวะภัยแล้ง และยังพบว่าจังหวัดแพร่ ยังมีการเผา ทั้งเผาพื้นที่ป่าเผาพื้นที่ทางการเกษตร การเผาขยะชุมชนและการเผาริมทาง จึงทำให้ปริมาณฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM_{10}) เกินค่ามาตรฐานซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและเศรษฐกิจของจังหวัดในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – เมษายน ของทุก ๆ ปี

-คุณภาพอากาศ (ข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี)

ตารางที่ 65 จำนวนวันที่ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน เกินเกณฑ์มาตรฐาน

ข้อมูล	พ.ศ. 2561		พ.ศ. 2562		พ.ศ. 2563	
	จำนวนวัน	ร้อยละ	จำนวนวัน	ร้อยละ	จำนวนวัน	ร้อยละ
จำนวนวันที่ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน	117	97.50	144	95.36	132	86.84
จำนวนวันที่ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน เกินเกณฑ์มาตรฐาน	3	2.50	7	4.64	20	13.16

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดแพร่ (ข้อมูล ณ วันที่ 31 เดือนพฤษภาคม พ.ศ.2563)

ตารางที่ 66 จำนวนวันที่ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน เกินเกณฑ์มาตรฐาน

ข้อมูล	พ.ศ. ...2561.....	พ.ศ. ..2562....	พ.ศ. ...2563...
ค่า PM๑๐สูงสุด (ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร)	184	191	152

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดแพร่ (ข้อมูล ณ วันที่ 31 เดือนพฤษภาคม พ.ศ.2563)

-สถิติการดับไฟป่าของจังหวัดแพร่ แยกรายอำเภอ (ข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี)

ตารางที่ 67 สถิติการดับไฟป่าของจังหวัดแพร่ แยกรายอำเภอ

อำเภอ	พ.ศ. 2561		พ.ศ. 2562		พ.ศ. 2563	
	จำนวนครั้ง	พื้นที่เสียหาย (ไร่)	จำนวนครั้ง	พื้นที่เสียหาย (ไร่)	จำนวนครั้ง	พื้นที่เสียหาย (ไร่)
เด่นชัย	82	972	78	1,682.1	52	1,366
วังชิ้น	27	523	55	1,628	125	2,328
สอง	83	1,125	112	2,280	143	4,244
ลอง	71	1,917	97	2,993	234	4,074
ร้องกวาง	65	1,695	74	1,282	136	1,858
เมืองแพร่	81	905.2	58	1,357	118	2,238
สูงเม่น	72	786.1	41	1,526	61	1,458
หนองม่วงไข่	10	168	10	253	18	294
รวม (ครั้ง)	**491**	**8,091.3**	**525**	**13,001.1**	**887**	**17,860**

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดแพร่ (ข้อมูล ณ วันที่ 31 เดือนพฤษภาคม พ.ศ.2563)

-จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับผลกระทบจากหมอกควันไฟป่า (ข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี)

ตารางที่ 68 สถิติการดับไฟป่าของจังหวัดแพร่ แยกรายอำเภอ

	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563
จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับผลกระทบจากหมอกควันไฟป่า	44,365	42,150	45,640

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดแพร่ (ข้อมูล ณ วันที่ 31 เดือนพฤษภาคม พ.ศ.2563)

สาเหตุของปัญหาไฟป่าและหมอกควัน

1. ยังมีการเผาที่ถือเป็นวิถีชีวิต

2. ร้อยละ 92 ของพื้นที่ป่าไม้ที่เผา ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ถือครอง เมื่อมีการเผา แต่ขาดการควบคุม จึงทำให้ลุกลามเข้าพื้นที่ป่า

3. ชาวบ้าน มีการร้องขอ เพื่อการจัดการเชื้อเพลิงก่อนประกาศห้ามเผาเด็ดขาด

4. ยังมีการล่าสัตว์ โดยการเผาต้อนสัตว์ป่าเข้าไปในพื้นที่ ป่าทึบ

5. ชาวบ้าน ยังคงมีการหาของป่า อยู่จริง

6. จังหวัดแพร่ พื้นที่ป่า มีเนื้อที่ จำนวน 2,610,863 ไร่ มีบุคลากรในการดูแลพื้นที่ป่าจากสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 3 สาขาแพร่ จำนวน 150 นาย และสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 13 แพร่ จำนวน 195 คน รวมทั้งหมด 345 คน สัดส่วน 1 คน : 7,567 ไร่ ทำให้ดูแลไม่ทั่วถึง

7. สภาพภูมิประเทศ เป็นแอ่งกระทะ ล้อมรอบด้วยภูเขาทั้ง 4 ทิศ ร้อยละ 80 ของพื้นที่เป็นภูเขา ทำให้เมื่อมีการเผาในพื้นที่ประกอบกับความกดอากาศสูงแผ่เข้ามาปกคลุม ทำให้เกิดภาวะกักควัน เนื่องจากพื้นที่เกิดไฟป่าเป็นภูเขาสูงชันเมื่อเกิดไฟป่า ยากต่อการเข้าไปปฏิบัติการควบคุมและดับไฟให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ต้องอาศัยอากาศยานในการบินทิ้งน้ำ หรือปล่อยให้ไหม้จนเชื้อเพลิงหมดไปตามธรรมชาติ ซึ่งในการปฏิบัติงานต้องคำนึงถึงความปลอดปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงานเป็นสำคัญ ซึ่งประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้นำชุมชน ประชาชนจิตอาสา

8. มีกระแสลมที่พัดพาฝุ่นละอองจากนอกพื้นที่จังหวัดแพร่เข้ามาสะสมเพิ่ม

9. ในการใช้อากาศยาน บางพื้นที่ไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากขาดแหล่งน้ำในบริเวณใกล้เคียงจุดไฟไหม้

10. ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 คุณภาพอากาศเริ่มเกินค่ามาตรฐานตั้งแต่เดือนธันวาคม 2562 เนื่องจากมีการบริหารจัดการเชื้อเพลิงก่อนถึงช่วงที่กำหนดห้วงวิกฤตหมอกควัน

แนวทางแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน

1. การประกาศช่วงวิกฤตหมอกควัน(ห้ามเผาโดยเด็ดขาด) จังหวัดที่มีพื้นที่ติดต่อกัน ควรกำหนดช่วงเวลาเดียวกันเพื่อลดปัญหาการเผาในพื้นที่รอยต่อตลอดจนการทำความเข้าใจกับประชาชน

2. เพิ่มจำนวนบุคลากรในการดูแลพื้นที่ป่า

3. สำหรับกรมอุทยานฯ เจ้าหน้าที่ทุกหน่วยมีประจำอยู่ในพื้นที่ แต่เจ้าหน้าที่เสือไฟหรือชุดสถานีไฟป่า ขอเพิ่มเติม เนื่องจากชุดปฏิบัติการพิเศษเสือไฟ ต้องเคลื่อนย้ายไปช่วยเหลือจังหวัดอื่นด้วย

4. งบยุทธศาสตร์จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ปี 2564 ยังจำเป็นต้องให้การสนับสนุนต่อไป

5. ควรเพิ่มงบประมาณให้กรมป่าไม้และกรมอุทยานฯ ในการปฏิบัติงานด้านนี้เพิ่มเติม รวมทั้งของกองการบิน ทส.ด้วย

6. เนื่องจากปัญหามลพิษจากหมอกควัน มีปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ มีปัจจัยเสริมให้เกิดปัญหาในจังหวัดภาคเหนือ เช่น ความกดอากาศสูง กระแสลม สภาพภูมิประเทศ ดังนั้น ควรมีการดำเนินงานทั้งประเทศน่าจะสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างประสบผลสำเร็จ

7. การกำหนดพื้นที่เสี่ยงถือเป็นสิ่งสำคัญ ในปี 2563 จังหวัดแพร่ กำหนด 7 ตำบลเสี่ยงสูง 41 ตำบลเสี่ยงน้อย อยู่ในพื้นที่ 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอสอง อำเภอร้องกวาง อำเภอสูงเม่น อำเภอเด่นชัย และอำเภอวังชิ้น (จากข้อมูลที่ตรวจพบจุดความร้อนใน ปี 2561) ปี 2564 ได้กำหนดพื้นที่เป้าหมายเสี่ยงไว้แล้ว เป็น 14 ตำบล 124 หมู่บ้าน

8. ทส.ควรมีการจัดหาอากาศยานสนับสนุนภารกิจดับไฟ เพิ่มอีก จำนวน 3 – 5 ลำ ในปีต่อไป

9. มีการตรวจสอบจุดความร้อน จุดปฏิบัติการดับไฟ เทียบกับพื้นที่ถือครอง เพื่อชะลอหรือยกเลิกสิทธิทำกินที่อยู่ในแผนไว้ก่อน

10. การจัดที่ทำกินให้กับชุมชน (คทช) ต้องมีการเร่งรัดและต้องมีการจัดการพื้นที่เพื่อความยั่งยืน

11. การดูแลพื้นที่ถือครอง เพื่อรอการจัดการต้องทำคู่ขนาน มีการตั้งฐานสำนักงานย่อยเฝ้าระวังในพื้นที่ และใช้กฎหมายของกรมที่เกี่ยวข้อง ที่มอบอำนาจจากส่วนกลาง ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการได้ต่อเนื่องเกิดความยั่งยืน ตลอดจนสนับสนุนงบประมาณให้ด้วย

12.พื้นที่รอยต่อระหว่างจังหวัด ควรมีการจัดประชุมบูรณาการทำงานร่วมกัน กรมควบคุมมลพิษควรจัดงบประมาณสนับสนุนให้ครบทั้ง 17 จังหวัดภาคเหนือ

มาตรการ/แนวทางในการดำเนินการปี 2563

1. มาตรการสร้างความตระหนัก

1. เพิ่มความถี่ในการให้ความรู้และสร้างความตระหนักแก่ประชาชน โดยเน้นกลุ่มเสี่ยง พื้นที่เสี่ยง

2.จัดให้มีการอบรมแนวทางในการใช้ประโยชน์จากเชื้อเพลิงสะสมที่เกิดขึ้น เช่น การจัดตั้งธนาคารใบไม้, การทำปุ๋ย, การทำเตาชีวมวลไร้ควัน)

2. มาตรการลดปริมาณเชื้อเพลิง

1. ต้องมีการจัดการเชื้อเพลิง เพื่อลดปริมาณเชื้อเพลิงในพื้นที่เสี่ยง พื้นที่เกิดไฟไหม้ซ้ำซาก มีการจัดระเบียบการเผาในพื้นที่ ก่อนช่วงวิกฤตหมอกควัน (แผนการจัดการเชื้อเพลิง พฤศจิกายน-มกราคม) เพื่อป้องกันหรือลดความรุนแรงของไฟป่า

2. การเพิ่มพื้นที่สีเขียว การปลูกป่าฟื้นฟูพื้นที่ถูกเผาและการสร้างฝายชะลอน้ำ การทำป่าเปียกควรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องด้วยเช่นกัน โดยเน้นย้ำการปลูกป่าในใจคนเพื่อเพิ่มพื้นที่ป่าในทุกพื้นที่

3. มาตรการทีมประชารัฐ

1. ผู้นำชุมชนและประชาชน ต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดูแลพื้นที่ป่า

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีส่วนร่วมในการสนับสนุนภารกิจการป้องกันและแก้ไขปัญหา ไฟป่าและหมอกควันให้มากขึ้น

4. มาตรการทางกฎหมาย

1. มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มข้น มีการสืบสวนจับกุมดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดอย่างจริงจัง

2. มาตรการทางกฎหมายขอให้ชัดเจน เช่น เขตป่าสงวนแห่งชาติ เขตอุทยานฯ เมื่อประกาศปิดป่าไปแล้ว กรณีไม่ให้เข้าแล้วพบว่าเข้าไปถือเป็นความผิดหรือไม่ หากติดขัดต้องหาวิธีใช้กฎหมายอื่น เช่น กฎหมายของ ปภ. หรือกฎหมายอาญาใดๆอีกหรือไม่

ปัญหา – อุปสรรคในการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน

1. งบประมาณล่าช้า (แก้ไขได้ตามสถานการณ์ของส่วนกลาง)

2. บุคลากรไม่เพียงพอ ของสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 3 สาขาแพร่ กรมป่าไม้ ได้มีการปรับปรุงโครงสร้างและภารกิจ จากหน่วยป้องกันรักษาป่ามาเป็นหน่วยป้องกันและพัฒนาป่าไม้ประจำอำเภอ 7 หน่วย (ประกอบด้วยหน่วยป้องกันรักษาป่า จำนวน 15 หน่วย) มีอัตรากำลัง รวมทั้งสิ้น 150 นาย และชุดปฏิบัติการพิเศษ (เหยี่ยวไฟ) ประจำจังหวัดแพร่ สังกัดศูนย์ส่งเสริมการควบคุมไฟป่าภาคเหนือที่ 2 จำนวน 15 นาย หน่วยส่งเสริมและพัฒนา ในส่วนของหน่วยป้องกันและพัฒนาป่าไม้ บุคลากรส่วนใหญ่ เป็นผู้สูงอายุ จึงขาดความคล่องตัวในการปฏิบัติการดับไฟ และยังไม่มีการฝึกฝนให้ชำนาญเพียงพอ

3. เพิ่มงบของกรมป่าไม้และกรมอุทยานฯ ด้านนี้เพิ่มเติม รวมทั้งของกองการบินด้วย

4. การทำกิจกรรมของหน่วยงานราชการ ทำได้เพียงเล็กน้อยไม่ครอบคลุมทุกจุดเสี่ยง

5. สำหรับกรมอุทยานฯ เจ้าหน้าที่ทุกหน่วยพื้นที่มีอยู่แต่ เจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการพิเศษเสือไฟหรือชุดสถานีไฟป่าขอเพิ่ม เพราะชุดปฏิบัติการพิเศษเสือไฟเคลื่อนย้ายไปจังหวัดอื่น

6. การสร้างการรับรู้ และความเข้าใจให้แก่ประชาชนยังไม่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย

7. ประชาชนบางส่วน ยังขาดจิตสำนึก

8. มีหมู่บ้านหลากหลาย ควรจัดกิจกรรมให้ความรู้เพิ่ม โดยหน่วยงานระดับอำเภอ ออกให้ความรู้ สร้างความเข้าใจอย่างสม่ำเสมอ จัดทำตลอดทั้งปี หาแนวร่วมต่อยอดโดยให้ผู้นำชุมชน และอปท. ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 69 ข้อมูลการตรวจพบจุดความร้อนที่ตรวจพบในพื้นที่จังหวัดแพร่

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวนจุดความร้อน (จุด)						ค่าเฉลี่ยย้อนหลัง 3 ปี (2560-2562)	จำนวนจุดความร้อน (จุด) 2563
		2557	2558	2559	2560	2561	2562		
1.	สูงเม่น	4	8	50	17	5	55	26	18
2.	หนองม่วงไข่	7	8	5	4	3	5	4	4
3.	สอง	111	106	172	68	57	84	70	58
4.	วังชิ้น	70	50	187	69	35	81	62	65
5.	ลอง	125	82	94	65	9	74	49	70
6.	เมืองแพร่	16	19	21	15	9	45	23	59
7.	เด่นชัย	49	37	118	16	17	96	43	71
8.	ร้องกวาง	109	78	77	46	63	63	57	52
	รวม	**491**	**388**	**724**	**300**	**224**	**546**	**357**	**397**

จากข้อมูลปริมาณจุดความร้อน 3 ปีย้อนหลังและข้อมูลในปี 2563 ซึ่งวัดตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม – 30 เมษายน 2563 พบว่า อำเภอที่มีปริมาณจุดความร้อนสูงสุดตามลำดับ ได้แก่ เด่นชัย ลอง วังชิ้น เมือง สอง ร้องกวาง เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลจุดความร้อนปี 2562 ทุกอำเภอมีการตรวจพบจุดความร้อนลดลง 40 จุด

จากข้อมูลจำนวนผู้ป่วยที่ได้รับผลกระทบจากหมอกควันไฟป่า ย้อนหลัง 3 ปี พบว่าในปี 2560 มีผู้ป่วยที่ได้รับผลกระทบจากหมอกควันไฟป่า จำนวน 97,698 คน เพิ่มขึ้นจากปี 2559 คิดเป็นร้อยละ 17.97 ส่วนในปี 2561 พบผู้ป่วยที่ได้รับผลกระทบจากหมอกควันไฟป่า จำนวน 43,128 คน เพิ่มขึ้นจากปี 2560 คิดเป็นร้อยละ 55.86

สาเหตุของปัญหาไฟป่าและหมอกควันในพื้นที่จังหวัดแพร่ เกิดจากประชาชนมีการเผาพื้นที่เพื่อเตรียมทำการเกษตรชาวบ้านบางกลุ่มเข้าไปเก็บของป่า/หาของป่า และการเผาในพื้นที่ป่าลุกลามเข้ามาในพื้นที่ริมทางหลวง

แนวทางแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันสำหรับการเผาในไร่ในสวน เช่น สวนสัก ควรทำแนวกันไฟ และกำหนดช่วงการเผาที่เหมาะสมภาครัฐควรจัดสรรงบประมาณลงพื้นที่ หมู่บ้าน โดยเฉพาะบริเวณที่เกิดเหตุบ่อยครั้งเป็นประจำทุกปีและควรมีมาตรการสนับสนุนในการสร้างแรงจูงใจ ตลอดจนทำความเข้าใจและขอความร่วมมือกับผู้มีอาชีพหาของป่า ในพื้นที่ในปีต่อๆไป

ปัญหา – อุปสรรค ในการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันได้แก่

1.การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบในช่วงวิกฤตหมอกควันยังไม่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่แท้จริงและครอบคลุมพื้นที่ ส่วนใหญ่จะเป็นผู้นำชุมชน แกนนำที่ได้เข้าร่วมการประชุมและการจัดกิจกรรมรณรงค์ต่างๆในพื้นที่

2. ช่วงหลังจากประกาศช่วงวิกฤติหมอกควันแล้ว ประชาชนเข้าใจว่าให้เผาได้ จึงมักจะมีการเผามากขึ้นหลังจากสิ้นสุดประกาศช่วงวิกฤตหมอกควันไปแล้ว

3. ขาดการให้ความร่วมมือของประชาชนบางกลุ่มยังไม่ให้ความร่วมมือ เนื่องจากคิดว่าไฟป่าและหมอกควันที่เกิดขึ้นไม่เป็นปัญหา

3) ทรัพยากรน้ำ

แม่น้ำยม มีต้นกำเนิดจากดอนขุนยวม 2 ในทิวเขาผีปันน้ำ เขตอำเภอปง จังหวัดพะเยา โดยไหลลงทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ผ่านซอกเขาที่ปกคลุมด้วยป่าและมีความลาดเทมาก มีที่ราบแคบๆ ริมลำน้ำเป็นบางตอน เมื่อเข้าท้องที่จังหวัดแพร่และผ่านลำน้ำงาวแล้วลงทางทิศใต้ เริ่มออกที่ราบผืนใหญ่ของจังหวัดแพร่ จากอำเภอสองผ่านอำเภอหนองม่วงไข่ อำเภอเมือง อำเภอสูงเม่น ไปจนถึงอำเภอเด่นชัย จากนั้นไหลลงสู่ทิศตะวันตก เข้าซอกเขาไหลผ่านอำเภอลอง อำเภอวังชิ้น ก่อนเข้าท้องที่สุโขทัยลงทางทิศใต้ถึงอำเภอศรีสัชนาลัย เริ่มออกที่ราบติดต่อกันไปตลอดลำน้ำ และมีความลาดเทน้อยลงเมื่อผ่านที่ตั้งจังหวัดสุโขทัยแล้วลงทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ท้องที่จังหวัดพิษณุโลกถึงท้องที่จังหวัดพิจิตร แล้วไหลลงทางทิศใต้เป็นครั้งสุดท้ายและมีแนวขนานคู่เคียงกับแม่น้ำน่าน จนไหลลงแม่น้ำสายนั้นที่บ้านเกยชัย ในเขตอำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ ยาวประมาณ 735 กม. โดยไหลผ่านจังหวัดแพร่ตามแนวยาวของจังหวัด ระยะทาง 280 กม. ซึ่งเป็นความยาว 1 ใน 3 ของความยาวทั้งหมดของลำน้ำ

ลุ่มน้ำยม เป็นลุ่มน้ำหลักในภาคเหนือของประเทศไทย เป็นลุ่มน้ำสาขาที่สำคัญของลุ่มน้ำเจ้าพระยา มีพื้นที่รับน้ำฝน 23,618 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ 11จังหวัด ประกอบด้วย พะเยา น่าน ลำปาง แพร่ ตาก กำแพงเพชร สุโขทัย อุตรดิตถ์ พิษณุโลก พิจิตร และนครสวรรค์ ลุ่มน้ำยม ประกอบด้วย 11 ลุ่มน้ำย่อย คือ แม่น้ำยมตอนบน แม่น้ำควร น้ำปี้ แม่น้ำงาว แม่น้ำยมตอนกลาง น้ำแม่คำมี น้ำแม่ต้า ห้วยแม่สิน น้ำแม่มอก น้ำแม่รำพัน และแม่น้ำยมตอนล่าง ลุ่มน้ำยมมีปริมาณฝนเฉลี่ยปีละ 1,143 มม. มีปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยปีละ 4,143 ล้าน ลบ.ม. เป็นปริมาณน้ำท่าในฤดูแล้ง 696 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 17 ของปริมาณน้ำท่าทั้งหมด จากการรายงานการศึกษาของกรมชลประทานเมื่อปี พ.ศ.2541 พบว่าความจุน้ำของลำน้ำยมตั้งแต่ต้นน้ำถึงอำเภอเมืองสุโขทัยจะมีค่าอยู่ระหว่าง 1,500 ถึง 3,000 ม.^{3}/วินาที ในส่วนของจังหวัดแพร่ ความจุของลำน้ำที่สถานีห้วยสัก (Y20) อ.สอง 3,538 ลบ.ม./วินาที ระดับตลิ่ง 12.506 ม. ที่สถานีน้ำโค้ง (Y12) อ.เมือง มีความจุ 1,027 ลบม./วินาที ระดับตลิ่ง 8.260 ม. และที่สถานีวังชิ้น (Y37) มีความจุ 1,692 ลบ.ม./วินาที ระดับตลิ่ง 12.990 ม. เนื่องจากสภาพคอขวดของลำน้ำทำให้การระบายน้ำในฤดูฝนทำได้ไม่ดีเท่าที่ควรและมักเป็นปัญหาเรื่องอุทกภัย อีกทั้งมีลักษณะคดเคี้ยวไปมาทำให้ในฤดูฝนเมื่อมีน้ำไหลบ่าอย่างแรงมักเกิดอุทกภัยในพื้นที่ราบลุ่มสองริมฝั่งแม่น้ำยม อย่างไรก็ตาม แม่น้ำยมเป็นแม่น้ำสายเดียวในจำนวนแม่น้ำสายหลักของลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา (ปิง วัง ยม น่าน) ที่ไม่มีเขื่อนเก็บกักน้ำในช่วงฤดูแล้ง ประกอบกับการที่ลำน้ำสาขามีปริมาณน้ำน้อย จึงมักเกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำเป็นประจำทุกปี

ปริมาณน้ำท่าและความต้องการใช้น้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำยมจังหวัดแพร่

แม่น้ำยมเฉพาะที่ไหลผ่านจังหวัดแพร่ มีความยาว 280 กม. มีลำน้ำสาขาที่สำคัญไหลลงสู่แม่น้ำยม จำนวน 16 สาขา ได้แก่ ลำน้ำงาว ลำน้ำแม่สอง ลำน้ำแม่ยางหลวง ลำน้ำแม่คำมี ลำน้ำแม่หล่าย ลำน้ำแม่แคม ลำน้ำแม่สาย ลำน้ำแม่มาน ลำน้ำแม่พวก ลำน้ำแม่จอก ลำน้ำแม่ต้า ลำน้ำแม่ลาน ลำน้ำแม่ถาง ลำน้ำแม่เกิ๋ง ลำน้ำแม่พุง และลำน้ำแม่สรอย ครอบคลุมพื้นที่ 3,309.67 ตร.กม. มีปริมาณน้ำท่า 778.75 ล้าน ลบ.ม. (ร้อยละ 18.79 ของปริมาณน้ำท่าในพื้นที่ลุ่มน้ำยมทั้งหมด) นอกจากนั้น แม่น้ำยมในเขตจังหวัดแพร่ยังมีลำน้ำย่อย ๆ ซึ่งเป็นสาขาเล็ก ๆ ที่ไหลลงสู่แม่น้ำยมโดยตรง กระจายอยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ คิดเป็นพื้นที่ 3,228.93 ตร.กม. มีปริมาณน้ำท่า 759.75 ล้าน ลบ.ม. (ร้อยละ 18.34 ของปริมาณน้ำท่าทั้งหมดในลุ่มน้ำยม) รวมในจังหวัดแพร่ 1,538.50 ล้าน ลบ.ม. นอกจากนี้ยังมีปริมาณน้ำท่านอกเขตที่ไหลเข้าจังหวัดแพร่ ที่แก่งเสือเต้น 797.05 ล้าน ลบ.ม. และปริมาณน้ำท่าที่น้ำงาว 354.93 ล้าน ลบ.ม. รวมปริมาณน้ำท่าที่ไหลผ่านจังหวัดแพร่ 2,690.48 ล้าน ลบ.

การจัดการน้ำของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาน้ำแม่ยม

โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่ยม ตั้งอยู่เลขที่ 704 หมู่ที่ 9 ถนนช่อแฮ ตำบลนาจักร อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ รหัสไปรษณีย์ 54000 พิกัดเส้นรุ้งที่ 18°7’44.42” เหนือ และ เส้นแวงที่ 100°9’35.57” ตะวันออก หรือพิกัด E 622712 N 2004838 ระวาง 5045IV เป็นโครงการชลประทานประเภท เหมืองฝาย เริ่มก่อสร้างปี พ.ศ.2490 และเสร็จสมบูรณ์เมื่อปี พ.ศ.2516 ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ หัวงานฝายแม่ยม และระบบการส่งน้ำ มีรายการดังต่อไปนี้

หัวงานฝายแม่ยม สร้างกั้นแม่น้ำที่บ้านหนุนเหนือ อำเภอสอง ทางเข้างานแยกจากถนนใหญ่ที่จะไปอำเภอสองเข้าไป 3 กม. หรือห่างจากที่ตั้งจังหวัดแพร่ประมาณ 52 กม. เพื่อทดน้ำในลำน้ำแม่ยมให้สูงพอที่จะให้พื้นที่ในระบบการส่งน้ำ ประกอบด้วย

1.ฝายน้ำแม่ยม เป็นฝายคอนกรีตเสริมเหล็ก สร้างในช่องลัดทางซ้ายของคุ้งน้ำ เป็นแบบ OGEE WEIR สูง 7.50 ม. ยาว 350 ม. มีพื้นที่รับน้ำฝน (WATERSHED AREA) 5,500 ตร.กม. รับปริมาณน้ำนองสูงสุด 3,000 ลบ.ม/วินาที

2.ช่องลัด เป็นทางน้ำใหม่ซึ่งขุดให้น้ำไหลผ่านฝาย ยาว 2 กม.

3.ทำนบดินปิดลำน้ำเดิม เพื่อเปลี่ยนกระแสน้ำให้ไหลผ่านทางช่องลัด อยู่ในแนวเดียวกับตัวฝาย สูง 13 ม. ยาว 425 ม.

4.คันดินกั้นน้ำฝั่งซ้าย ยาว 2,700 ม.

5.คันดินระหว่างฝายและทำนบดินปิดลำน้ำเดิมด้านเหนือน้ำมีแนวขนานกับช่องลัด ยาว 500 ม.

6.ประตูระบายทรายฝั่งซ้าย ขนาด 2.50 x400 ม. 3 ช่อง

7.ประตูระบายทรายฝั่งขวา ขนาด 2.50 x400 ม. 2 ช่อง

8.ประตูปากคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งซ้าย ขนาด 2.50 x 4.00 ม. 2 ช่อง ปริมาณน้ำเข้าคลองสูงสุด 30.009 ลบ.ม./วินาที

9.ประตูปากคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งขวา ขนาด 2.50 x 4.00 ม. 1 ช่อง ปริมาณน้ำเข้าคลองสูงสุด 15.009 ลบ.ม./วินาที

-ระบบการส่งน้ำ เพื่อส่งน้ำในพื้นที่เพาะปลูกในทุ่งราบทั้งสองฝั่ง ในเขตอำเภอสอง อำเภอหนองม่วงไข่ อำเภอเมือง อำเภอสูงเม่น และอำเภอเด่นชัย รวม 224,000 ไร่ เป็นพื้นที่ทางฝั่งซ้าย 119,659 ไร่ และฝั่งขวา 36,341 ไร่ ประกอบด้วย

1.คลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งซ้าย เป็นคลองดินมีการดาดคอนกรีตเป็นช่วง ๆ ยาว 76.963 กม. มีคลองซอยและคลองแยกซอย 40 สาย รวมยาว 134.336 กม.

2.คลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งขวา เป็นคลองดาดคอนกรีต ยาว 64.365 กม. มีคลองซอยและคลองแยกซอย 28 สาย รวมยาว 63.430 กม.

รวมคลองส่งน้ำใหญ่และสายซอยทั้งหมด 70 สาย ยาว 339.094 กม. มีอาคารชลประทานรวม 2,139 แห่ง

-การจัดการน้ำ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่ยม มีการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ดังนี้

ฤดูฝน รับน้ำจากแม่ยม มีฝายแม่ยมเข้าคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งซ้ายและฝั่งขวา เป็นการส่งน้ำแบบตลอดเวลา มีการควบคุมปริมาณน้ำที่ประตูระบายปากคลองส่งน้ำทั้งสองฝั่งและมีอาคารชลประทานที่ทำหน้าที่ทดน้ำเป็นส่วนๆ ตลอดความยาวคลองส่งน้ำ ในกรณีที่น้ำยมมีปริมาณมาก และมีฝนตกในพื้นที่มากก็จะทำการลดเพื่อปิดประตูระบายทั้งสองฝั่ง เพื่อรับน้ำป่าเข้าคลองส่งน้ำทางอาคารรับน้ำเข้าคลอง และระบายน้ำทิ้งลงลำห้วยธรรมชาติตามอาคารระบายน้ำแต่ละแห่ง เพื่อลดการเกิดอุทกภัยในพื้นที่ของเกษตรกร

ฤดูแล้ง เนื่องจากปริมาณน้ำในแม่น้ำยมมีน้อย ไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกรที่ต้องการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่ยมได้จัดสรรน้ำที่มีอยู่แบบรอบเวร และทำงานแบบมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วน โดยมีการกำหนดขั้นตอนปฏิบัติงานที่ชัดเจน มีการจัดการน้ำแบบ Zoning Area โดยให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ไขปัญหา ซึ่งแตกต่างจากเดิมที่การบริหารจัดการน้ำเป็นหน้าที่โครงการฯ แม่ยม เพียงหน่วยงานเดียว เพื่อลดความเสียหายจากการเพาะปลูก และความขัดแย้งและปัญหามวลชนในพื้นที่

-แผนการส่งน้ำ

แผนการส่งน้ำในช่วง ฤดูแล้ง 15 ธันวาคม - 15 มีนาคม ของทุกปี

ฤดูฝน 15 มิถุนายน - 15 พฤศจิกายน ของทุกปี

-พื้นที่ชลประทาน แยกรายอำเภอ

พื้นที่ชลประทานทั้งสิ้น 196,000 ไร่ แยกเป็นรายอำเภอ ดังนี้

อำเภอสอง	มีพื้นที่	36,528 ไร่
อำเภอหนองม่วงไข่	มีพื้นที่	31,302 ไร่
อำเภอเมือง	มีพื้นที่	56,746 ไร่
อำเภอสูงเม่น	มีพื้นที่	55,507 ไร่
อำเภอเด่นชัย	มีพื้นที่	15,917 ไร่
รวมพื้นที่ทั้งสิ้น	196,000	ไร่

-พื้นที่เพาะปลูก

ตารางที่ 70 พื้นที่เพาะปลูกฤดูแล้ง ย้อนหลัง 3 ปี (พ.ศ.2560/61 - 2562/63)

โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่น้ำยม

ปี พ.ศ.	พืชฤดูแล้ง									
	ข้าวนาปรัง	ยาสูบ	ถั่วเหลือง	ถั่วลิสง	ข้าวโพด	กระเทียม	หอม	พริก	พืชอื่น	รวม
2560/61	27,136	1,255	2,597	101	33,621	47	20	119	140	65,036
2561/62	26,339	2,029	2,705	53	38,590	52	12	159	55	69,994
2562/63	33,045	2,305	1,384	45	32,912	40	10	109	205	70,055

ตารางที่ 71 พื้นที่เพาะปลูกฤดูฝน ย้อนหลัง 3 ปี (พ.ศ.2562 - 2563)

โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่ยม

ปี พ.ศ.	พืชฤดูฝน		
	ข้าวนาปี (ไร่)	พืช (ไร่)	รวม
2561	184,543	5,292	189,835
2562	184,496	5,474	189,970
2563	182,976	5,292	187,955

(ที่มา : โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่ยม ณ เดือน สิงหาคม 2563)

สภาพปัญหาของโครงการ

โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่ยม จังหวัดแพร่ เป็นโครงการประเภทเหมืองฝาย อาศัยแหล่งน้ำจากลำน้ำแม่ยม ที่ไหลมาตามธรรมชาติเป็นแหล่งน้ำต้นทุน ซึ่งไม่สามารถควบคุมปริมาณน้ำที่จะส่งไปให้พื้นที่เพาะปลูกตามความต้องการได้ เนื่องจากปริมาณน้ำในแม่น้ำยมที่ไหลมาไม่สม่ำเสมอ บางครั้งไหลมามากเกินไปต้องระบายผ่านฝายไป บางครั้งไหลมาน้อยจนไม่พอที่จะส่งเข้าคลองส่งน้ำไปสู่พื้นที่เพาะปลูกได้อย่างเพียงพอ โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้งจะประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำ เนื่องจากปริมาณน้ำในแม่น้ำยมที่ไหลผ่านมีน้อยมาก จึงไม่สามารถตอบสนองความต้องการของเกษตรกรได้ ทั้งที่เกษตรกรในเขตโครงการส่งน้ำฯ แม่ยม มีความต้องการปลูกพืชฤดูแล้งเพื่อเพิ่มรายได้แก่ครอบครัวให้มากขึ้น แต่ถูกจำกัดด้วยน้ำต้นทุนที่ไหลมามีปริมาณน้อย ซึ่งในปัจจุบันสามารถส่งน้ำให้แก่พื้นที่เพาะปลูกในฤดูแล้งได้เพียง ๑๗,๕๐๐ ไร่ ในเขตพื้นที่โครงกาส่งน้ำฯ แม่ยม จึงมีความเห็นว่าควรมีการสร้างอ่างเก็บน้ำ เพื่อเก็บกักน้ำไว้เหนือฝายแม่ยมเพื่อเป็นแหล่งน้ำต้นทุน ซึ่งสามารถควบคุมปริมาณน้ำไปให้พื้นที่เพาะปลูกอย่างสม่ำเสมอและพอเพียงกับความต้องการได้ และในฤดูแล้งยังสามารถตอบสนองความต้องการของเกษตรกรที่จะปลูกพืชฤดูแล้งเพิ่มขึ้นได้อย่างเต็มที่และทั่วถึงทั้งโครงการ

4) การจัดการขยะ

ตารางที่ 72 ปริมาณขยะ

ประเภท	พ.ศ. 2560			พ.ศ. 2561			พ.ศ. 2562			วิธีกำจัด
	ปริมาณขยะ (ตัน)	ปริมาณกำจัดได้ (ตัน)	จำนวนที่เหลือ (ตัน)	ปริมาณขยะ(ตัน)	ปริมาณกำจัดได้ (ตัน)	จำนวนที่เหลือ (ตัน)	ปริมาณขยะ (ตัน)	ปริมาณกำจัดได้ (ตัน)	จำนวนที่เหลือ (ตัน)	
ขยะมูลฝอยตกค้าง	-	-	-	-	-	-	11,098	11,098	0	ฝังกลบ / เทกองแบบควบคุม
ขยะมูลฝอยใหม่ที่เกิดขึ้น	87,456.7	85,543.78	1,912.92	107,642.15	101,002.80	6,639.35	154,916.95	145,686.10	9,230.85	การคัดแยกขยะที่ต้นทาง/ฝังกลบ /เทกองควบคุม/ปิดบ่อ
ของเสียอันตราย	6.6	6.6	0	14.20	14.20	-	12.23	12.23	-	อบจ.แพร่ ได้จัดจ้างบริษัท บริหารและพัฒนา เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จำกัด (มหาชน) (Genco) เป็นผู้ขนย้ายและกำจัด

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดแพร่ (ข้อมูล ณ วันที่ 30 เดือนกันยายน พ.ศ.2562)

ตารางที่ 73 ข้อมูลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการคัดแยกขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชนที่ต้นทาง

อำเภอ	จำนวน อปท. ทั้งหมด	จำนวน อปท.ที่มีการคัดแยกขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชนที่ต้นทาง		
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562
อำเภอเมืองแพร่	19	19	19	19
อำเภอสูงเม่น	13	13	13	13
อำเภอเด่นชัย	7	7	7	7
อำเภอวังชิ้น	8	8	8	8
อำเภอลอง	11	11	11	11
อำเภอร้องกวาง	10	10	10	10
อำเภอสอง	9	9	9	9
อำเภอหนองม่วงไข่	6	6	6	6
รวม	**83**	**83**	**83**	**83**

สภาพปัญหาการจัดการขยะ

1. ประชาชนมีการลด คัดแยกขยะต้นทางยังมีน้อย เนื่องจากประชาชนยังยึดติดกับวิถีชีวิตแบบดั้งเดิม มองการคัดแยกขยะมูลฝอยเป็นเรื่องยุ่งยาก ส่งผลทำให้การลดคัดแยกขยะของประชาชน/ชุมชนตั้งแต่ต้นทางไม่มีประสิทธิภาพ และขาดการดำเนินการอย่างครบวงจร ตลอดจนยังมีการใช้สินค้าย่อยสลายตามธรรมชาติได้ยาก และบรรจุภัณฑ์ที่กำจัดยากอย่างฟุ่มเฟือย อาทิ ถุงพลาสติก โฟม

2. ขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นบางส่วนยังมีการกำจัดแบบไม่ถูกสุขลักษณะ เป็นลักษณะเทกองและเผาเป็นครั้งคราว ส่งผลกระทบต่อสุขภาพประชาชนและสภาพแวดล้อม

3. ข้อจำกัดในเรื่องพื้นที่สำหรับใช้เป็นสถานที่กำจัด เนื่องจากต้องใช้พื้นที่ค่อนข้างมาก และต้องมีสภาพพื้นที่และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ประกอบกับเกิดปัญหาการต่อต้านจากประชาชนในพื้นที่

4. ขาดความพร้อมของท้องถิ่นในการจัดเตรียมโครงการเพื่อขอการสนับสนุนงบประมาณในการลงทุนก่อสร้างระบบจัดการขยะมูลฝอย/ของเสียอันตรายชุมชน/มูลฝอยติดเชื้อ

5. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่ง ยังไม่ได้ดำเนินการในเรื่องของการจัดการขยะมูลฝอยโดยไม่มีการให้บริการรวบรวมขยะมูลฝอยชุมชนไปกำจัด ทำให้ขยะมูลฝอยไม่ได้รับการจัดการอย่างถูกหลักวิชาการ

6. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่ง ที่มีการให้บริการจัดการขยะมูลฝอยและกำจัดไม่ถูกหลักวิชาการ ไม่สามารถนำขยะมูลฝอยไปกำจัดในสถานที่กำจัดที่ถูกหลักวิชาการได้ เนื่องจากปัญหาระยะทางในการขนส่งไกล และค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง

7. นโยบายของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ให้ความสำคัญกับการจัดการขยะมูลฝอย บางแห่งขาดความต่อเนื่องในการบริหารจัดการ

8. ขาดความร่วมมือและความตระหนักจากผู้นำชุมชน ในการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง

9. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีข้อจำกัดด้านงบประมาณ อุปกรณ์เครื่องมือในการเก็บขนและกำจัดไม่เพียงพอ

10. การจัดการขยะมูลฝอยแบบรวมศูนย์ไม่สามารถดำเนินการในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หลายแห่งที่มีขนาดเล็กและปริมาณขยะมูลฝอยน้อย เนื่องจากขาดการยอมรับจากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการคัดค้านจากประชาชน

11. ไม่มีเตาเผามูลฝอยติดเชื้อในพื้นที่ทำให้สถานพยาบาลต้องจ้างบริษัทเอกชนเพื่อขนส่งและรวบรวมไปกำจัดนอกพื้นที่ทำให้มีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง

แนวทางในการบริหารจัดการปัญหาการจัดการขยะของจังหวัดแพร่

ข้อเสนอแนะ

1. ควรเน้นไปที่ผู้นำชุมชนให้เห็นความสำคัญกำหนดเป็นตัวชี้วัดในการทำงานของผู้นำชุมชน

2. สร้างความตระหนักให้เกิดกับครัวเรือน

3. บูรณาการร่วมกับทุกภาคส่วนมุ่งเน้นและให้ความสำคัญและสร้างกลไกให้เกิดเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การรณรงค์ประชาสัมพันธ์การจัดการขยะมูลฝอย โดยเน้นการจัดการขยะมูลฝอยต้นทางในทุกช่องทาง โดยเฉพาะสื่อหลัก เช่น อินเตอร์เน็ต ป้ายประชาสัมพันธ์ วิทยุโทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

2. การกำหนดบทบาทหน้าที่และผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน การติดตามตรวจสอบ และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการกำหนดตัวชี้วัดการดำเนินงานให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. การผลักดันและเร่งรัดการออกเทศบัญญัติการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง

4. การออกกฎหมายควบคุมการดำเนินงานการจัดการของเสียอันตรายชุมชน โดยเฉพาะการกำหนดอัตราจัดเก็บค่าบริการและกำจัดของเสียอันตรายชุมชน

5. การสนับสนุนและออกกฎหมายการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

6. ควรผลักดันให้เอกชนที่รับจัดการขยะมูลฝอย มีการก่อสร้างสถานที่กำจัดที่ถูกต้องตามหลักวิชาการและโรงงานกำจัดของเสียอันตรายชุมชนที่ถูกหลักวิชาการที่ครอบคลุมพื้นที่ในทุกภูมิภาคเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายในการขนส่งของเสียอันตราย

ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ

1. การบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรส่งเสริมให้ประชาชน มีการลด คัดแยกและนำมาใช้ประโยชน์ตั้งแต่ต้นทางให้มากที่สุด เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยปลายทางที่ต้องนำไปกำจัด

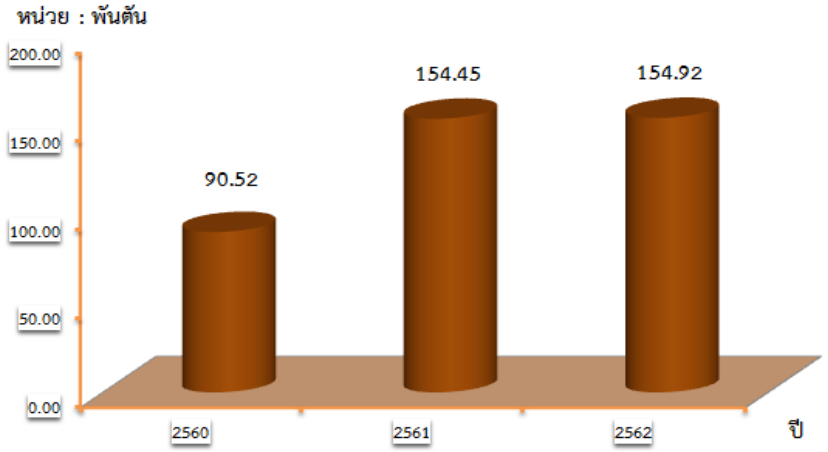
2. การขับเคลื่อนการจัดการขยะมูลฝอยปลายทาง ควรมีการส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้มีสถานที่กำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยคำนึงถึงระยะทางในการขนส่ง สภาพภูมิประเทศ งบประมาณ และความพร้อมของบุคลากร ตลอดจนพื้นที่ที่เหมาะสม เป็นต้น

สรุปสถานการณ์ “ขยะ” จังหวัดแพร่

จังหวัดแพร่ได้กำหนดการท่องเที่ยวเป็นหนึ่งในประเด็นยุทธศาสตร์จังหวัดตามแผนพัฒนาจังหวัด เพื่อเป็นการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว ด้วยจังหวัดแพร่เป็นเมืองเก่าแก่มีทั้งศิลปวัฒนธรรมและโบราณสถาน รวมถึงวิถีชีวิตที่เรียบง่าย นับเป็นมนเสน่ห์ที่ทำให้นักท่องเที่ยวสนใจเดินทางเข้ามาอย่างไม่ขาดสาย ทำให้จังหวัดแพร่เติบโตอย่างรวดเร็ว และสิ่งที่จะตามมานั้นคือ **ปัญหาขยะ**

จังหวัดแพร่ มีจำนวน อปท. ทั้งสิ้น 83 แห่ง จำแนกเป็นเทศบาล จำนวน 25 แห่ง อบต. จำนวน 58 แห่ง โดยในปี 2562 มี อปท. ที่ให้บริการการกำจัดขยะมูลฝอย จำนวน 75 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 90.4 จะเห็นว่าปริมาณขยะในปี 2562 เทียบกับปี 2560 เพิ่มขึ้นร้อยละ 71.14 จาก 90.52 พันตัน เป็น 154.92 พันตัน (แผนภาพที่ 1)

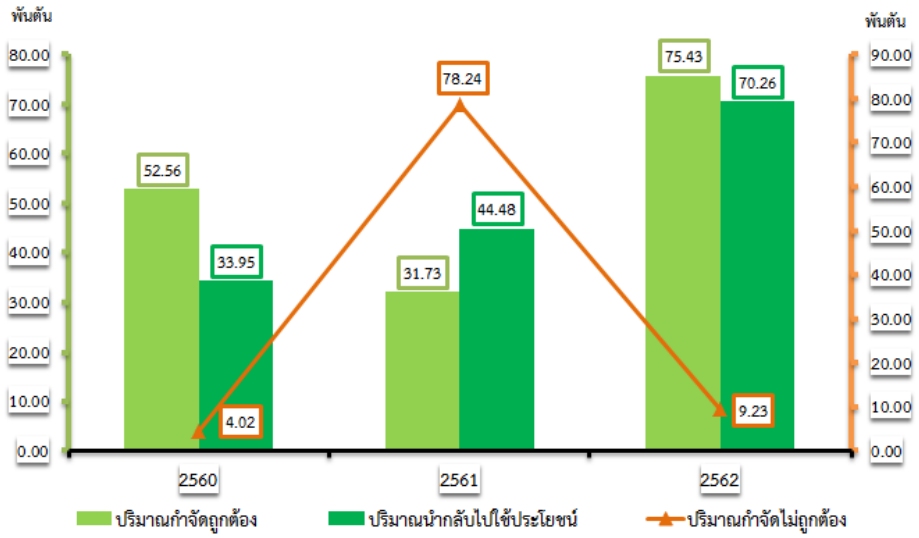
แผนภาพที่ 1 ปริมาณขยะที่เกิดขึ้น ปี 2560 – 2562

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ

เมื่อพิจารณาปริมาณขยะที่ถูกนำไปกำจัด พบว่า ในปี 2562 มีปริมาณขยะที่กำจัดถูกต้องและนำกลับไปใช้ประโยชน์ 145.69 พันตัน คิดเป็นร้อยละ 94.04 ของปริมาณขยะที่เกิดขึ้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ากระบวนการกำจัดขยะในจังหวัดแพร่ ค่อนข้างมีประสิทธิภาพสูง ซึ่งแนวโน้มของปริมาณขยะที่กำจัดถูกต้องและนำกลับไปใช้ประโยชน์มีเพิ่มสูงขึ้นจากปี 2561 จาก 76.21 พันตัน เป็น 145.69 พันตัน (แผนภาพที่ 2)

แผนภาพที่ 2 ปริมาณขยะที่กำจัดไม่ถูกต้อง ปริมาณขยะที่กำจัดถูกต้องและปริมาณที่ถูกนำไปใช้ประโยชน์ ปี 2560 – 2562

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ

จากข้อมูลข้างต้นพบว่าจังหวัดแพร่ยังไม่ประสบปัญหาขยะ แต่เมื่อพิจารณาปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในทุกปีมีแนวโน้มที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งอาจจะเป็นปัญหาของจังหวัดในอนาคตได้ ดังนั้น จังหวัดแพร่ควรมีการบริหารจัดการขยะของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสร้างความรู้ความเข้าใจให้ชุมชนมีการกำจัดขยะอย่างถูกต้อง พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายชุมชนในการให้ความร่วมมือในการกำจัดขยะอย่างเข้มแข็ง สนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชน

1.3 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่

จังหวัดแพร่ได้ดำเนินการรวบรวมประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่จากแบบฟอร์มการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ที่อำเภอแต่ละอำเภอส่งข้อมูลมายังจังหวัด โดยสามารถสรุปเป็นประเด็นปัญหาและจัดลำดับสำคัญ จำนวน 10 ประเด็น ดังนี้

1. ปัญหาและความต้องการด้านแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

สาเหตุของปัญหาดังกล่าว คือ ไม่มีแหล่งกักเก็บน้ำขนาดใหญ่ ส่วนแหล่งกักเก็บน้ำขนาดเล็กและขนาดกลาง มีไม่เพียงพอกับความต้องการ แหล่งกักเก็บน้ำเดิมที่มีอยู่บางแห่งชำรุด ทรุดโทรม ตื้นเขิน ต้องรอ การบูรณซ่อมแซม ระบบส่งน้ำ (คูคลอง) เข้าพื้นที่การเกษตรไม่เพียงพอ คูคลองที่มีอยู่แล้วบางแห่งมีสภาพชำรุด ทรุดโทรม ตื้นเขิน ส่งผลให้ไม่สามารถกักเก็บน้ำไว้ใช้ในช่วงฤดูแล้งได้ จึงทำให้มีปริมาณน้ำเพื่อการเกษตรไม่เพียงพอต่อความต้องการ ทั้งนี้ ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นครอบคลุมทั้ง 8 อำเภอของจังหวัด รวมจำนวนตำบลที่ได้รับผลกระทบทั้งหมด 77 ตำบล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 อำเภอเมืองแพร่ จำนวน 19 ตำบล ได้แก่ ตำบลแม่ยม ตำบลน้ำชำ ตำบลร่องฟอง ตำบลท่าข้ามตำบลวังธง ตำบลทุ่งกวาว ตำบลวังหงส์ ตำบลทุ่งโฮ้ง ตำบลแม่หล่าย ตำบลนาจักร ตำบลกาญจนา ตำบลป่าแดง ตำบลสวนเขื่อน ตำบลบ้านถิ่น ตำบลเหมืองหม้อ ตำบลช่อแฮ ตำบลแม่คำมี ตำบลห้วยม้า และตำบลป่าแมต

1.2 อำเภอร้องกวาง จำนวน 11 ตำบล ได้แก่ ตำบลร้องกวาง ตำบลร้องเข็ม ตำบลทุ่งศรี ตำบลน้ำเลาตำบลบ้านเวียง ตำบลแม่ยางตาล ตำบลแม่ยางฮ่อ ตำบลแม่ยางร้อง ตำบลแม่ทราย ตำบลไผ่โทนและตำบลห้วยโรง

1.3 อำเภอลอง จำนวน 9 ตำบล ได้แก่ ตำบลห้วยอ้อ ตำบลบ้านปิน ตำบลต้าผามอก ตำบลเวียงต้า ตำบลหัวทุ่ง ตำบลทุ่งแล้ง ตำบลปากกาง ตำบลบ่อเหล็กลอง และตำบลแม่ปาน

1.4 อำเภอสูงเม่น จำนวน 12 ตำบล ได้แก่ ตำบลเวียงทอง ตำบลสูงเม่น ตำบลดอนมูล ตำบลบ้านปง ตำบลสบสาย ตำบลบ้านกาศ ตำบลร่องกาศ ตำบลพระหลวง ตำบลน้ำชำ ตำบลหัวฝาย ตำบลบ้านกวางและตำบลบ้านเหล่า

1.5 อำเภอสอง จำนวน 6 ตำบล ได้แก่ ตำบลสะเอียบ ตำบลเตาปูน ตำบลบ้านหนุน ตำบลห้วยหม้าย ตำบลทุ่งน้าว และตำบลหัวเมือง

1.6 อำเภอวังชิ้น จำนวน 6 ตำบล ได้แก่ ตำบลวังชิ้น ตำบลสรอย ตำบลป่าสัก ตำบลนาพูน ตำบลแม่พุง และตำบลแม่ป้าก

1.7 อำเภอหนองม่วงไข่ จำนวน 6 ตำบล ได้แก่ ตำบลหนองม่วงไข่ ตำบลน้ำรัด ตำบลตำหนักธรรม ตำบลทุ่งแค้ว ตำบลวังหลวง และตำบลแม่คำมี

1.8 อำเภอเด่นชัย จำนวน 2 ตำบล ได้แก่ ตำบลเด่นชัย และตำบลห้วยไร่

2. ปัญหาและความต้องการด้านเส้นทางการคมนาคมเพื่อการเดินทางสัญจร และถนนเพื่อการเกษตร

สาเหตุของปัญหาเส้นทางการคมนาคมส่วนใหญ่ พบว่า ถนนเพื่อการเดินทางสัญจร และถนนเพื่อการเกษตรเกิดการชำรุด เป็นหลุมเป็นบ่อ ทำให้การเดินทางไม่ปลอดภัย เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง และทำให้การขนย้ายพืชผลทางการเกษตรมีความยากลำบาก และพืชผลทางการเกษตรเสียหายระหว่างทาง โดยเฉพาะช่วงฤดูฝน โดยพื้นที่ที่ประสบปัญหาดังกล่าว มีจำนวน 8 อำเภอ 61 ตำบล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 อำเภอสูงเม่น จำนวน 12 ตำบล ได้แก่ ตำบลเวียงทอง ตำบลสูงเม่น ตำบลดอนมูล ตำบลบ้านปง ตำบลสบสาย ตำบลบ้านกาศ ตำบลร่องกาศ ตำบลพระหลวง ตำบลน้ำชำ ตำบลหัวฝาย ตำบลบ้านกวาง และตำบลบ้านเหล่า โดยพบว่าประชาชนทั้ง 12 ตำบล ในอำเภอสูงเม่น มีความต้องการให้มีการบำรุงรักษาเส้นทางการคมนาคมในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ ให้การสัญจรไปมาสะดวก โดยจัดให้มีการสำรวจและปรับ ปรุงซ่อมแซมเส้นทางการคมนาคมอย่างสม่ำเสมอ

2.2 อำเภอเมืองแพร่ จำนวน 17 ตำบล ได้แก่ ตำบลแม่ยม ตำบลน้ำชำ ตำบลร่องฟอง ตำบลท่าข้าม ตำบลวังธง ตำบลทุ่งกวาว ตำบลวังหงส์ ตำบลทุ่งโฮ้ง ตำบลแม่หล่าย ตำบลนาจักร ตำบลกาญจนา ตำบลป่าแดง ตำบลสวนเขื่อน ตำบลช่อแฮ ตำบลแม่คำมี ตำบลห้วยม้า และตำบลป่าแมต พบปัญหาเส้นทางการคมนาคมเกิดการชำรุด เป็นหลุมเป็นบ่อ ทำให้การสัญจรไปมา และการขนย้ายพืชผลทางการเกษตรลำบาก โดยเฉพาะช่วงฤดูฝน ประชาชนจึงมีความต้องการก่อสร้าง ซ่อมแซมถนนให้มีสภาพที่สามารถใช้งานได้อย่ างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.3 อำเภอร้องกวาง จำนวน 10 ตำบล ได้แก่ ตำบลร้องกวาง ตำบลร้องเข็ม ตำบลทุ่งศรี ตำบลน้ำเลา ตำบลบ้านเวียง ตำบลแม่ยางตาล ตำบลแม่ยางร้อง ตำบลแม่ทราย ตำบลไผ่โทน และตำบลห้วยโรง พบปัญหาถนนในหมู่บ้านมีสภาพเป็นหลุมเป็นบ่อ การสัญจรไปมาไม่สะดวก ประชาชนมีความต้องการก่อสร้างปรับปรุงถนนภายในหมู่บ้าน

2.4 อำเภอสอง จำนวน 6 ตำบล ได้แก่ ตำบลสะเอียบ พบปัญหาพื้นที่หมู่บ้านห่างไกล เป็นป่าเขา จึงมีความต้องการให้มีการปรับปรุงเส้นทางคมนาคมเข้าหมู่บ้าน สำหรับตำบลเตาปูน ตำบลห้วยหม้าย ตำบลทุ่งน้าว และตำบลแดนชุมพล พบปัญหาถนนเพื่อการเกษตรสายเดิมเป็นถนนลูกรัง ฤดูฝนมีน้ำท่วมขัง เป็นหลุมเป็นบ่อ อาจทำให้เกิดอุบัติเหตุและอันตราย ต่อชีวิตและทรัพย์สินได้ จึงมีความต้องการก่อสร้างถนนเสริมคอนกรีต และตำบลหัวเมือง พบปัญหาถนนเพื่อการเกษตรเป็นหลุมเป็นบ่อ มีความต้องการให้มีการปรับปรุงถนน

2.5 อำเภอลอง จำนวน 6 ตำบล ได้แก่

ตำบลห้วยอ้อ พบว่าเส้นทางคมนาคมไปยังพื้นที่การเกษตรยังไม่ทั่วถึง และเส้นทางการคมนาคมภายในหมู่บ้านไม่ได้มาตรฐาน ขาดความปลอดภัย จึงมีความต้องการให้มีการก่อสร้างถนนเพื่อการเกษตร ปรับปรุงซ่อมแซมถนนและรางระบายน้ำภายในหมู่บ้านให้เป็นถนนคอนกรีตหรือแอสฟัลติกคอนกรีต

ตำบลบ้านปิน พบปัญหาเส้นทางคมนาคมในพื้นที่ชำรุด ไม่ปลอดภัย ถนนบางสายเป็นดินลูกรัง และเป็นหลุมเป็นบ่อ จึงมีความต้องการให้มีการปรับปรุงถนนดินลูกรัง ถนนคอนกรีต หรือถนนลาดยางในพื้นที่ และขยายรางระบายน้ำเพื่อป้องกันน้ำท่วม

ตำบลเวียงต้า พบปัญหาเส้นทางคมนาคมที่เป็นสายหลักและเป็นเส้นทางของรถบรรทุกหินโม่ และพืชผลทางการเกษตร ทำให้ชำรุดเสียหายบ่อย จึงมีความต้องการซ่อมแซมถนนให้อยู่ในสภาพปลอดภัยต่อการใช้งาน ก่อสร้าง ซ่อมแซม ปรับปรุง ถนนคอนกรีตเสริมเหล็กในพื้นที่

ตำบลหัวทุ่ง พบปัญหาเส้นทางคมนาคมในพื้นที่ไม่สะดวก และไม่ทั่วถึง การก่อสร้าง ซ่อมแซม โครงสร้างพื้นฐานต้องใช้งบประมาณสูง ทำให้การดำเนินการไม่ทันต่อความต้องการ จึงมีความต้องการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อก่อสร้าง ซ่อมแซม โครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่

ตำบลทุ่งแล้ง พบปัญหาเส้นทางคมนาคมในบางพื้นที่ยังเป็นถนนดินลูกรัง และชำรุด ขาดงบประมาณในการก่อสร้างและซ่อมแซมถนนให้เพียงพอ จึงมีความต้องการให้มีการจัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างให้เพียงพอ และขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่น

และตำบลแม่ปาน พบปัญหาเส้นทางคมนาคมชำรุด ถนนเป็นหลุมเป็นบ่อ ในช่วงฤดูฝน จึงมีความต้องการปรับปรุงถนนลูกรังเข้าสู่พื้นที่การเกษตร

2.6 อำเภอหนองม่วงไข่ จำนวน 4 ตำบล ได้แก่

ตำบลหนองม่วงไข่ พบปัญหาการคมนาคมขนส่งไม่สะดวก ถนนชำรุดเสียหาย เพราะขาดงบประมาณในการก่อสร้างและซ่อมแซมถนน ตำบลตำหนักธรรม พบปัญหาถนนสายเข้าอำเภอหนองม่วงไข่มีสภาพชำรุด ตั้งแต่ทางเชื่อมต่อถนนยันตรกิจโกศลถึงหน้าสำนักงานเทศบาลตำบลหนองม่วงไข่ เนื่องจากเส้นทางดังกล่าวเป็นเส้นทางคมนาคมที่ประชาชนใช้สัญจรเป็นจำนวนมาก และมีรถบรรทุกใช้เป็นเส้นทางขนส่งสินค้า

ตำบลทุ่งแก้ว พบปัญหาถนนในเขตพื้นที่มีบางเส้นทางที่ยังอยู่ในสภาพที่ชำรุด จึงมีความต้องการให้ก่อสร้าง ปรับปรุงและซ่อมแซมถนนภายในตำบลให้มีความสะดวกและปลอดภัย

และตำบลแม่คำมี พบปัญหาเส้นทางการขนส่ง การคมนาคม พืชผลทางการเกษตรออกสู่ตลาดมีสภาพชำรุดเสียหาย ทำให้การขนย้ายผลผลิตทางการเกษตรออกสู่ตลาดเกิดความไม่สะดวก และพืชผลการเกษตรเสียหายในระหว่างการขนส่ง

2.7 อำเภอวังชิ้น จำนวน 1 ตำบล ได้แก่ ตำบลแม่เกิ๋ง พบว่ามีความต้องการก่อสร้าง ปรับปรุงถนนเพื่อการเกษตร

2.8 อำเภอเด่นชัย จำนวน 5 ตำบล ได้แก่ ตำบลเด่นชัย ตำบลไทรย้อย ตำบลห้วยไร่ ตำบลแม่จั๊วะ และตำบลปงป่าหวาย

3. ปัญหาด้านความเหลื่อมล้ำ รายได้น้อย ราคาพืชผลทางการเกษตรตกต่ำ และความต้องการด้านการส่งเสริมพัฒนาอาชีพ

เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ของจังหวัดแพร่ประกอบอาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพหลัก ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการทำการเกษตรให้ได้มาตรฐาน ขาดการเข้าถึงเทคโนโลยีมาช่วยในการทำการเกษตร และต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น ประกอบกับเมื่อถึงห้วงฤดูแล้ง หรือหลังฤดูเก็บเกี่ยว ประชาชนจึงว่างเว้นจากการเกษตรกรรม และไม่มีอาชีพเสริม นอกจากนี้ ยังพบปัญหาราคาพืชผลทางการเกษตรตกต่ำ ประกอบกับค่าครองชีพที่สูงขึ้น จึงทำให้มีรายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย โดยพื้นที่ที่ประสบปัญหาดังกล่าว มีจำนวน 8 อำเภอ 66 ตำบล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 อำเภอเมืองแพร่ จำนวน 19 ตำบล ได้แก่ ตำบลแม่ยม ตำบลน้ำชำ ตำบลร่องฟอง ตำบลท่าข้าม ตำบลวังธง ตำบลทุ่งกวาว ตำบลวังหงส์ ตำบลทุ่งโฮ้ง ตำบลแม่หล่าย ตำบลนาจักร ตำบลกาญจนา ตำบลป่าแดง ตำบลสวนเขื่อน ตำบลบ้านถิ่น ตำบลเหมืองหม้อ ตำบลช่อแฮ ตำบลแม่คำมี ตำบลห้วยม้า ตำบลป่าแมต โดยพบว่าอาชีพหลักของประชาชนในอำเภอเมืองแพร่ คือ อาชีพการเกษตร เมื่อถึงห้วงฤดูแล้งและ

หลังฤดูกาลเก็บเกี่ยวผลผลิต ราษฎรส่วนใหญ่จึงว่างงานไม่มีอาชีพเสริม ประชาชนจึงมีความต้องการเพิ่มความรู้และเพิ่มทักษะในการประกอบอาชีพเสริม รวมทั้งแหล่งลงทุนในการประกอบอาชีพเสริม นอกจากนี้ ยังพบว่าราคาสินค้าทางการเกษตรไม่แน่นอน ประสบปัญหาราคาตกต่ำ และขาดอำนาจในการต่อรอง จึงมีความต้องการให้ส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งมากขึ้น เพิ่มความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพการเกษตร และส่งเสริมการแปรรูปอาหารจากผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า

3.2 อำเภอสูงเม่น จำนวน 12 ตำบล ได้แก่ ตำบลเวียงทอง ตำบลสูงเม่น ตำบลดอนมูล ตำบลบ้านปง ตำบลสบสาย ตำบลบ้านกาศ ตำบลร่องกาศ ตำบลพระหลวง ตำบลน้ำชำ ตำบลหัวฝาย ตำบลบ้านกวาง และตำบลบ้านเหล่า พบว่า ประชาชนมีความต้องการให้มีการฝึกอาชีพเพื่อสร้างรายได้เสริม และลดรายจ่ายให้กับครอบครัว จึงมีความต้องการให้มีโครงการฝึกอบรมแนะแนวด้านการพัฒนาอาชีพ รวมทั้งแหล่งลงทุนในการประกอบอาชีพเสริม หาตลาดรองรับสินค้า ส่งเสริมการแปรรูปอาหารจากผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า และการดำเนินรอยตามวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง

3.3 อำเภอร้องกวาง จำนวน 11 ตำบล ได้แก่ ตำบลร้องกวาง ตำบลร้องเข็ม ตำบลทุ่งศรี ตำบลน้ำเลา ตำบลบ้านเวียง ตำบลแม่ยางตาล ตำบลแม่ยางฮ่อ ตำบลแม่ยางร้อง ตำบลแม่ทราย ตำบลไผ่โทน ตำบลห้วยโรง พบว่า ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร มีรายได้จากการทำเกษตรกรรมช่องทางเดียว และประสบปัญหาราคาพืชผลทางการเกษตรตกต่ำ ทำให้มีรายได้ไม่เพียงพอ จึงมีความต้องการให้มีมาตรการเพิ่มราคาพืชผลทางการเกษตร และส่งเสริมอาชีพเสริมให้ประชาชนในพื้นที่

3.4 อำเภอสอง จำนวน 7 ตำบล ได้แก่ ตำบลสะเอียบ ตำบลเตาปูน ตำบลบ้านกลาง ตำบลบ้านหนุน ตำบลแดนชุมพล ตำบลห้วยหม้าย และตำบลหัวเมือง พบปัญหาเกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกพืชเศรษฐกิจเหมือนกันเป็นจำนวนมาก ทำให้ผลผลิตล้นตลาด ขาดการรวมกลุ่มต่อรองที่เข้มแข็ง ราคาสินค้าจึงตกต่ำ และเมื่อถึงห้วงหลังฤดูกาลเก็บเกี่ยว ประชาชนไม่มีงานทำจึงมีความต้องการหาตลาดเพื่อรองรับสินค้า และพัฒนาอาชีพเสริมที่เหมาะกับสภาพท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนมีรายได้เสริม

3.5 อำเภอลอง จำนวน 3 ตำบล ได้แก่ ตำบลห้วยอ้อ ตำบลทุ่งแล้ง ตำบลบ่อเหล็กลอง ประชาชนส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจในการทำการเกษตรให้ได้มาตรฐาน ขาดความต่อเนื่องในการส่งเสริมอาชีพ ดังนั้น จึงต้องการการส่งเสริมอาชีพ พัฒนาทักษะอาชีพเสริม และหาตลาดรองรับ

3.6 อำเภอหนองม่วงไข่ จำนวน 6 ตำบล ได้แก่ ตำบลวังหลวง ตำบลทุ่งแค้ว ตำบลตำหนักธรรม ตำบลหนองม่วงไข่ ตำบลน้ำรัด และตำบลแม่คำมี พบว่า ประชาชนประสบปัญหาว่างงาน ขาดรายได้ ค่าครองชีพที่สูงขึ้น จึงมีความต้องการให้มีการจัดฝึกอบรมเพื่อสร้างรายได้ให้กับประชาชน สนับสนุนเงินทุนประกอบอาชีพแก่กลุ่มอาชีพ และหาตลาดรองรับสินค้า

3.7 อำเภอวังชิ้น จำนวน 3 ตำบล ได้แก่ ตำบลป่าสัก ตำบลแม่ป้าก ตำบลแม่เกิ๋ง พบปัญหาประชาชนไม่มีอาชีพ ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น

3.8 อำเภอเด่นชัย จำนวน 5 ตำบล ได้แก่ ตำบลเด่นชัย ตำบลไทรย้อย ตำบลห้วยไร่ ตำบลแม่จ๊ะ และตำบลปงป่าหวาย ปัญหาสินค้าการเกษตรตกต่ำ ต้องการเลี้ยงสัตว์สัตว์เศรษฐกิจ

4. ปัญหาและความต้องการด้านที่ดินทำกินไม่เพียงพอ และขาดเอกสารสิทธิ

ประชาชนบางพื้นที่มีฐานะยากจน ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง ส่งผลให้มีการบุกรุกพื้นที่ป่า ซึ่งประชาชนมีความต้องการให้มีการสำรวจ จัดสรร และออกเอกสารสิทธิที่ดินทำกินให้ประชาชน พบปัญหาดังกล่าวในพื้นที่ จำนวน 3 อำเภอ 26 ตำบล มีรายละเอียด ดังนี้

4.1 อำเภอร้องกวาง จำนวน 11 ตำบล ได้แก่ ตำบลร้องกวาง ตำบลร้องเข็ม ตำบลทุ่งศรี ตำบลน้ำเลา ตำบลบ้านเวียง ตำบลแม่ยางตาล ตำบลแม่ยางฮ่อ ตำบลแม่ยางร้อง ตำบลแม่ทราย ตำบลไผ่โทน และตำบลห้วยโรง

4.2 อำเภอเมืองแพร่ จำนวน 7 ตำบล ได้แก่ ตำบลท่าข้าม ตำบลวังธง ตำบลวังหงส์ ตำบลป่าแดง ตำบลสวนเขื่อน ตำบลช่อแฮ และตำบลป่าแมต

4.3 อำเภอสอง จำนวน 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลสะเอียบ ตำบลเตาปูน อำเภอเด่นชัย ตำบลไทรย้อย

4.4 อำเภอวังชิ้น จำนวน 5 ตำบล ได้แก่ ตำบลป่าสัก ตำบลสรอย ตำบลแม่ป้าก ตำบลแม่พุง ตำบลนาพูน

4.5 อำเภอลอง จำนวน 2 ตำบล ได้แก่ ตำบลทุ่งแล้ง และตำบลแม่ปาน

5. ปัญหาและความต้องการด้านไฟฟ้า น้ำประปา

โดยพบปัญหาดังกล่าวในพื้นที่ จำนวน 6 อำเภอ 41 ตำบล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

5.1 อำเภอเด่นชัย จำนวน 5 ตำบล ได้แก่ ตำบลเด่นชัย ตำบลไทรย้อย ตำบลห้วยไร่ ตำบลแม่จ๊ะ และตำบลปงป่าหวาย ประสบปัญหาการขยายเขตการให้บริการประปาส่วนภูมิภาคยังไม่ทั่วถึง

5.2 อำเภอหนองม่วงไข่ จำนวน 5 ตำบล ได้แก่

ตำบลวังหลวง ขาดแคลนแหล่งน้ำในการอุปโภคบริโภค บ่อบาดาลตื้นไม่เพียงพอในการสูบน้ำมาใช้

ตำบลทุ่งแค้ว พบปัญหาไฟฟ้าส่องสว่างไม่เพียงพอ และไม่ทั่วถึงในชุมชน

ตำบลตำหนักธรรม ขาดแคลนน้ำประปา ไม่เพียงพอต่อความต้องการของคนในชุมชน

ตำบลน้ำรัด พบปัญหาการพัฒนาไฟฟ้าเพื่อการเกษตรเข้าไปไม่ทั่วถึงในพื้นที่การเกษตร จึงมีความต้องการให้ขยายเขตไฟฟ้า

และตำบลวังหลวง พบว่าประชาชนประสบปัญหาขาดแคลนน้ำประปา เนื่องจากประปาเดิมที่มีอยู่ชำรุดบ่อยครั้ง ได้ทำการแก้ไขแล้ว แต่ไม่สามารถผลิตน้ำให้เพียงพอกับความต้องการของประชาชน จึงมีความต้องการให้มีการก่อสร้างและวางระบบประปาใหม่

5.3 อำเภอลอง จำนวน 8 ตำบล ได้แก่

ตำบลห้วยอ้อ ขาดแคลนแหล่งน้ำในการอุปโภคบริโภค และแหล่งน้ำในการผลิตน้ำประปา ระบบขนส่งประปาขาดประสิทธิภาพเนื่องจากเกิดการเสื่อมสภาพตามการใช้งาน

ตำบลบ้านปิน ขาดแคลนแหล่งน้ำในการอุปโภคบริโภค ไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน ระบบขนส่งประปาขาดประสิทธิภาพเนื่องจากเกิดการเสื่อมสภาพตามการใช้งาน

ตำบลเวียงต้า ขาดแคลนแหล่งน้ำในการผลิตน้ำประปา ระบบขนส่งประปาขาดประสิทธิภาพเนื่องจากเกิดการเสื่อมสภาพตามการใช้งาน

ตำบลหัวทุ่ง ไม่มีแหล่งน้ำในการกักเก็บน้ำ น้ำประปาหมู่บ้านไม่สะอาด เนื่องจากระบบประปาหมู่บ้านเกิดการเสื่อมสภาพตามการใช้งาน

ตำบลทุ่งแล้ง พบปัญหาไฟฟ้าสาธารณะของหมู่บ้านชำรุดบ่อย และบางหมู่บ้านไฟฟ้ายังไม่ทั่วถึง เนื่องจากขาดงบประมาณในการขยายเขตไฟฟ้า และขาดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุไฟฟ้าเพื่อใช้ในการซ่อมแซม รวมถึงระบบประปาหมู่บ้านมีการชำรุดบ่อยครั้ง ขาดงบประมาณในการปรับปรุงซ่อมแซม

ตำบลปากกาง ขาดแคลนแหล่งน้ำในการผลิตน้ำประปา ซึ่งเป็นแหล่งน้ำผิวดินมีปริมาณน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการ และไม่มีสถานที่เก็บน้ำสำรองอาศัยตามธรรมชาติ

ตำบลบ่อเหล็กลอง ขาดแคลนแหล่งน้ำในการอุปโภคบริโภค ไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน

และตำบลแม่ปาน ขาดแคลนแหล่งน้ำในการอุปโภคบริโภค ไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้ง ขาดแคลนแหล่งน้ำในการผลิตน้ำประปา

5.4 อำเภอร้องกวาง จำนวน 11 ตำบล ได้แก่ ตำบลร้องกวาง ตำบลร้องเข็ม ตำบลทุ่งศรี ตำบลน้ำเลา ตำบลบ้านเวียง ตำบลแม่ยางตาล ตำบลแม่ยางฮ่อ ตำบลแม่ยางร้อง ตำบลแม่ทราย ตำบลไผ่โทน และตำบลห้วยโรง พบปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ขาดแคลนสถานที่กักเก็บน้ำในพื้นที่

5.5 อำเภอวังชิ้น จำนวน 6 ตำบล ได้แก่ ตำบลสรอย ตำบลป่าสัก และตำบลแม่เกิ๋ง ระบบไฟฟ้ายังไม่เพียงพอ และครอบคลุมพื้นที่อย่างทั่วถึง โดยเฉพาะในจุดที่มีความจำเป็นและจุดเสี่ยง

ตำบลแม่พุง ตำบลนาพูน และตำบลแม่เกิ๋ง ขาดแคลนน้ำประปาเพื่อการอุปโภคบริโภค ระบบประปามีปัญหาใช้งานไม่ได้แบะไม่สะอาด

5.6 อำเภอสอง จำนวน 6 ตำบล ได้แก่ ตำบลสะเอียบ ตำบลเตาปูน ตำบลบ้านหนุน ตำบลทุ่งน้าว ตำบลหัวเมือง ตำบลห้วยหม้าย ขาดแคลนแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อใช้ในการในการอุปโภคบริโภค

6. ปัญหายาเสพติด

ยาเสพติดแพร่ระบาดในชุมชน เยาวชนมีการมั่วสุม จึงมีความต้องการให้เจ้าหน้าที่เพิ่มความเข้มงวด เฝ้าระวัง ส่งเสริมให้กลุ่มเสี่ยงใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ กระตุ้นให้คนเห็นโทษของยาเสพติดที่แพร่ระบาด และบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง โดยพบปัญหาในพื้นที่ จำนวน 6 อำเภอ 18 ตำบล มีรายละเอียดดังนี้

6.1 อำเภอสอง จำนวน 6 ตำบล ได้แก่ ตำบลสะเอียบ ตำบลเตาปูน ตำบลบ้านหนุน ตำบลแดนชุมพล ตำบลห้วยหม้าย และตำบลหัวเมือง

6.2 อำเภอสูงเม่น จำนวน 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลดอนมูล ตำบลหัวฝาย ตำบลบ้านกวาง และตำบลเวียงทอง

6.3 อำเภอวังชิ้น จำนวน 1 ตำบล ได้แก่ ตำบลแม่ป้าก

6.4 อำเภอลอง จำนวน 1 ตำบล ได้แก่ ตำบลทุ่งแล้ง

6.5 อำเภอหนองม่วงไข่ จำนวน 1 ตำบล ได้แก่ ตำบลตำหนักธรรม

6.6 อำเภอเด่นชัย จำนวน 5 ตำบล ได้แก่ ตำบลเด่นชัย ตำบลไทรย้อย ตำบลห้วยไร่ ตำบลแม่จ๊ะ และตำบลปงป่าหวาย

7. ปัญหาภัยพิบัติ

ประชาชนในพื้นที่ทุกอำเภอ ส่วนใหญ่ประสบปัญหาภัยแล้งที่มีมาอย่างต่อเนื่องและรุนแรงขึ้นในทุกปี และปัญหาน้ำท่วมในช่วงฤดูฝนเนื่องจากไม่สามารถระบายน้ำได้ทัน โดยพบปัญหาดังกล่าวในพื้นที่จำนวน 6 อำเภอ 29 ตำบล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

7.1 อำเภอร้องกวาง จำนวน 11 ตำบล ได้แก่ ตำบลร้องกวาง ตำบลร้องเข็ม ตำบลทุ่งศรี ตำบลน้ำเลา ตำบลบ้านเวียง ตำบลแม่ยางตาล ตำบลแม่ยางฮ่อ ตำบลแม่ยางร้อง ตำบลแม่ทราย ตำบลไผ่โทน และตำบลห้วยโรง เนื่องจากลำห้วยในพื้นที่ตื้นเขิน ทำให้การไหลของน้ำไม่สะดวก ทำให้เกิดน้ำท่วมในพื้นที่

7.2 อำเภอหนองม่วงไข่ จำนวน 3 ตำบล ได้แก่ ตำบลตำหนักธรรม และตำบลวังหลวง พบว่าประชาชนประสบปัญหาภัยแล้งทุกปี จึงมีความต้องการให้จัดหาแหล่งน้ำและสถานที่กักเก็บน้ำใช้สำรอง นอกจากนี้ ยังพบว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ใกล้ฝั่งแม่น้ำยม และลำน้ำสาขา ได้ประสบปัญหาจากน้ำกัดเซาะฝั่งแม่น้ำ ซึ่งงบประมาณในการดำเนินการสูงเกินศักยภาพของท้องถิ่น จึงมีความต้องการให้มีการจัดทำแนวป้องกันตลิ่งพัง มีระบบปิดล้อมป้องกันน้ำท่วม เรียงหินป้องกันการกัดเซาะ และก่อสร้างฝายเพื่อชะลอการไหลของน้ำ

7.3 อำเภอสูงเม่น จำนวน 2 ตำบล ได้แก่ตำบลสูงเม่น พบปัญหาลำน้ำตื้นเขิน เนื่องจากมูลดินและตะกอนทับถม อาจส่งผลให้เกิดน้ำท่วมได้ จึงมีความต้องการขุดลอกแหล่งน้ำ และตำบลบ้านปง พบปัญหาการกัดเซาะตลิ่งของลำน้ำยม จึงมีความต้องการให้มีการสำรวจ และก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งเพื่อป้องกันปัญหาบริเวณจุดเสี่ยง

7.4 อำเภอเด่นชัย จำนวน 5 ตำบล ได้แก่ ตำบลเด่นชัย ตำบลไทรย้อย ตำบลห้วยไร่ ตำบลแม่จ๊ะ และตำบลปงป่าหวาย ต้องการขุดลอกคูคลองเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วม และฝึกอบรมเจ้าหน้าที่เพื่อเตรียมรับมือภัยพิบัติทางธรรมชาติ

7.5 อำเภอลอง จำนวน 1 ตำบล ได้แก่ ตำบลบ้านปิน ประสบปัญหาภัยแล้งและรุนแรงขึ้นทุกปี ทำให้พืชผลทางการเกษตรเสียหาย

7.6 อำเภอวังชิ้น จำนวน 7 ตำบล ได้แก่ ตำบลวังชิ้น ตำบลสรอย ตำบลป่าสัก ตำบลนาพูน ตำบลแม่พุง ตำบลแม่ป้าก และตำบลแม่เกิ๋ง ประสบปัญหาภัยแล้งและอุทกภัยในทุกปี

8. ปัญหาด้านขยะ

โดยพบปัญหาดังกล่าวในพื้นที่ จำนวน 3 อำเภอ 24 ตำบล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

8.1 อำเภอร้องกวาง จำนวน 11 ตำบล ได้แก่ ตำบลร้องกวาง ตำบลร้องเข็ม ตำบลทุ่งศรี ตำบลน้ำเลา ตำบลบ้านเวียง ตำบลแม่ยางตาล ตำบลแม่ยางฮ่อ ตำบลแม่ยางร้อง ตำบลแม่ทราย ตำบลไผ่โทน ตำบลห้วยโรง พบปัญหาการทิ้ง และการคัดแยกขยะไม่ถูกต้อง และการเผาในพื้นที่การเกษตรของประชาชน จึงมีความต้องการจัดอบรมให้ความรู้การคัดแยกขยะอย่างถูกวิธี และรณรงค์ให้ประชาชนงดเผาในพื้นที่การเกษตร และดำเนินการตามกฎหมายโดยเคร่งครัด

8.2 อำเภอวังชิ้น จำนวน 1 ตำบล ได้แก่ ตำบลแม่ป้าก

8.3 อำเภอสูงเม่น จำนวน 12 ตำบล ได้แก่ ตำบลเวียงทอง ตำบลสูงเม่น ตำบลดอนมูล ตำบลบ้านปง ตำบลสบสาย ตำบลบ้านกาศ ตำบลร่องกาศ ตำบลพระหลวง ตำบลน้ำชำ ตำบลหัวฝาย ตำบลบ้านกวาง และตำบลบ้านเหล่า ซึ่งเกิดขึ้นจากการทิ้งขยะโดยไม่มีการคัดแยกอย่างถูกต้อง ขาดวิธีกำจัดขยะได้มาตรฐาน

9. ปัญหาและความต้องการด้านพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์หัตถกรรม สินค้าแปรรูป

โดยพบปัญหาดังกล่าวในทุกอำเภอ และทุกตำบล ชุมชน/หมู่บ้าน เนื่องจากปัญหาสินค้าทางการเกษตรตกต่ำ ขาดตลาดในการกระจายสินค้า ผลผลิตไม่ได้คุณภาพ และมาตรฐานตามที่ตลาดต้องการ รวมประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรพอหลังฤดูแล้งหรือหลังฤดูเก็บเกี่ยวทำให้เกิดการว่างงาน ไม่มีอาชีพเสริม ขาดรายได้ จึงมีความต้องการดังนี้

9.1 จัดทำโครงการในลักษณะที่เป็นการพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์และส่งเสริมด้านการตลาด

9.2 จัดหาตลาดเพื่อรองรับผลผลิต หาจุดขายหรือจัดสถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้าน

9.3 ส่งเสริม ควบคุมผลผลิตให้ได้มาตรฐาน และส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

9.4 ส่งเสริมให้ประชาชนมีอาชีพเสริมภายหลังจากหลังฤดูเก็บเกี่ยว

10. ปัญหาและความต้องการด้านคุณภาพชีวิต

พบปัญหาดังกล่าวในทุกพื้นที่อำเภอ ประชาชนผู้ด้อยโอกาส ไม่ได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง ประชาชนยากจน เกิดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ เนื่องจากค่าครองชีพที่สูงขึ้น สวนทางกับรายได้ที่ลดลง การจัดสวัสดิการที่ยังไม่ครอบคลุมทั่วถึง จึงมีความต้องการให้การจัดสรรงบประมาณในการดูแลผู้ด้อยโอกาสจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีความเพียงพอ

1.4 ผลการพัฒนาและแก้ไขปัญหาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดในช่วงที่ผ่านมา

1) จังหวัดได้รับการจัดสรรงบประมาณตามแผนพัฒนาจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำนวน 22 โครงการ งบประมาณ 209,301,000 บาท จำแนกตามผลผลิต 6 ด้าน ดังนี้

ตารางที่ 74 ข้อมูลโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดแพร่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

ผลผลิต	จำนวนโครงการ	งบประมาณ(บาท)	ร้อยละ
โครงการพัฒนาด้านการเกษตร	5	47,234,500	22.57
โครงการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวและบริการ	2	49,301,000	23.55
โครงการพัฒนาด้านสังคม	4	21,443,000	10.25
โครงการบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3	11,088,200	5.30
โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมการค้าและการลงทุน	6	71,402,000	34.11
โครงการรักษาความมั่นคงและความสงบ	2	8,832,300	4.22
รวม	**22**	**209,301,000**	**100**

ตารางที่ 75 ผลการเบิกจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

ประเภทงบประมาณรายจ่าย	งบประมาณ	ผลเบิกจ่าย	คิดเป็นร้อยละของงบประมาณที่ได้รับจัดสรร
งบดำเนินงาน	75,691,600	65,917,335	31.49
งบลงทุน	133,609,400	130,502,115	62.35
รวม	**209,301,000**	**196,419,450**	**93.85**

2) จังหวัดแพร่ได้รับการจัดสรรงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2563 จำนวน 23 โครงการ งบประมาณ 191,439,300 บาท จำแนกตามผลผลิต 6 ด้าน ดังนี้

ตารางที่ 76 ข้อมูลโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดแพร่ ประจำปี พ.ศ. 2563

ผลผลิต	จำนวนโครงการ	งบประมาณ(บาท)	ร้อยละ
โครงการพัฒนาด้านการเกษตร	5	21,341,700	11.15
โครงการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวและบริการ	4	26,747,400	13.97
โครงการพัฒนาด้านสังคม	3	23,444,900	12.25
โครงการบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	2	9,579,500	5.00
โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมการค้าและการลงทุน	7	105,056,700	54.88
โครงการรักษาความมั่นคงและความสงบ	2	5,269,100	2.75
รวม	**23**	**191,439,300**	**100**

ตารางที่ 77 โครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดแพร่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

ลำดับที่	โครงการ	งบประมาณ
1	โครงการส่งเสริมและขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจังหวัดแพร่	5,443,700
2	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานและปลอดภัยเพื่อพัฒนาสู่ระบบเกษตรกรรมยั่งยืน	13,126,700
3	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโคเนื้อคุณภาพดีและอาหารปลอดภัยสู่ผู้บริโภค	1,355,400
4	โครงการการส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงกระบืออย่างปลอดภัย สู่ผู้บริโภค	881,800
5	โครงการพัฒนาระบบการผลิตและการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการใน "หมูดำกรมปศุสัตว์ 1" ที่เลี้ยงแบบสุกรปลอดภัยในเกษตรกรรายย่อยพื้นที่จังหวัดแพร่	534,100
6	โครงการปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดแพร่	6,707,100
7	โครงการพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวจังหวัดแพร่	930,400
8	โครงการส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวจังหวัดแพร่	8,310,000
9	โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์วัฒนธรรมท้องถิ่น	10,799,900
10	โครงการเมืองแพร่ เมืองต้นแบบสุขภาวะผู้สูงวัย	12,944,900
11	โครงการเด็กแพร่เติบโตอย่างมีคุณภาพ	1,500,000
12	โครงการเสริมสร้างและพัฒนาประสิทธิภาพการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่จังหวัดแพร่	3,784,600
13	โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่า จังหวัดแพร่	5,794,900
14	โครงการพัฒนาหมู่บ้านทุนชุมชนขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	960,000
15	โครงการส่งเสริมและพัฒนาอัตลักษณ์หม้อห้อมเมืองแพร่ และผ้าพื้นเมืองแพร่	2,464,800
16	โครงการพัฒนาและส่งเสริมผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดแพร่	3,000,000
17	โครงการเพิ่มมูลค่าเฟอร์นิเจอร์และผลิตภัณฑ์ไม้สักด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี	3,842,100
18	โครงการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการตลาดสินค้าสำคัญของจังหวัดแพร่ สู่สากล	5,988,100
19	โครงการก่อสร้าง พัฒนา ปรับปรุงเส้นทางคมนาคมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการขนส่งผลผลิตทางการเกษตร	70,801,000
20	โครงการพัฒนาเส้นทางคมนาคมเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจ และอำนวยความปลอดภัยแก่ประชาชน	18,000,000
21	โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดแบบบูรณาการ	4,269,100
22	โครงการพัฒนาศักยภาพในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนทุกมิติอย่างยั่งยืน	1,000,000
23	ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานแบบบูรณาการ	9,000,000
	รวม 23 โครงการ งบประมาณ	**191,439,300**

ตารางที่ 78 ผลการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563

งบประมาณถูกนำเข้า พ.ร.บ.โอนฯ จำนวน 21,160,400 บาท

หลังพ.ร.บ.โอนงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ.2563

คงเหลืองบประมาณ พ.ศ. 2563 จำนวน 170,278,900 บาท

ประเภทงบประมาณรายจ่าย	งบประมาณ	ผลเบิกจ่าย	คิดเป็นร้อยละของงบประมาณที่ได้รับจัดสรร
งบดำเนินงาน	66,021,200	27,563,269.35	16.19
งบลงทุน	104,257,700	33,328,525.28	19.57
รวม	**170,278,900**	**60,891,794.63**	**35.76**

ข้อมูล ณ วันที่ 27 เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2563

จังหวัดแพร่มีผลการเบิกจ่ายรวม PO 133,506,067.09 บาท คิดเป็นร้อยละ 78.40

3) จังหวัดแพร่ มีแผนงาน/โครงการ ตามร่างพระราชบัญญัติรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 20 โครงการ งบประมาณ 204,314,000 บาท จำแนกตามผลผลิต 6 ด้าน ดังนี้

ตารางที่ 79 ข้อมูลโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดแพร่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

ผลผลิต	จำนวนโครงการ	งบประมาณ(บาท)	ร้อยละ
โครงการพัฒนาด้านการเกษตร	3	15,329,900	7.50
โครงการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวและบริการ	4	20,215,000	9.90
โครงการพัฒนาด้านสังคม	3	12,938,000	6.33
โครงการบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4	17,505,900	8.57
โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมการค้าและการลงทุน	4	131,590,500	64.40
โครงการรักษาความมั่นคงและความสงบ	2	6,734,700	3.30
รวม	20	204,314,000	100

ตารางที่ 80 ข้อมูลโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดแพร่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

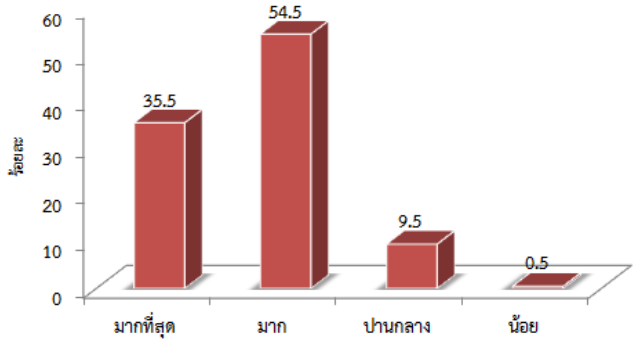
ลำดับที่	โครงการ	งบประมาณ
1	โครงการส่งเสริมและขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดแพร่	5,801,400
2	โครงการพัฒนาและปรับปรุงโรงแปรรูปและตัดแต่งผลิตภัณฑ์โคเนื้อและโคขุน	558,500
3	โครงการส่งเสริมและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์จังหวัดแพร่	8,970,000

ลำดับที่	โครงการ	งบประมาณ
4	โครงการปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดแพร่	9,000,000
5	โครงการพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยว จังหวัดแพร่	5,000,000
6	โครงการส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวจังหวัดแพร่	2,215,000
7	โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์วัฒนธรรมท้องถิ่น	4,000,000
8	โครงการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมในมิติทางวัฒนธรรม พัฒนาสู่สังคมคุณธรรม	800,000
9	โครงการเพิ่มศักยภาพคนทุกช่วงวัยเพื่อรองรับการเป็นสังคมผู้สูงอายุคุณภาพ	3,138,000
10	โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่ามุ่งเน้นห้วงเวลาวิกฤติ 3 เดือนของจังหวัดแพร่	4,575,900
11	โครงการผลิตก๊าซชีวภาพจากมูลสุกรเพื่อทดแทนการใช้ LPG ในภาคครัวเรือน	5,000,000
12	โครงการสร้างป่าสร้างรายได้ตามแนวทางพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อนำร่อง “ป่าแพร่”	2,750,000
13	โครงการปลูกสร้างธนาคารอาหารชุมชนในพื้นที่ป่าชุมชนอย่างมีส่วนร่วมของจังหวัดแพร่ (Food Bank)	5,180,000
14	โครงการก่อสร้าง พัฒนาปรับปรุงเส้นทางคมนาคมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการขนส่งผลผลิตทางการเกษตร	104,900,000
15	โครงการพัฒนาเส้นทางคมนาคมเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจและอำนวยความปลอดภัยแก่ประชาชน	15,190,500
16	โครงการพัฒนาและต่อยอดภูมิปัญญาการผลิต ผลิตภัณฑ์ผ้าจังหวัดแพร่	7,000,000
17	โครงการเพิ่มมูลค่าเฟอร์นิเจอร์และผลิตภัณฑ์ไม้สักด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี	4,500,000
18	โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดแบบบูรณาการ	4,550,200
19	โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรแกนนำในหมู่บ้านเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง ความสงบเรียบร้อย และขับเคลื่อนนโยบายสำคัญของรัฐบาลและจังหวัด	2,184,500
20	ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ	9,000,000
	รวม 20 โครงการ งบประมาณ	**204,314,000**

จังหวัดแพร่ โดยสำนักงานสถิติจังหวัดแพร่ได้ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จังหวัดแพร่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบสภาพรายได้ที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงของประชาชน และภาพรวมของเศรษฐกิจในพื้นที่ เพื่อติดตามผลลัพธ์ของโครงการและความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อโครงการต่าง ๆ ตลอดจนข้อเสนอแนะต่าง ๆ โดยสอบถามประชาชนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปในจังหวัดแพร่ เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม 2563 และเสนอผลสำรวจในระดับจังหวัด แยกเป็นรายยุทธศาสตร์ ในรูปร้อยละ

1. การมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน/ชุมชน

จากการสำรวจพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน/ชุมชนในระดับมากถึงมากที่สุด ร้อยละ 90.0 รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 9.5 และระดับน้อย ร้อยละ 0.5

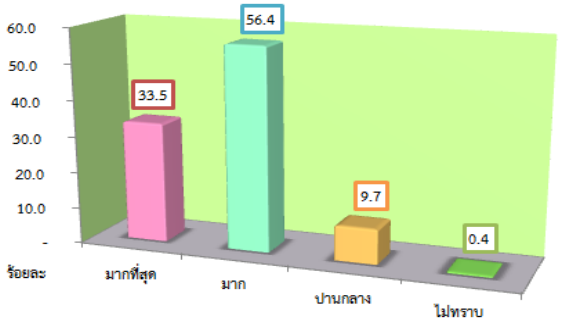
ร้อยละของประชาชนที่ทราบเกี่ยวกับการดำเนินโครงการทีเกิดขึ้นในหมู่บ้าน/ชุมชน จำแนกตามการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการฯ ที่มา สำนักงานสถิติจังหวัดแพร่

2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน/ชุมชน

จากการสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน/ชุมชน พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการดังกล่าว ร้อยละ 80.7 และไม่มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ ร้อยละ 19.3

3. โครงการที่เกิดขึ้น ตรงกับความต้องการของหมู่บ้าน/ชุมชน

ประชาชนส่วนใหญ่คิดว่าโครงการที่เกิดขึ้นตรงกับความต้องการของหมู่บ้าน/ชุมชน ร้อยละ 99.6 โดยอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ร้อยละ 89.9 รองลงมา ได้แก่ระดับปานกลาง ร้อยละ 9.7 สำหรับประชาชนที่เห็นว่าไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ ร้อยละ 0.4

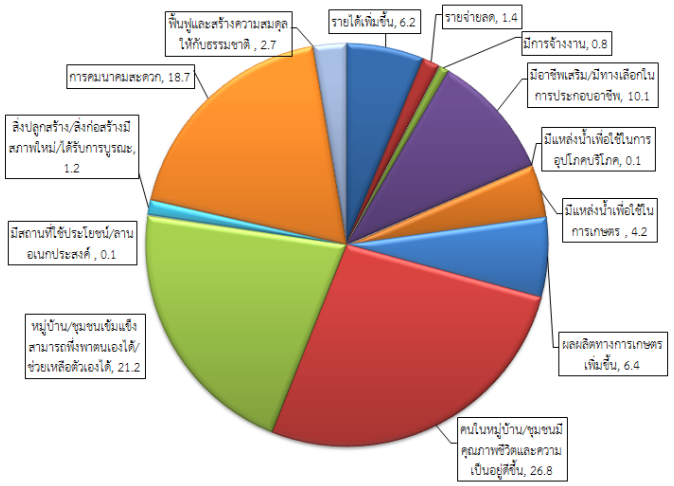
ร้อยละของประชาชนที่ทราบเกี่ยวกับการดำเนินโครงการทีเกิดขึ้นในหมู่บ้าน/ชุมชน จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการที่ดำเนินการในหมู่บ้าน/ชุมชนตรงกับความต้องการ ที่มา สำนักงานสถิติจังหวัดแพร่

4. การดำเนินโครงการฯ มีความโปร่งใส/ตรวจสอบได้

จากการสำรวจพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การดำเนินโครงการมีความโปร่งใส/ตรวจสอบได้ ร้อยละ 94.8 โดยอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ร้อยละ 87.3 ระดับปานกลาง ร้อยละ 7.4 และระดับน้อย ร้อยละ 0.1 สำหรับประชาชนที่เห็นว่าไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ ร้อยละ 5.2

5. ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินโครงการฯ

จากการดำเนินโครงการฯ ตามยุทธศาสตร์ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์จากการดำเนินโครงการ ร้อยละ 99.9 และที่ไม่ได้รับประโยชน์มีเพียง ร้อยละ 0.1 ซึ่งจำแนกประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการฯ

ร้อยละของประชาชนที่ทราบเกี่ยวกับการดำเนินโครงการที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน/ชุมชน จำแนกตามประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินโครงการฯ ที่มา สำนักงานสถิติจังหวัดแพร่

6. ความยั่งยืนของโครงการที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านชุมชน

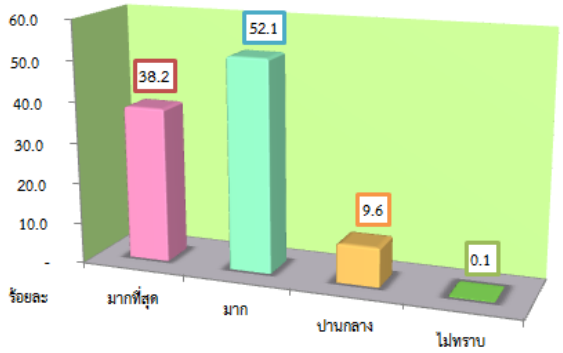
จากการสำรวจ พบว่า ประชาชนผู้ตอบสัมภาษณ์มีความคิดเห็นว่าโครงการฯ มีความยั่งยืน ส่วนใหญ่คิดว่ามีความยั่งยืน ในระดับมากถึงมากที่สุด ร้อยละ 82.5 ระดับปานกลาง ร้อยละ 15.3 และระดับน้อย ร้อยละ 0.6 สำหรับประชาชนที่เห็นว่าไม่ทราบไม่แน่ใจ ร้อยละ 1.6 ส่วนระยะเวลาของความยั่งยืน ส่วนใหญ่ร้อยละ 57.4 คิดว่ามีความยั่งยืนมากกว่า 5 ปี รองลงมาคือ มีความยั่งยืน 4 - 5 ปี ร้อยละ 23.2 มีความยั่งยืน 1 - 3 ปี ร้อยละ 17.3 และมีความยั่งยืนน้อยกว่า 1 ปี ร้อยละ 2.1

7. การดำเนินโครงการฯ สามารถสร้างอาชีพ รายได้ หรือกระตุ้นเศรษฐกิจ หรือสร้างหมู่บ้าน/ชุนชนให้เข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้

ประชาชนส่วนใหญ่ คิดว่าโครงการสามารถสร้างอาชีพ รายได้ หรือสร้างหมู่บ้าน/ชุมชน ให้เข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ ร้อยละ 97.7 โดยอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ร้อยละ 78.7 ระดับปานกลาง ร้อยละ 15.3 และระดับน้อย ร้อยละ 3.7 โดยมีบางส่วนที่เห็นว่าไม่สามารถสร้างอาชีพ รายได้ พึ่งพาตนเองได้ ร้อยละ 1.1 และไม่ทราบไม่แน่ใจ ร้อยละ 1.2 เมื่อพิจารณาเป็นรายยุทธศาสตร์ ส่วนใหญ่เห็นว่าสามารถสร้างอาชีพ รายได้ หรือสร้างหมู่บ้าน/ชุมชน ให้เข้มแข็ง พึ่งพาตัวเองได้ในระดับมาก

8. ความพึงพอใจต่อภาพรวมของการดำเนินโครงการที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน/ชุนชน

จากการสำรวจ พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในระดับมากถึงมากที่สุด ร้อยละ 90.3 และระดับปานกลาง ร้อยละ 9.6 สำหรับประชาชนที่เห็นว่าไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ ร้อยละ 0.1

ร้อยละของประชาชนที่ทราบเกี่ยวกับการดำเนินโครงการที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน/ชุมชน จำแนกตามความพึงพอใจต่อภาพรวมของโครงการ ที่มา สำนักงานสถิติจังหวัดแพร่

9. ข้อเสนอแนะ

จากการสำรวจประชาชนผู้ตอบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ให้จัดทำโครงการ/อบรมให้ต่อเนื่องทุกปี ร้อยละ 19.8 เป็นโครงการที่สามรถสร้างประโยชน์กับชุมชนและครอบครัวได้ ร้อยละ 17.3 ต้องการขยายถนนให้เชื่อมต่อทุกเส้นทาง และขยายช่องทาง การจราจร ร้อยละ 14.7 ต้องการให้เพิ่มไฟส่องสว่างตามท้องถนน ร้อยละ 10.8 ต้องการให้ขยายและปรับปรุงไหล่ทาง ในเขตทางหลวง ร้อยละ 6.0 ต้องการให้เพิ่มจุดสัญญาณไฟเตือนและป้ายกำกับความเร็วตามจุดอันตราย ร้อยละ 5.0 อยากให้สร้างแกนนำในหมู่บ้านเช่น แกนนำต่อต้านยาเสพติด แกนนำท่องเที่ยว แกนนำด้านข้อพิพาทในหมู่บ้าน ร้อยละ 3.8 สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปต่อยอด เพื่อสร้างอาชีพให้กับคนในหมู่บ้าน ร้อยละ 2.7 เป็นโครงการที่สร้างความสามัคคีในชุมชนได้ ร้อยละ 2.4 และอยากให้หาตลาดขายสินค้าและผลผลิตทางการเกษตร ร้อยละ 2.2

โดยสรุปผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาจังหวัด พ.ศ.2561 – 2565 ในห้วงปี พ.ศ.2561 – 2563 การขับเคลื่อนแผนพัฒนาจังหวัดแพร่ ถือว่าบรรลุเป้าสงค์ที่กำหนดไว้ การขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดตามแผนฯ สะท้อนให้เห็นผลสำเร็จและสิ่งที่เป็นปัญหาอุปสรรคสำคัญ ได้แก่

1. ผลการดำเนินงานและการเบิกจ่ายงบประมาณในภาพรวม เป็นไปตามเป้าหมายของรัฐบาลที่กำหนดไว้หรือต่ำกว่าเป้าหมายเล็กน้อย ในการเร่งรัดการดำเนินงานตามโครงการจังหวัดแพร่ได้แต่งตั้งคณะทำงานติดตามเร่งรัดการดำเนินงานและประชุมติดตามเกือบทุกเดือน มีเพียงบางโครงการ/กิจกรรม ที่ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จเนื่องจากการความไม่ชัดเจนของพื้นที่ดำเนินโครงการ/กิจกรรมเนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ดำเนินกิจกรรมปรับแก้แบบรูปรายการ ผู้รับจ้างอยู่นอกเขตจังหวัด ซึ่งจังหวัดได้เร่งรัดดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

2. หน่วยดำเนินโครงการ/กิจกรรมให้ความสำคัญในการเร่งรัดดำเนินการงบประมาณที่ได้รับจากส่วนราชการต้นสังกัดให้แล้วเสร็จก่อนงบประมาณที่ได้รับจากแผนพัฒนาจังหวัด ทำให้การดำเนินโครงการ/กิจกรรมล่าช้า

3. เนื่องจากแผนมีการจัดทำล่วงหน้า 2 ปี เมื่อได้รับการจัดสรรงบประมาณ หน่วยงานมีการปรับงบประมาณรายจ่าย และการปรับเปลี่ยนกิจกรรมของโครงการ ประกอบกับสภาพแวดล้อม รวมถึงทรัพยากรทางการบริหารที่เกี่ยวข้อง อาจมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนกิจกรรมบางส่วน ซึ่งอาจส่งผลให้การดำเนินโครงการเกิดความล่าช้าส่งผลให้การเบิกจ่ายงบประมาณเกิดความล่าช้าตามไปด้วย

4. การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารในระดับจังหวัดบ่อยครั้งหรือทุกปีงบประมาณทำให้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงโครงการ/กิจกรรมเกือบทุกปีที่มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร

5. การเปลี่ยนแปลงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างในระหว่างปีงบประมาณทำให้หน่วยดำเนินโครงการ/กิจกรรมต้องใช้เวลาในการศึกษาทำความเข้าใจพอสมควร ส่งผลให้เกิดความล่าช้า

6. มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่กำหนดให้ที่เร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณของแต่ละปีงบประมาณ และกำหนดให้การปรับแผนหรือโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณใดๆในรายไตรมาสต้องขอความเห็นชอบไปยังรัฐมนตรีต้นสังกัดหรือรองนายกรัฐมนตรี ซึ่งทำให้เกิดความล่าช้า ไม่เอื้อให้การบริหารแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด ซึ่งมีสภาวะแวดล้อมการทำงานที่แตกต่างจากส่วนกลางเนื่องจากต้องแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนเร่งด่วนที่สำคัญและเป็นปัจจุบันของประชาชนในพื้นที่

7.เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) รัฐบาลจึงมีมาตรการการป้องกันและเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 โดยให้งดการจัดกิจกรรมต่าง ๆ การอบรมสัมมนา ที่มีการรวมตัวกันของผู้คนจำนวนมากมาก และให้งดหรือชะลอการเดินทางข้ามเขตพื้นที่จังหวัด ทำให้การดำเนินการแผนงาน/โครงการ มีความล่าช้า หรือบางโครงการถูกยกเลิกไป ส่งผลให้การเบิกจ่ายงบประมาณมีความล่าช้า รวมถึงส่งผลกระทบอย่างมากต่อด้านเศรษฐกิจ ด้านการท่องเที่ยว และด้านสังคมของจังหวัด

ข้อเสนอแนะ

1. ในการดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรมที่มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและมีนัยสำคัญให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนควรมีการขยายผลไปยังพื้นที่อื่น ๆ ให้ครอบคลุมทั้งจังหวัดต่อไป

2. การจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบล และอำเภอควรเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วนในพื้นที่ให้มากขึ้นเพื่อให้โครงการสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและในการกำหนดโครงการ/กิจกรรมควรพัฒนาความเชื่อมโยงกับความต้องการของตลาดด้วย โดยเฉพาะโครงการด้านอาชีพ เพื่อให้ได้ประโยชน์อย่างทั่วถึง โดยควรกำหนดกระบวนงานเพื่อให้เห็นความเชื่อมโยงตั้งแต่ ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง

3. โครงการที่ติดตามประเมินบรรลุเป้าหมายและมีค่าเฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีถึงดีมาก ควรมีการส่งเสริมและพัฒนาต่อยอด รวมทั้งสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากรในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโครงการ

4. หน่วยงาน/อำเภอที่เสนอโครงการขอรับการสนับสนุนงบประมาณ โดยเฉพาะงบลงทุนต้องเสนอโครงการ/กิจกรรมที่มีความพร้อมจริงๆ ทั้งแบบรูปรายการ ประมาณราคาการก่อสร้างและต้องลงพื้นที่ตรวจสอบพื้นที่จริงของโครงการและควรมีการประชาคมพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม เพื่อให้ทราบความเป็นไปได้ สภาพปัญหา สภาพแวดล้อม และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับโครงการ เพื่อลดผลกระทบ/ข้อขัดแย้งที่จะเกิดขึ้นในระหว่างการดำเนินโครงการ

5. หน่วยดำเนินโครงการ/กิจกรรมต้องศึกษารายละเอียดงบประมาณที่ได้รับ มีการจัดทำแผนการดำเนินโครงการ/แผนการจัดซื้อจัดจ้างที่ชัดเจน เพื่อให้การบริหารงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีการติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนการเบิกจ่ายของหน่วยงานที่ได้วางไว้

ส่วนที่ 2 ประเด็นการพัฒนา

2.1 บทวิเคราะห์

การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดแพร่ (พ.ศ. 2561 - 2565) (รอบทบทวน พ.ศ.2564) ได้ทำการศึกษา ทบทวน วิเคราะห์ บริบท และศักยภาพในด้านต่างๆ ของจังหวัด โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการทบทวนวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และยุทธศาสตร์นำไปสู่แนวทางในการพัฒนา การแก้ไขปัญหา และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนในทุกพื้นที่ และได้น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน) นโยบายของรัฐบาล นโยบายไทยแลนด์ 4.0 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภูมิภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ ยุทธศาสตร์/แนวทางการพัฒนาภาคเหนือ ตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดแพร่ ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตัวชี้วัดการประเมินผลการปฏิบัติราชการของสำนักงาน ก.พ.ร. แผนพัฒนาอำเภอทุกอำเภอ และสภาพปัญหาความต้องการของจังหวัด มาใช้ประกอบการวิเคราะห์ศักยภาพ และสภาพแวดล้อมจังหวัด โดยให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของพื้นที่ ณ ปัจจุบัน ดังนี้

สรุปประเด็นนโยบายสำคัญที่นำมาใช้ประกอบการวิเคราะห์ SWOT

(1) ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤบดินทรสยามินทราธิราช บรมนาถบพิตรทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทาง การดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็นโดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัยและวิกฤติ เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และต้องประกอบไปด้วยสองเงื่อนไขคือ เงื่อนไขความรู้ เงื่อนไขคุณธรรม

แผนภูมิปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบไปด้วย 5 ส่วน ดังนี้

ข้อที่ 1 กรอบแนวคิด เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลก เชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัยและวิกฤต เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา

ข้อที่ 2 คุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลางและการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน

ข้อที่ 3 คำนิยาม ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย 3 คุณลักษณะ ดังนี้

1) ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไป และไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

2) ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ

3) การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

ข้อที่ 4 เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้ และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน 2 เงื่อนไขดังนี้

1) เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

2) เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

ข้อที่ 5 แนวทางปฏิบัติ/ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้คือการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้ และเทคโนโลยี นั่นคือหลักแนวคิดและแนวทางเพื่อการปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งไม่ว่าจะเป็นบุคคลหรือองค์กรต่างๆ สามารถปฏิบัติตามได้

ที่มา : เวปไซต์สำนักงาน กปร. www.rdpb.go.th.

(2) นโยบายของรัฐบาล (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา)

1. การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์
2. การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ
3. การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ
4. การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

5. การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชน

6. การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ

7. การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน

8. การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม

9. การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

10. การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

(3) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561 – 2580)

1. มั่นคง

1.1 แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย การลักลอบหนีเข้าเมือง และการค้ามนุษย์

1.2 การสร้างความปรองดองและสมานฉันท์

1.3การบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่กระทบต่อพื้นที่แนวเขตแดน (การลักลอบตัดไม้ทำลายป่า)

1.4 การก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ (การลักลอบค้ายาเสพติด การลักลอบค้าอาวุธสงคราม)

1.5 ปัญหากรรมสิทธิ์ในที่ดินทำกิน

1.6 การดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองและความปลอดภัยของประชาชนในพื้นที่

2. มั่งคั่ง

2.1 การส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิต การสร้างมูลค่าภาคการเกษตร และการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรอย่างเป็นระบบ

2.2 การพัฒนาการท่องเที่ยวและการบริการ

2.3 การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

2.4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับการเติบโต

3. ยั่งยืน

3.1 การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3.2 การพัฒนาด้านสาธารณสุข

3.3 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.4 การบริหารจัดการน้ำและระบบชลประทาน

(4) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ความมั่นคง

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการในภาครัฐและธรรมาภิบาลในสังคมไทย

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

ยุทธศาสตร์ที่ 8 วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภูมิภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ 10 การต่างประเทศ ประเทศเพื่อนบ้าน และภูมิภาค

(5) ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือ

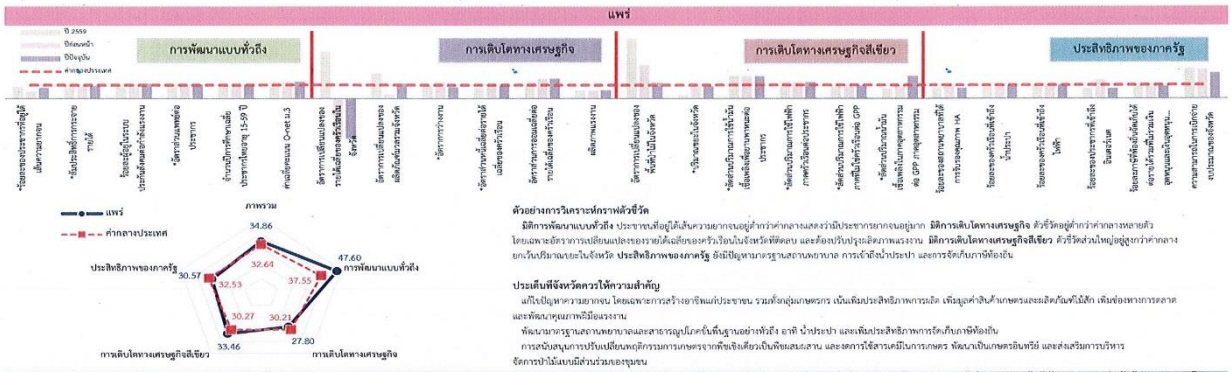

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม 2559)

(6) การวิเคราะห์ตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดแพร่เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือ

ตัวอย่างการวิเคราะห์กราฟตัวชี้วัด

มิติการพัฒนาแบบทั่วถึง ประชาชนที่อยู่ใต้เส้นความยากจนอยู่ต่ำกว่าค่ากลางแสดงว่ามีประชากรยากจนอยู่มาก **มิติการเติบโตทางเศรษฐกิจ** ตัวชี้วัดอยู่ต่ำกว่าค่ากลางหลายตัว โดยเฉพาะอัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในจังหวัดที่ตัดลง และต้องปรับปรุงผลิตภาพแรงงาน **มิติการเติบโตทางเศรษฐกิจสีเขียว** ตัวชี้วัดส่วนใหญ่อยู่สูงกว่าค่ากลาง ยกเว้นปริมาณขยะในจังหวัด **ประสิทธิภาพของภาครัฐ** มีมิติปัญหามากระดานสถานพยาบาล การจัดเก็บน้ำประปา และการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น

ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญ

แก้ไขปัญหาความยากจน โดยเฉพาะการสร้างอาชีพแก่ประชาชน รวมทั้งกลุ่มเกษตรกร เน้นเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ไม้สัก เพิ่มช่องทางการตลาด และพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน

พัฒนามาตรฐานสถานพยาบาลและสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง อาทิ น้ำประปา และเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น

การสนับสนุนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเกษตรจากพืชเชิงเดี่ยวเป็นพืชผสมผสาน และจัดการใช้สารเคมีในการกำกัด พัฒนาเป็นเกษตรอินทรีย์ และส่งเสริมการบริหารจัดการป่าไม้แบบมีส่วนร่วมของชุมชน

จังหวัด		ภาพรวม	การพัฒนาแบบทั่วถึง	การเติบโตทางเศรษฐกิจ	การเติบโตทางเศรษฐกิจสีเขียว	ประสิทธิภาพของภาครัฐ
ปีปัจจุบัน	แพร่	34.86	47.6	27.8	33.46	30.57
	ค่ากลางของประเทศ	32.64	37.55	30.21	30.27	32.53
ปีก่อนหน้า	แพร่	33	34.11	30.54	26.7	40.65
	ค่ากลางของประเทศ	31.27	27.14	29.73	22.53	45.68
มิติการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ประเทศ		แพร่		หน่วย
		ปีก่อนหน้า	ปีปัจจุบัน	ปีก่อนหน้า	ปีปัจจุบัน	
การพัฒนาแบบทั่วถึง	ร้อยละของประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน	12.49	10.43	52.00	81.11	ร้อยละ
	สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้	0.411	0.411	97.56	97.56	-
	ร้อยละผู้อยู่ในระบบประกันสังคมต่อกำลังแรงงาน	18.00	18.76	111.51	111.74	ร้อยละ
	อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากร	3.262	2.96	106.78	106.24	คน/นายแพทย์
	จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชากรไทยอายุ 15-59 ปี	8.63	8.90	100.11	105.51	ปี
	คำเฉลี่ยคะแนน O-net ม.3	32.30	34.95	125.13	126.39	คะแนน
การเติบโตทางเศรษฐกิจ	อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในจังหวัด	4.93	1.76	-300.00	-300.00	ร้อยละ
	อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	0.26	-0.41	28.42	111.69	ร้อยละ
	อัตราการว่างงาน	0.68	0.75	122.49	84.60	ร้อยละ
	อัตราส่วนหนี้เฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน	6.27	6.67	95.22	95.22	เท่า
	อัตราส่วนการออมเฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน	21.84	19.97	148.00	148.00	ร้อยละ
	ผลิตภาพแรงงาน	95.581	110.895	60.99	63.99	บาท/คน
การเติบโตทางเศรษฐกิจสีเขียว	อัตราการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม้ในจังหวัด	-3.32	0.01	251.68	118.47	ร้อยละ
	ปริมาณขยะในจังหวัด	252.449	247.106	119.51	91.48	ตัน
	สัดส่วนปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อขนส่งต่อประชากร	266.00	284.00	165.95	165.95	ลิตร/คน
	สัดส่วนปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคครัวเรือนต่อประชากร	443.00	464.00	122.35	122.23	กิโลวัตต์-ชั่วโมง/คน
	สัดส่วนปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคที่ไม่ใช่ครัวเรือนต่อ GPP	6.92	7.289	95.98	99.35	กิโลวัตต์-ชั่วโมง/ล้านบาท
	สัดส่วนปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงในภาคอุตสาหกรรมต่อ GPP ภาคอุตสาหกรรม	276.00	178.00	101.39	168.45	ลิตร/ล้านบาท
ประสิทธิภาพของภาครัฐ	ร้อยละของสถานพยาบาลที่ได้การรับรองคุณภาพ HA	60.00	74.76	109.41	78.65	ร้อยละ
	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงน้ำประปา	15.57	15.77	109.80	98.84	ร้อยละ
	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงไฟฟ้า	88.16	88.41	114.08	102.94	ร้อยละ
	ร้อยละของประชากรที่เข้าถึงอินเตอร์เนต	28.30	32.73	137.37	74.18	ร้อยละ
	ร้อยละภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บได้ต่อรายได้รวมที่ไม่รวมเงินอุดหนุนและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	12.13	12.19	90.79	91.32	ร้อยละ
	ความสามารถในการเบิกจ่ายงบประมาณของจังหวัด	25.51	92.11	217.70	190.25	ร้อยละ

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม 2563)

การวิเคราะห์รายมิติ

ภาพรวม ค่ากลางของประเทศ ร้อยละ 32.64 จังหวัดแพร่ ร้อยละ 34.86 ตัวชี้วัดการพัฒนาภาพรวมของจังหวัดแพร่ อยู่สูงกว่าค่ากลางของประเทศ แต่เมื่อวิเคราะห์ลงรายตัวชี้วัดแล้วจะเห็นว่ามีตัวชี้วัดสำคัญที่อยู่ต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ และต้องได้รับการแก้ไข ดังนี้

มิติการพัฒนาแบบทั่วถึง ภาพรวมตัวชี้วัดในมิตินี้ของจังหวัดแพร่ อยู่ที่ร้อยละ 47.6 สูงกว่าค่ากลางของประเทศ และสูงกว่าปีก่อนหน้านี้อยู่ที่ร้อยละ 34.11 แสดงถึงการกระจายการพัฒนาไปยังพื้นที่ทำได้ดีขึ้น มีการกระจายรายได้มากขึ้นกว่าปีก่อน ถึง ร้อยละ 13.49

มิติการเติบโตทางเศรษฐกิจ ในมิติพบว่าปีปัจจุบันตัวชี้วัดของจังหวัดแพร่ อยู่ที่ร้อยละ 27.8 ต่ำกว่าค่ากลางของประเทศที่ร้อยละ 30.21 ซึ่งต่ำกว่าถึงร้อยละ 2.41 เมื่อวิเคราะห์ลงไปในรายละเอียดจะพบว่าอัตรารายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่ำกว่าค่ากลางของประเทศติดลบร้อยละ -300.00 อัตราการว่างงานยังมีอยู่สูงต้องมีการพัฒนาละปรับปรุง ผลิตภาพแรงงาน

มิติการเติบโตทางเศรษฐกิจสีเขียว ในมิตินี้ KPI ส่วนใหญ่อยู่สูงกว่าค่ากลางของประเทศ แต่ตัวชี้วัดปริมาณขยะในจังหวัดยังอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำกว่าค่ากลางของประเทศเล็กน้อย จึงต้องส่งเสริมให้ อปท.มีการบริหารจัดการขยะให้เป็นไปตามหลักวิชาการมากขึ้น

มิติประสิทธิภาพของภาครัฐ ในมิตินี้มีตัวชี้วัดของจังหวัดอยู่ที่ร้อยละ 30.57 ต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 32.53 ต่ำกว่า 1.96 ตัวชี้วัดที่ต่ำ ได้แก่ มาตรฐานของของสถานพยาบาลที่ได้การรับรองคุณภาพ HA การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของประชาชน การจัดเก็บรายได้ของ อปท. และการเข้าถึงไฟฟ้า ประปา จึงต้องมีการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและเพิ่มศักยภาพของ อปท.ในการจัดเก็บรายได้เพื่อพัฒนาพื้นที่

(7) สรุปผลการวิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาตามนโยบายของรัฐบาล ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ตัวชี้วัดการพัฒนาประเทศ การพัฒนาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือ

เมื่อวิเคราะห์จากตัวชี้วัดการพัฒนาประเทศของจังหวัดแพร่ที่อยู่ต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือ สรุปได้ว่าประเด็นการพัฒนาที่สำคัญควรมีการจัดทำแผนงาน/โครงการเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวของจังหวัดแพร่ ดังนี้

1.เร่งรัดการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาส่งเสริมและเป็นแนวทางในการดำเนินงาน เพื่อแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ให้เห็นผลอย่างจริงจัง โดยควรมีการจัดทำโครงการเพื่อส่งเสริมและสร้างอาชีพแก่ประชาชน กลุ่มเกษตรกรต่างๆ เน้นการนำนวัตกรรมในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร เช่น ข้าว ไม้สัก ผ้าทอมือ ผ้าหม้อห้อม เพิ่มช่องทางการตลาดใหม่ๆ

2. พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรม การท่องเที่ยวโดยชุมชน การพัฒนาคุณภาพฝีมือแรงงานเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

3. พัฒนามาตรฐานสถานพยาบาล ให้ได้คุณภาพ HA การดูแลสวัสดิการผู้สูงอายุรองรับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การพัฒนาระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานให้ทั่วถึงรองรับคนพิการที่มีจำนวนเพิ่มขึ้น

4. ส่งเสริมและสร้างจิตสำนึกให้ประชาชน เกษตรกร ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการทำการเกษตรจากพืชเชิงเดี่ยวมาเป็นทำการเกษตรแบบผสมผสาน งดการใช้สารเคมีในการเกษตร พัฒนาสู่การเป็นเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ ส่งเสริมจิตสำนึกในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

5.เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของไวรัสโคโรนา หรือ COVID-19 ส่งผลให้รัฐบาลต้องใช้มาตรการที่เข้มข้นเพื่อควบคุมการระบาด โดยได้เริ่มใช้มาตรการล็อกดาวน์ในวันที่ 26 มีนาคม ไปจนถึงสิ้นเดือนเมษายนเป็นอย่างน้อย ส่งผลให้เศรษฐกิจหยุดชะงัก ซึ่งในช่วงการระบาดของไวรัส ประชาชนปฏิบัติตามมาตรการ work from home ,การเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) รวมถึงห้างสรรพสินค้า หรือสถานประกอบการต่าง ๆ ที่มีผู้คนมารวมตัวกันเป็นจำนวนมากต้องหยุดกิจการลงชั่วคราว ทำให้ภาคการท่องเที่ยว และภาคธุรกิจ เช่น ธุรกิจโรงแรม ธุรกิจร้านอาหาร ธุรกิจค้าปลีกและศูนย์การค้า ไม่สามารถรักษายอดขายและกำไรไว้ได้ ส่งผลให้เกิดการเลิกจ้างงานเป็นจำนวนมาก จากปัญหาดังกล่าวส่งผลให้การพัฒนาจังหวัดหยุดชะงักลง ประชาชนในจังหวัดส่วนใหญ่ต้องเผชิญกับปัญหาด้านเศรษฐกิจ ประชาชนไม่ออกมาใช้จ่าย นักท่องเที่ยวทั้งจากต่างประเทศและในประเทศลดลง แม้ว่าที่ผ่านมารัฐบาลจะมีมาตรการหลายประการเพื่อรองรับผลกระทบจากโควิด-19 โดยเน้นมาตรการผ่อนคลายผลกระทบที่มีต่อครัวเรือนที่เปราะบางและผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบและเร่งกระตุ้นภาคเศรษฐกิจให้กลับมาอีกครั้ง แต่ก็ยังไม่สามารถทำให้เศรษฐกิจฟื้นตัวขึ้นได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้น จังหวัดยังคงต้องให้ความสำคัญกับปัญหาดังกล่าวและหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา รวมถึงส่งเสริมให้เกิดการสร้างงานที่ยั่งยืน เพื่อกระตุ้นให้เศรษฐกิจของจังหวัดฟื้นตัวได้อีกครั้ง

(8) การวิเคราะห์ SWOT ของจังหวัดแพร่

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยภายนอกได้แก่ ข้อมูลแนวคิดทฤษฎี ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี นโยบายสำคัญต่างๆของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์/แนวทางการพัฒนาภาคเหนือ และตัวแปรจากปัจจัยภายใน ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป แผนพัฒนาอำเภอตลอดจนปัญหา

ความต้องการของพื้นที่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพของจังหวัดแพร่ พบว่าจังหวัดแพร่มีทั้งโอกาสที่ควรพัฒนาต่อยอดและปัญหาสำคัญที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน โดยเรียงลำดับความสำคัญของศักยภาพและปัญหา โดยสามารถกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาจังหวัด ตามตารางดังนี้

ลำดับที่	การวิเคราะห์ SWOT	ระดับความสำคัญ
ปัจจัยภายใน ด้านจุดแข็ง (Strength – S)		
1	เป็นจังหวัดแหล่งต้นน้ำของแม่น้ำยมซึ่งเป็นแม่น้ำสายสำคัญสายหนึ่งของประเทศที่ใช้ประโยชน์ทางด้านการเกษตรของภาคเหนือและมีลำน้ำสาขาจำนวน 16 สาขาครอบคลุมทุกพื้นที่ในจังหวัด	3.77
2	ศักยภาพเชิงภูมิศาสตร์การเชื่อมโยงในการเป็นจุด Hub Logistic ด้านการขนส่งคมนาคมและการกระจายสินค้าไปสู่จังหวัดภาคเหนือตอนบนและภาคอื่น ๆ ของประเทศไทย และเชื่อมโยงไปสู่ประเทศเพื่อนบ้าน	3.82
3	ผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ มีคุณภาพมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักและมีสินค้าสำคัญ เช่น ผ้าหม้อห้อม ผ้าทอตีนจก เฟอร์นิเจอร์ไม้สัก เป็นต้น	3.77
4	ประชาชนมีวิถีชีวิต เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง มีความหลากหลาย ทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นที่น่าสนใจของนักท่องเที่ยว	3.91
5	องค์กรเครือข่าย ภาคประชาชน ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ที่สามารถสนับสนุนการดำเนินงานของจังหวัดให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	3.82
6	วิถีสังคมคนแพร่เป็นสังคมที่มีความเอื้ออาทรต่อกัน ซึ่งเป็นเสน่ห์ที่ต้องมีการอนุรักษ์และส่งเสริมให้เป็นเครื่องมือที่สำคัญเพื่อเป็นการกระตุ้นการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม	3.86
ค่าเฉลี่ยรวม		3.83
ปัจจัยภายใน ด้านจุดอ่อน (Weakness - W)		
1	ไม่มีแหล่งกักเก็บน้ำขนาดใหญ่ ส่วนขนาดกลางและขนาดเล็กมีไม่เพียงพอ ขาดระบบชลประทานที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ และปัญหาการตื้นเขินของแหล่งน้ำจึงทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำ ปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งซ้ำซากต่อเนื่องทุกปี	3.82
2	ประชาชนมีฐานะยากจน มีรายได้ต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ ความรู้ความเข้าใจในการเพิ่มมูลค่าของสินค้าไม่เพียงพอ โดยเฉพาะสินค้าทางการเกษตรที่เป็นสินค้าหลักและสำคัญของจังหวัด	3.68
3	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมถูกทำลาย โดยเฉพาะป่าไม้ มีการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อใช้เป็นพื้นที่ทำมาหากินทางการเกษตร รวมทั้งประชาชนยังขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	3.82

ลำดับที่	การวิเคราะห์ SWOT	ระดับความสำคัญ
4	กิจกรรมภาคการเกษตร มีการใช้สารเคมีในสัดส่วนที่สูง ใช้วิธีการทำการเกษตรแบบดั้งเดิม การปลูกพืชเชิงเดี่ยว ทำให้ผลิตผลทางการเกษตรไม่มีความหลากหลาย ส่งผลให้เกิดผลกระทบต่อรายได้ของเกษตรกร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสุขภาวะของประชาชน	3.73
5	ระบบการบริหารจัดการปัญหาด้านมลพิษและสิ่งแวดล้อมยังไม่ครอบคลุมพื้นที่ของอำเภอและจังหวัด	3.77
6	ขาดแคลนแรงงานฝีมือและแรงงานระดับล่างทำให้ต้องมีการนำเข้าแรงงานต่างด้าวที่ไม่มีคุณภาพส่งผลกระทบต่อปัญหาด้านสังคม	3.77
7	การส่งเสริมกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเชิงรุกเพื่อดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวยังมีน้อย อีกทั้งขาดการพัฒนาหรือสร้างแหล่งท่องเที่ยว และกิจกรรมการท่องเที่ยวใหม่ๆ เพื่อเพิ่มทางเลือกให้กับนักท่องเที่ยว เช่น การท่องเที่ยวโดยชุมชน	3.73
ค่าเฉลี่ยรวม		3.76
ปัจจัยภายนอกด้านโอกาส (Opportunity - O)		
1	ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ.2561 – 2580 (มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน) เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดเชื่อมโยงนโยบายรัฐบาลและมิติพื้นที่	3.86
2	นโยบายไทยแลนด์ 4.0 ส่งเสริมให้มีการนำนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนา การผลิตและการบริการ เพิ่มรายได้ลดรายจ่ายของประชาชน	3.86
3	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภูมิภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ ทำให้มีจังหวัดแพร่มีกรอบการพัฒนาที่เชื่อมภาคเข้าด้วยกัน	3.82
4	รัฐบาลมีนโยบายในการบริหารจัดการน้ำ โดยการจัดหาแหล่งน้ำ การขุดลอก การสร้างฝาย การจัดทำแก้มลิงเพื่อให้มีแหล่งน้ำต้นทุนและมีน้ำสำรองไว้ใช้สำหรับอุปโภค บริโภค และเพาะปลูกในฤดูแล้งรวมทั้งป้องกันน้ำท่วมในฤดูน้ำหลาก	3.73
5	รัฐบาลมีนโยบายการสนับสนุนการพัฒนาศิลปหัตถกรรมและผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อสร้างเอกลักษณ์ทั้งการส่งเสริมองค์ความรู้สมัยใหม่เพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพและการเข้าถึงแหล่งเงินทุน การส่งเสริมการตลาด	3.86
6	รัฐบาลมีโครงการที่จะพัฒนาระบบการบริหารจัดการขนส่งสินค้าและบริการของประเทศ การขยายเส้นทางคมนาคมทางบก โดยเฉพาะทางรถยนต์ที่จะขยายเส้นทางเชื่อมโยงกับจังหวัดต่าง ๆ ให้ได้มาตรฐาน รวมถึงเส้นทางขนส่งทางราง และอากาศ	3.86
7	มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2561 เห็นชอบโครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่สายเด่นชัย - เชียงราย - เชียงของ และมีแผนการก่อสร้างรถไฟทางคู่ช่วงปากน้ำโพ-เด่นชัย และเด่นชัย-เชียงใหม่ (HUB ของระบบ Logistics ภาคเหนือ)	3.95

ลำดับที่	การวิเคราะห์ SWOT	ระดับความสำคัญ
8	การเป็นประชาคมอาเซียนส่งผลให้จังหวัดต้องมีความพร้อมในทุกด้านเพื่อการบูรณาการและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันโดยการเตรียมขยายสนามบินให้สามารถรองรับเครื่องบินขนาดใหญ่	3.86
9	รัฐบาลมีนโยบายการส่งเสริมสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ทำให้เกิดการพัฒนาผู้ประกอบการท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง	3.82
ค่าเฉลี่ยรวม		3.85
ปัจจัยภายนอกด้านภัยคุกคาม (Threat - T)		
1	สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือ COVID-19 รัฐบาลต้องใช้มาตรการที่เข้มข้นเพื่อควบคุมการระบาดดังกล่าว ซึ่งส่งผลอย่างมากในภาคธุรกิจท่องเที่ยว ธุรกิจโรงแรม ร้านอาหาร ร้านค้าปลีก และร้านค้ารายย่อย ประชาชนเป็นจำนวนมากถูกเลิกจ้างงาน ขาดรายได้ ทำให้ภาวะเศรษฐกิจประเทศและจังหวัดถดถอยลงอย่างมาก จึงเป็นอีกหนึ่งปัญหาสำคัญที่ท้าทายการพัฒนาจังหวัด	4.00
2	มีความเสี่ยงในการเกิดปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติ เช่น อุทกภัย วาตภัย ภัยแล้ง ภัยหนาว ภัยจากโรคพืช ดินถล่ม หมอกควันและไฟป่า มีแนวโน้มของความถี่และความรุนแรงเพิ่มขึ้น แต่งบประมาณในการเตรียมความพร้อมและการป้องกันปัญหาสาธารณภัยมีไม่เพียงพอ	3.70
3	ภาวะการถดถอยของเศรษฐกิจโลก สังคมแห่งโลกาภิวัตน์โลกไร้พรมแดน และการแพร่ระบาดของโรคร้ายแรงต่างๆ ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ ความมั่นคง และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในภาพรวม	3.77
4	การเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างประชากร ที่มีแนวโน้มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในขณะเดียวกันวัยแรงงานและอัตราการเกิดลดลง	3.67
5	ข้อระเบียบ ข้อกฎหมายของทางราชการบางประการ ไม่เอื้อประโยชน์และส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของการประกอบอาชีพของท้องถิ่นที่เป็นการส่งต่อทางวัฒนธรรมภูมิปัญญา เช่น การผลิตสุราพื้นบ้าน การทำสิ่งประดิษฐ์จากไม้สักยาสูบ เป็นต้น	3.73
6	กระแสโลกาภิวัตน์ส่งผลให้เกิดการสื่อสารของโลกไร้พรมแดน ระบบ Social Media /Internet และภัยคุกคามทางเทคโนโลยีสื่อสังคมออนไลน์ที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน	3.64
ค่าเฉลี่ยรวม		3.75

กำหนดทิศทางประเด็นการพัฒนาจังหวัด

ศักยภาพและความเข้มแข็งของจังหวัด

ทิศทางการพัฒนาเชิงยุทธศาสตร์		สูง	ปานกลาง	ต่ำ
	สูง	**ปกป้องตำแหน่ง**	**ลงทุนเพื่อสร้างต่อ**	**สร้างอย่างรู้จักเลือก**
		การยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสุขภาพของประชาชน	การพัฒนาเศรษฐกิจและโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสร้างมูลค่า	-
	ปานกลาง	**สร้างอย่างรู้จักเลือก**	**ต้องเลือก/การจัดการเพื่อรักษาผลตอบแทน**	**ปกป้องและเปลี่ยนจุดมุ่งหมายใหม่**
		การพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและยั่งยืน	การเสริมสร้างความมั่นคงภายในการรักษาความสงบเรียบร้อยและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม	การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และป้องกันปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติ
	ต่ำ	**กำจัดการขยายตัวหรือเก็บเกี่ยวผลประโยชน์**	**จัดการเพื่อดำรงผลตอบแทน**	**ถอนตัว**
		-		

สรุปผลการวิเคราะห์ SWOT สามารถกำหนดทิศทางประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดโดยมีจุดแข็งเกี่ยวกับ**ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคม**ที่สำคัญ คือ การเป็นสังคมที่เอื้ออาทรต่อกัน การรักษาวัฒนธรรมประเพณีที่สืบทอดต่อกันมาอย่างช้านาน แต่จากกระแสสังคมที่มีแนวโน้มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ สังคมที่เน้นวัตถุทุนนิยม จึงต้องมีการปกป้องหรือกำหนดยุทธศาสตร์ในการป้องกันโดยน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิตเพื่อให้สังคมมีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน **ในประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ** ตัวชี้วัดระดับประเทศประชาชนยังอยู่ใต้เส้นความยากจนค่อนข้างมาก เนื่องจากรายได้ส่วนใหญ่ของประชาชนในจังหวัดมาจากภาคเกษตรที่ทำการเกษตรแบบเดิมๆ การปลูกพืชเชิงเดี่ยว จึงควรเน้นการพัฒนาเพื่อส่งเสริมอาชีพของประชาชน เกษตรกรให้มีรายได้เพิ่มขึ้นโดยการนำนวัตกรรมมาสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและผลผลิตทางการเกษตรของจังหวัด การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านแหล่งน้ำและสายทางเพื่อเพิ่มศักยภาพให้แก่ภาคการเกษตร นอกจากนี้จากจุดแข็งในการมีอัตลักษณ์ที่ชัดเจนของวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของจังหวัดที่เป็นทางเลือกสำคัญที่ควรส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มความเข้มแข็งในด้านเศรษฐกิจนอกเหนือจากภาคการเกษตร ในส่วนของประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการเสริมสร้างความมั่นคงภายใน การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ก็ต้องได้รับการแก้ไขเนื่องจากยังมีปัญหาเรื่องของยาเสพติด การบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อนำไปเป็นพื้นที่ทำกิน จึงต้องมีการป้องกันและแก้ไขไม่ให้ปัญหาที่อาจจะลุกลามในอนาคตต่อไป

ตำแหน่ง/จุดเน้นการพัฒนาที่สำคัญ (Positioning)

1. เกษตรปลอดภัย

มุ่งเน้นการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัยให้ได้มาตรฐานสากล โดยการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการผลิต การแปรรูป การตลาดตั้งแต่ระดับต้นทาง กลางทางและปลายทางอย่างครบวงจร ในด้านของปัจจัยการผลิตกระบวนการผลิตอาหารปลอดภัย เริ่มจากการกำกับดูแล และตรวจสอบปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ได้แก่ เมล็ดพันธุ์พืช ปุ๋ยเคมี และสารเคมีทางการเกษตร เพื่อให้เกษตรกรได้ใช้ปัจจัย การผลิตที่ดี มีคุณภาพในการเพิ่มปริมาณและควบคุมคุณภาพของผลผลิตให้เป็นไปตามมาตรฐาน ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยชีวภาพ และสารสกัดจากธรรมชาติ รวมทั้งให้มีการนำผลงานวิจัยทั้งในเรื่องของการใช้พันธุ์ดีที่ให้ผลผลิตสูง เครื่องจักกลและเทคโนโลยีการเกษตร ไปสู่การใช้จริงในกระบวนการผลิตของเกษตรกร เพื่อให้ภาคเกษตรมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

2. การท่องเที่ยวเชิงเกษตร วัฒนธรรมวิถีชุมชน และธรรมชาติ

พัฒนา ปรับปรุง จัดหาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร วัฒนธรรม และธรรมชาติ รวมทั้งจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อสนับสนุนภาคเศรษฐกิจ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อให้มีการกระจายรายได้ให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

3. การพัฒนาคุณภาพของชีวิตประชาชน

มุ่งเสริมสร้างสุขภาวะที่ดี ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสร้างงานสร้างรายได้ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รองรับการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 รวมถึงการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุให้สามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข

4. การเสริมสร้างความมั่นคงภายใน การรักษาความสงบเรียบร้อย และลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

พัฒนาประสิทธิภาพการควบคุมปัญหาอาชญากรรมภายในจังหวัด เพิ่มขีดความสามารถในการป้องกันปราบปราม บำบัด และแก้ไขปัญหายาเสพติดในจังหวัด พัฒนาศักยภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติภัย สนับสนุนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในพื้นที่และพัฒนากระบวนการยุติธรรมในระดับพื้นที่

5. การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และป้องกันปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติ

ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และป้องกันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการเพิ่มพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ป่าเศรษฐกิจ และมีการจัดที่ดินทำกิน อย่างมีส่วนร่วมของชุมชน มุ่งเน้นการบริหารจัดการด้านมลพิษหมอกควันและไฟป่า และพัฒนาประสิทธิภาพการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง

2.2 เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

1) เป้าหมายการพัฒนา

“เมืองเศรษฐกิจมั่นคง ชุมชนเข้มแข็ง ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์”

จังหวัดจะมุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจตามนโยบายของรัฐบาลและความต้องการของพื้นที่ (Area Based) ให้มีความมั่งคั่ง รวมทั้งการรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยภายใน โดยการป้องกันเชิงสังคมเพื่อให้ชุมชน/ประชาชนมีความเข้มแข็ง อยู่ดีกินดี และการป้องกัน ปราบปราม เพื่อ รักษา อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ฟื้นคืนและสมบูรณ์อย่างยั่งยืน

2) พันธกิจ

1. ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งน้ำสมบูรณ์ เกษตรปลอดภัย เศรษฐกิจชุมชนดี มีการคมนาคมที่สะดวกเพื่อสร้างมูลค่า
2. ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
3. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น
4. ส่งเสริมความมั่นคงภายใน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3) เป้าประสงค์

1. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. เศรษฐกิจมีความมั่นคง สร้างมูลค่าและรายได้แก่ประชาชนมากขึ้น
3. สังคม ชุมชนมีความเข้มแข็งและปลอดภัย
4. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการอนุรักษ์ รักษาและฟื้นฟู

2.3 ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

1. ร้อยละของครัวเรือนผ่านเกณฑ์ จปฐ. ร้อยละ 90
2. ร้อยละของจำนวนหมู่บ้านที่มีความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย ร้อยละ 90
3. จำนวนพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมที่ได้รับการฟื้นฟู จำนวน 1,500 ไร่

2.4 ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด

วัตถุประสงค์ เป้าหมายและตัวชี้วัด แนวทางการพัฒนา

ประเด็นการพัฒนา	วัตถุประสงค์	เป้าหมายและตัวชี้วัด	แนวทางการพัฒนา
1. การพัฒนาเศรษฐกิจและโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม	1. เพิ่มความคล่องตัว ในการขนส่งสินค้าและบริการ เพื่อลดต้นทุนระบบโลจิสติกส์ และเพิ่มศักยภาพการพัฒนาจังหวัดแพร่ 2. แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน โดยการพัฒนาแหล่งน้ำปรับปรุงซ่อมแซม แก้ไขปัญหาน้ำท่วม รวมทั้งบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งระบบให้มีประสิทธิภาพ 3. สร้างรายได้ให้แก่ชุมชน ประชาชนตลอดจนเกษตรกร มีรายได้เพิ่มขึ้นและมีคุณภาพชีวิตที่ดี	1. ร้อยละความสำเร็จในการดำเนินการตามแผนพัฒนาเชื่อมโยงโครงข่ายทางหลวงสายหลัก/สายรอง ร้อยละ 5 2. ร้อยละของโครงการพัฒนาแหล่งน้ำปรับปรุง ซ่อมแซม ที่ดำเนินการ แล้วเสร็จ และเป็นไปตามเป้าหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 95 3. จำนวนพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 5,000 ไร่ 4. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน ร้อยละ 15	1. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ด้านการขนส่ง 2. ขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ / โครงการขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ / โครงการที่น้อมนำแนวพระราชดำริ" 3. ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ และสร้างมูลค่าเพิ่ม 4. ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์ชุมชน
2. การพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและยั่งยืน	ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวในด้านวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ธรรมชาติ สุขภาพให้ได้มาตรฐาน และสร้างรายได้ เศรษฐกิจอย่างยั่งยืน	1. จำนวนแหล่งท่องเที่ยว และการบริการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานต่อปีอย่างน้อย 2 แห่ง 2. บุคลากรด้านการท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาศักยภาพ อย่างน้อย 90 คน 3. จำนวนร้อยละของรายได้ด้านการท่องเที่ยวต่อปีเพิ่มขึ้น ร้อยละ 6 4.จำนวนร้อยละของนักท่องเที่ยวต่อปีเพิ่มขึ้น ร้อยละ 6	1. พัฒนา ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงโครงสร้างพื้นฐานสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อยกระดับด้านการท่องเที่ยว 2. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ 3. ส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์ 4. พัฒนาระบบบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวและบูรณาการความร่วมมือระหว่างเครือข่าย

ประเด็นการพัฒนา	วัตถุประสงค์	เป้าหมายและตัวชี้วัด	แนวทางการพัฒนา
3. การยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	1. ประชาชนทุกช่วงวัยมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต 2. ประชาชนมีสุขภาวะที่ดี 3. ประชาชนมีความมั่นคงในอาชีพและรายได้เพิ่มขึ้น 4. ประชาชนเข้าถึงสวัสดิการและได้รับการคุ้มครองทางสังคมอย่างทั่วถึงเป็นธรรม 5. สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็ง 6. เพิ่มศักยภาพคนทุกช่วงวัยเพื่อรองรับการเป็นสังคมผู้สูงอายุคุณภาพ	1. ร้อยละของคนทุกช่วงวัยได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 2 2. ร้อยละของประชาชนมีสุขภาพที่ดีเพิ่มขึ้น ร้อยละ 3 3. ร้อยละ 30 ของแรงงานทั้งระบบได้รับการส่งเสริมคุ้มครอง พัฒนาและเข้าถึงสวัสดิการ 4. ร้อยละของครัวเรือนผ่านเกณฑ์จปฐ. ร้อยละ 90 5. ครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชนหรือท้องถิ่น ร้อยละ 90	1. พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตของคนทุกช่วงวัย 2. เสริมสร้างสุขภาวะที่ดี 3. พัฒนา ส่งเสริม และคุ้มครองด้านการประกอบอาชีพ 4. การเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ 5. สร้างโอกาสการเข้าถึงสวัสดิการสังคมของประชาชนผู้มีรายได้น้อยและผู้ด้อยโอกาส 6. พัฒนาสถาบันทางสังคมให้มีความเข้มแข็ง
4.การเสริมสร้างความมั่นคงภายในการรักษาความสงบเรียบร้อย และลดความเหลื่อมล้ำในสังคม	1. ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 2.ประชาชนน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต 3. สังคมมีความสงบเรียบร้อย เสมอภาคและเป็นธรรม	1. ร้อยละของจำนวนหมู่บ้านที่มีความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย (726 หมู่บ้าน/ชุมชน) ร้อยละ 90 2. ร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมายมีความเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืน ร้อยละ 90 (653 หมู่บ้าน/ชุมชน) 3. ร้อยละของจำนวนคดีอาชญากรรมที่สามารถจับกุมได้จากการใช้เทคโนโลยีกล้องวงจรปิด ร้อยละ 5 ของคดีที่เกิดขึ้น 4. ร้อยละของอัตราการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจร ร้อยละ 10 ของปีที่ผ่านมา	1. พัฒนาประสิทธิภาพการควบคุมปัญหาอาชญากรรมภายในจังหวัด 2. เพิ่มขีดความสามารถในการป้องกันปราบปรามบำบัด และแก้ไขปัญหายาเสพติดในจังหวัด 3. ส่งเสริมการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต 4. พัฒนาศักยภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติภัย 5. สนับสนุนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในพื้นที่ 6. พัฒนากระบวนการยุติธรรมในระดับพื้นที่ 7. ส่งเสริมและฟื้นฟูวิถีชีวิตประชาธิปไตย

ประเด็นการพัฒนา	วัตถุประสงค์	เป้าหมายและตัวชี้วัด	แนวทางการพัฒนา
5. การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และป้องกันปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติ	บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและป้องกันภัยพิบัติโดยชุมชนมีส่วนร่วม	1.จำนวนพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมที่ได้รับการฟื้นฟู จำนวน 1,500 ไร่ 2. จำนวนวันที่ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM10) เกินเกณฑ์มาตรฐาน ลดลง จากค่าเฉลี่ยย้อนหลัง 3 ปี ร้อยละ 20 3. จำนวนจุดความร้อน (Hotspot) ลดลง จากค่าเฉลี่ยย้อนหลัง 3 ปี ในช่วงวิกฤติ (1 มค.-30 เมย.) ร้อยละ 20 4. ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ร้อยละ 75 5. ของเสียอันตรายชุมชนได้รับการรวบรวมและส่งไปกำจัดถูกต้องตามหลักวิชาการ ร้อยละ 30 6. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการคัดแยกขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชนที่ต้นทาง ร้อยละ 50 7. ขยะมูลฝอยตกค้างได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ร้อยละ 30 8. มีการผลิตพลังงานทดแทนจากของเสียในฟาร์มปศุสัตว์ จำนวน 60,000 ลบ.ม./ปี 9. พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติทางธรรมชาติลดลง ร้อยละ 20	1. การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และป้องกันทรัพยากร 2. การบริหารจัดการด้านมลพิษและสิ่งแวดล้อม 3.การพัฒนาประสิทธิภาพการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติทางธรรมชาติ